

SINTEF

Rapport

Spørsmål til Barnehage-Norge 2022

Forfatter(e):

Linn Renée Naper, Arnhild Myhr og Anne Sigrid Haugset

Rapportnummer:

2022:01387 – Åpen

Oppdragsgiver:

Utdanningsdirektoratet

Rapport

Spørsmål til Barnehage-Norge 2022

EMNEORD

nyankomne fra Ukraina
digital praksis
organisering
lærlinger
samfunnssikkerhet
beredskap
mat og måltider
veiledning
regional ordning
vikarbruk
kompetansepakker
barnehagemiljø

VERSJON

1.0

DATO

2022-12-16

FORFATTER(E)

Linn Renée Naper, Arnhild Myhr og Anne Sigrid Haugset

OPPDRAGSGIVER(E)

Utdanningsdirektoratet

OPPDRAGSGIVERS REFERANSE

EMD

PROSJEKTNUMMER

102025672

ANTALL SIDER

117 (ekskl. Vedlegg)

SAMMENDRAG

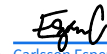
Spørsmål til Barnehage-Norge 2021 presenterer resultatene fra den årlige spørreundersøkelsen fra Utdanningsdirektoratet til barnehagesektoren i Norge. Temaene i årets undersøkelse er: barn som er nyankomne fra Ukraina, digital praksis i barnehagen, barnehagemyndighetens organisering, lærlinger i barnehagen, arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i barnehagen, mat og måltider i barnehagen, veiledning av nyutdannede nyansatte i barnehagen, tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling (regional ordning), vikarbruk i barnehagen, kompetansepakker og til slutt støtte til kompetanseutvikling innenfor psykososialt barnehagemiljø.

UTARBEIDET AV

Linn Renée Naper

SIGNATUR**KONTROLLERT AV**

Espen Carlsson

SIGNATUR

Carlsson Espen (Dec 16, 2022 12:44 GMT+1)

GODKJENT AV

Øyvind Skogvold

SIGNATUR**RAPPORT NR.**

2022:01387

ISBN

978-82-14-07896-1

GRADERING

Åpen

GRADERING DENNE SIDE

Åpen

Historikk

VERSJON	DATO	VERSJONSBESKRIVELSE
1.0	2022-12-16	Korrekturlest og kvalitetssikret rapport. Signert versjon.
0.9	2022-12-08	Rrevidert versjon etter tilbakemeldinger på enkeltkapitler.

FORORD

SINTEF AS har sammen med Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) en fireårig rammeavtale med Utdanningsdirektoratet for perioden 2021–2024 om å gjennomføre årlige spørreundersøkelser til barnehage- og skolesektoren. SINTEF (tidligere Trøndelag Forskning og Utvikling AS) har gjennomført tilsvarende spørringer siden 2014.

Årets undersøkelse er gjennomført på samme måte som tidligere. På vårparten hvert år henter Utdanningsdirektoratet inn kunnskapsbehov fra egne fagavdelinger og fra ulike avdelinger i Kunnskapsdepartementet. Innspillene blir så samkjørt i én større årlig undersøkelse som går til barnehagesektoren. Årets rapport inneholder elleve ulike temaer som har fått hvert sitt kapittel i rapporten. Et sammendrag med de viktigste funnene fra hvert kapittel er samlet fremst i rapporten.

Prosjektteamet i SINTEF har bestått av Arnhild Myhr, Anne Sigrid Haugset og Linn Renée Naper. Espen Carlsson har vært intern kvalitetssikrer fra SINTEF. Myhr har hatt det faglige ansvaret for de statistiske analysene og har bidratt med å skrive selve sluttrapporten. Haugset har hatt en svært sentral rolle i rapporteringen og med å skrive sluttrapporten. De har begge gitt et vesentlig bidrag i arbeidet med å utforme spørsmål. Naper er prosjektleder og har hatt det overordnede ansvaret for gjennomføringen av den digitale undersøkelsen, utforming av spørsmål og har samarbeidet med Myhr om analyser. Naper er redaktør for sluttrapporten. Som prosjektleder har Naper også hatt dialogen med oppdragsgiver og med NIFU.

Sammenliknet med fjorårets undersøkelse ser vi i år en nedgang i svarprosenten hos lokal barnehagemyndighet. For barnehagestyrere og -eiere er svarprosenten på nivå med tidligere år. Vi ser imidlertid et fall i svarprosent blant private eiere i år sammenliknet med tidligere år, selv om samlet svarprosent blant kommunale og private er relativt uendret. Det jobbes målrettet med å få opp svarprosenten, både ved bruk av sosiale medier og gjennom direkte henvendelser i forkant og underveis i undersøkelsen i form av påminnelser til respondentgruppene.

En stor takk rettes til alle barnehagestyrere, eiere av private barnehager og ansatte hos kommunal barnehageeier og -myndighet som har satt av tid i en travel arbeidsdag til å besvare høstens spørringer. Vi vil understreke at deres innsats med å svare på spørsmålene har stor verdi.

Steinkjer, 15. desember 2022

Linn Renée Naper
prosjektleder

Forsidefoto: Pixabay

Innhold

FORORD	3
Sammendrag	12
Figurer.....	7
Tabeller	10
1 Innledning.....	19
2 Gjennomføring og beskrivelse av utvalg	19
2.1 Bruttoutvalg og svarprosent	20
2.2 Styrerutvalget: 48 prosent deltakelse og små skjevheter	23
2.3 Eierutvalget: 36 prosent deltakelse og tydelig fylkesvis variasjon	25
2.4 Seks av ti barnehagemyndigheter har svart på årets undersøkelse	28
3 Barn som er nyankomne fra Ukraina	30
3.1 14 prosent av barnehagene har nyankomne barn fra Ukraina.....	30
3.2 Seks av ti benytter digitale hjelpemidler som språklige ressurser	31
3.3 Fire av ti barnehager med ukrainske barn har utfordringer med å skaffe kompetanse	32
3.4 Halvparten av barnehagene mangler migrasjons- og morsmålskompetanse	34
3.5 Sammendrag	35
4 Digital praksis i barnehagen	36
4.1 Mer enn ni av ti barnehager har smartphone, nettbrett, PC og prosjektor	36
4.2 Flere bruker digitale hjelpemidler som avlastning ved lite tilgjengelig personale	39
4.3 Sammendrag	40
5 Barnehagemyndighetens organisering	41
5.1 De fleste organiserer myndighetsoppgaver under annen leder.....	41
5.2 Samme person er myndighet og eier i en av tre mindre kommuner	43
5.3 Små kommuner samarbeider mest om myndighetsoppgaver	44
5.4 Få storkommuner planlegger å samarbeide med andre	46
5.5 Sju av ti årsverk har tilsynserfaring	46
5.6 To av tre barnehagemyndigheter har barnehagelærerutdanning	48
5.7 En av fem opplever mangel på personalressurser til myndighetsoppgavene.....	49
5.8 Sammendrag	50
6 Lærlinger i barnehagen.....	52

6.1	Åtte av ti kommunale barnehager er godkjente lærebedrifter	52
6.2	Begrenses av for lavt lærlingtilskudd og mangel på søkere.....	54
6.3	Sju av ti barnehager tar inn elever gjennom faget yrkesfaglig fordypning.....	55
6.4	Kommunale eiere tilrettelegger mest for inntak av lærlinger i barnehagene.....	55
6.5	Sammendrag	58
7	Arbeidet med samfunnsikkerhet og beredskap i barnehagen	60
7.1	Ni av ti barnehager har jobbet med sine beredskapsplaner siste tre år	60
7.2	Kontakten og samarbeidet mellom barnehagene og politiet	61
7.3	Åtte av ti kommuner har tatt høyde for alvorlige hendelser i barnehagen i sine planer	64
7.4	Sammendrag	65
8	Mat og måltider i barnehagen.....	66
8.1	Private barnehager serverer mer mat	66
8.2	Flertallet serverer fisk, grønnsaker og frukt/bær daglig.....	67
8.3	Under halvparten har måltider med medbrakt matpakke	68
8.4	Ni av ti kostkroner går til innkjøp av mat.....	69
8.5	De største barna involveres mest i matlaging	70
8.6	Sammendrag	71
9	Veiledning av nyutdannede nytilsatte i barnehagen	72
9.1	Seks av ti barnehager har tilsatt nye barnehagelærere siste året	72
9.2	To av tre eiere har fått informasjon om veiledningsordningen.....	72
9.3	Sju av ti eiere har veiledning av nyutdannede i alle sine barnehager	73
9.4	Seks av ti organiserer veiledningen i egen barnehage.....	74
9.5	Flere veiledere har veilederutdanning.....	75
9.6	Mener samarbeid med utdanningsinstitusjonene er viktigst.....	76
9.7	Sammendrag	76
10	Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling (regional ordning)	78
10.1	Fire av fem barnehager deltar i kompetansetiltak i regional ordning.....	78
10.2	Sju av ti barnehager har langsiktig plan for kompetanseutvikling blant ansatte	80
10.3	Færre private barnehager deltar i regional ordning.....	81
10.4	En av fem eiere mener deres barnehager ikke blir prioritert.....	83
10.5	Seks av ti barnehageeiere har utarbeidet langsiktig kompetanse- utviklingsplan	84
10.6	Seks av ti kommuner deltar i samarbeidsforum	85
10.7	Åtte av ti kommunale barnehagemyndigheter deltar i regionale kompetansenettverk.....	86
10.8	Sammendrag	87
11	Vikarbruk i barnehagen	88
11.1	Halvparten av barnehagene har høyere bemanning enn minimumskravet.....	88
11.2	Ni av ti barnehager benytter faste tilkallingsvikarer.....	88
11.3	Godt skussmål til faste tilkallingsvikarer og vikarer ansatt i barnehagen.....	90

11.4	En av ti reduserer av og til åpningstida på grunn av personalmangel.....	91
11.5	Henter ofte inn vikarer ved korttidsfravær.....	92
11.6	Sammendrag	93
12	Kompetansepakker	94
12.1	Fire av ti barnehager har benyttet kompetansepakken «Trygt og godt barnehagemiljø» ...	94
12.2	Styrerne mener kompetansepakkene er relevant støtte til framtidig utviklingsarbeid	95
12.3	Kompetansepakker tas oftest i bruk på eget initiativ	95
12.4	Barnehagene foretrekker i stor grad å ta i bruk kun deler av kompetansepakkene	96
12.5	Ni av ti mener at kompetansepakken «Trygt og godt barnehagemiljø» gir relevant støtte .	97
12.6	Seks av ti mener kompetansepakkene lar seg gjennomføre innenfor ordinær arbeidstid ...	98
12.7	Åtte av ti barnehageeiere kjenner til kompetansepakkene på udir.no	99
12.8	Sammendrag	101
13	Støtte til kompetanseutvikling innen psykososialt barnehagemiljø	103
13.1	Seks av ti styrere mener personalet har behov for økt kompetanse	103
13.2	Åtte av ti styrere mener barnehagebasert kompetanseutvikling er godt egnet	105
13.3	Halvparten bruker og har nytte av Utdanningsdirektoratets støttemateriell	106
13.4	To av tre eiere mener personalet har behov for økt kompetanse	107
13.5	Eierne vurderer mange ulike kompetansetiltak som velegnet.....	109
13.6	Sju av ti eiere ser behov for statlige kompetansetiltak	111
13.7	Halvparten av eierne benytter Utdanningsdirektoratets kompetansepakke.....	112
13.8	To av tre eiere kjenner til støtte- og veiledningsressursene på udir.no	114
13.9	Oppsummering	116
Referanser	117	

BILAG/VEDLEGG

SPØRRESKJEMA TIL BARNEHAGESTYRER

SPØRRESKJEMA TIL BARNEHAGEEIER

SPØRRESKJEMA TIL BARNEHAGEMYNDIGHET

Figurer

Figur 2-1:	Geografisk spredning i årets utvalg av barnehagestyrere og -eiere.	21
Figur 2-2:	Svarprosent per fylke, barnehagestyrere. Prosent.	23
Figur 2-3:	Svarprosent per fylke, barnehageeiere. Prosent.	26
Figur 2-4:	Stillingstype blant respondentene i undersøkelsen til barnehageeier (n = 242). Prosent.	27
Figur 2-5:	Svarprosent etter fylke hos barnehagemyndighet. Prosent.	29
Figur 3-1:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagen har tatt imot nyankomne ukrainske barn. Prosent.	30
Figur 3-2:	Svar fra styrere i barnehager som har tatt imot nyankomne ukrainske barn, på spørsmål om hvilke språklige ressurser de bruker i arbeidet med ukrainske barn. Flere svar er mulig. (n = 108). Prosent.	31
Figur 3-3:	Svar fra styrere i barnehager som har tatt imot nyankomne ukrainske barn, på spørsmål om hvorvidt de bruker følgende ressurser i kontakten med ukrainske foreldre. Flere svar er mulig. Figuren viser prosentandel som svarte ja på spørsmålet, (n = 108).	32
Figur 3-4:	Barnehagestyrere som har tatt imot nyankomne ukrainske barn, sine svar på hvorvidt barnehagen har utfordringer med å skaffe nødvendig kompetanse for å følge opp ukrainske barn. Prosent.	33
Figur 3-5:	Barnehagestyrere som har tatt imot nyankomne ukrainske barn, sine svar på hvilke typer kompetanse det er utfordrende å skaffe til arbeidet med ukrainske barn. Prosentandel som har svart ja.	34
Figur 3-6:	Barnehagestyrernes svar på hvorvidt de har behov for etter- og videreutdanningstilbud knyttet til ivaretagelse av barn som er nyankomne til Norge. Prosent som har svart ja.	35
Figur 4-1:	Barnehagestyrers svar på spørsmål om hvilke digitale verktøy barnehagen har. Prosent.	36
Figur 4-2:	Barnehagestyrers svar på spørsmål om hvilke aktiviteter barna deltar på i løpet av en normalmåned. Prosent.	38
Figur 5-1:	Barnehagemyndighetens vurdering av påstanden «Ansatt(e) som fører tilsyn etter barnehageloven, rapporterer til en annen leder enn ansatt(e) som utfører eieroppgaver». (n = 224). Prosent.	41
Figur 5-2:	Barnehagemyndighetens vurdering av påstanden «Ansatt(e) som utfører øvrige myndighetsoppgaver, rapporterer til en annen leder enn ansatt(e) som utfører eieroppgaver». (n = 224). Prosent.	42
Figur 5-3:	Barnehagemyndighetens vurdering av påstanden «Ansatt(e) som utfører øvrige myndighetsoppgaver, rapporterer til en annen leder enn ansatt(e) som utfører eieroppgaver». (n = 224). Prosent.	43
Figur 5-4:	Barnehagemyndighetens vurdering av påstanden «Det er samme ansatt(e) som utfører eieroppgaver og myndighetsoppgaver». (n = 224). Prosent.	44
Figur 5-5:	Barnehagemyndighetens svar på spørsmål om kommunen/bydelen inngår i et samarbeid med andre kommuner/bydeler om myndighetsoppgaver. (n = 224). Prosent.	45
Figur 5-6:	Barnehagemyndighetens svar på spørsmål om kommunen/bydelen inngår i et samarbeid med andre ikke-kommunale aktører om myndighetsoppgaver. (n = 224). Prosent.	45
Figur 5-7:	Barnehagemyndighetens svar på spørsmål om kommunen/bydelen har planer om samarbeid med andre kommuner/bydeler om myndighetsoppgaver. (n = 224). Prosent.	46
Figur 5-8:	Barnehagemyndighetens svar på spørsmål om type utdanning hos den eller de ansatte som ivaretar kommunens oppgaver som barnehagemyndighet. Flere valg mulig. Prosentandel som svarer ja på hvert alternativ. (n = 223).	48
Figur 5-9:	Barnehagemyndighetens svar på spørsmål om i hvilken grad kommunen/bydelen har tilstrekkelig med personalressurser til å løse oppgaven som barnehagemyndighet. (n = 223). Prosent.	49
Figur 5-10:	Barnehagemyndighetens svar på spørsmål om hvordan mangelen på personalressurser er håndtert. Flere svar mulig. (n = 48). Prosent.	50
Figur 6-1:	Barnehagestyreres svar på spørsmål om barnehagen har tatt inn lærling(er) i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Prosent.	52
Figur 6-2:	Barnehagestyreres svar på spørsmål om barnehagen har tatt inn lærling(er) i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Prosent. Kun barnehager som er godkjent lærebedrift.	53
Figur 6-3:	Barnehageeiers svar på om barnehagen(e) har tatt inn lærlinger siste tre år. Prosent.	56
Figur 6-4:	Barnehageeiers svar på spørsmål om i hvilken grad hen som eier tilrettelegger for at barnehagen(e) skal ta inn lærlinger. Prosent.	57
Figur 6-5:	Barnehageeiers svar på spørsmål om tilrettelegging for at barnehagen(e) skal ta inn elever fra videregående skole på utplassering gjennom faget yrkesfaglig fordypning (YFF). Prosent.	58

Figur 7-1:	Har barnehagen utarbeidet eller forbedret sine beredskapsplaner for alvorlige hendelser de siste tre årene? (n = 716). Prosent.	60
Figur 7-2:	Barnehagestyrernes svar på spørsmålet «Når gjennomførte dere i barnehagen en beredskapsøvelse sist?». Data fra spørringene i 2016–2021 samt 2022. Prosent.	60
Figur 7-3:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvem som deltok på siste beredskapsundersøkelse. Prosent. Stilt til respondenter som opplyser å ha gjennomført beredskapsøvelse. Prosent.	61
Figur 7-4:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagens beredskapsarbeid i 2016–2022 (ikke 2020). Prosent.	62
Figur 7-5:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvor fornøyd barnehagen er med veiledningen om beredskap mot alvorlige hendelser som ligger på www.udir.no/beredskap . Prosent.	63
Figur 8-1:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvordan barnehagen har organisert matserveringen i barnehagen. Prosent.	68
Figur 8-2:	Barnehagestyrernes svar på hvor ofte barna på henholdsvis småbarns- og storbarnsavdeling involveres i matlaging. Prosent.	71
Figur 9-1:	Barnehageeierens svar på spørsmål om deres barnehager har tilsatt nye barnehagelærere i løpet av siste år. Prosent som har svart ja.	72
Figur 9-2:	Barnehageeierens svar på spørsmål om de har fått informasjon om veiledningsordningen for nyutdannede nytilsatte barnehagelærere. Prosent som har svart ja.	73
Figur 9-3:	Barnehageeiere som har opplegg for veiledning i sine barnehager, sine svar på spørsmål om hvordan veiledningen organiseres. Flere svar mulig. (n = 154). Prosent.	75
Figur 9-4:	Barnehageeierens svar på spørsmål om hva de mener er viktigst for å få på plass en veilederordning for egne barnehager. Flere svar mulig. (n = 198). Prosent.	76
Figur 10-1:	Barnehagestyrernes svar på spørsmålet «Deltar din barnehage i kompetansetiltak tilknyttet lokal kompetanseutvikling (regional ordning)?», fordelt på kommunale og private barnehager. Prosent.	78
Figur 10-2:	Barnehagestyrernes svar på spørsmålet «Hva er årsaken til at din barnehage ikke deltar i lokale kompetansehevingstiltak gjennom regional ordning?». Prosent.	79
Figur 10-3:	Barnehagestyrernes svar på spørsmålet «Deltar du som barnehagestyrer i et regionalt kompetansenettverk tilknyttet regional ordning?». (n = 718). Prosent.	80
Figur 10-4:	Kommunale og private barnehagestyreres svar på spørsmålet «Er følgende grupper tatt med i prosesser for å vurdere kompetanseutviklingsbehovet i barnehagen?». Prosent.	81
Figur 10-5:	Kommunale og private barnehageeieres svar på spørsmålet «Deltar du som barnehageeier i et regionalt kompetansenettverk?». Prosent.	82
Figur 10-6:	Private og kommunale barnehageeieres svar på spørsmålet «Hvor mange av dine barnehager deltar i lokale kompetanseutviklingstiltak (regional ordning)?». Prosent.	82
Figur 10-7:	Barnehageeierens svar på spørsmålet «Hva er årsaken til at barnehagen(e) ikke deltar i kompetanseutviklingstiltak gjennom regional ordning?». (n = 42). Prosent. Mulig å krysse for flere alternativer.	83
Figur 10-8:	Kommunale og private barnehageeieres svar på spørsmålet «Har du som barnehageeier utarbeidet en langsiktig plan for kompetanseutvikling i dine barnehager?». Prosent.	84
Figur 10-9:	Barnehageeierens svar på spørsmålet «Har du som barnehageeier utarbeidet en langsiktig plan for kompetanseutvikling i dine barnehager?», i 2021 og 2022. Prosent.	85
Figur 10-10:	Barnehagemyndighetens svar på spørsmålet «Deltar kommunen som barnehagemyndighet i samarbeidsforum?», fordelt på ulik kommunestørrelse. Prosent.	86
Figur 10-11:	Barnehagemyndighetens svar på spørsmålet «Deltar kommunen som barnehagemyndighet i regionale kompetansenettverk?», fordelt på ulik kommunestørrelse. Prosent.	87
Figur 11-1:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagens grunnbemanning er høyere enn bemanningsnormen. Figuren viser prosentandel som har svart ja.	88
Figur 11-2:	Barnehageeierens svar på spørsmål om hvilken ordning eier har for vikarer i sine barnehager. Her kunne eierne velge flere alternativer. Prosent.	90
Figur 11-3:	Barnehagestyrernes svar på hvor ofte barnehagen reduserer åpningstida på grunn av manglende personale/bemanning. Prosent.	92
Figur 11-4:	Barnehagestyrernes svar på hvor ofte barnehagen henter inn vikar ved kortere fravær enn 16 dager. Prosent.	92

Figur 12-1:	Barnehagestyrernes vurdering av «I hvilken grad tenker du at de ulike kompetansepakkene på udir.no vil kunne gi relevant støtte til utviklingsarbeid i din barnehage i fremtiden?». (n = 736). Prosent.	95
Figur 12-2:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken forbindelse at kompetansepakkene ble tatt i bruk i barnehagen. Spørsmål stilt til de av barnehagestyrerne som oppgir å ha tatt kompetansepakken(e) i bruk. Prosent.	96
Figur 12-3:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvordan barnehagen har jobbet med kompetansepakkene. Spørsmål stilt til de av barnehagestyrerne som oppgir å ha tatt kompetansepakken(e) i bruk. Prosent.	97
Figur 12-4:	Barnehagestyrernes vurderinger av graden av nytte og relevans de benyttede kompetansepakkene har for arbeidet deres. Spørsmål stilt til de av barnehagestyrerne som oppgir å ha tatt kompetansepakken(e) i bruk. Prosent.	98
Figur 12-5:	Barnehagestyrernes vurdering av hvorvidt kompetansepakkene lar seg gjennomføre innenfor planleggingstid og møtearenaer i barnehagen. Prosent.	99
Figur 12-6:	Kommunale og private barnehageeieres svar på spørsmål om de kjenner til kompetansepakkene på udir.no. Prosent.	100
Figur 12-7:	Barnehageeieres svar på spørsmål om de har oppfordret til bruk av kompetansepakker i utviklingsarbeidet i egne barnehager. Spørsmål rettet til eiere som har kjennskap til kompetansepakkene (Figur 1-6). Prosent.	100
Figur 12-8:	Barnehageeierens vurdering av hvorvidt kompetansepakkene vil være relevant støtte til barnehagen(e)s utviklingsarbeid. (n = 194). Prosent.	101
Figur 13-1:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad barnehagen har behov for økt kompetanse innenfor trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Prosent.	103
Figur 13-2:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvor godt egnet ulike tiltak vil være for personalet i arbeidet med kompetanseheving om trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. (n = 724). Prosent.	105
Figur 13-3:	Barnehagestyreres svar på spørsmål om i hvilken grad det er behov for statlige kompetansetiltak på trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. (n = 724). Prosent.	106
Figur 13-4:	Styrernes svar på spørsmål om de benytter og kjenner til Utdanningsdirektoratets støtte- og veiledningsmateriell om trygt og godt barnehagemiljø. Prosent.	106
Figur 13-5:	Styrere som har benyttet støtte- og veiledningsmateriell fra udir.no, sine vurderinger av hvor relevant og nyttig materialet var i arbeidet med psykososialt barnehagemiljø. Prosent.	107
Figur 13-6:	Barnehageeierens svar på spørsmål om de selv og personalet i egne barnehager har behov økt kompetanse innen trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Prosent.	108
Figur 13-7:	Barnehageeierens svar på spørsmål om hvor egnet ulike kompetansehevingstiltak vil være for dem som eiere. (n = 193). Prosent.	110
Figur 13-8:	Barnehageeierens svar på spørsmål om hvor godt egnet ulike kompetansehevingstiltak vil være over for personalet i barnehagene. (n = 192). Prosent.	111
Figur 13-9:	Barnehageeierens svar på om de opplever det er behov for statlige kompetansetiltak innenfor temaet trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Prosent.	112
Figur 13-10:	Barnehageeierens svar på spørsmål om de har benyttet Utdanningsdirektoratets kompetansepakke om trygt og godt barnehagemiljø. Prosent.	113
Figur 13-11:	Eiere som har benyttet kompetansepakken, sine vurderinger av hvor nyttig og relevant den er for arbeidet med et trygt og godt psykososialt miljø i barnehagen. Prosent.	113
Figur 13-12:	Barnehageeierens svar på spørsmål om de kjenner til støtte- og veiledningsressursene om trygt og godt barnehagemiljø. Prosent.	114
Figur 13-13:	Barnehageeiere som kjenner til støtte- og veiledningsressurser om trygt og godt barnehagemiljø på udir.no, sine svar på spørsmål om de har brukt disse ressursene. Prosent.	115
Figur 13-14:	Barnehageeiere som har benyttet ressursene, sine vurderinger av hvor relevante og nyttige støtte- og veiledningsressurser på udir.no er for arbeidet med psykososialt barnehagemiljø. Prosent.	115

Tabeller

Tabell 1-1:	Temaer og målgrupper i Utdanningsdirektoratets spørringer til Barnehage-Norge 2022.	19
Tabell 2-1:	Bruttoutvalg og status etter respondentgruppe, antall.	21
Tabell 2-2:	Sammenlikning, godkjente og ikke-godkjente svar.	22
Tabell 2-3:	Bruttoutvalg, populasjon (antall) og svarprosent.	22
Tabell 2-4:	Populasjon, brutto-, nettoutvalg og svarprosent blant barnehagestyrere. Per fylke.	23
Tabell 2-5:	Svarprosent i styrerundersøkelsen etter eierform. Prosent.	24
Tabell 2-6:	Svarprosent i styrerundersøkelsen etter barnehagens størrelse (antall barn) og fylke. Prosent.	24
Tabell 2-7:	Andel private barnehager i populasjonen, brutto- og nettoutvalget. Prosent.	25
Tabell 2-8:	Populasjon, bruttoutvalg og svarprosent i eierundersøkelsen. Prosent.	25
Tabell 2-9:	Svarprosent i eierundersøkelsen etter eierform.	26
Tabell 2-10:	Antall eiere og prosentandelen private eiere i populasjonen, bruttoutvalg og nettoutvalget.	27
Tabell 2-11:	Populasjon/bruttoutvalg, nettoutvalg og svarprosent i myndighetsundersøkelsen per fylke.	28
Tabell 3-1:	Har barnehagen tatt imot nyankomne barn fra Ukraina? Fordelt på kommunestørrelse. Antall.	30
Tabell 3-2:	Hvor mange ukrainske barn har barnehagen tatt imot?	31
Tabell 3-3:	Styrernes svar på spørsmål om barnehagen har kompetanse til oppfølging av ukrainske barn på områdene morsmål/flerspråklighet, flerkulturell pedagogikk og håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer. Prosent.	34
Tabell 4-1:	Barnehagestyrers svar på spørsmålet «Hvor ofte brukes digitale verktøy til følgende i barnehagen?». Prosent.	39
Tabell 4-2:	Barnehagestyrernes svar på spørsmålet «Hvor ofte brukes digitale verktøy til følgende i barnehagen?» i 2021. Prosent.	40
Tabell 5-1:	Antall årsverk kommunen bruker på oppgaven som barnehagemyndighet.	47
Tabell 5-2:	Andel årsverk som har erfaring fra tilsynsarbeid. Alle kommuner i utvalget. Prosent.	47
Tabell 5-3:	Årsverk med erfaring fra tilsynsarbeid*. Prosent.	48
Tabell 6-1:	Barnehagestyrers svar på spørsmål om barnehagen er godkjent lærebedrift. Prosent.	52
Tabell 6-2:	Barnehagestyrers svar på spørsmål om barnehagen har planer om å ta inn (rekruttere) lærlinger de neste årene. Prosent.	53
Tabell 6-3:	Barnehagestyrers svar på spørsmål om barnehagen har planer om å ta inn (rekruttere) lærlinger de neste årene, fordelt på godkjente og ikke godkjente lærebedrifter. Prosent.	54
Tabell 6-4:	Barnehagestyrers svar på spørsmål om årsak til at barnehagen ikke har tatt inn lærlinger. Prosentandel som svarer ja på hvert alternativ blant de som svarer at barnehagen ikke har tatt inn lærlinger. Prosent.	54
Tabell 6-5:	Barnehagestyreres svar på spørsmål om barnehagen tar inn elever fra videregående skole på utplassering i faget yrkesfaglig fordypning (YFF). Prosent.	55
Tabell 6-6:	Barnehageeiers svar på spørsmål om barnehagen(e) er godkjent(e) lærebedrift(er). Prosent.	55
Tabell 6-7:	Barnehageeiers svar på spørsmål om hva som er årsaken til at barnehagen(e) ikke har tatt inn lærlinger. Prosentandel som svarer ja på hvert alternativ.	56
Tabell 7-1:	Barnehagemyndighetenes svar på spørsmålet «Har kommunen tatt høyde for alvorlige hendelser i barnehagen i sin risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)?». 2016–2022. Prosent.	64
Tabell 7-2:	Barnehagemyndighetenes svar på spørsmålet «Har kommunen sammen med en eller flere barnehager gjennomført øvelser for alvorlige hendelser i løpet av de siste tre årene?» 2019–2022. Prosent.	64
Tabell 8-1:	Barnehagestyrers svar på «Når det gjelder måltidene i barnehagen, er maten medbrakt eller servert?». Prosent.	66
Tabell 8-2:	Barnehagestyrers svar på «Hvor ofte tilbys barna følgende matvarer til frokost?». Prosent.	67
Tabell 8-3:	Barnehagestyrers svar på «Hvor ofte tilbys barna følgende matvarer til lunsj?». Prosent.	67

Tabell 8-4:	Barnehagestyrers svar på «Hvor ofte tilbys barna følgende matvarer til ettermiddagsmat?». Prosent.	68
Tabell 8-5:	Barnehagestyrers svar på «Angi i prosent hvor stor andel av kostpengene som brukes til følgende». For hvert spørsmål har kun styrere som har svart at barnehagen har denne praksisen, svart. Prosent.	70
Tabell 9-1:	Har du som barnehageeier et opplegg for veiledning av nytilsatte barnehagelærere i din(e) barnehage(r)? Prosent.	73
Tabell 9-2:	Barnehageeiere som ikke har opplegg for veiledning av nyutdannede, sine svar på spørsmål om de har konkrete planer om å sette i gang et slikt opplegg i sin(e) barnehage(r). Prosent.	74
Tabell 9-3:	Barnehageeierens svar på spørsmålet «Har veilederen(e) ved din(e) barnehage(r) formell veilederutdanning? (Regn også med de som eventuelt er under opplæring)». Prosent.	75
Tabell 11-1:	Barnehagestyrers svar på «Hvor ofte benytter barnehagen seg av følgende ordninger for vikarbruk?». Prosent.	89
Tabell 11-2:	Barnehagestyrers svar på «I hvilken grad er barnehagen fornøyd med følgende ordninger for bruk av vikarer?». Prosent.	91
Tabell 12-1:	Barnehagestyrernes svar på spørsmålet «Har din barnehage benyttet en eller flere av kompetansepakkene på udir.no i lokalt utviklingsarbeid?». Prosent.	94
Tabell 13-1:	Styrernes svar på spørsmålet «På hvilke områder opplever du at personalet i barnehagen har behov for økt kompetanse når det gjelder arbeid med trygt og godt psykososialt barnehagemiljø?». Prosent.	104
Tabell 13-2:	I hvilken grad har personalet i din(e) barnehage(r) behov for økt kompetanse innenfor følgende områder? Prosent.	109

Sammendrag

Denne rapporten presenterer resultater fra spørreundersøkelser til barnehagestyrere, barnehageeiere og kommunale barnehagemyndigheter gjennomført av SINTEF Digital høsten 2022. Utdanningsdirektoratet er oppdragsgiver og har definert tema og laget utkast til spørsmålsformuleringer. Undersøkelsen er distribuert til tilfeldig trukne utvalg for å gi statistisk representative svar for de respektive respondentgruppene. Svarprosenten er 48 prosent for barnehagestyrere, 36 prosent for barnehageeiere og 61 prosent for kommunale barnehagemyndigheter.

Årets undersøkelse har elleve tematiske bolker, og under presenteres de viktigste funnene for hvert tema under egne overskrifter. Tabeller og figurer med utdypende analyse og forklaringer er lagt til hvert enkelt kapittel.

Barn som er nyankomne fra Ukraina (kapittel 3)

Styrerne i 86 kommunale og 22 private barnehager hadde på undersøkelsestidspunktet tatt imot nyankomne ukrainske barn i barnehagen. Disse utgjør 14 prosent av styrerne som har svart på undersøkelsen. I gjennomsnitt har disse barnehagene tatt imot to ukrainske barn.

Digitale hjelpemidler benyttes som språklig ressurs i arbeidet med disse barna i 64 prosent av barnehagene. Tolk brukes av 44 prosent av barnehagene i arbeidet med barna og i 57 prosent av barnehagene i kontakten med ukrainske foresatte. Flerspråklige ansatte og oversatt informasjonsmateriell benyttes av en av tre barnehager.

Av de 108 barnehagene som har tatt imot nyankomne ukrainske barn, har fire av ti utfordringer med å skaffe kompetansen de trenger på dette området. Det er spesielt morsmålskompetanse/flerspråklighet og kompetanse om håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer, for eksempel traumer, det er utfordrende å skaffe.

Over halvparten av barnehagestyrerne som har deltatt i Spørsmål til barnehage-Norge, svarer at deres barnehage mangler morsmålskompetanse/flerspråklighet og kompetanse om håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer. 27 prosent mangler kompetanse i flerkulturell pedagogikk. Flere private enn kommunale barnehager mangler kompetanse på disse tre områdene. Halvparten av barnehagestyrerne svarer at deres barnehage har behov for etter- og videreutdanning knyttet til ivaretagelse av barn som er nyankomne til Norge.

Digital praksis i barnehagen (kapittel 4)

Smartphone, PC eller Mac, nettbrett og projektor er digitale hjelpemidler som finnes i nesten alle norske barnehager, og digitalt kamera er også vanlig. BeeBots for programmering og teknologi for *augmented reality* (AR) finnes i langt mindre grad i barnehagene.

Flertallet av barnehagene lar barna bruke digitale verktøy til å lytte til musikk, hente informasjon fra nettet, spille spill, fotografere og se film. Å bruke tegne-, regne- og skriveprogrammer, programmere, lese e-bøker og lage musikk, film og fortellinger digitalt er mindre vanlig.

Digitale verktøy benyttes månedlig eller oftere for å planlegge og vurdere aktiviteter, kommunisere med foresatte, dokumentere pedagogisk arbeid og i pedagogisk arbeid med barn i mer enn ni av ti barnehager. Andelen som oppgir at de benytter digitale verktøy som avlastning ved mangel på personale, har økt fra 42 til 55 prosent mellom 2021 og 2022.

Barnehagemyndighetens organisering (kapittel 5)

Flertallet av kommunene lar ansatte som utfører tilsyn og behandler dispensasjonssøknader med utgangspunkt i barnehageloven, rapportere til en annen leder enn ansatte som utfører kommunens barnehageeieroppgaver. Denne praksisen dominerer klart i Oslos bydeler og i storbykommuner, mens det er mer variasjon i kommuner med færre enn 50 000 innbyggere. For ansatte med øvrige myndighetsoppgaver, er det betydelig variasjon i svarene fra kommuner med færre enn 50 000 innbyggere. En stor majoritet av bydeler og storbykommuner svarer at de også lar disse ansatte rapportere til annen leder enn kommunens eierrepresentant rapporterer til. Andelen kommuner som i svært liten grad lar samme person håndtere eier- og myndighetsoppgaver, øker med kommunenes størrelse fra 35 prosent i de minste til 67 prosent i storbykommuner og 92 prosent i Oslos bydeler.

En av fire kommuner inngår i samarbeid med andre kommuner/bydeler om myndighetsoppgaver, og andelen er høyest blant bydeler i Oslo og de små og mellomstore kommunene. Det samme mønsteret ser vi når det gjelder om kommunene har planer om å samarbeide med andre kommuner/bydeler. Kun 5 prosent av kommunene samarbeider med ikke-kommunale aktører om myndighetsoppgaver.

To av tre ansatte med barnehagemyndighetsrollen har barnehagelærerutdanning, og en av fem har barnehagelærerutdanning i kombinasjon med mastergradsutdanning. Øvrige vanlige utdanninger er annen lærerutdanning og økonomi, administrasjon og ledelse. Det er variasjon mellom kommunene i om de opplever å ha tilstrekkelig personalressurser for myndighetsoppgavene: 45 prosent mener de i stor eller svært stor grad har tilstrekkelig ressurser, mens 22 prosent svarer i liten eller svært liten grad. Variasjonen er størst i kommuner under 50 000 innbyggere, mens 80 prosent av storbykommunene mener personalressursene i stor eller svært stor grad er tilstrekkelig. I kommuner hvor det mangler personalressurser, rapporteres dette vanligvis muntlig til leder og i liten grad gjennom kommunens avvikssystem.

Lærlinger i barnehagen (kapittel 6)

64 prosent av barnehagene er godkjent som lærebedrifter for lærlinger. Andelen godkjente lærebedrifter, er nesten dobbelt så høy blant kommunale som blant private barnehager. Over halvparten av barnehagene har tatt inn lærlinger i løpet av de siste tre årene. Blant barnehager som er godkjent lærebedrift, er andelen som har tatt inn lærlinger siste år, 69 prosent blant kommunale og 35 prosent blant private.

42 prosent av barnehagene har planer om å ta inn lærlinger de neste årene. Klart flest kommunale barnehager har slike planer, men andelen er høyere for private barnehager som er godkjent lærebedrift (30 vs. 19 prosent). 71 prosent av de private barnehagestyrerne peker på for lavt lærlingtilskudd og at barnehagen ikke har økonomi til det, som årsak til bortvalg av lærlinger. For kommunale barnehager er mangel på søkere den hyppigste årsaken til at man ikke tar inn lærlinger.

At man heller ønsker å legge til rette for at ansatte tar fagbrev gjennom praksiskandidatordningen, og usikkerhet rundt om man kan ansette lærlingen etter læretida, er årsaker som har betydning for både private og kommunale barnehagestyrere. Sju av ti barnehager tar inn elever på utplassering i faget yrkesfaglig fordypning, og her er forskjellene mellom kommunale og private barnehager langt mindre enn for lærlinger.

71 prosent av kommunene og 34 prosent av de private barnehageeierne svarer at de har tatt inn lærlinger enten i alle eller i flertallet av sine barnehager i løpet av de siste tre årene. Nesten halvparten av private barnehageeiere har ikke tatt inn lærlinger de siste tre årene. Årsaker til dette er først og fremst at man mangler søkere, samt økonomi og for lavt lærlingtilskudd.

Ni av ti kommunale eiere og en av tre private eiere legger aktivt til rette for at barnehagene deres kan ta inn lærlinger. Sju av ti eiere legger til rette for at barnehagene kan ta inn elever på yrkesfaglig fordypning, men en av fire private eiere kjenner ikke til denne ordningen.

Arbeidet med samfunnsikkerhet og beredskap i barnehagen (kapittel 7)

Ni av ti barnehager opplyser at de har utarbeidet eller forbedret sine beredskapsplaner for alvorlige hendelser de siste tre årene. Dette er stabilt sammenliknet med tidligere år. Om lag halvparten av barnehagene har hatt en beredskapsøvelse i løpet av de siste tre årene, hvorav en femtedel (18 prosent) har gjennomført øvelse det siste året. I nesten ni av ti barnehager deltar både ledelse og ansatte på øvelsen.

Ni av ti barnehager har gjort risikovurderinger for å forebygge alvorlige hendelser og ulykker i barnehagen siste to år. Disse resultatene er tilsvarende som for tidligere år, mens andre beredskapstiltak, for eksempel kontakt og direkte samarbeid med politiet, ikke er like utbredt. Trenden fra tidligere år med at omfanget av samarbeidet med politiet reduseres over tid, ser ut til å fortsette. Oppsummert er inntrykket at den direkte kontakten og samarbeidet mellom barnehagene og politiet er redusert siden 2016 og fram til i dag.

Fem av ti barnehagestyrere har kjennskap til veiledningen om beredskap mot alvorlige hendelser som ligger på Utdanningsdirektoratets hjemmesider, og av disse svarer om lag 80 prosent at de er enten fornøyd eller svært fornøyd med veiledningen.

Åtte av ti kommuner oppgir at de har tatt høyde for alvorlige hendelser i barnehagene, enten ved at det foreligger planer for alle barnehager i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse (seks av ti), eller ved at det er gjort tilsvarende vurderinger som ikke er en del av kommunens ROS-analyse (to av ti). Resultatene samsvarer med undersøkelsen fra 2021. Tre av ti barnehagemyndigheter opplyser at kommunen har gjennomført skrivebordsøvelser og øvelse for krisestab, noe som er en svak nedgang fra tidligere undersøkelser. Andelen som svarer at det er gjennomført fullskalaøvelser eller øvelser for andre ansatte, samsvarer med resultater fra tidligere år.

Mat og måltider i barnehagen (kapittel 8)

84 prosent av barnehagene serverer lunsj laget i stand i barnehagen, mens medbrakt matpakke utgjør frokostmåltidet i 58 prosent av barnehagene. Ettermiddagsmåltidet serveres i 70 prosent av barnehagene. Matpakka er mer vanlig i kommunale barnehager til frokost og ettermiddagsmat. Flertallet av barnehager som serverer måltider, tilbyr barna fiskepållegg, grønnsaker og frukt/bær til disse måltidene. Unntaket er at fiskepållegg noe sjeldnere er en del av ettermiddagsmåltidet. Dette måltidet har imidlertid nesten alltid frukt og/eller bær.

Måltider organiseres rundt medbrakt matpakke i 46 prosent av barnehagene, og matpakka er vanligere i kommunale enn i private barnehager. For serverte måltider er det vanlig både at hver enkelt avdeling lager måltider til sine barn (68 prosent), og at avdelinger samarbeider om å lage måltider (55 prosent). Ni av ti kroner som betales i kostpenger til barnehagene, går til innkjøp av matvarer, og så å si alle barnehagene krever inn kostpenger. Færre enn en av fem barnehager har eget kjøkkenpersonale eller benytter seg av cateringtjenester som leverer mat. I barnehager med eget kjøkkenpersonale går i gjennomsnitt 28 prosent av kostpengene til dette. Barnehager som benytter cateringtjenester, bruker i snitt 43 prosent av kostpengene til slike tjenester.

Over halvparten av barnehagene involverer barna i matlaging mellom to ganger i uka og en gang i måneden. 38 prosent av barnehagene involverer de største barna hyppigere enn dette, mens 30 prosent av barnehagene sjelden eller aldri involverer de minste barna.

Veiledning av nyutdannede nytilsatte i barnehagen (kapittel 9)

To av tre barnehageeiere svarer at de har fått informasjon om veiledningsordningen for nytilsatte nyutdannede barnehagelærere, og sju av ti har etablert et opplegg for veiledning av nytilsatte nyutdannede barnehagelærere i alle sine barnehager. En høyere andel kommunale enn private barnehageeiere har fått informasjon om veiledningsordningen og etablert veiledningsordning i egne barnehager. Tre av fire barnehageeiere som ikke har noen veiledningsordning for nytilsatte, har heller ingen planer om å etablere en slik ordning.

Den vanligste måten å organisere veiledning av nytilsatte på er i hver enkelt barnehage, men en av fire eiere benytter seg av veiledningspooler i kommunen eller blant private eiere. En av fem eiere viser til at veiledning organiseres som samarbeid mellom flere barnehager.

Sammenliknet med i 2017 har en høyere andel av veilederne formell veilederutdanning i 2022. Halvparten av barnehageeierne benytter veiledere med formell utdanning i alle eller mer enn halvparten av sine barnehager, mot 33 prosent i 2017.

Barnehageeierne mener samarbeid med utdanningsinstitusjonene som utdanner barnehagelærere, er det viktigste for å få på plass veilederordning i barnehagene, men også engasjement hos barnehagestyrer og initiativ fra barnehagemyndighet vurderes som viktig av mange.

Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling (kapittel 10)

63 prosent av barnehagestyrerne svarer at deres barnehage deltar i kompetanseutviklingstiltak i regional ordning, og deltakelsen er høyest blant kommunale barnehager. 26 prosent av de private barnehagestyrerne oppgir at deres barnehage verken deltar eller har deltatt i regional ordnings kompetanseutviklingstiltak. De viktigste grunnene til at deltakelse velges bort, er at barnehagen deltar i annen kompetanseutvikling, og at man prioriterer kapasiteten i personalet til andre områder eller tiltak. Eierne og styrerne oppgir ulike årsaker til å ikke delta: Henholdsvis 4 og 5 prosent av styrerne oppgir at barnehagen har deltatt tidligere, eller at barnehagens søknad om deltakelse ikke ble prioritert i tildelingen av midler, som årsak. Begge disse årsakene får imidlertid klart høyere tilslutning blant barnehageeierne.

Fire av fem barnehagestyrere deltar i regionale kompetansenettverk. På eiersiden deltar nesten alle kommunale eiere i slike nettverk, mens andelen av private som deltar, er seks av ti. Hos kommunal barnehagemyndighet deltar 78 prosent i regionale kompetansenettverk og 63 prosent i samarbeidsforum i regional ordning.

En av fire barnehagestyrere svarer at deres barnehage mangler en langsiktig plan for kompetanseutvikling. Både barnehagens eier, tillitsvalgte og alle ansattgrupper deltar i vurderinger av kompetanseutviklingsbehov i flertallet av barnehagene, men pedagogiske ledere er den gruppen som oftest engasjeres. Nesten en av fem barnehageeiere, i hovedsak private, svarer at de enten ikke har utarbeidet eller ikke vet om det er utarbeidet en langsiktig plan for kompetanseutvikling i deres barnehager. Denne andelen er stabil fra 2021 til 2022, men andelen eiere som har etablert en langsiktig plan for egne barnehager, har økt.

Vikarbruk i barnehagen (kapittel 11)

Nesten halvparten av barnehagene har høyere grunnbemanning enn minimumskravet i bemanningsnormen. Denne andelen er høyest i private barnehager med 58 prosent. Faste tilkallingsvikarer er den hyppigst benyttede ordningen for å skaffe vikarer, og den benyttes i ni av ti barnehager. I flertallet av barnehager benyttes faste tilkallingsvikarer ukentlig eller oftere. Også vikarer som er fast ansatt i barnehagen, benyttes i litt over halvparten av barnehagene og er noe mer vanlig i private enn i kommunale barnehager. 85 prosent av styrerne i barnehagene som benytter disse ordningene, oppgir at de i stor eller svært stor grad er fornøyde med ordningen.

Vikarbyrå benyttes i nesten halvparten av barnehagene, og blant eierne oppgir 27 prosent at de har denne ordningen i sine barnehager. 61 prosent av styrerne som benytter vikarbyrå, er i stor eller svært stor grad fornøyde med denne ordningen.

Vikarpooler, enten i kommunen eller for flere private eiere, er langt mindre utbredt enn de øvrige ordningene for å skaffe vikarer. En av fem kommuner benytter vikarpool i kommunen, mens svært få private barnehager gjør det. En av ti private barnehager benytter vikarpool for flere private barnehager.

Kompetansepakker (kapittel 12)

Av de fire kompetansepakkene på udir.no som det er spurt om i undersøkelsen, er det pakken «Trygt og godt barnehagemiljø» som er best kjent, mest brukt og vurderes høyest på relevans. Fire av ti barnehager benytter denne kompetansepakken, og av disse mener ni av ti at pakken gir relevant og nyttig støtte. Åtte av ti barnehageeiere og barnehagestyrere mener at «Trygt og godt barnehagemiljø» i stor eller svært stor grad er relevant for barnehagens framtidige utviklingsarbeid.

Felles for alle kompetansepakkene er at et klart flertall av barnehagene bare bruker deler av pakkene, og at kompetansepakkene vanligvis tas i bruk på barnehagens eget initiativ. Halvparten av barnehagestyrerne mener kompetansepakken «Trygt og godt barnehagemiljø» lar seg innpasse i personalets planleggingstid og barnehagens møtearenaer. Tilsvarende andel for de tre øvrige pakkene er 60 prosent.

De øvrige tre kompetansepakkene benyttes av henholdsvis 8 prosent («Digital dømmekraft med lederstøtte»), 12 prosent («Digital praksis») og 15 prosent («Personvern i barnehagen»). En av tre barnehagestyrere kjenner imidlertid ikke til disse kompetansepakkene. Mellom 75 og 90 prosent av styrere som har benyttet kompetansepakkene «Digital dømmekraft i barnehagen med lederstøtte», «Digital praksis» og «Personvern i barnehagen», vurderer dem som relevante og som nyttig støtte til arbeidet i barnehagen. 60 prosent mener dessuten at disse kompetansepakkene er relevante for barnehagens framtidige utviklingsarbeid.

Åtte av ti barnehageeiere kjenner til kompetansepakkene, og tre av fire har tatt initiativ til at de skal brukes i barnehagen enten gjennom deltakelse i regional ordning eller på egen hånd.

Støtte til kompetanseutvikling innen psykososialt barnehagemiljø (kapittel 13)

Seks av ti barnehagestyrere oppgir at personalet i barnehagen har behov for økt kompetanse på området trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Halvparten av styrerne oppgir tilsvarende for behovet for økt kompetanse for styrerne selv.

Styrerne vurderer at personalet har behov for kompetanseheving på flere temaer knyttet til trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, og dette gjelder særskilt å undersøke ved mistanke om eller kjennskap til at barn ikke har det trygt og godt, håndtering av barnehagemiljøssaker og avdekke/oppdage ansatte som krenker barn (skjerpet aktivitetsplikt).

Sju av ti styrere oppgir at det i svært stor eller stor grad er behov for statlige kompetansetiltak på trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Om lag halvparten av barnehagestyrerne har brukt Utdanningsdirektoratets støtte- og veiledningsmateriell, og blant disse opplever majoriteten materialet som relevant og nyttig.

To av tre barnehageeiere oppgir at personalet i egne barnehager har i svært stor eller stor grad behov for økt kompetanse innenfor trygt og godt barnehagemiljø, og andelen er høyere blant kommunale enn private eiere. Eierne ser behov for kompetanseheving på flere temaer, og størst er behovet på temaene «Undersøke ved mistanke om eller kjennskap til at barn ikke har det trygt og godt» og «Håndtering av

barnehagemiljø saker». En større andel kommunale enn private eiere ser behov for økt kompetanse knyttet til håndtering av barnehagemiljø saker, avdekke/oppdage ansatte som krenker barn (skjerpet aktivitetsplikt), og barnets beste-vurderinger.

Sju av ti eiere oppgir at det er behov for statlige kompetansetiltak på området psykososialt barnehagemiljø.

Halvparten av barnehageeierne har benyttet kompetansepakken om trygt og godt barnehagemiljø, og andelen er høyere blant kommunale enn private eiere. Blant de som har benyttet kompetansepakken, vurderer majoriteten, 90 prosent, kompetansepakken som i svært stor eller stor grad nyttig og relevant i arbeidet med psykososiale barnehagemiljø. Seks av ti eiere har benyttet seg av støtte- og veiledningsressursene på udir.no, og blant disse opplever 90 prosent i stor eller svært stor grad disse ressursene som relevante og nyttige i arbeidet med psykososialt barnehagemiljø.

1 Innledning

SINTEF Digital¹ har gjennomført årlige spørreundersøkelser i barnehagesektoren hver høst siden 2014 på oppdrag for Utdanningsdirektoratet. Hver undersøkelse er dokumentert gjennom en egen rapport med tittelen «Spørsmål til Barnehage-Norge». Årets undersøkelse er den niende i rekken, og som tidligere år har den tre målgrupper: barnehagestyrere ved kommunale og private barnehager, barnehageeiere for kommunale og private barnehager og barnehagemyndighetene i kommunene.

Temaene for undersøkelsen varierer fra år til år. Enkelte temaer gjentas med jevne mellomrom. I alt elleve temaer inngikk i årets undersøkelse. En oversikt over temaene og hvilke av målgruppene de har gått til, vises i tabell 1-1. Alle temaene presenteres i hvert sitt kapittel.² Sammendrag fra hvert kapittel er lagt helt foran i rapporten.

Tabell 1-1: Temaer og målgrupper i Utdanningsdirektoratets spørringer til Barnehage-Norge 2022.

Tema	Barnehage- styrere	Barnehage- eiere	Barnehage- myndighet
Barn som er nyankomne fra Ukraina (Beredskap for flyktninger i barnehagen)	x		
Digital praksis	x		
Barnehagemyndighetens organisering			x
Lærlinger i barnehagen	x	x	
Samfunnsberedskap og forebygging av alvorlige hendelser	x		x
Mat og måltider i barnehagen	x		
Veiledning av nyutdannede nytilsatte i barnehagen	x	x	
Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling (regional ordning)	x	x	x
Vikarbruk i barnehagen	x	x	
Kompetansepakker	x	x	
Støtte til kompetanseutvikling barnehagemiljø	x	x	

Dette er en deskriptiv rapport med mange tabeller og figurer. Det er testet for statistiske forskjeller ved bruk av t-test, kji-kvadrattest eller variansanalyse (ANOVA). Nivået på testparameteren (p-verdien) er rapportert og forskjellene kommentert i teksten dersom forskjellene som testes er statistisk signifikante. En statistisk signifikant forskjell mellom to grupper (eksempelvis mellom kommunal og private barnehager) innebærer en testparameter (p-verdi) som ligger lavere enn 0,01 (10 prosent signifikansnivå). Vær oppmerksom på at gruppene er små i enkelte analyser.

2 Gjennomføring og beskrivelse av utvalg

Spørreundersøkelsene ble gjennomført elektronisk i perioden 5. september–18. oktober 2022 for alle tre målgrupper. Informantene fikk i alt seks påminnelser om undersøkelsen, en per uke undersøkelsen lå ute.

¹ Avdeling av SINTEF Digital som tidligere var Trøndelag Forskning og Utvikling (TFoU).

² De siste par årene har vi i større grad enn tidligere år åpnet opp for at respondentene kan legge inn åpne tekstsvare under kategorien «annet» på enkelte spørsmål. Innholdet i disse svarene er oversendt oppdragsgiver i sin helhet og gjengis etter avtale ikke i rapporten.

Spørreskjemaet er utarbeidet i samarbeid mellom oppdragsgiver Utdanningsdirektoratet og forskere i SINTEF. Utdanningsdirektoratet laget det første utkastet, og SINTEF har deretter kommet med forbedringsforslag til spørsmålsutformingen. Forskerne har i hovedsak latt oppdragsgiver bestemme innholdet i spørsmålene. Spørreskjemaet er pilotert og gjennomgått av en referansegruppe bestående av representanter fra de tre målgruppene.

For å redusere belastningen på barnehagesektoren er Utdanningsdirektoratets spørring organisert som en utvalgsundersøkelse. Det er derfor laget tre sammenliknbare utvalg av barnehagestyrere og barnehageeiere, slik at styrere og eiere ikke kontaktes oftere enn hvert tredje år. Barnehagemyndigheten mottar spørringen hvert år. Vi omtaler i det følgende disse tre utvalgene som undersøkelsens bruttoutvalg. Med bruttoutvalg mener vi alle (styrere, eiere eller barnehagemyndigheter) som har mottatt invitasjon til undersøkelsen. Vi har altså tre bruttoutvalg, ett til hver respondentgruppe. I denne rapporten er det imidlertid data basert på nettoutvalget som presenteres. Med nettoutvalg mener vi den delen av bruttoutvalget som faktisk har svart på undersøkelsen. Forholdet mellom nettoutvalg og bruttoutvalg gir oss undersøkelsens svarprosent.

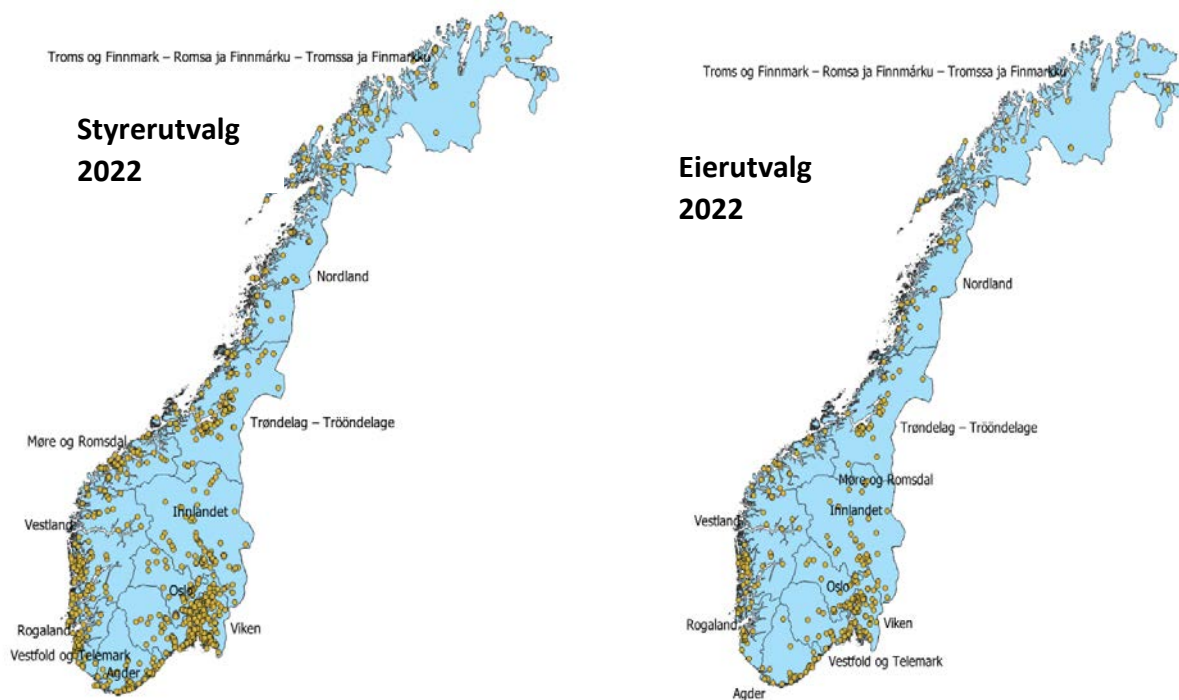
2.1 Bruttoutvalg og svarprosent

De kommunale barnehagemyndighetene deltar i undersøkelsen hvert år. Per 1. januar 2022 var det 11 fylker og 356 kommuner i Norge. For Oslo kommune sendes spørreskjema til de 15 bydelene i kommunen (og ikke til Oslo kommune). Totalpopulasjonen er dermed 370 (355 kommuner og 15 bydeler).

I undersøkelsen til barnehagestyrere inngår styrere i ordinære kommunale og private barnehager. Styrere i åpne barnehager og familiebarnehager er ikke inkludert. Eierundersøkelsen sendes til et utvalg eiere av private og kommunale barnehager. I likhet med styrerundersøkelsen sendes den kun til eiere av ordinære barnehager.

Utvalgene for eier- og styrerundersøkelsen er samme utvalg benyttet i 2019, men supplert med nyetablerte enheter i 2022³ registrert i Nasjonalt barnehageregister (NBR). I tillegg er nedlagte barnehager, så langt de er identifisert, tatt ut av undersøkelsen i forkant av at invitasjonen ble sendt ut. Enkelte enheter er også plukket ut av utvalget underveis, da vi har fått skriftlig beskjed om at enkelte barnehager er nedlagt, etter å ha sendt ut invitasjoner.

³ Det etableres normalt noen nye barnehager hvert år, og de tre utvalgene som brukes i spørringene (to i tillegg til 2019-utvalget som benyttes i år), suppleres med nyetablert enheter.

Figur 2-1: Geografisk spredning i årets utvalg av barnehagestyrere og -eiere.

Tabell 2-1 viser bruttoutvalg og status fordelt på respondentgruppene barnehagestyrere (privat og kommunal barnehage), barnehageeiere (privat og kommunal) og kommunen som barnehagemyndighet.

Tabell 2-1: Bruttoutvalg og status etter respondentgruppe, antall.

	Godkjent	Godkjent, noen svar	Ikke godkjent, noen svar	Ikke svart	Frafalt (avmeldt)	Totalt
Barnehagestyrer	713	39	71	653	106	1582
Barnehageeier	182	18	29	275	52	556
Barnehagemyndighet	221	3	22	76	48	370
Totalt	1116	60	122	1004	206	2508

Kategorien «godkjent» gjelder respondentene som har gjennomgått hele undersøkelsen. «Godkjent – noen svar» henviser til respondenter som ikke har fullført, men som har svart på minst 30 prosent av spørsmålene i sin gruppe. «Ikke godkjent – noen svar» er dermed respondentene som har svart på mindre enn 30 prosent av spørsmålene.⁴ Den nest siste kategorien består av de som ikke har svart. Her har vi også inkludert de som kun har åpnet uten å svare på noen spørsmål. Kategorien «frafalt» henviser til de som aktivt har gitt beskjed om at de ikke ønsker eller har hatt mulighet til å svare på høstens spørring.

⁴ Respondentene som har besvart under 30 prosent av undersøkelsen, er tatt ut av utvalget før rapportering som i tidligere år.

For å gi et bilde av gruppen «ikke godkjent – noen svar» viser Tabell 2-2 maksimalt antall svar for hver respondentgruppe samt gjennomsnitt og median for både ekskluderte og inkluderte respondenter.

Tabell 2-2: *Sammenlikning, godkjente og ikke-godkjente svar.*

	Barnehagestyrere		Barnehageeiere		Barnehagemyndighet	
	Ikke godkjent	Godkjent	Ikke godkjent	Godkjent	Ikke godkjent	Godkjent
Min. og maks antall svar	0-8	9-29	0-7	8-24	0-3	5-12
Gjennomsnitt	1.8	28.5	2	23.6	1.05	11.96
Median	0	29	0	24	1	12

Det kommer fram av tabellen at de respondentene som ikke ble godkjent, har gitt svært få svar sammenliknet med gjennomsnittet innad i sin gruppe (henholdsvis for styrere og eiere). 44 respondenter (62 prosent av gruppen «ikke godkjent») har kun åpnet skjemaet. Videre skjer frafallet i løpet av de første spørsmålene av skjemaet, noe som tyder på at det i all hovedsak skyldes at respondenten tidlig har ombestemt seg og gått ut av skjemaet. Det ser ikke ut som enkelte spørsmål har skapt problemer og unødvendig frafall. Dette, samt et lavt antall ikke-godkjente respondenter, tilsier at resultatene i liten grad ville blitt påvirket av å inkludere respondentene i utvalget. Endelig svarprosent relatert til bruttoutvalg og populasjon er vist i Tabell 2-3.

Tabell 2-3: *Bruttoutvalg, populasjon (antall) og svarprosent.*

	Barnehagestyrere	Barnehageeiere	Barnehagemyndighet
Bruttoutvalg	1582	556	370
Populasjon	4991	1841	370
Nettoutvalg (godkjente svar)	752	200	267
Svarprosent bruttoutvalg	47.53	35.97	60.5
Svarprosent populasjon	15.1	10.9	60.5

Svarprosenten er beregnet for de som har fullført mer enn 30 prosent, og er sammenliknbar med svarprosent i rapporten *Spørsmål til Barnehage-Norge 2018* (Fagerholt mfl. 2019) og senere publikasjoner fra prosjektet *Spørsmål til Barnehage-Norge*⁵. Svarprosenten hos barnehagemyndigheten er lavere i årets spørring enn tidligere år, mens det for styrere og eiere ligger på samme nivå som i fjor: For styrere er svarprosenten 47,5 prosent (mot 51,9 prosent i 2021, 50 prosent i 2020, 55,5 prosent i 2019), for eiere 36 prosent (mot 35,6 prosent i 2021, 47,8 prosent i 2020 og 49,8 prosent i 2019) og for barnehagemyndigheten 60,5 prosent (mot 72,2 prosent i 2021, 51,9 prosent i 2020 og 75,3 prosent i 2019).

⁵ På denne nettsiden finnes en sammenstilling av tidligere funn i prosjektet *Spørsmål til Barnehage-Norge*: <https://www.udir.no/tall-og-forskning/publikasjoner/funn-fra-sporsmal-til-barnehage-norge/>

2.2 Styreverutvalget: 48 prosent deltakelse og små skjevheter

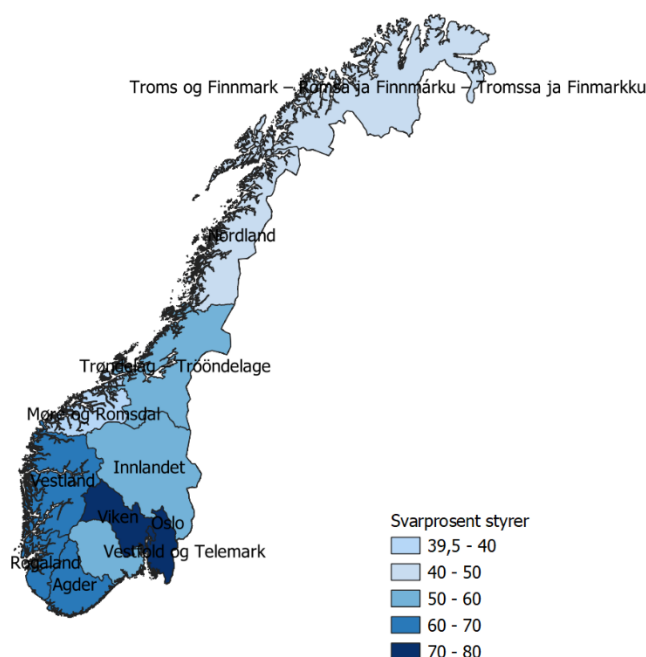
Årets svarprosent i styreverundersøkelsen på 47,5 prosent er en nedgang på 4 prosentpoeng sammenliknet med fjorårets undersøkelse. Tabell 2-4 viser bruttoutvalget av barnehagestyrere per fylke (samt Svalbard), antall barnehager totalt i populasjonen, nettoutvalget og svarprosent.

Tabell 2-4: *Populasjon, brutto-, nettoutvalg og svarprosent blant barnehagestyrere. Per fylke.*

Fylke*	Populasjon	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Svarprosent
Vestfold og Telemark	340	111	59	53.2
Trøndelag	478	157	80	51
Oslo	585	183	93	50.8
Viken	1075	345	174	50.4
Vestland	611	195	96	49.2
Rogaland	417	133	60	45.1
Innlandet	337	106	47	44.3
Troms og Finnmark	284	95	40	42.1
Nordland	300	94	39	41.5
Møre og Romsdal	264	86	34	39.5
Agder	298	77	30	39
Svalbard	2	-	-	-
Total	4991	1582	752	47.5

* Fylkene er rangert etter synkende svarprosent.

Svarprosenten varierer noe mellom fylkene. Høyeste svarprosent blant barnehagestyrere finner vi i fylkene Vestfold og Telemark og Trøndelag. Nederst i tabellen finner vi fylkene Møre og Romsdal og Agder. Variasjonen i fylkesvis svarprosent er illustrert grafisk i Figur 2-2.

Figur 2-2: *Svarprosent per fylke, barnehagestyrere. Prosent.*

I Tabell 2-5 og Tabell 2-6 vises svarprosent for barnehagestyrere etter eierforhold og etter barnehagestørrelse per fylke.

Tabell 2-5: Svarprosent i styrerundersøkelsen etter eierform. Prosent.

Eierskap	Populasjon	Bruttoutvalg	Nettutvalg	Svarprosent
Privat	2431	772	364	47.6
Kommunal	2560	810	388	47.5
Totalt	4991	1582	752	47.5

I årets undersøkelse er det en marginal forskjell i samlet svarprosent for private (47,6 prosent) og kommunale barnehageeiere (47,5 prosent).

Tabell 2-6: Svarprosent i styrerundersøkelsen etter barnehagens størrelse (antall barn) og fylke. Prosent.

Fylkesnavn	1–25 barn	26–50 barn	51–75 barn	> 75 barn	Alle
Utvalg (total)	308	512	466	296	1582
Agder	44.4	37.5	38.1	30.8	39
Innlandet	25	50	65.6	16.7	44.3
Møre og Romsdal	11.8	38.7	64	30.8	39.5
Nordland	30.6	48.6	42.9	57.1	41.5
Oslo	42.9	46.4	54.8	58.1	50.8
Rogaland	41.7	50	44	42.4	45.1
Troms og Finnmark	34.4	60.6	26.1	42.9	42.1
Trøndelag	38.9	50.9	62.2	51.7	51
Vestfold	44.4	61.1	47.2	57.1	53.2
Vestland	38.6	64	43.6	50	49.2
Viken	40.5	49.6	55	50	50.4
Total	36	51.2	51.1	47.6	47.5

På et overordnet nivå kan det se ut til at styrere i mindre barnehager har en litt større tendens til å velge bort undersøkelsen. Dette varierer noe mellom fylker. I Vestfold og Agder er for eksempel svarprosenten relativt høy (44 prosent) også blant små barnehager (1–25 barn), mens man ser et motsatt bilde i Møre og Romsdal og Innlandet.

I Tabell 2-7 sammenliknes andel private barnehager i nettutvalget med bruttutvalget og populasjonen som helhet.

Andelen private barnehager er forholdsvis lik i populasjonen (48,7 prosent), bruttutvalget (48,8 prosent) og nettutvalget (48,4 prosent). Det varierer mellom fylkene hvorvidt andelen private i nettutvalget ligger høyere eller lavere enn andelen private i populasjonen. De fylkesvise variasjonene gir samlet sett ikke tegn til store skjevheter i utvalget.

Tabell 2-7: Andel private barnehager i populasjonen, brutto- og nettoutvalget. Prosent.

Fylke	Populasjonen		Bruttoutvalget		Nettoutvalget	
	Antall	Andel private barnehager	Antall	Andel private barnehager	Antall	Andel private barnehager
Agder	298	59.4	77	57.1	18	60
Viken	1075	57.9	345	54.5	97	55.7
Oslo	585	49.2	183	57.9	49	52.7
Vestland	611	49.6	195	53.8	49	51
Vestfold og Telemark	340	47.1	111	48.6	29	49.2
Rogaland	417	47.2	133	46.6	27	45
Troms og Finnmark	284	32.7	95	33.7	18	45
Møre og Romsdal	264	46.2	86	41.9	15	44.1
Trøndelag	478	40.8	157	45.2	35	43.8
Nordland	300	43.7	94	31.9	13	33.3
Innlandet	337	42.4	106	41.5	14	29.8
Svalbard	2	0	-	-	-	-
Total	4991	48.7	1582	48.8	364	48.4

2.3 Eierutvalget: 36 prosent deltakelse og tydelig fylkesvis variasjon

Det er totalt 556 barnehageeiere i årets bruttoutvalg, og 229 av de inviterte svarte på undersøkelsen. 200 respondenter⁶ utgjør årets nettoutvalg, og svarprosenten ligger dermed på 36 prosent. Dette er identisk med svarprosenten i fjorårets undersøkelse, men en liten nedgang fra 2019 og 2020.

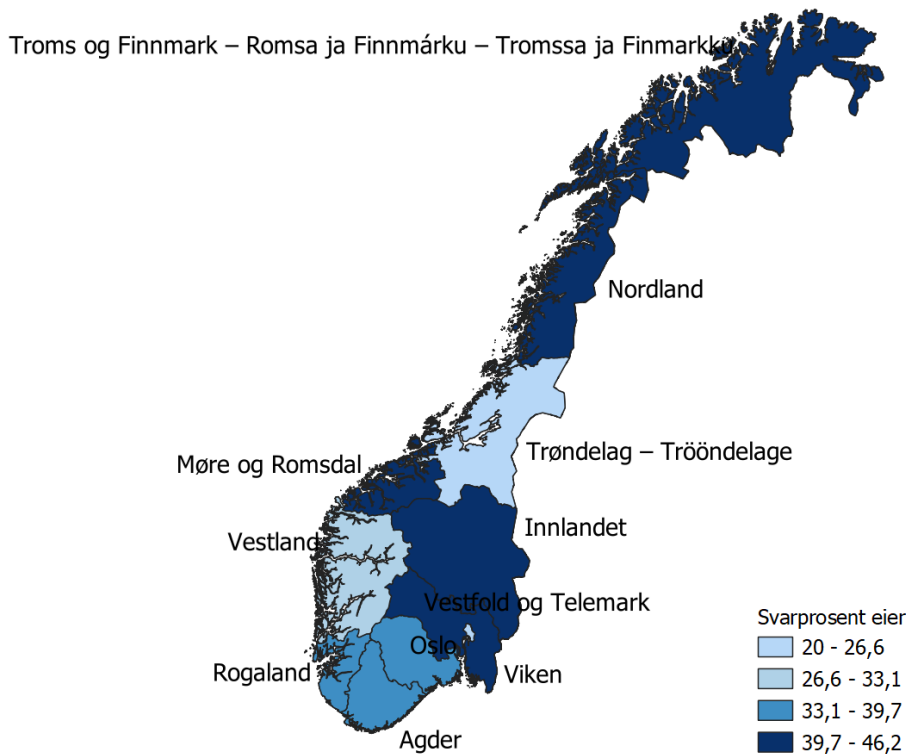
Tabell 2-8: Populasjon, bruttoutvalg og svarprosent i eierundersøkelsen. Prosent.

Fylke	Populasjon	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Svarprosent
Rogaland	134	40	20	47.6
Agder	129	40	21	44.7
Vestfold og Telemark	126	35	19	44.2
Innlandet	158	52	20	41.6
Nordland	131	35	15	39.5
Troms og Finnmark	106	24	15	39.5
Vestland	190	76	21	35
Viken	426	113	57	32
Møre og Romsdal	97	30	12	31.6
Trøndelag	180	61	21	31.3
Oslo	175	50	21	28.8
Svalbard	1	-	-	-
Total	1853	556	242	36

Tabell 2-8 illustrerer hvordan utvalget av barnehageeiere er sammensatt i hvert fylke med tanke på antall barnehager totalt (populasjon), bruttoutvalg, nettoutvalg og svarprosent. Fylkene er rangert etter synkende svarprosent i tabellen.

Også for barnehageeiere varierer svarprosenten mellom fylkene. Høyest svarprosent finner vi i Rogaland (47,6 prosent), etterfulgt av Agder og Vestfold og Telemark. Svarprosenten er lavest i Oslo (28,8 prosent). Variasjonen i fylkesvis svarprosent er illustrert grafisk i Figur 2-3.

⁶ 200 godkjente svar, herav 18 i kategorien «godkjent – noen svar».

Figur 2-3: Svarprosent per fylke, barnehageeiere. Prosent.

Oversikten i Tabell 2-9 viser at svarprosenten i årets undersøkelse er en del høyere for kommunale barnehageeiere enn for private eiere.

Tabell 2-9: Svarprosent i eierundersøkelsen etter eierform.

Eierskap	Populasjon	Bruttoutvalg	Nettutvalg	Svarprosent
Privat	1490	434	130	30.0
Kommunal	363*	122	70	57.4
Totalt	1853	556	200	36.0

*348 kommunale eiere og 15 bydeler i Oslo

Hva som er årsaken til reduksjonen i svarprosent blant private eiere i årets spørring sammenliknet med tidligere år, kan selvsagt diskuteres opp imot både covid-19 og en generell belastning på sektoren. Skal man legge større vekt på en slik nedgang, bør man imidlertid observere mønstret over flere år.

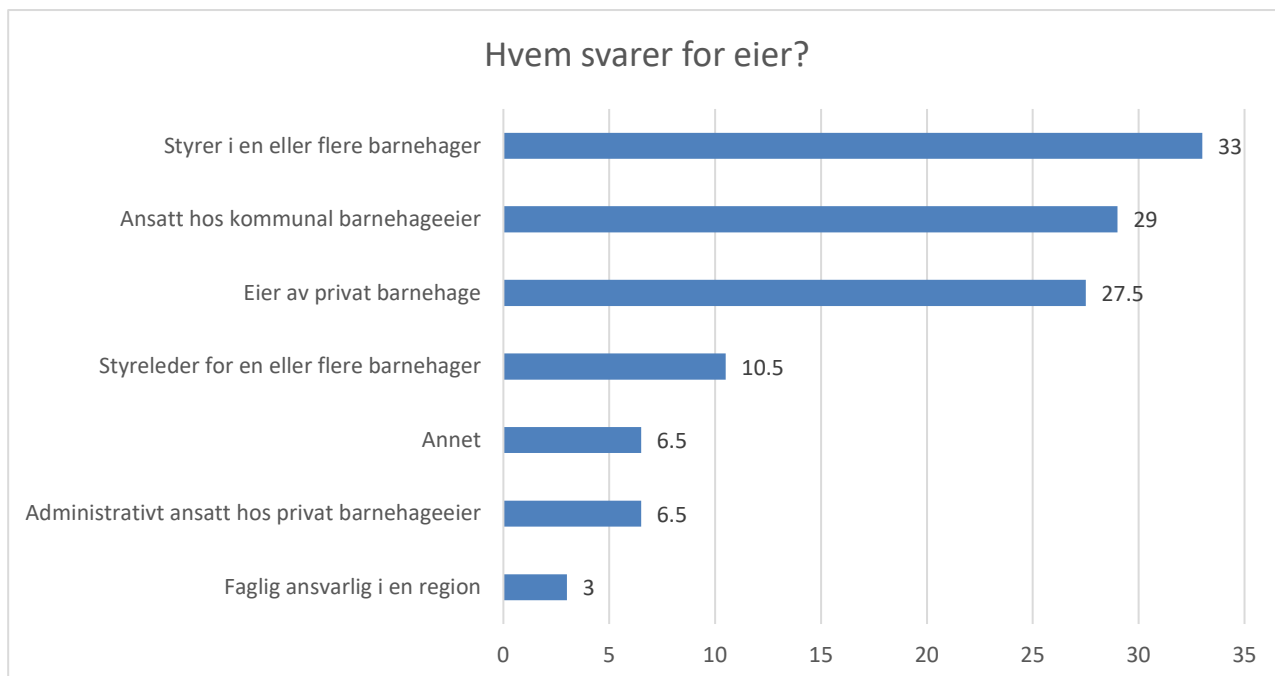
I Tabell 2-10 sammenliknes nettutvalget med bruttutvalg og populasjonen som helhet.

Tabell 2-10: Antall eiere og prosentandelen private eiere i populasjonen, bruttoutvalg og nettoutvalget.

	Populasjon		Bruttoutvalg		Nettutvalg	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Agder	129	79.8	40	75	21	76.2
Innlandet	158	70.9	52	63.5	20	70
Møre og Romsdal	97	73.2	30	73.3	12	41.7
Nordland	131	68.7	35	60	15	60
Oslo	175	91.4	50	100	21	61.9
Rogaland	134	83.6	40	80	20	80
Svalbard	1	0	0	0	0	0
Troms og Finnmark	106	64.2	24	54.2	15	53.3
Trøndelag	180	80	61	82	21	85.7
Vestfold og Telemark	126	82.5	35	80	19	73.7
Vestland	190	78.9	76	76.3	21	76.2
Viken	426	88.3	113	85.8	57	73.7
Total	1853	80.5	556	78.1	242	70.7

Andelen private barnehageeiere er lavere i nettoutvalget enn i populasjonen. Dette henger sammen med en lavere svarprosent blant private barnehageeiere. Andelen private eiere er til sammenlikning også noe lavere i årets bruttoutvalg, men det vurderes ikke å være vesentlige skjevheter i sammensetningen av bruttoutvalget basert på den fylkesvise fordelingen av andel private barnehager og antallet barnehager totalt.

Også i årets undersøkelse er det lagt inn et spørsmål om stillingskategori i eierundersøkelsen. Svarene er presentert i Figur 2-4.

Figur 2-4: Stillingstype blant respondentene i undersøkelsen til barnehageeier (n = 242). Prosent.

Barnehagens styrer svarer på vegne av eier i 33 prosent av barnehagene, mens knappe 28 prosent av respondentene opplyser å være eier av privat barnehage. 29 prosent er ansatt hos kommunal

barnehageeier. En mindre andel av respondentene opplyser enten å ha rollen som styreleder i barnehage (13 prosent), administrativt ansatte hos privat eier (6,5 prosent) eller faglig ansvarlig i en region (3 prosent). 25 respondenter har dessuten valgt å utdype hvilken stilling de har, i eget tekstfelt (her er det et flertall som opplyser å ha ulike oppvekstrelaterte stillinger i kommunen, i tillegg oppgir flere å være administrativ eller daglig leder av private barnehager).

2.4 Seks av ti barnehagemyndigheter har svart på årets undersøkelse

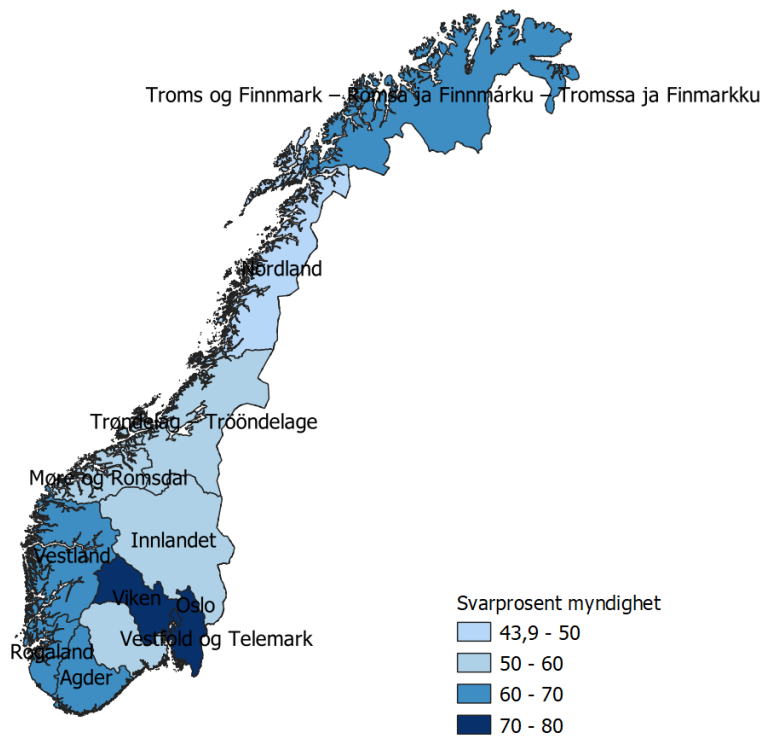
Alle kommunale barnehagemyndigheter i landet er invitert inn i undersøkelsen. Dette omfatter 355 kommuner (ikke Oslo) samt 15 bydeler i Oslo – totalt et bruttoutvalg på 370 respondenter. 224 respondenter fullførte hele eller deler av undersøkelsen, 22 respondenter fullførte under 30 prosent av undersøkelsen, 76 åpnet ikke undersøkelsen, og 48 meldte seg aktivt av undersøkelsen. Svarprosenten på 60,5 prosent er en nedgang på 12 prosentpoeng sammenliknet med fjoråret (72 prosent). Vi ser at antallet som aktivt meldte seg av årets undersøkelse, er noe høyere enn tidligere år, noe som kan tyde på at en del bevisst velger å nedprioritere denne typen frivillige undersøkelser.

Tabell 2-11: *Populasjon/bruttoutvalg, nettoutvalg og svarprosent i myndighetsundersøkelsen per fylke.*

Fylke	Populasjonen	Nettoutvalg	Svarprosent
Oslo	15	12	80
Viken	51	37	72.5
Agder	25	17	68
Vestland	43	27	62.8
Troms og Finnmark	39	24	61.5
Rogaland	23	14	60.9
Innlandet	46	27	58.7
Møre og Romsdal	26	15	57.7
Vestfold og Telemark	23	13	56.5
Trøndelag	38	20	52.6
Nordland	41	18	43.9
Total	370	224	60.5

* Fylkene er rangert etter synkende svarprosent.

Tabell 2-11 viser fylkesvis fordeling og svarprosent for myndighetsutvalget. Høyest svarprosent for barnehagemyndigheten finner vi i Oslo (80 prosent), etterfulgt av fylkene Viken og Agder. Nederst i tabellen finner vi fylkene Trøndelag og Nordland (henholdsvis 53 og 44 prosent). Variasjonen i fylkesvis svarprosent er illustrert grafisk i Figur 2-5.

Figur 2-5: Svarprosent etter fylke hos barnehagemyndighet. Prosent.

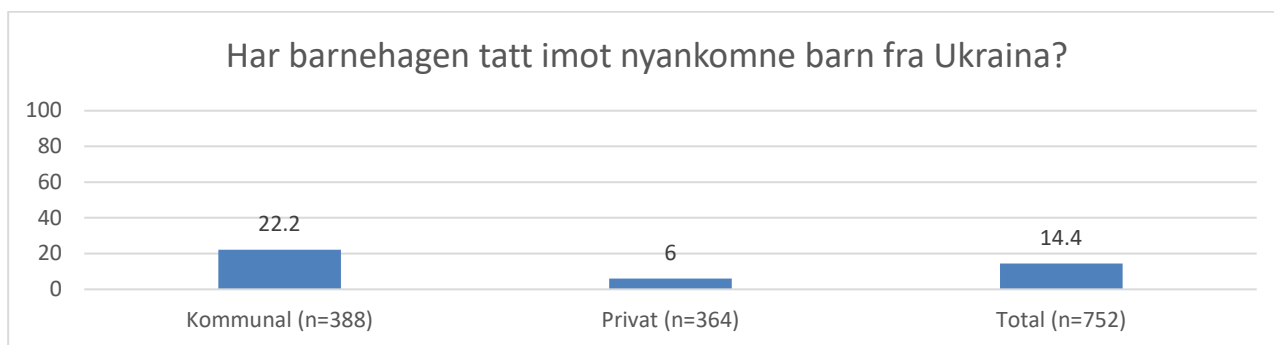
3 Barn som er nyankomne fra Ukraina

I forbindelse med krigen i Ukraina har Norge tatt imot fordrevne ukrainere, og det forventes at flere vil komme i tida som kommer. Mange av disse er barn som skal gå i, eller gis et tilbud om å gå i, norsk barnehage. Utdanningsdirektoratet trenger en oversikt over hvordan barnehagene tar imot nyankomne ukrainske barn når det gjelder kompetanse og språklige ressurser. Styrere i barnehager som har tatt imot ukrainske barn, har fått spørsmål om hvordan barnehagene har lagt til rette for disse barna. Alle barnehagestyrerne har fått spørsmål om hvilken kompetanse og hvilke behov de har i møte med nyankomne ukrainske barn.

Spørsmålene om nyankomne barn fra Ukraina ble rettet til **barnehagestyrere**.

3.1 14 prosent av barnehagene har nyankomne barn fra Ukraina

Styrerne har svart på hvorvidt deres barnehage har tatt imot nyankomne ukrainske barn (Figur 3-1).

Figur 3-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagen har tatt imot nyankomne ukrainske barn. Prosent.

14 prosent av barnehagene har tatt imot nyankomne ukrainske barn, fordelt på 86 kommunale (22 prosent) og 22 private (6 prosent) barnehager ($p < 0,001$). Det er et relativt lavt antall barnehager som opplyser at de har tatt imot ukrainske barn, og det gir følgelig liten mening å teste for statistiske forskjeller mellom kommuner eller ulike eiere. Tabell 3-1 gir imidlertid en enkel oversikt over private og kommunale barnehager som har tatt imot ukrainske barn, og viser hvordan disse fordeler seg med tanke på innbyggertallet i kommunene.

Tabell 3-1: Har barnehagen tatt imot nyankomne barn fra Ukraina? Fordelt på kommunestørrelse. Antall.

	Kommunale barnehager	Private barnehager
Små under 5000 innbyggere (n = 26)	25	1
Mellomstore 5000–19 999 innbyggere (n = 26)	21	5
Store 20 000 til 50 000 innbyggere (n = 36)	24	12
Store bykommuner over 50 000 innbyggere (n = 15)	12	3
Bydeler i Oslo (n = 5)	4	1
Total (n = 108)	86	22

De barnehagestyrerne som opplyser at barnehagen har tatt imot ukrainske barn, er også bedt om å angi hvor mange barn det dreier seg om (Tabell 3-2).

Tabell 3-2: *Hvor mange ukrainske barn har barnehagen tatt imot?*

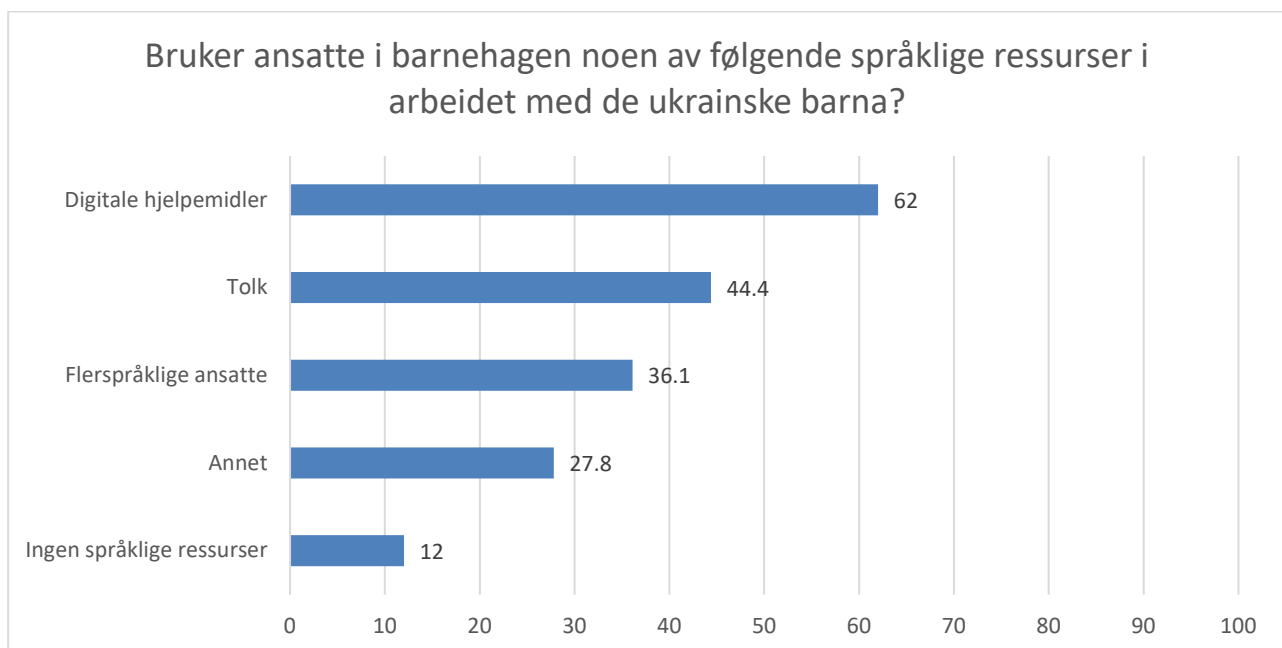
	Antall barnehager	Gjennomsnittlig antall barn	St.avvik	Min.	Maks
Kommunal	85*	2.0	1.63	1	10
Privat	22	2.1	1.55	1	6
Total	107	2	1.6	1	10

* En av barnehagene som svarer at de har mottatt ukrainske barn, har opplyst at de har tatt inn 0 barn. Denne er tatt ut av tallgrunnlaget i tabellen.

Barnehagestyrerne svarer at de har tatt imot mellom ett og ti nyankomne ukrainske barn, med et gjennomsnitt på to barn per barnehage.

3.2 Seks av ti benytter digitale hjelpemidler som språklige ressurser

Videre er styrerne i de barnehagene som har tatt imot barn, bedt om å angi hvilke språklige ressurser de bruker i møte med ukrainske barn (Figur 3-2).

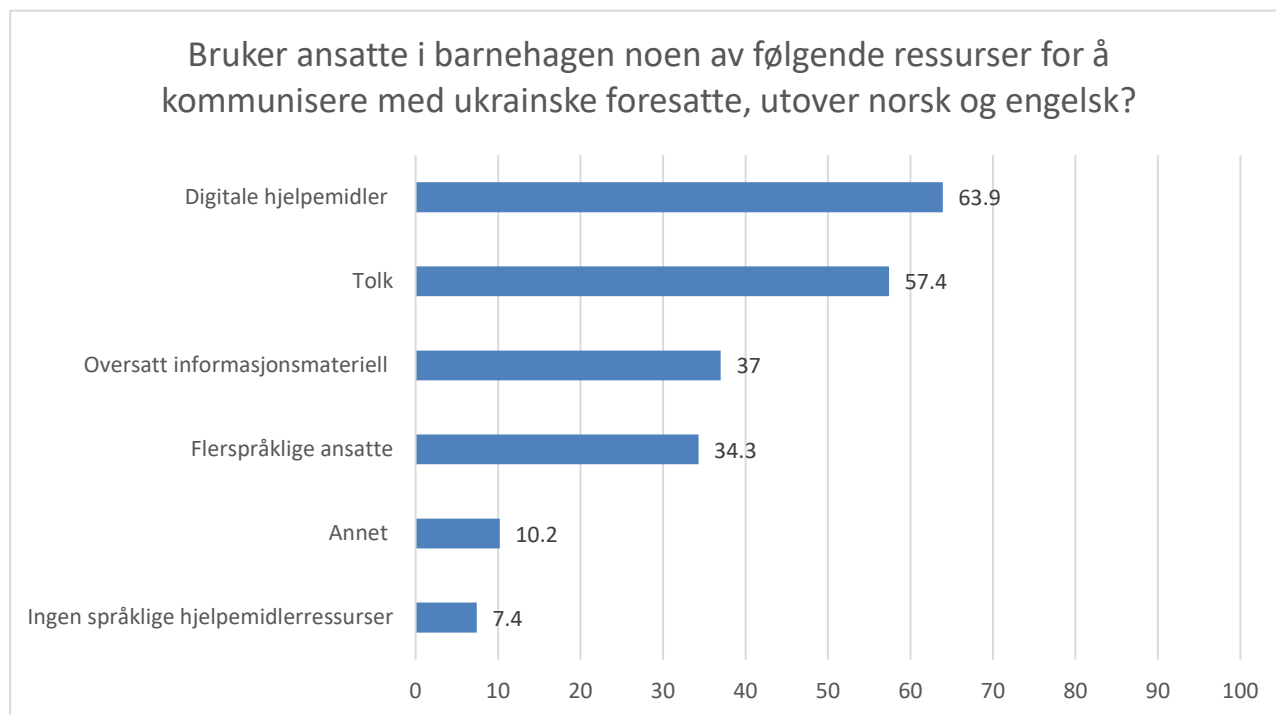

Figur 3-2: *Svar fra styrere i barnehager som har tatt imot nyankomne ukrainske barn, på spørsmål om hvilke språklige ressurser de bruker i arbeidet med ukrainske barn. Flere svar er mulig. (n = 108). Prosent.*

Seks av ti styrere med ukrainske barn i barnehagen svarer at barnehagen benytter digitale hjelpemidler som språklige ressurser i arbeidet med disse barna. 44 prosent av barnehagene benytter seg av tolk, og en av tre barnehager benytter flerspråklige barnehageansatte som ressurser. 12 prosent oppgir at de ikke benytter noen språklige ressurser. Siden antallet private er lavt, gir det heller ikke her mening å gjennomføre

statistiske tester av forskjeller i disse svarene. Imidlertid kan det nevnes at det blant de private er sju av ti som benytter digitale hjelpemidler, mens tre av ti benytter seg av tolk.

Videre er styrerne spurt om hvilke språklige ressurser de benytter i kommunikasjonen med ukrainske foresatte (Figur 3-3).

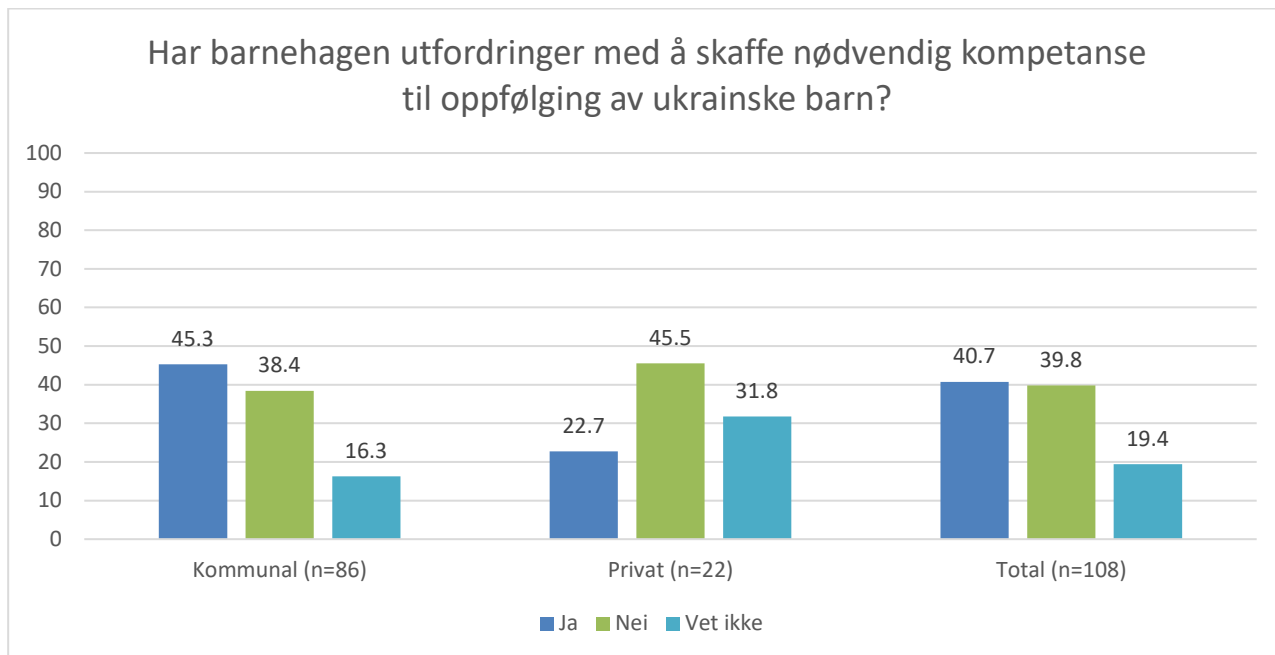

Figur 3-3: Svar fra styrere i barnehager som har tatt imot nyankomne ukrainske barn, på spørsmål om hvorvidt de bruker følgende ressurser i kontakten med ukrainske foreldre. Flere svar er mulig. Figuren viser prosentandel som svarte ja på spørsmålet, (n = 108).

I overkant av seks av ti barnehager benytter digitale hjelpemidler i kommunikasjonen med ukrainske foresatte. Tolk benyttes hyppigere i kommunikasjonen med foresatte enn med barn: 57 prosent av barnehagene oppgir at de benytter dette hjelpemidlet overfor ukrainske foresatte. Oversatt informasjonsmateriell og flerspråklige ansatte benyttes av henholdsvis 37 og 34 prosent, mens 7 prosent av barnehagene ikke benytter noen språklige hjelpemidler.

3.3 Fire av ti barnehager med ukrainske barn har utfordringer med å skaffe kompetanse

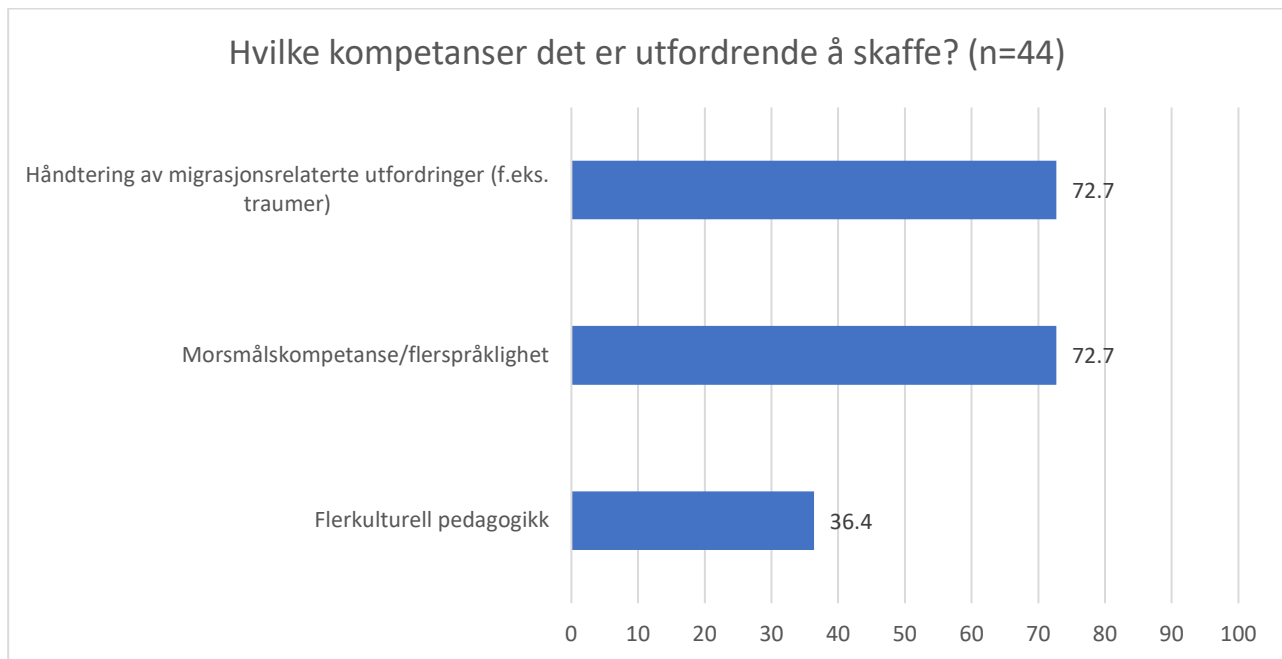
Barnehagestyrerne som har svart at de har tatt imot nyankomne ukrainske barn i barnehage, har svart på spørsmål om de har utfordringer med å få tak i kompetansen de trenger til dette (Figur 3-4).

Figur 3-4: Barnehagestyrere som har tatt imot nyankomne ukrainske barn, sine svar på hvorvidt barnehagen har utfordringer med å skaffe nødvendig kompetanse for å følge opp ukrainske barn. Prosent.

Blant barnehagene som har ukrainske barn, opplever 41 prosent utfordringer med å skaffe nødvendig kompetanse til oppfølging av disse barna. Styrerne i disse 44 barnehagene har fått spørsmål om hvilke typer kompetanse det er vanskelig å skaffe (Figur 3-5).

Håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer, for eksempel traumer, og morsmålskompetanse/flerspråklighet vurderes som utfordrende av 73 prosent av styrerne. 36 prosent har utfordringer med å skaffe kompetanse i flerkulturell pedagogikk.

Figur 3-5: Barnehagestyrere som har tatt imot nyankomne ukrainske barn, sine svar på hvilke typer kompetanse det er utfordrende å skaffe til arbeidet med ukrainske barn. Prosentandel som har svart ja.

3.4 Halvparten av barnehagene mangler migrasjons- og morsmålskompetanse

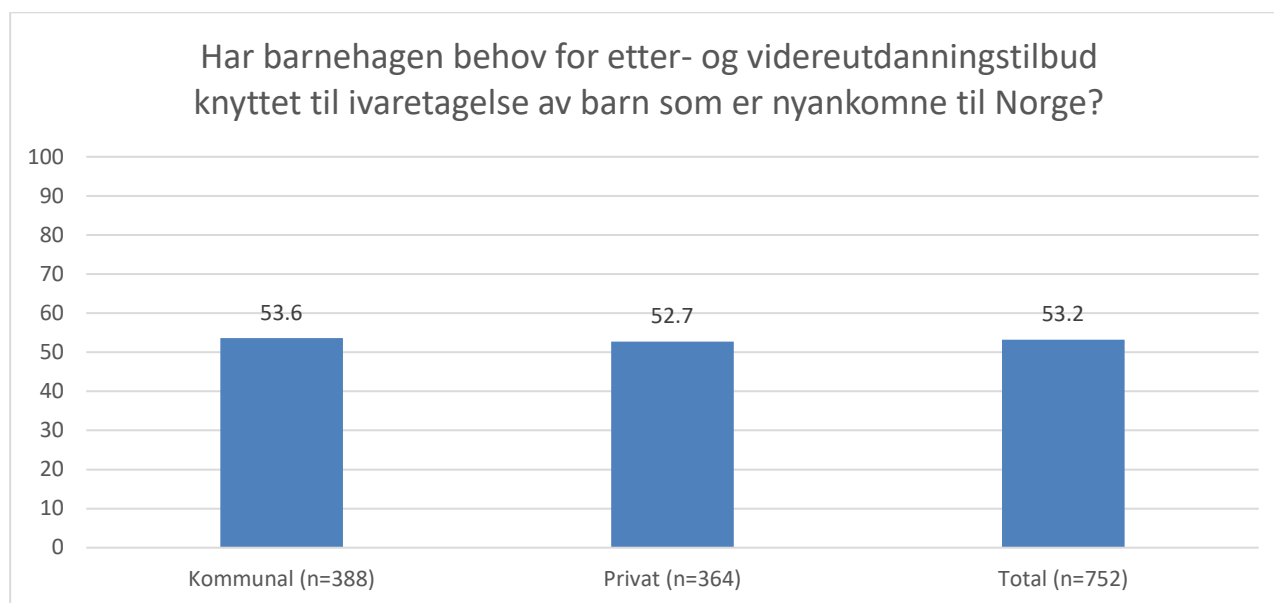
Alle barnehagestyrerne er spurt om hvordan de vurderer barnehagens kompetanse til å følge opp ukrainske barn (Tabell 3-3), og hvorvidt de har behov for etter- og videreutdanning knyttet til ivaretagelse av barn som er nyankomne i Norge (Figur 3-6).

Tabell 3-3: Styrernes svar på spørsmål om barnehagen har kompetanse til oppfølging av ukrainske barn på områdene morsmål/flerspråklighet, flerkulturell pedagogikk og håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer. Prosent.

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
Kompetanse i morsmål/flerspråklighet					
Kommunal (n = 388)	27.1	18.8	33	17.3	3.9
Privat (n = 364)	38.5	24.7	26.6	9.1	1.1
Total (n = 752)	32.6	21.7	29.9	13.3	2.5
Kompetanse i flerkulturell pedagogikk					
Kommunal (n = 388)	6.7	16	46.6	24.5	6.2
Privat (n = 364)	7.7	24.2	48.4	17.9	1.9
Total (n = 752)	7.2	19.9	47.5	21.3	4.1
Kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer (f.eks. traumer)					
Kommunal (n = 388)	20.9	32.7	35.1	9.8	1.5
Privat (n = 364)	26.1	37.1	30.2	6.3	0.3
Total (n = 752)	23.4	34.8	32.7	8.1	0.9

54 prosent av styrerne svarer at barnehagen i liten grad eller ikke i det hele tatt har kompetanse i morsmål/flerspråklighet, og 58 prosent har i liten grad eller ikke i det hele tatt kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer, for eksempel traumer. Situasjonen er noe bedre for flerkulturell

pedagogikk, der 27 prosent av barnehagene mangler kompetanse. Flere private barnehager oppgir at de ikke i det hele tatt eller i liten grad har kompetanse i morsmål/flerspråklighet (63 vs. 46 prosent, $p < 0,001$), kompetanse i flerkulturell pedagogikk (32 vs. 23 prosent, $p = 0,001$) og kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer (f.eks. traumer) (63 vs. 54 prosent, $p = 0,031$).

Figur 3-6: Barnehagestyrernes svar på hvorvidt de har behov for etter- og videreutdanningstilbud knyttet til ivaretagelse av barn som er nyankomne til Norge. Prosent som har svart ja.

3.5 Sammendrag

Styrerne i 86 kommunale og 22 private barnehager hadde på undersøkelsestidspunktet tatt imot nyankomne ukrainske barn i barnehagen. Disse utgjør 14 prosent av styrerne som har svart på undersøkelsen. I gjennomsnitt har disse barnehagene tatt imot to ukrainske barn.

Digitale hjelpemidler benyttes som språklig ressurs i arbeidet med disse barna i 64 prosent av barnehagene. Tolk brukes av 44 prosent av barnehagene i arbeidet med barna og i 57 prosent av barnehagene i kontakten med ukrainske foresatte. Flerspråklige ansatte og oversatt informasjonsmateriell benyttes av en av tre barnehager. Av de 108 barnehagene som har tatt imot nyankomne ukrainske barn, har fire av ti utfordringer med å skaffe kompetansen de trenger på dette området. Det er spesielt morsmålskompetanse/flerspråklighet og kompetanse om håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer, for eksempel traumer, det er utfordrende å skaffe.

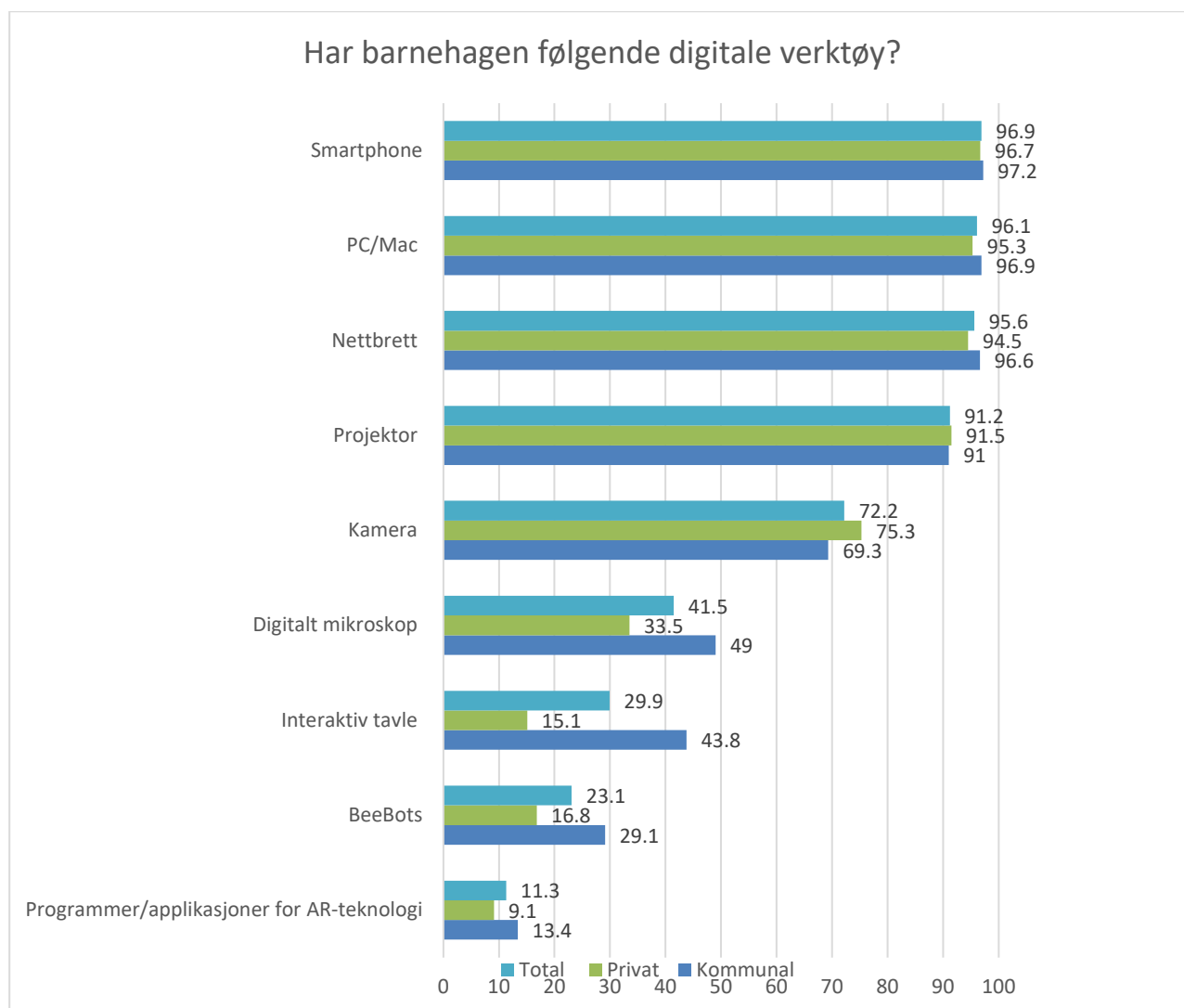
Over halvparten av barnehagestyrerne som har deltatt i Spørsmål til barnehage-Norge, svarer at deres barnehage mangler morsmålskompetanse/flerspråklighet og kompetanse om håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer. 27 prosent mangler kompetanse i flerkulturell pedagogikk. Flere private enn kommunale barnehager mangler kompetanse på disse tre områdene. Halvparten av barnehagestyrerne svarer at deres barnehage har behov for etter- og videreutdanning knyttet til ivaretagelse av barn som er nyankomne til Norge.

4 Digital praksis i barnehagen

Bruk av digitale verktøy er, ifølge Rammeplan⁷ for barnehagen, en sentral arbeidsmåte i barnehagen. Arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Barnehagestyrerne har fått spørsmål om bruk av digitale verktøy i sine barnehager. Spørsmålene om digital praksis ble rettet til **barnehagestyrere**.

4.1 Mer enn ni av ti barnehager har smartphone, nettbrett, PC og prosjektor

Styrerne er spurt om barnehagen er i besittelse av ni typer digitale verktøy (Figur 4-1).

Figur 4-1: Barnehagestyrers svar på spørsmål om hvilke digitale verktøy barnehagen har. Prosent.⁸

⁷ Kunnskapsdepartementet (2017).

⁸ Barnehagestyrerne hadde også mulighet til å oppgi andre digitale verktøy som er i bruk. I alt 33 respondenter valgte å benytte denne muligheten. Svarene deres er anonymisert og etter avtale sendt over til Udir i sin helhet.

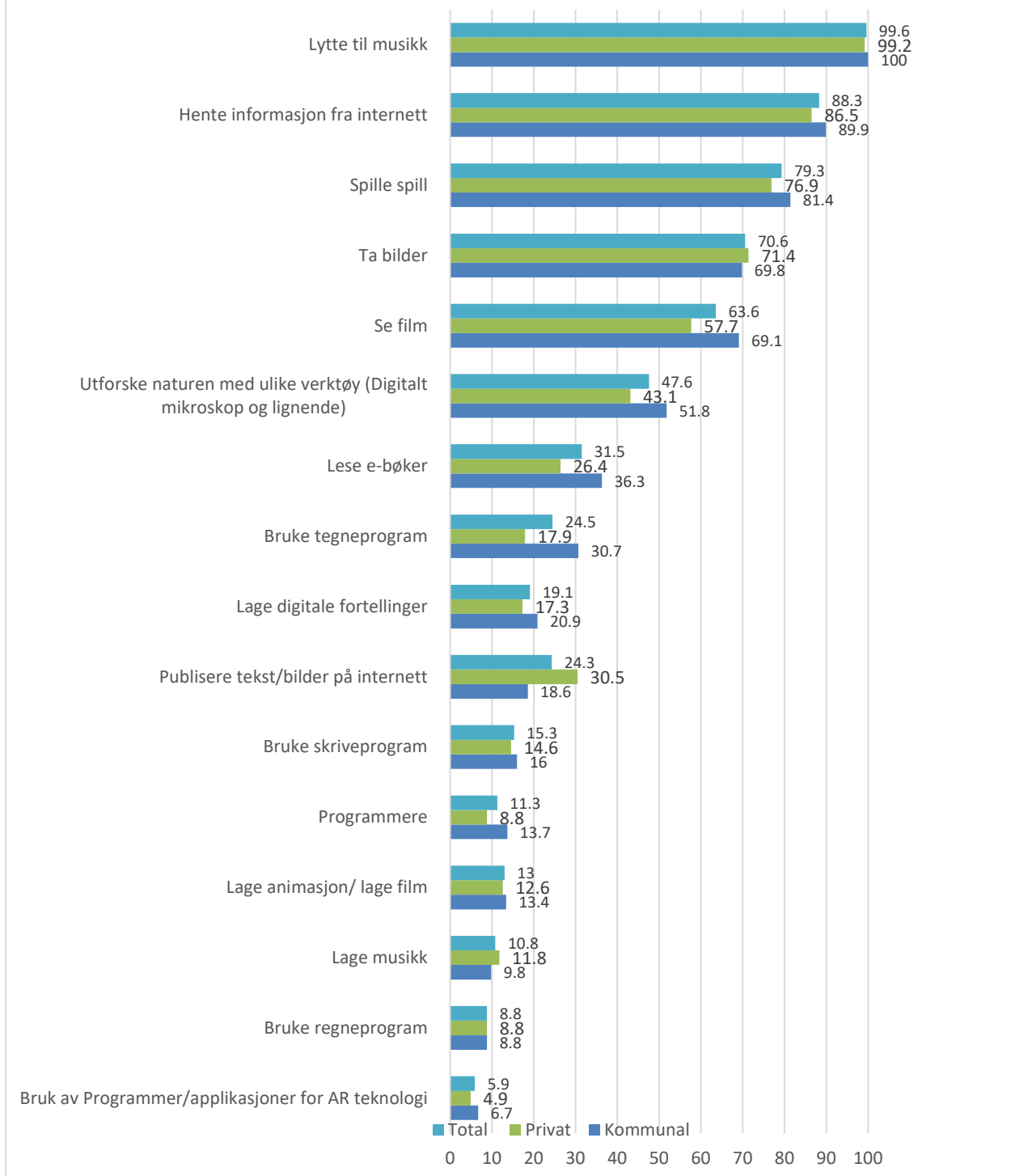

Smartphone, PC eller Mac, nettbrett og prosjektor finnes i mer enn ni av ti barnehager, og forskjellene mellom kommunale og private barnehager er små. Digitalt kamera finnes i sju av ti barnehager. Digitalt mikroskop (42 prosent), interaktiv tavle (30 prosent) og BeeBots (programmerbar robot) (23 prosent) er alle vanligere i kommunale enn i private barnehager. Programmer og applikasjoner på området *augmented reality* (AR) finnes i cirka en av ti barnehager.

Styrerne har også fått spørsmål om barna i løpet av en normal måned deltar i 16 ulike aktiviteter relatert til bruk av digitale verktøy (Figur 4-2 på neste side).

Så å si alle barnehagestyrerne svarer at barna lytter til musikk, og ni av ti barnehager lar barna delta i innhenting av informasjon fra internett. Videre er også det å spille spill, ta bilder og se film aktiviteter flertallet av barnehagene lar barna delta i. 48 prosent av barnehagene lar barna utforske naturen med ulike digitale verktøy. Færre enn en av ti barnehager lar barna delta i laging av musikk, bruk av regneprogram og bruk av programmer og applikasjoner for AR-teknologi. Å se film, utforske naturen med ulike verktøy og bruke tegneprogram er mer vanlige aktiviteter for barn i kommunale enn i private barnehager, mens det å delta i å publisere tekst og bilder på internett er mest vanlig i private barnehager.

Hvilke av de følgende aktivitetene deltar barna på i løpet av en normal måned?

Figur 4-2: Barnehagestyres svar på spørsmål om hvilke aktiviteter barna deltar på i løpet av en normal måned. Prosent.

4.2 Flere bruker digitale hjelpemidler som avlastning ved lite tilgjengelig personale

Barnehagestyrerne har oppgitt om og eventuelt hvor ofte de benytter digitale verktøy for ulike formål (Tabell 4-1).

Tabell 4-1: Barnehagestyrers svar på spørsmålet «Hvor ofte brukes digitale verktøy til følgende i barnehagen?». Prosent.

	Daglig	Ukentlig	Månedlig	Sjeldnere enn månedlig	Aldri
For å planlegge og vurdere aktiviteter i forbindelse med barns lek og læring					
Kommunal (n = 382)	31.4	48.7	12.8	5.8	1.3
Privat (n = 363)	40.5	44.1	11.8	2.5	1.1
Total (n = 745)	35.8	46.4	12.3	4.2	1.2
For å kommunisere med foresatte					
Kommunal (n = 382)	83.8	14.1	1.6	0.5	
Privat (n = 363)	88.4	10.7	0.8	0	
Total (n = 745)	86	12.5	1.2	0.3	
For å dokumentere det pedagogiske arbeidet					
Kommunal (n = 382)	44.2	47.6	7.6	0.5	
Privat (n = 363)	62	30.9	6.6	0.6	
Total (n = 745)	52.9	39.5	7.1	0.5	
Som avlastning for at det er for lite personale tilgjengelig					
Kommunal (n = 382)	1	3.9	9.7	45.8	39.5
Privat (n = 363)	1.9	3	5.2	38.8	51
Total (n = 745)	1.5	3.5	7.5	42.4	45.1
I pedagogisk arbeid med barn					
Kommunal (n = 382)	14.9	53.7	24.1	6	1.3
Privat (n = 363)	16	46.8	27.8	8.8	0.6
Total (n = 745)	15.4	50.3	25.9	7.4	0.9
Til annen bruk					
Kommunal (n = 382)	16.2	28.3	23.3	16.5	15.7
Privat (n = 363)	23.1	26.4	18.5	18.5	13.5
Total (n = 745)	19.6	27.4	20.9	17.4	14.6

De aller fleste barnehagene bruker digitale verktøy for å kommunisere med foresatte, dokumentere pedagogisk arbeid, planlegge og vurdere aktiviteter, og i det pedagogiske arbeidet med barn. Det vanligste er å benytte digitale verktøy til dette på daglig eller ukentlig basis. 85 prosent bruker digitale verktøy også til andre formål, med varierende hyppighet.

Sammenliknet med spørringen i 2021⁹ (Tabell 4-2) har andelen som benytter digitale verktøy som avlastning for lite tilgjengelig personale, økt fra 42 til 55 prosent. I de fleste av disse barnehagene skjer denne bruken sjeldnere enn en gang i måneden. 12,5 prosent benytter digitale verktøy som avlastning månedlig eller oftere, mot 10 prosent i 2020.

⁹ Digital praksis i barnehagen var tema i spørringene i 2018, 2020 og 2021 (Fagerholt mfl., 2019; Naper mfl., 2021 og Naper mfl., 2022).

Tabell 4-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmålet «Hvor ofte brukes digitale verktøy til følgende i barnehagen?» i 2021. Prosent.

	Daglig	Ukentlig	Månedlig	Sjeldnere enn månedlig	Aldri
For å planlegge og vurdere aktiviteter i forbindelse med barns lek og læring					
Kommunal (n = 455)	24.6	42.4	17.8	8.6	6.6
Privat (n = 417)	26.6	42.4	22.5	5	3.4
Total (n = 872)	25.6	42.4	20.1	6.9	5.1
For å kommunisere med foresatte					
Kommunal (n = 455)	69.9	21.8	5.1	1.1	2.2
Privat (n = 417)	80.6	14.4	3.1	1	1
Total (n = 872)	75	18.2	4.1	1	1.6
For å dokumentere det pedagogiske arbeidet					
Kommunal (n = 455)	31.4	51	14.1	2.6	0.9
Privat (n = 417)	50.6	36.9	9.1	1.7	1.7
Total (n = 872)	40.6	44.3	11.7	2.2	1.3
Som avlastning for at det er for lite personale tilgjengelig					
Kommunal (n = 455)	0.7	1.8	8.8	33.2	55.6
Privat (n = 417)	1.2	2.9	4.1	30.5	61.4
Total (n = 872)	0.9	2.3	6.5	31.9	58.4
I pedagogisk arbeid med barn					
Kommunal (n = 455)	17.6	47.5	24.2	10.1	0.7
Privat (n = 417)	15.8	47.5	23.7	9.8	3.1
Total (n = 872)	16.7	47.5	24	10	1.8
Til annen bruk					
Kommunal (n = 455)	25.1	27.9	23.7	11.6	11.6
Privat (n = 417)	37.2	27.3	20.6	8.4	6.5
Total (n = 872)	30.8	27.6	22.2	10.1	9.2

4.3 Sammendrag

Smartphone, PC eller Mac, nettbrett og projektor er digitale hjelpemidler som finnes i nesten alle norske barnehager, og digitalt kamera er også vanlig. BeeBots for programmering og teknologi for *augmented reality* (AR) finnes i langt mindre grad i barnehagene.

Flertallet av barnehagene lar barna bruke digitale verktøy til å lytte til musikk, hente informasjon fra nettet, spille spill, fotografere og se film. Å bruke tegne-, regne- og skriveprogrammer, programmere, lese e-bøker og lage musikk, film og fortellinger digitalt er mindre vanlig.

Digitale verktøy benyttes månedlig eller oftere for å planlegge og vurdere aktiviteter, kommunisere med foresatte, dokumentere pedagogisk arbeid og i pedagogisk arbeid med barn i mer enn ni av ti barnehager. Andelen som oppgir at de benytter digitale verktøy som avlastning ved mangel på personale, har økt fra 42 til 55 prosent mellom 2021 og 2022.

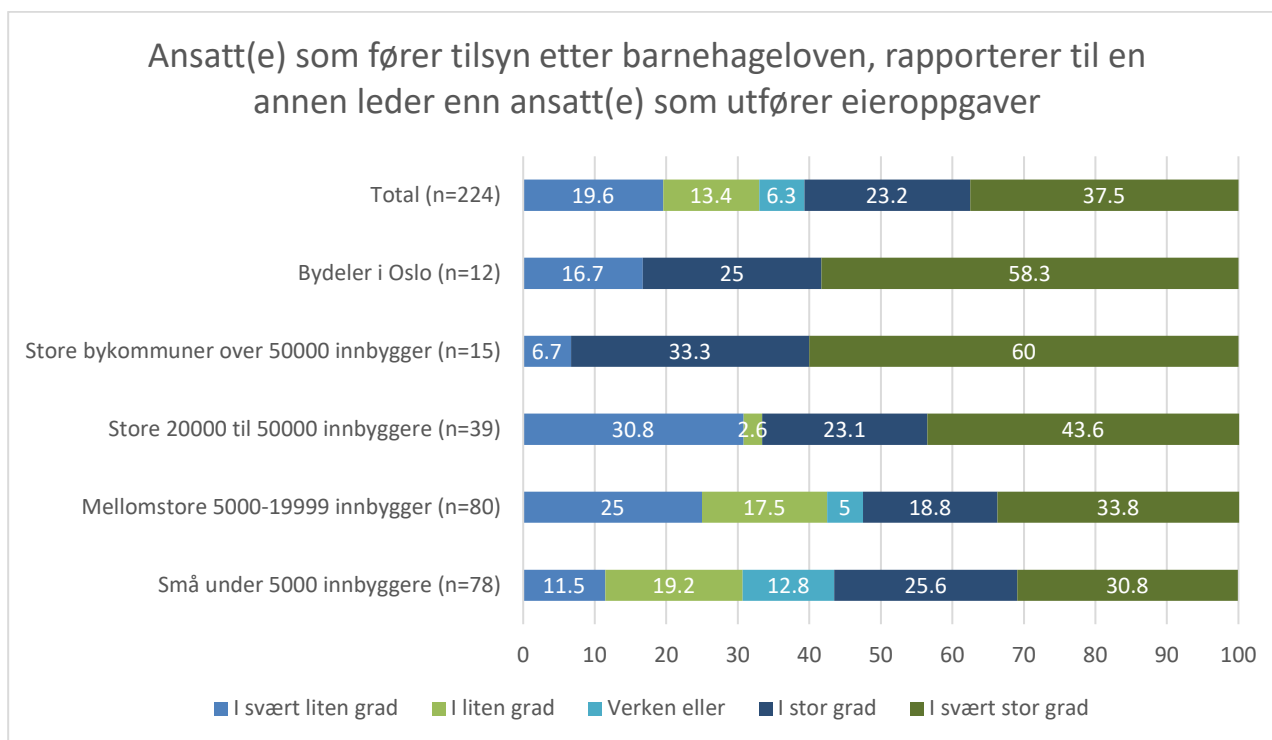
5 Barnehagemyndighetens organisering

Barnehageloven¹⁰ § 11 stiller krav til hvordan kommunen skal organisere oppgavene som barnehageeier og barnehagemyndighet. Utdanningsdirektoratet ønsker informasjon om hvordan kommunen organiserer oppgavene den har som barnehagemyndighet. Dette temaet var også med i spørreundersøkelsen i 2018.

Spørsmålene om barnehagemyndighetens organisering ble rettet til **barnehagemyndighetene**.

5.1 De fleste organiserer myndighetsoppgaver under annen leder

Kommunal barnehagemyndighet har fått spørsmål om hvordan ansatte som utøver barnehagemyndighet, er plassert i kommuneorganisasjonen i forhold til ansatte med eieroppgaver. Spørsmålene tar utgangspunkt i myndighetsoppgavene tilsyn etter barnehageloven (Figur 5-1), behandling av søknader om dispensasjon (Figur 5-2) og utføring av øvrige myndighetsoppgaver (Figur 5-3). Under er svarene presentert for kommuner med ulikt innbyggertall.

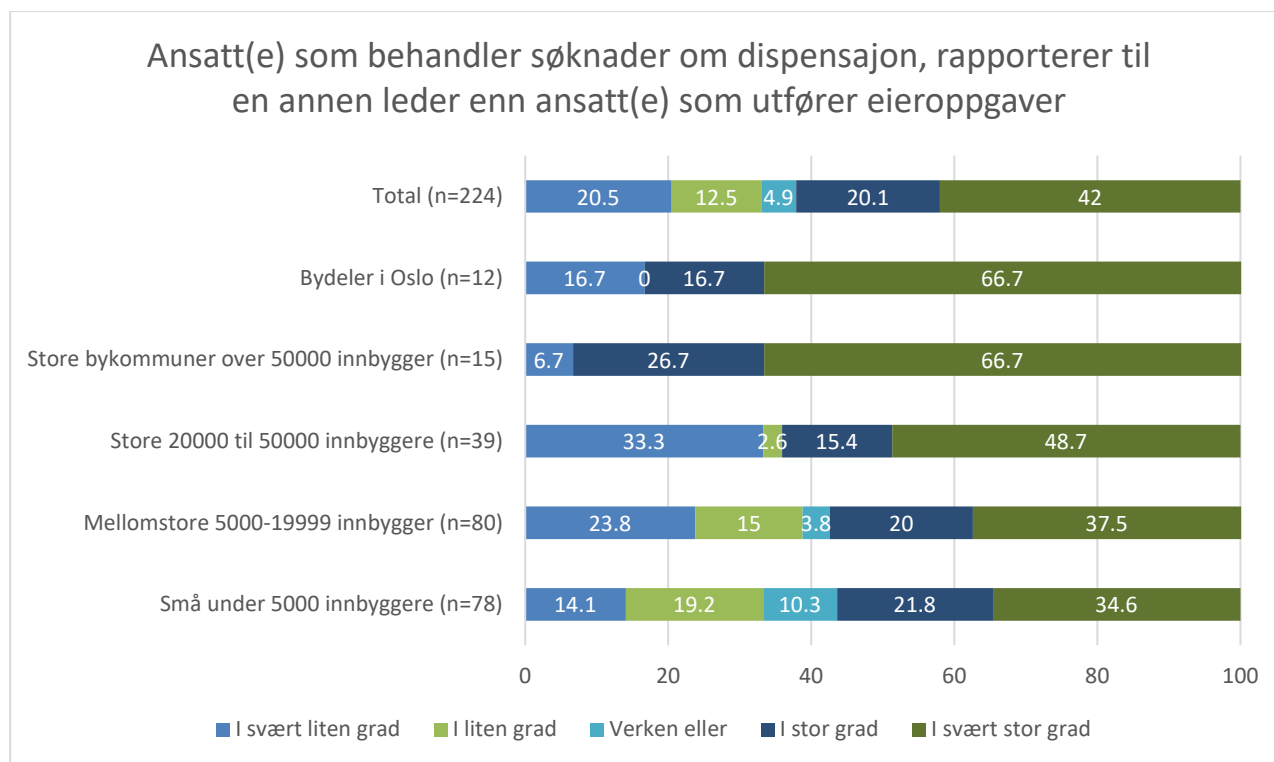

Figur 5-1: Barnehagemyndighetens vurdering av påstanden «Ansatt(e) som fører tilsyn etter barnehageloven, rapporterer til en annen leder enn ansatt(e) som utfører eieroppgaver». Prosent.

Flertallet av barnehagemyndighetene svarer at ansatte som utfører tilsyn, i stor eller svært stor grad rapporterer til annen leder enn ansatte som utfører kommunens barnehageeieroppgaver. I storbyene og

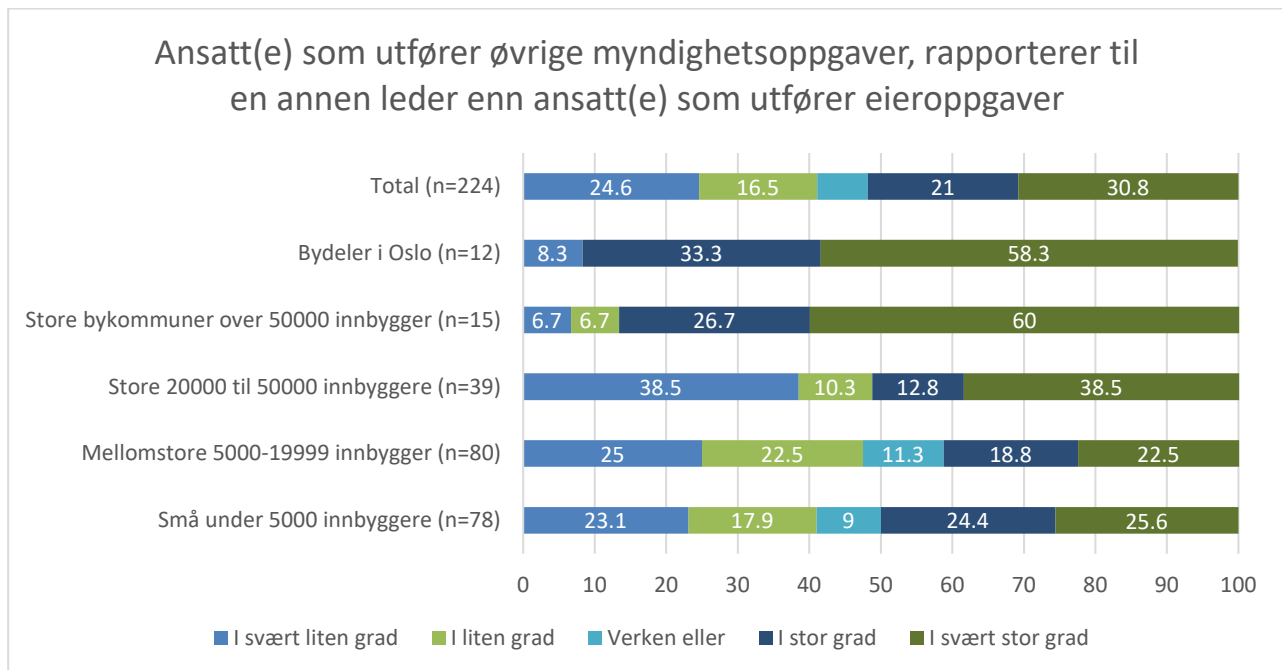
¹⁰ <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Oslos bydeler er denne andelen klart høyere enn i store, mellomstore og små kommuner. I store og mellomstore kommuner svarer henholdsvis 31 og 25 prosent at ansatte med tilsynsoppgaver i svært liten grad rapporterer til annen leder enn ansatte med eieroppgaver.

Figur 5-2: Barnehagemyndighetens vurdering av påstanden «Ansatt(e) som utfører øvrige myndighetsoppgaver, rapporterer til en annen leder enn ansatt(e) som utfører eieroppgaver». Prosent.

Flertallet av barnehagemyndighetene organiserer arbeidet slik at ansatte som behandler dispensasjoner, rapporterer til annen leder enn ansatte som utfører eieroppgaver. I Oslos bydeler og i storbyene svarer henholdsvis 83 og 93 prosent at de i stor eller svært stor grad organiserer arbeidet slik. I små og mellomstore kommuner ligger tilsvarende andeler på 56 og 58 prosent. I store kommuner med 20 000 til 50 000 innbyggere svarer 64 prosent at ansatte som behandler dispensasjoner, i stor eller svært stor grad har annen leder enn ansatte med eieroppgaver. Samtidig svarer en av tre at de i svært liten grad organiserer oppgavene på denne måten.

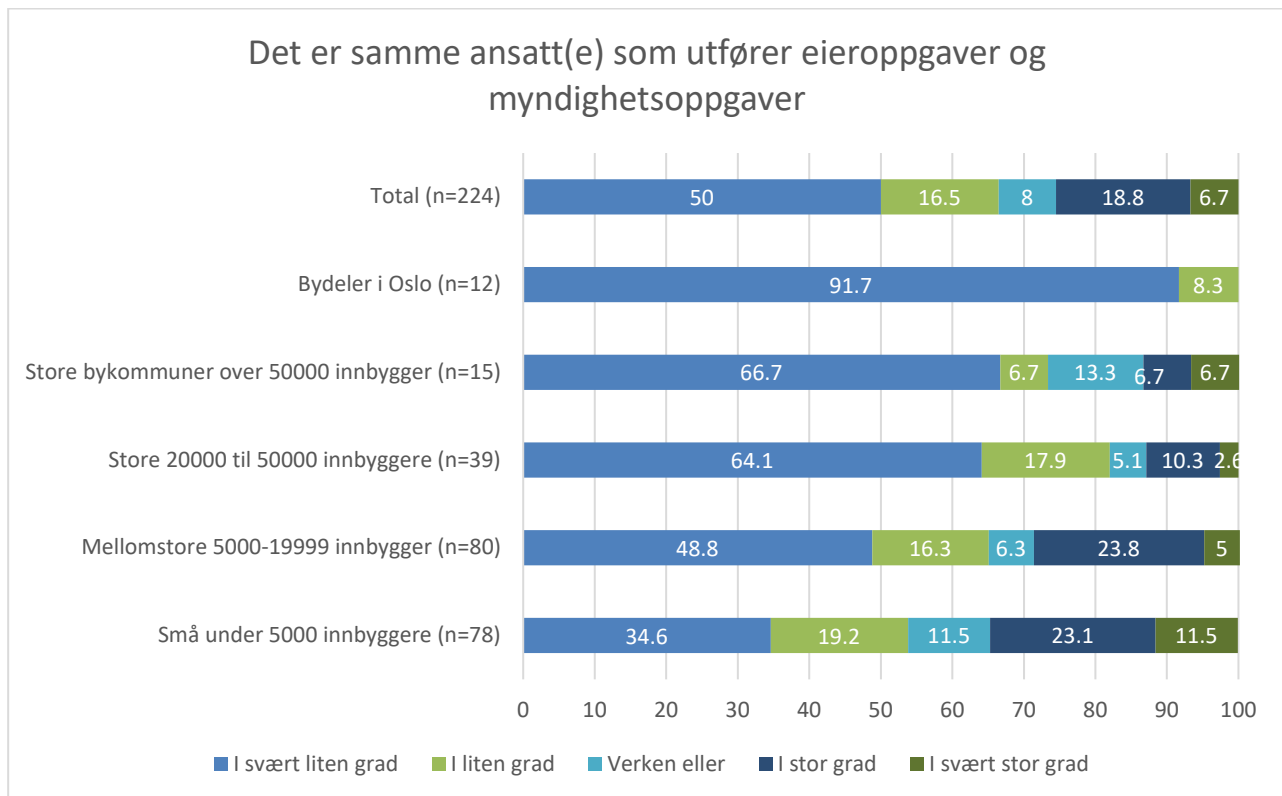

Figur 5-3: Barnehagemyndighetens vurdering av påstanden «Ansatt(e) som utfører øvrige myndighetsoppgaver, rapporterer til en annen leder enn ansatt(e) som utfører eieroppgaver». (n = 224). Prosent.

92 prosent av bydeler i Oslo og 87 prosent av storbykommuner lar i stor eller svært stor grad ansatte som utfører andre barnehagemyndighetsoppgaver, rapportere til annen leder enn ansatt som har eieroppgaver. I de øvrige kommunene er det betydelig variasjon i svarene på dette spørsmålet: Omtrent like store andeler svarer «i svært stor grad» som «i svært liten grad» på spørsmålet. At ansatte med myndighetsoppgaver og eieroppgaver rapporterer til ulike ledere, ser ut til å være minst vanlig i mellomstore kommuner. Et liknende spørsmål ble stilt i undersøkelsen i 2018 (Fagerholt mfl., 2019), og sammenliknet med resultatene fra 2018 er andelen som svarer i stor eller svært stor grad, redusert med i underkant av 7 prosentpoeng (58,5 prosent i 2018 mot 51,8 prosent i årets undersøkelse).

5.2 Samme person er myndighet og eier i en av tre mindre kommuner

Barnehagemyndigheten ble spurt om det i deres kommune er samme ansatt som utfører kommunens barnehageeier- og myndighetsoppgaver (Figur 5-4).

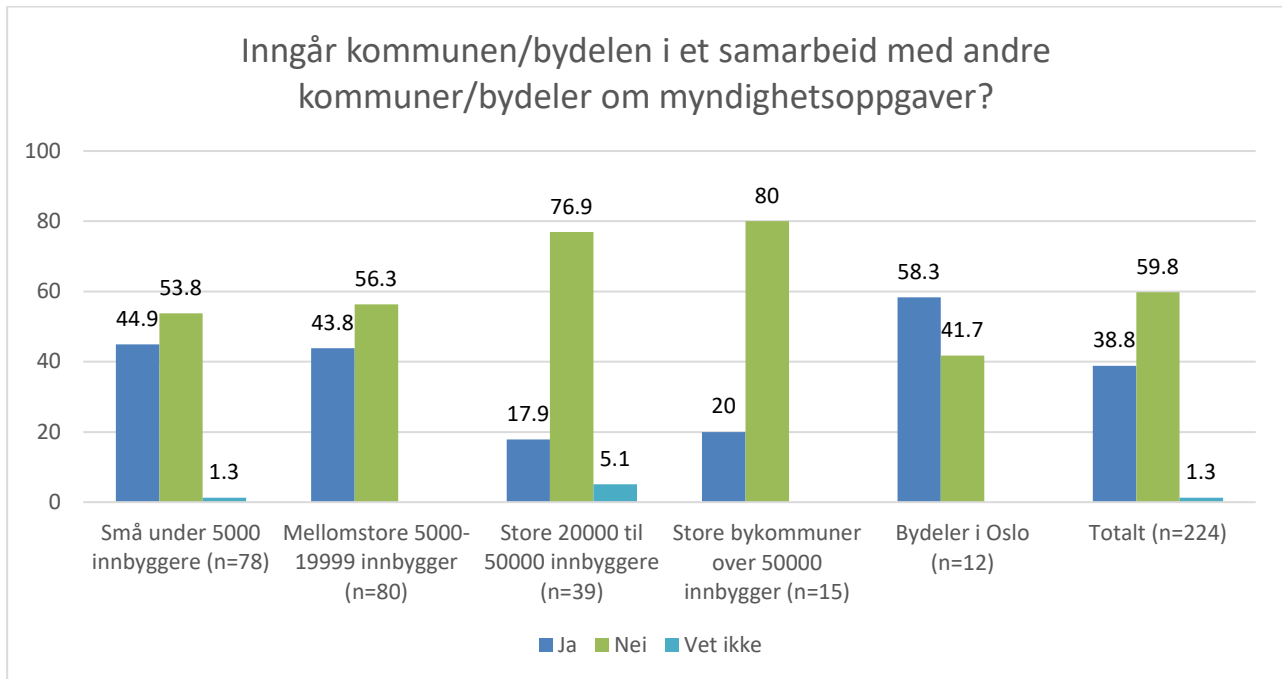

Figur 5-4: Barnehagemyndighetens vurdering av påstanden «Det er samme ansatt(e) som utfører eieroppgaver og myndighetsoppgaver». Prosent.

Andelen som svarer at påstanden om at samme ansatt gjør myndighets- og eieroppgaver, stemmer i svært liten grad, synker med kommunestørrelse. Denne organiseringen er relativt vanlig i små (35 prosent) og mellomstore (29 prosent) kommuner. Sammenliknet med spørringen i 2018 (Fagerholt mfl., 2019) er andelen som svarer at påstanden stemmer i svært stor grad, betydelig lavere i årets undersøkelse (39,6 prosent i 2018 og 6,7 prosent). Det kan altså se ut som at kommunene jevnt over har gjort en omorganisering i barnehageadministrasjonen og i større grad deler eier- og myndighetsrollen på ulike ansatte.

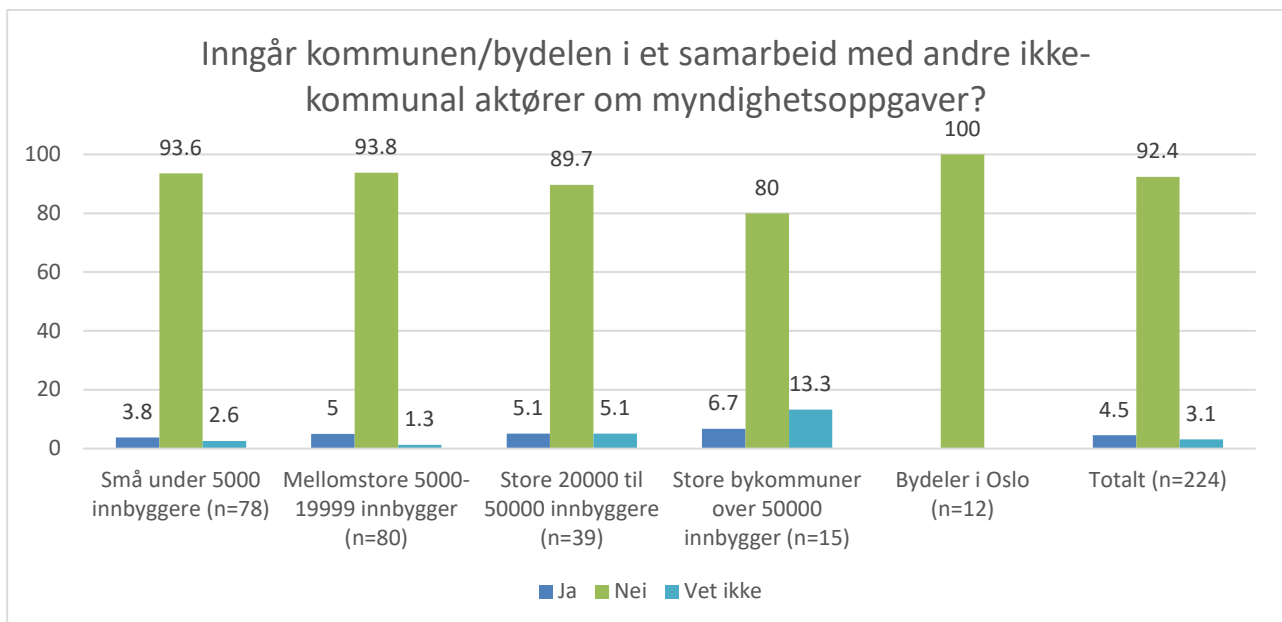
5.3 Små kommuner samarbeider mest om myndighetsoppgaver

Barnehagemyndighetene ble spurt om kommunen samarbeider med andre kommuner (Figur 5-5) eller ikke-kommunale aktører (Figur 5-6) om barnehagemyndighetsoppgaver.

Figur 5-5: Barnehagemyndighetens svar på spørsmål om kommunen/bydelen inngår i et samarbeid med andre kommuner/bydeler om myndighetsoppgaver. Prosent.

39 prosent av kommunene svarer at de inngår i et samarbeid med andre kommuner eller bydeler om barnehagemyndighetsoppgaver. Flertallet av bydelene i Oslo har slikt samarbeid, men ellers er kommunesamarbeid vanligst blant små (45 prosent) og mellomstore (44 prosent) kommuner. Bare en av fem store kommuner og storbykommuner samarbeider med andre kommuner om myndighetsoppgaver.

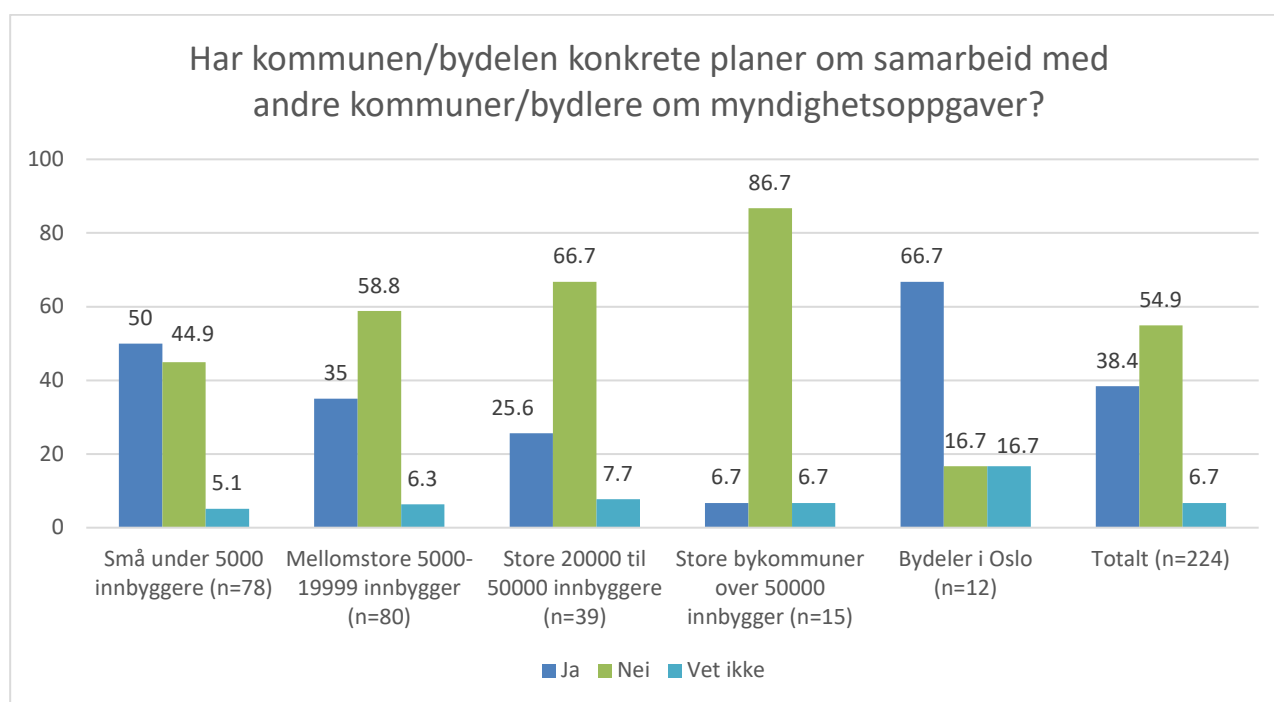

Figur 5-6: Barnehagemyndighetens svar på spørsmål om kommunen/bydelen inngår i et samarbeid med andre ikke-kommunale aktører om myndighetsoppgaver. Prosent.

Av kommunene er det fem prosent som samarbeider med andre ikke-kommunale aktører om barnehagemyndighetsoppgaver. Disse er bedt om å spesifisere hvilke aktører dette er: De som nevnes, er blant annet miljørettet helsevern og regional kompetanseheving (UH-sektoren), men også andre kommuner (som strengt tatt ikke hører til under andre ikke-kommunale aktører). Andelen som samarbeider, er derfor i praksis antatt å ligge lavere enn 5 prosent.

5.4 Få storkommuner planlegger å samarbeide med andre

Barnehagemyndighetene fikk spørsmål om de har konkrete planer om å innlede samarbeid med andre om myndighetsoppgaver (Figur 5-7).

Figur 5-7: Barnehagemyndighetens svar på spørsmål om kommunen/bydelen har planer om samarbeid med andre kommuner/bydeler om myndighetsoppgaver. Prosent.

Figuren viser at det er de minste kommunene som i størst grad planlegger slike samarbeid om myndighetsoppgaver, mens svært få storbykommuner har slike planer. En av to småkommuner og en av tre mellomstore kommuner har planer om å samarbeide med andre kommuner. I Oslo har to av tre bydeler planer om å samarbeide med andre bydeler om myndighetsoppgaver.

5.5 Sju av ti årsverk har tilsynserfaring

Barnehagemyndigheten er bedt om å angi hvor mange årsverk totalt kommunen bruker på oppgaven som barnehagemyndighet. Tabell 5-1 gir en oversikt over gjennomsnittlig antall årsverk fordelt etter kommunestørrelse.

Tabell 5-1: Antall årsverk kommunen bruker på oppgaven som barnehagemyndighet.

	Gjennomsnitt	Variasjons- koeffisient (CV)	Minimum	Maksimum
Små under 5000 innbyggere (n = 78)	0.4	1.3	0	4
Mellomstore 5000–19 999 innbyggere (n = 80)	0.6	0.8	0.1	3.2
Store 20 000 til 50 000 innbyggere (n = 39)	1.7	0.7	0.2	7.3
Store bykommuner over 50 000 innbyggere (n = 15)	4.6	0.5	2.5	11
Bydeler i Oslo (n = 12)	2.1	0.4	0.8	3.5
Total (n = 224)	1.1	1.3	0	11

I gjennomsnitt bruker kommunene 1,1 årsverk til oppgaven som barnehagemyndighet. Det er en tydelig sammenheng mellom antall årsverk som kommunene bruker på denne rollen, og størrelsen på kommunen (derunder antall barnehager myndigheten har tilsynsansvar overfor). Den relative variasjonen i antall årsverk er størst blant små kommuner under 5000 innbyggere og avtar med kommunestørrelsen. Lavest variasjon er det i gruppen bydeler i Oslo, hvor det i snitt brukes 2,1 årsverk til myndighetsoppgaver. Sammenliknet med tidligere undersøkelser (Rambøll, 2012; Fagerholt mfl., 2019) ser det ikke ut til at gjennomsnittlig antall årsverk brukt på oppgaven som barnehagemyndighet har endret seg i særlig grad.

Respondentene ble bedt om å angi hvor mange av årsverkene som brukes på myndighetsoppgaver i kommunen/bydelen, som har tilsynserfaring. Disse tallene er presentert i Tabell 5-2 fordelt etter kommunestørrelse.

Tabell 5-2: Andel årsverk som har erfaring fra tilsynsarbeid. Alle kommuner i utvalget. Prosent.

	Gjennomsnitt	Variasjons- koeffisient (CV)	Minimum	Maksimum
Små under 5000 innbyggere (n = 77)	72	63	0	100
Mellomstore 5000–19 999 innbyggere (n = 80)	75	51	0	100
Store 20 000 til 50 000 innbyggere (n = 39)	74	47	0	100
Store bykommuner over 50 000 innbyggere (n = 15)	66	46	25	100
Bydeler i Oslo (n = 12)	61	45	31	100
Total (n = 223)	72	56	0	100

I gjennomsnitt oppgir barnehagemyndigheten at sju av ti årsverk som de bruker til myndighetsoppgaver, har erfaring fra tilsynsarbeid. 39 respondenter svarer 0 på dette spørsmålet og angir altså at barnehagemyndigheten i kommunen ikke har erfaring fra tilsynsarbeid. Det er relativt små kommuner som oppgir at barnehagemyndigheten ikke har erfaring fra tilsynsarbeid¹¹.

Tabell 5-3 presenterer andel årsverk med tilsynserfaring blant de 184 kommunene som oppgir at kommunens barnehagemyndighet har erfaring fra tilsynsarbeid. I denne gruppen av kommuner er gjennomsnittlig antall årsverk 1,2 og gjennomsnittlig antall innbyggere 19 689 personer. Det tallene her først og fremst illustrerer, er at det er store forskjeller mellom små og mellomstore kommunene når det gjelder tilsynserfaring, og videre at det også er flere kommuner der barnehagemyndigheten ikke har tilsynserfaring.

¹¹ Gjennomsnittlig antall årsverk er 0,4, og gjennomsnittlig antall innbyggere er 6400 personer for disse 39 kommunene.

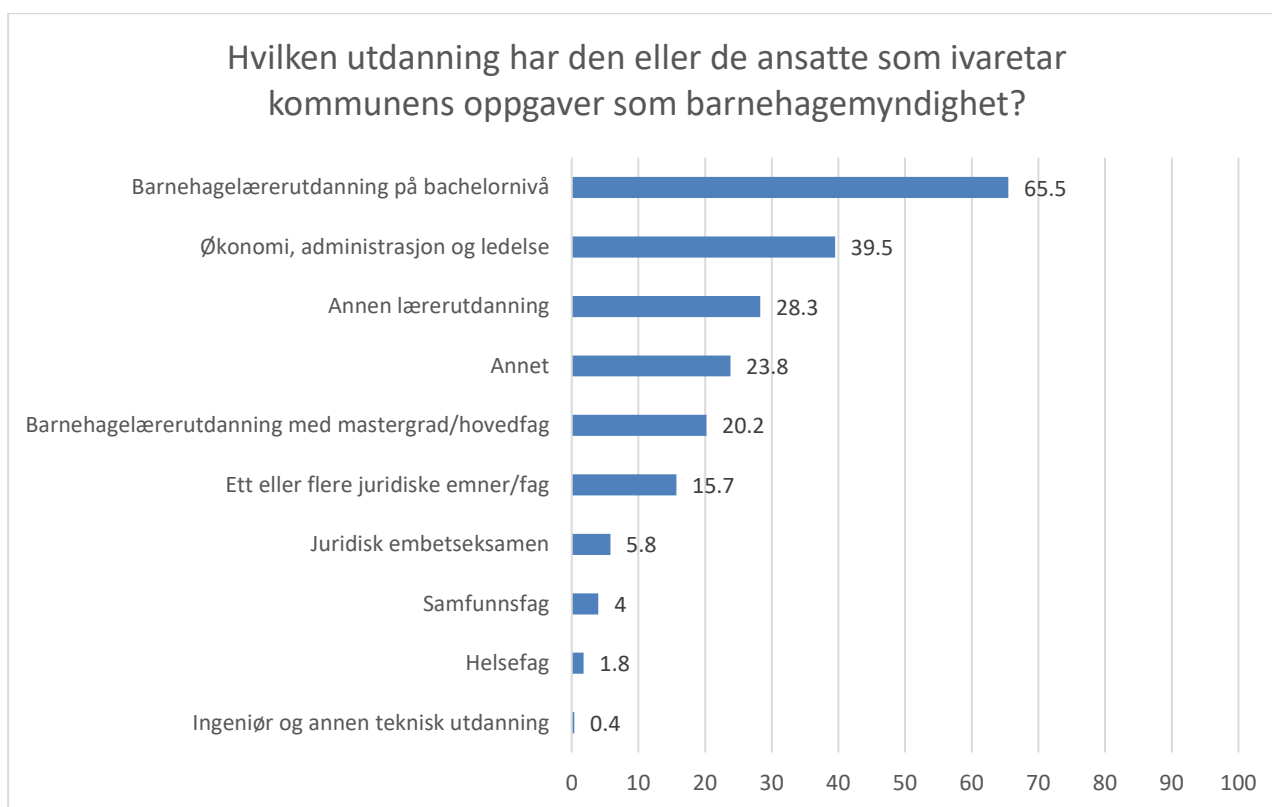
Tabell 5-3: Årsverk med erfaring fra tilsynsarbeid*. Prosent.

	Gjennomsnitt	Variasjonskoeffisient	Minimum	Maksimum
Små under 5000 innbyggere (n = 58)	95	26	20	100
Mellomstore 5000–19 999 innbyggere (n = 63)	95	14	33	100
Store 20 000 til 50 000 innbyggere (n = 36)	80	32	25	100
Store bykommuner over 50 000 innbyggere (n = 15)	66	46	25	100
Bydeler i Oslo (n = 12)	61	45	31	100
Total (n = 184)	88	26	20	100

*Presentert for kommuner som oppgir at barnehagemyndigheten har erfaring fra tilsynsarbeid.

5.6 To av tre barnehagemyndigheter har barnehagelærerutdanning

Figur 5-8 viser barnehagemyndighetens svar på spørsmål om hvilken type utdanning den eller de ansatte som ivaretar barnehagemyndighetsrollen, har.

Figur 5-8: Barnehagemyndighetens svar på spørsmål om type utdanning hos den eller de ansatte som ivaretar kommunens oppgaver som barnehagemyndighet. Flere valg mulig. (n = 223). Prosentandel som svarer ja på hvert alternativ.

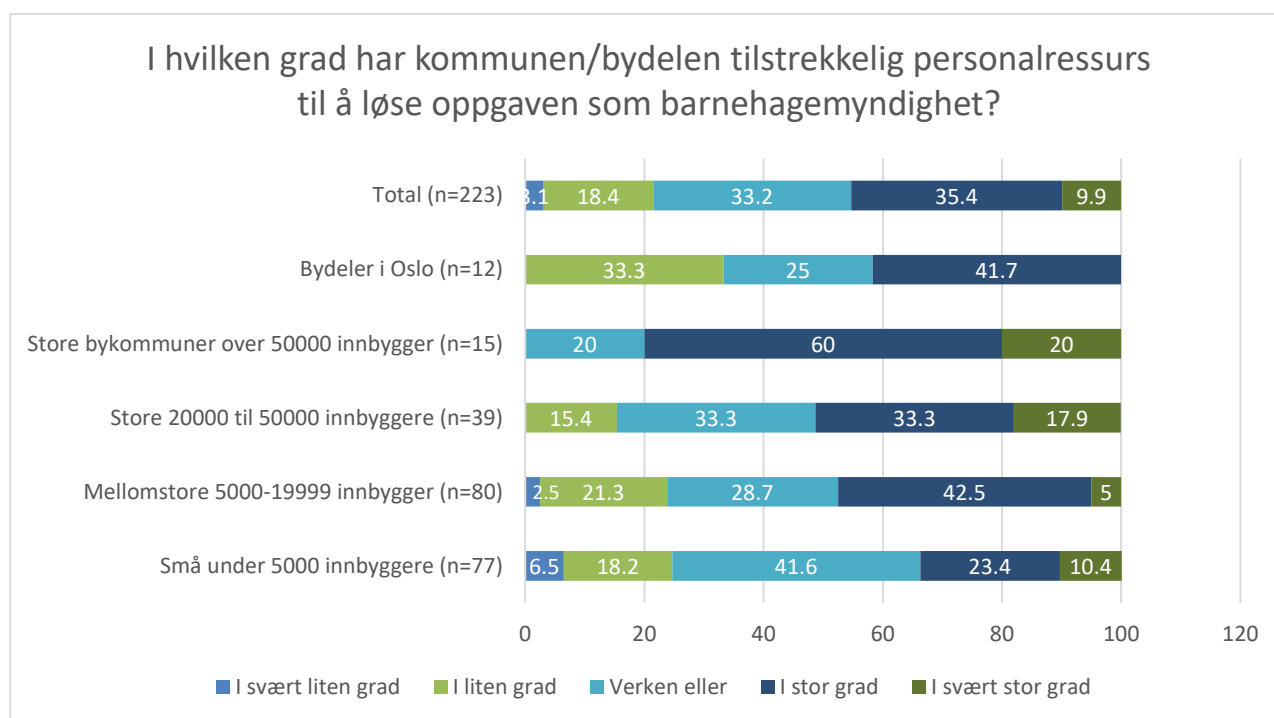
To av tre oppgir at de ansatte som håndterer myndighetsoppgavene i kommunen, har barnehagelærerutdanning på bachelornivå. I tillegg svarer en av fem at barnehagemyndigheten har barnehagelærerutdanning med mastergrad eller hovedfag på toppen. Av andre utdanningsretninger er økonomi, administrasjon og ledelse (40 prosent), annen lærerutdanning (28 prosent) og juridiske fag (16 prosent) representert. Nesten en av fire respondenter har dessuten svart «annet» og fikk da muligheten

til å spesifisere hvilken annen utdanning det var snakk om. Svarene på dette spørsmålet er etter avtale sendt over i sin helhet til Udir etter anonymisering. Mange av de som har lagt inn et svar under kategorien «annet», oppgir at personene som ivaretar oppgaven som barnehagemyndighet, har kompetanse innen pedagogikk/spesialpedagogikk og veiledning/ledelse.

Tidligere undersøkelser (Fagerholt mfl., 2019 og Rambøll, 2012) fant at henholdsvis 56 og 72 prosent av kommunene har ansatte med barnehagelærerutdanning på bachelornivå i rollen som barnehagemyndighet. I årets undersøkelse er denne andelen 66 prosent, samtidig som andelen med «annen lærerutdanning» er noe lavere enn i spørringen i 2018 (28 mot 34 prosent). Andelen «annet» er også noe høyere i år enn i 2018 (24 mot 20 prosent).

5.7 En av fem opplever mangel på personalressurser til myndighetsoppgavene

Det siste spørsmålet til barnehagemyndigheten i kommunene var hvorvidt personalressursene som er satt av til myndighetsrollen, er tilstrekkelig for å løse oppgavene (Figur 5-9), og hvordan barnehagemyndigheten eventuelt har håndtert en mangel på ressurser (Figur 5-10).

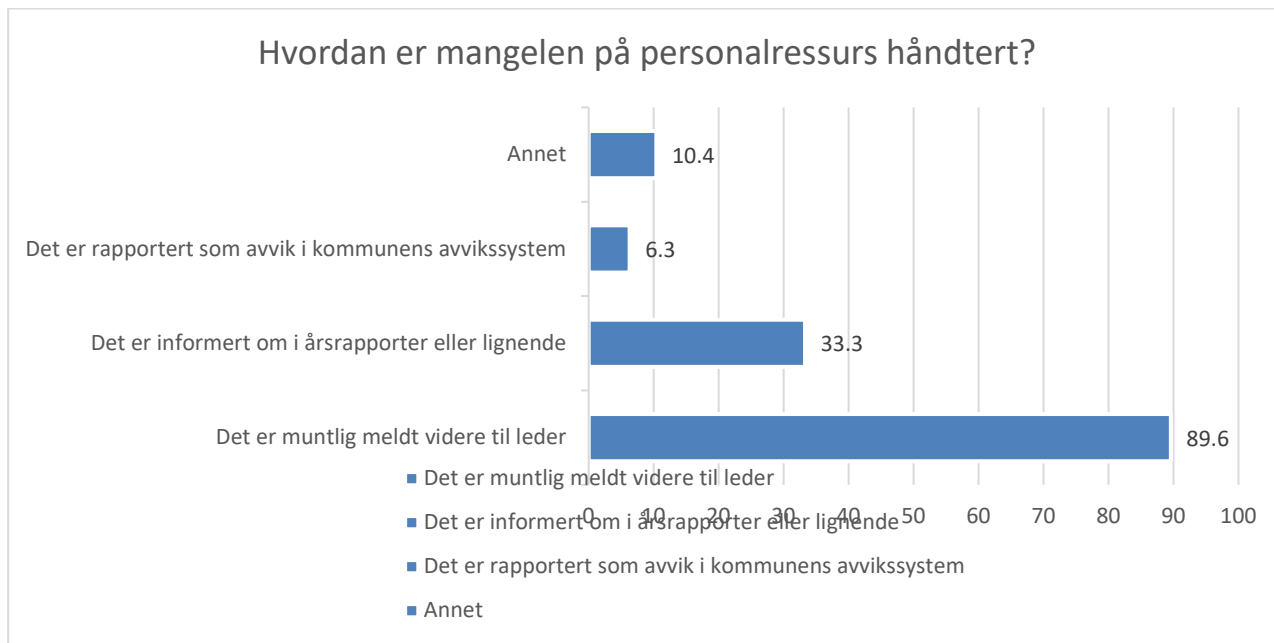

Figur 5-9: Barnehagemyndighetens svar på spørsmål om i hvilken grad kommunen/bydelen har tilstrekkelig med personalressurser til å løse oppgaven som barnehagemyndighet. (n = 223). Prosent.

Det er betydelig variasjon blant kommunene i om de opplever å ha nok personalressurser til å løse barnehagemyndighetsoppgavene. 45 prosent av barnehagemyndighetene svarer at de i stor eller svært stor grad har nok ressurser, mens 33 prosent har valgt den nøytrale svarkategorien «verken eller». 22 prosent

svarer at de i liten eller svært liten grad har nok personalressurser. Andelen som opplever å mangle ressurser, er størst i Oslos bydeler.

De respondentene som svarte i svært liten eller i liten grad på spørsmålet om personalressurser (i alt 48 stk.), fikk oppfølgingsspørsmål om hvordan mangelen på personalressurser er håndtert. Svarene er presentert i Figur 5-10.

Figur 5-10: Barnehagemyndighetens svar på spørsmål om hvordan mangelen på personalressurser er håndtert. Flere svar mulig. (n = 48). Prosent.

Ni av ti mangler personalressurser for å løse oppgavene, har meldt fra om dette til leder. En av tre har informert om utfordringene gjennom årsrapporter eller liknende. Kun 6 prosent har meldt avvik i kommunens avvikssystem.

5.8 Sammendrag

Flertallet av kommunene lar ansatte som utfører tilsyn og behandler dispensasjonssøknader med utgangspunkt i barnehageloven, rapportere til en annen leder enn ansatte som utfører kommunens barnehageeieroppgaver. Denne praksisen dominerer klart i Oslos bydeler og i storbykommuner, mens det er mer variasjon i kommuner med færre enn 50 000 innbyggere. For ansatte med øvrige myndighetsoppgaver, er det betydelig variasjon i svarene fra kommuner med færre enn 50 000 innbyggere. En stor majoritet av bydeler og storbykommuner svarer at de også lar disse ansatte rapportere til annen leder enn kommunens eierrepresentant rapporterer til. Andelen kommuner som i svært liten grad lar samme person håndtere eier- og myndighetsoppgaver, øker med kommunenes størrelse fra 35 prosent i de minste til 67 prosent i storbykommuner og 92 prosent i Oslos bydeler.

En av fire kommuner inngår i samarbeid med andre kommuner/bydeler om myndighetsoppgaver, og andelen er høyest blant bydeler i Oslo og de små og mellomstore kommunene. Det samme mønsteret ser vi

når det gjelder om kommunene har planer om å samarbeide med andre kommuner/bydeler. Kun 5 prosent av kommunene samarbeider med ikke-kommunale aktører om myndighetsoppgaver.

To av tre ansatte med barnehagemyndighetsrollen har barnehagelærerutdanning, og en av fem har barnehagelærerutdanning i kombinasjon med mastergradsutdanning. Øvrige vanlige utdanninger er annen lærerutdanning og økonomi, administrasjon og ledelse. Det er variasjon mellom kommunene i om de opplever å ha tilstrekkelig personalressurser for myndighetsoppgavene: 45 prosent mener de i stor eller svært stor grad har tilstrekkelig ressurser, mens 22 prosent svarer i liten eller svært liten grad. Variasjonen er størst i kommuner under 50 000 innbyggere, mens 80 prosent av storbykommunene mener personalressursene i stor eller svært stor grad er tilstrekkelig. I kommuner hvor det mangler personalressurser, rapporteres dette vanligvis muntlig til leder og i liten grad gjennom kommunens avvikssystem.

6 Læringer i barnehagen

Regjeringen har som målsetting å øke andelen fagarbeidere i barnehagen. Hvert år er det rundt en fjerdedel av elevene som søker som lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfaget som ikke får læreplass. I dette kapitlet presenteres svarene på spørsmål til barnehagestyrere og eiere om barnehagenes praksis når det gjelder å ta inn læringer.

Spørsmålene om læringer i barnehagen ble rettet til **barnehagestyrere** og **barnehageeiere**.

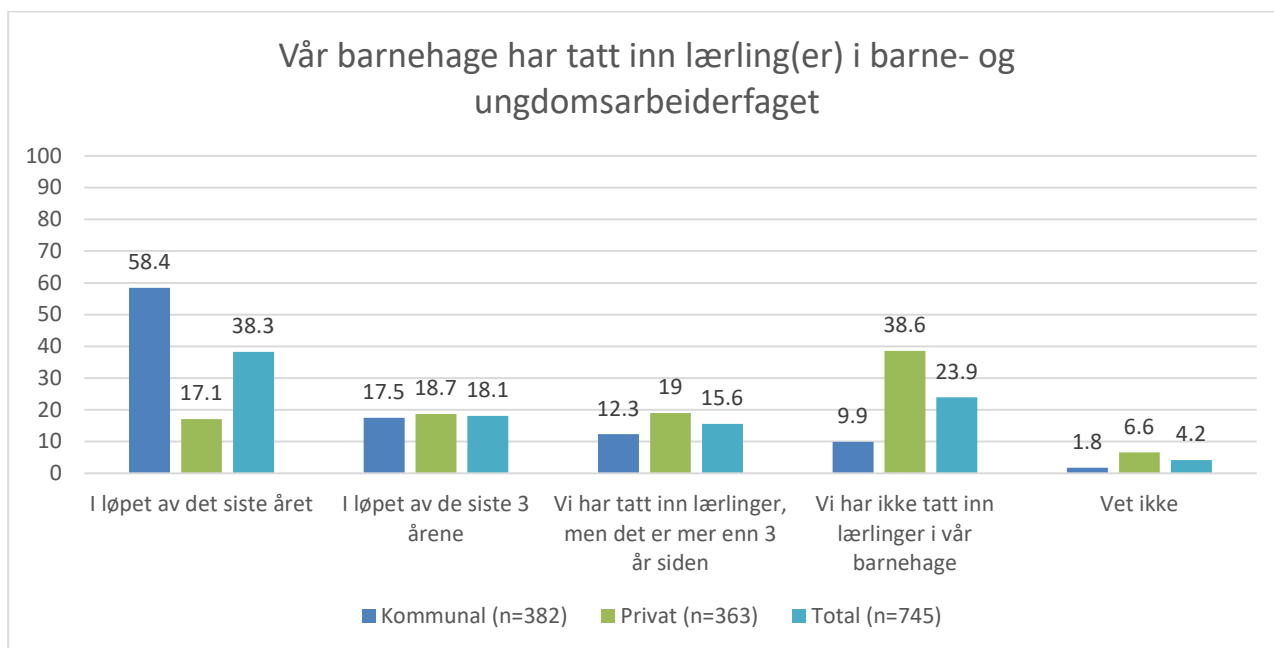
6.1 Åtte av ti kommunale barnehager er godkjente lærebedrifter

Barnehagestyrerne har oppgitt om deres barnehage er godkjent som lærebedrift for læringer eller ikke (Tabell 6-1). 83 prosent av de kommunale barnehagene er godkjente lærebedrifter og 44 prosent av de private. Blant de private vet nesten en av fem styrere ikke om barnehagen er godkjent lærebedrift eller ikke.

Tabell 6-1: Barnehagestyrers svar på spørsmål om barnehagen er godkjent lærebedrift. Prosent.

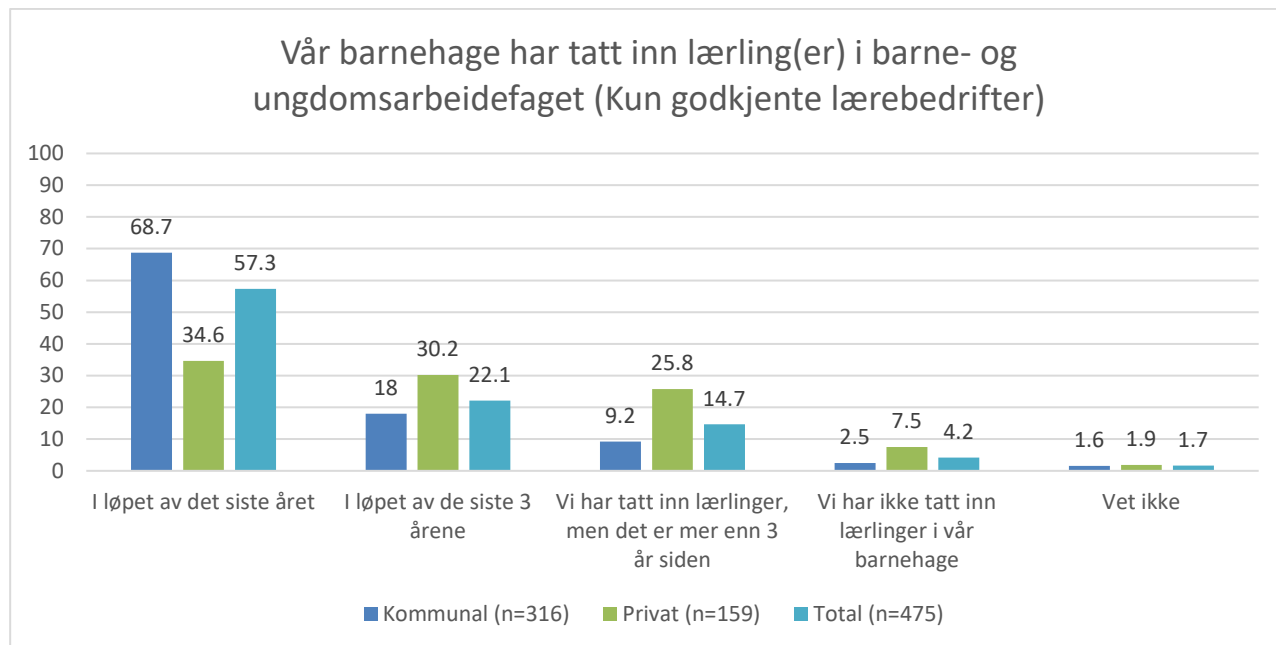
	Ja	Nei	Vet ikke
Kommunal (n = 382)	82.7	9.9	7.3
Privat (n = 363)	43.8	37.5	18.7
Totalt (n = 745)	63.8	23.4	12.9

Barnehagestyrerne er videre bedt om å oppgi hvorvidt barnehagen har tatt inn læringer. Spørsmålene er rapportert for hele utvalget samt kun for barnehager som opplyser at de er godkjent lærebedrift (Figur 6-1 og Figur 6-2).

Figur 6-1: Barnehagestyreres svar på spørsmål om barnehagen har tatt inn lærling(er) i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Prosent.

Nesten seks av ti kommunale barnehager har tatt inn minst en lærling i løpet av det siste året, og tre av fire har tatt inn lærlinger i løpet av de tre siste årene. Blant de private barnehagestyrene har nesten 40 prosent ikke hatt lærlinger i barnehagen, mens 36 prosent har tatt inn lærling i løpet av de siste tre årene.

Figur 6-2: Barnehagestyreres svar på spørsmål om barnehagen har tatt inn lærling(er) i barne- og ungdomsarbeiddefaget. Prosent. Kun barnehager som er godkjente lærebedrifter.

Ser man på resultatene kun for de barnehagene som oppgir å være godkjente lærebedrifter (Figur 6-2), er andelen som har tatt inn lærlinger siste år, høyere både for kommunale (69 prosent) og private (35 prosent). Andelen som har tatt inn lærlinger i løpet av siste tre år, er også betydelig høyere for private barnehager som er godkjente lærebedrifter (30 vs. 19 prosent). For kommunale er andelen som har tatt inn lærlinger siste tre år, tilsvarende som i hele utvalget (17,5 vs. 18 prosent).

Barnehagestyrene har svart på spørsmål om hvilke planer de har angående lærlinger de neste årene. Spørsmålene er også her rapportert for hele utvalget samt kun for barnehager som opplyser at de er godkjente lærebedrifter (Tabell 6-2 og Tabell 6-3).

Tabell 6-2: Barnehagestyrers svar på spørsmål om barnehagen har planer om å ta inn (rekruttere) lærlinger de neste årene. Prosent.

	Ja	Nei	Vet ikke
Kommunal (n = 302)	63.7	18.7	17.6
Privat (n = 360)	19.4	57.8	22.8
Total (n = 740)	42.2	37.7	20.1

64 prosent av de kommunale barnehagene planlegger å rekruttere lærlinger de neste årene, mens den tilsvarende andelen for private barnehager er 19 prosent.

I alt opplyser 475 barnehager å være godkjent lærebedrift (Tabell 6-1), fordelt på 316 kommunale og 159 private barnehager. For disse barnehagene ser man av Tabell 6-3 at det er en større andel som opplyser at de har planer om å rekruttere lærlinger: 73 prosent av de kommunale og 36 prosent av de private. Blant de som ikke er godkjente lærebedrifter, opplyser kun 11 prosent av de kommunale og 5 prosent av de private at barnehagen har planer om å rekruttere lærlinger de neste årene.

Tabell 6-3: Barnehagestyrers svar på spørsmål om barnehagen har planer om å ta inn (rekruttere) lærlinger de neste årene, fordelt på godkjente og ikke godkjente lærebedrifter. Prosent.

	Godkjent lærebedrift (n = 475)			Ikke godkjent lærebedrift (n = 171)		
	Ja	Nei	Vet ikke	Ja	Nei	Vet ikke
Kommunal (n = 354)	72.8	11.7	15.5	10.5	57.9	31.6
Privat (n = 133)	35.8	37.1	27	5.3	75.9	18.8
Total (n = 646)*	60.4	20.2	19.4	6.4	71.9	21.6

*94 barnehager har opplyst at de ikke vet om barnehagen er godkjent lærebedrift, og 5 har ikke svart på spørsmålet om rekruttering, dette forklarer forskjellen i totalt antall respondenter i tabell 7-2 og tabell 7-1.

6.2 Begrenses av for lavt lærlingtilskudd og mangel på søkere

Styrerne som oppgir at barnehagen ikke har tatt inn lærlinger, er bedt om å oppgi årsaker til dette (Tabell 6-4).

Tabell 6-4: Barnehagestyrers svar på spørsmål om årsak til at barnehagen ikke har tatt inn lærlinger. Prosentandel som svarer ja på hvert alternativ blant de som svarer at barnehagen ikke har tatt inn lærlinger.¹² Prosent.

	Kommunal (n = 37)	Privat (n = 139)	Total (n = 176)
Har ikke økonomi til det (lærlingtilskuddet er ikke tilstrekkelig)	29.7	71.2	62.5
Ønsker heller å tilrettelegge for at ufaglærte ansatte kan ta fagbrev som praksiskandidater eller i ordningen fagbrev på jobb	27	50.4	45.5
For usikkert hvorvidt lærlingen kan få ansettelse etter læretiden i min(e) barnehage(r)	27	48.9	44.3
Lærlinger telles ikke som en del av grunnbemanningen	18.9	48.9	44.3
Kjenner for lite til lærlingordningen (og hva lærlinger kan bidra med i barnehagen)	24.3	40.3	36.9
Har ikke ressurser til å frigjøre tid til veiledning av lærlinger	29.7	38.8	36.9
Mangler søkere	45.9	30.9	34.1
Har ikke barne- og ungdomsarbeidere som kan være instruktør for lærlingen	21.6	28.8	27.3
Kjenner ikke til lærlingordningen	8.1	23	19.9
Søkere er ikke kvalifiserte/egnet	8.1	6.5	6.8
Fagbrevet treffer ikke vårt kompetansebehov	2.7	7.2	6.3

Det er noen forskjeller i vurderingene styrere i private og kommunale barnehager gjør når de velger å ikke ta inn lærlinger. For kommunale styrere peker mangel på søkere seg ut som den hyppigste årsaken (46 prosent). Videre oppgis størrelsen på lærlingtilskudd, få ressurser til veiledning av lærlingene, prioritering av fagbrev for ansatte gjennom praksiskandidatordningen og usikkerhet rundt mulighet til å gi ansettelse etter læretid av 27–30 prosent av de kommunale styrerne.

¹² Barnehagestyrerne hadde også mulighet til å oppgi andre årsaker i et åpent tekstfelt. I alt 47 respondenter benyttet seg av denne muligheten, og svarene deres er anonymisert og etter avtale sendt over til Udir i sin helhet.

Blant styrerne av private barnehager svarer 71 prosent at barnehagen ikke har økonomi til å ha lærlinger fordi tilskuddet er for lavt. Halvparten av styrerne i private barnehager oppgir at de heller ønsker å tilrettelegge for fagbrev for egne ansatte i praksiskandidatordningen enn å ta inn lærlinger. Like mange private styrere oppgir det faktum at lærlinger ikke teller som del av grunnbemanning, eller at det er usikkert om de kan tilby jobb etter læretida, som årsaker til å ikke ta inn lærlinger i barnehagen.

6.3 Sju av ti barnehager tar inn elever gjennom faget yrkesfaglig fordypning

I tillegg til spørsmål om lærlinger har barnehagestyrerne oppgitt hvorvidt barnehagen tar inn elever fra videregående som en del av faget yrkesfaglig fordypning (Tabell 6-5).

Tabell 6-5: Barnehagestyreres svar på spørsmål om barnehagen tar inn elever fra videregående skole på utplassering i faget yrkesfaglig fordypning (YFF). Prosent.

	Ja	Nei	Vet ikke	Kjenner ikke til faget/ordningen
Kommunal (n = 380)	71.6	12.9	1.6	13.9
Privat (n = 360)	66.9	11.4	2.8	18.9
Total (n = 740)	69.3	12.2	2.2	16.4

Sju av ti barnehager tar inn elever på utplassering gjennom faget yrkesfaglig fordypning. Her er forskjellene mellom kommunale og private barnehager langt mindre enn når det gjelder lærlinger.

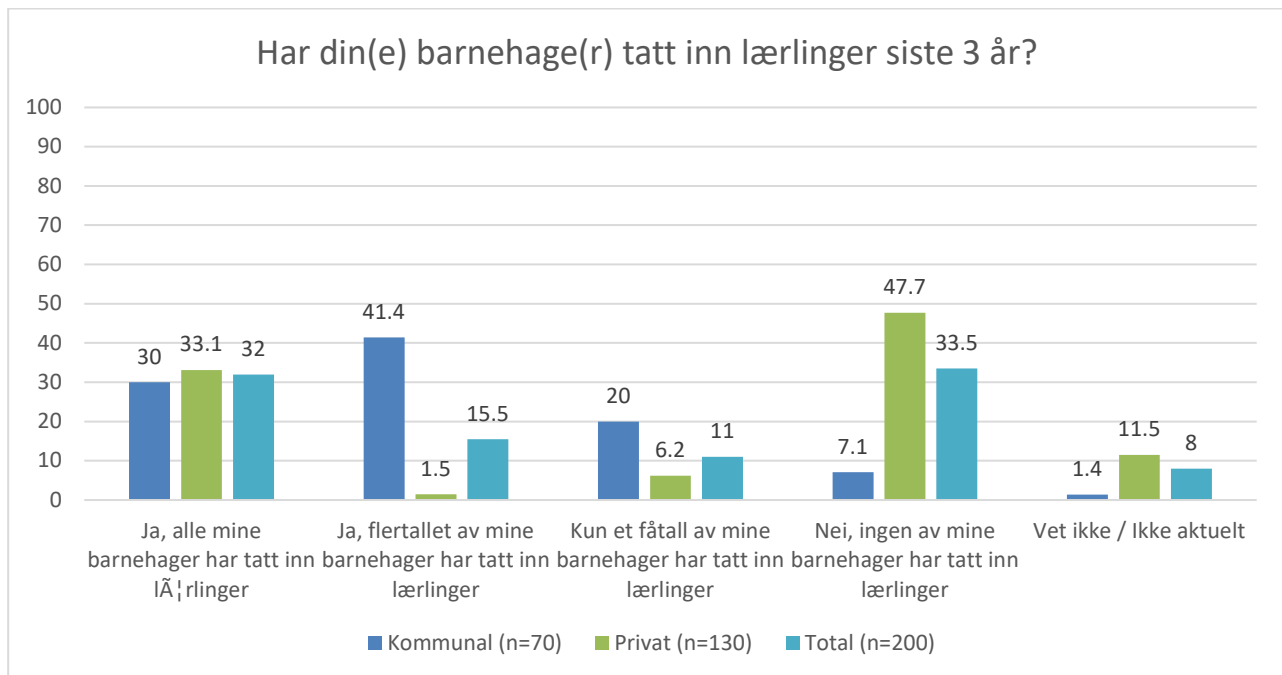
6.4 Kommunale eiere tilrettelegger mest for inntak av lærlinger i barnehagene

Barnehageeierne har oppgitt hvor stor andel av deres barnehager som er godkjent som lærebedrifter for lærlinger (Tabell 6-6), og om deres barnehager har tatt inn lærlinger de siste tre årene (Figur 6-3).

Tabell 6-6: Barnehageeiers svar på spørsmål om barnehagen(e) er godkjent(e) lærebedrift(er). Prosent.

	Ja, alle mine barnehager	Ja, ca. halvparten av mine barnehager	Kun et fåtall av mine barnehager	Nei, ingen av mine barnehager	Vet ikke / Ikke relevant
Kommunal (n = 70)	75.7	14.3	1.4	0	8.6
Privat (n = 130)	52.3	1.5	1.5	22.3	22.3
Totalt (n = 200)	60.5	6	1.5	14.5	17.5

76 prosent av kommunale eiere oppgir at alle deres barnehager er godkjente lærebedrifter, mens tilsvarende andel for private eiere er 52 prosent. 22 prosent av private barnehageeiere har ingen barnehage som er godkjent lærebedrift.

Figur 6-3: Barnehageeiers svar på om barnehagen(e) har tatt inn lærlinger siste tre år. Prosent.

Barnehageeiere som ikke har tatt inn lærlinger i alle sine barnehager siste tre år, er spurt om årsaker til dette (Tabell 6-7).

Tabell 6-7: Barnehageeiers svar på spørsmål om hva som er årsaken til at barnehagen(e) ikke har tatt inn lærlinger. Prosentandel som svarer ja på hvert alternativ.

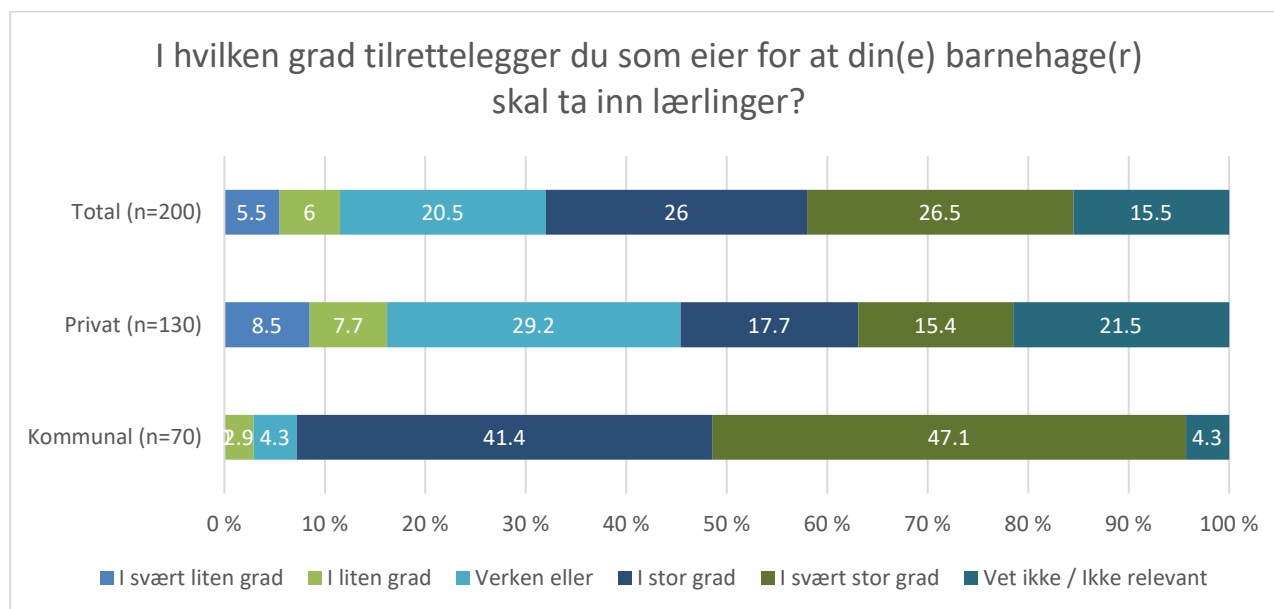
	Total (n = 120)*	Privat (n = 72)	Kommunal (n = 48)
Mangler søkere	35.8	20.8	58.3
Har ikke økonomi til det (lærlingtilskuddet er ikke tilstrekkelig)	34.2	43.1	20.8
Annet	19.2	18.1	20.8
Lærlinger telles ikke som en del av grunnbemanningen	14.2	20.8	4.2
Ønsker heller å tilrettelegge for at ufaglærte ansatte kan ta fagbrev som praksiskandidat eller i ordningen fagbrev på jobb	10	13.9	4.2
Søkere er ikke kvalifiserte/egnet	9.2	6.9	12.5
Har ikke ressurser til å frigjøre tid til veiledning av lærlinger	9.2	15.3	0
Kjenner for lite til lærlingordningen (og hva lærlinger kan bidra med i barnehagen)	8.3	13.9	0
Kjenner ikke til lærlingordningen	7.5	11.1	2.1
For usikkert hvorvidt lærlingen kan få ansettelse etter læretiden i min(e) barne...	7.5	9.7	4.2
Har ikke barne- og ungdomsarbeidere som kan være instruktør for lærlingen	6.7	8.3	4.2

* Siden eier kan ha flere barnehager, omfatter dette spørsmålet barnehageeiere som enten oppgir at flertallet har tatt inn, et fåtall har tatt inn eller at ingen har tatt inn lærlinger, i alt 120 respondenter.

I likhet med barnehagestyrerne viser mange eiere til mangel på søkere (36 prosent totalt) og at for lavt lærlingtilskudd gjør at barnehagen ikke har økonomi til det (34 prosent totalt). Det er flest kommunale eiere som peker på mangel på søkere, mens det er flere private som peker på at lærlingtilskuddet er for lavt. Dette mønstret var også til stede i svarene fra barnehagestyrere (Tabell 6-4).

Blant barnehagestyrerne kom dessuten alternativene «ønsket om å tilrettelegge for fagbrev» og «usikkert rundt fremtidig ansettelse» høyere opp på listen av årsaker enn hos eierne. Det er ingen kommunale eiere som oppgir manglende ressurser til veiledning eller for liten kjennskap til lærlingordningen som årsak.

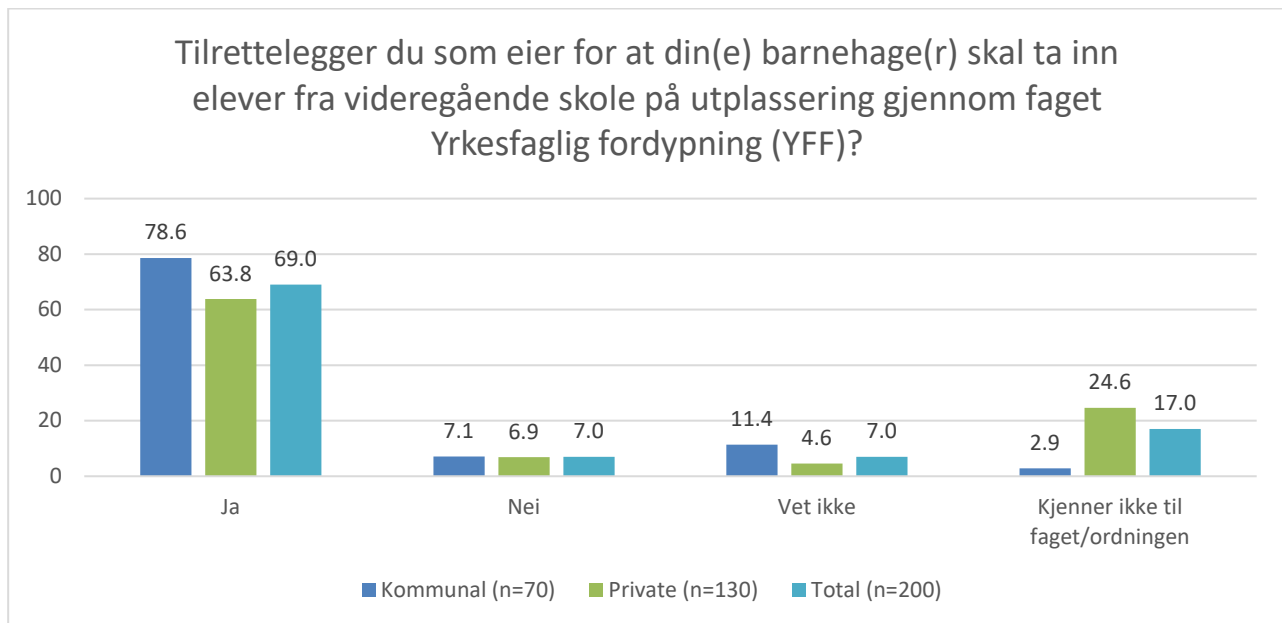
Eierne har også svart på om de tilrettelegger for at barnehagen skal ta inn lærlinger () og utplasseringselever fra faget yrkesfaglig fordypning (Figur 6-4).

Figur 6-4: Barnehageeiers svar på spørsmål om i hvilken grad hen som eier tilrettelegger for at barnehagen(e) skal ta inn lærlinger. Prosent.

Nesten ni av ti kommunale barnehageeiere svarer at de legger til rette i stor eller svært stor grad for at deres barnehager skal ta inn lærlinger. Tilsvarende andel blant private eiere er 33 prosent. Samtidig svarer 22 prosent av de private eierne at de ikke vet, eller at spørsmålet ikke er relevant for dem.

Det er mindre forskjell på kommunale og private eiere når det gjelder tilrettelegging for at barnehagene skal ta inn elever på utplassering i faget yrkesfaglig fordypning (Figur 6-5). 79 prosent av kommunale og 64 prosent av private eiere svarer at de legger til rette for disse utplasseringselevne. En av fire private eiere har imidlertid ikke hørt om dette faget/ordningen.

Figur 6-5: Barnehageeiers svar på spørsmål om tilrettelegging for at barnehagen(e) skal ta inn elever fra videregående skole på utplassering gjennom faget yrkesfaglig fordypning (YFF). Prosent.

6.5 Sammendrag

64 prosent av barnehagene er godkjent som lærebedrifter for lærlinger. Andelen godkjente lærebedrifter, er nesten dobbelt så høy blant kommunale som blant private barnehager. Over halvparten av barnehagene har tatt inn lærlinger i løpet av de siste tre årene. Blant barnehager som er godkjent lærebedrift, er andelen som har tatt inn lærlinger siste år, 69 prosent blant kommunale og 35 prosent blant private.

42 prosent av barnehagene har planer om å ta inn lærlinger de neste årene. Klart flest kommunale barnehager har slike planer, men andelen er høyere for private barnehager som er godkjent lærebedrift (30 vs. 19 prosent). 71 prosent av de private barnehagestyrerne peker på for lavt lærlingtilskudd og at barnehagen ikke har økonomi til det, som årsak til bortvalg av lærlinger. For kommunale barnehager er mangel på søkere den hyppigste årsaken til at man ikke tar inn lærlinger.

At man heller ønsker å legge til rette for at ansatte tar fagbrev gjennom praksiskandidatordningen, og usikkerhet rundt om man kan ansette lærlingen etter læretida, er årsaker som har betydning for både private og kommunale barnehagestyrere. Sju av ti barnehager tar inn elever på utplassering i faget yrkesfaglig fordypning, og her er forskjellene mellom kommunale og private barnehager langt mindre enn for lærlinger.

71 prosent av kommunene og 34 prosent av de private barnehageeierne svarer at de har tatt inn lærlinger enten i alle eller i flertallet av sine barnehager i løpet av de siste tre årene. Nesten halvparten av private barnehageeiere har ikke tatt inn lærlinger de siste tre årene. Årsaker til dette er først og fremst at man mangler søkere, samt økonomi og for lavt lærlingtilskudd.

Ni av ti kommunale eiere og en av tre private eiere legger aktivt til rette for at barnehagene deres kan ta inn lærlinger. Sju av ti eiere legger til rette for at barnehagene kan ta inn elever på yrkesfaglig fordypning, men en av fire private eiere kjenner ikke til denne ordningen.

7 Arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i barnehagen

Barnehager har både krav om og ansvar for å forebygge uønskede alvorlige hendelser og for å sikre at alle er trygge i barnehagen. Samfunnsberedskap handler om å være forberedt på å møte kritiske situasjoner, og beredskapsarbeidet skal ivareta både forebygging, begrensning og håndtering. Samfunnsberedskap og forebygging har vært tema i spørringene flere ganger i perioden 2015–2019, og svarene gir dermed kunnskap om hvordan arbeidet med forebygging av alvorlige hendelser har utviklet seg i kommunene og i barnehagene. Informasjonen skal bidra til å avdekke eventuelle forbedringsbehov og behov for tiltak.

Spørsmålene om samfunnssikkerhet og beredskap ble rettet til **barnehagestyrere** og **barnehagemyndighetene**.

7.1 Ni av ti barnehager har jobbet med sine beredskapsplaner siste tre år

89 prosent av styrerne svarer at barnehagen har utarbeidet eller har forbedret sine beredskapsplaner for alvorlige hendelser de siste tre årene (Figur 7-1). Dette er en svak nedgang sammenliknet med resultatene i 2021, da andelen var 93 prosent. I 2016 og 2017 var andelen 91 prosent, og i 2019 var den 87 prosent.

Figur 7-1: Har barnehagen utarbeidet eller forbedret sine beredskapsplaner for alvorlige hendelser de siste tre årene? (n = 716). Prosent.

	< 26 barn	26–50 barn	51–75 barn	> 75 barn	Total
Ja	81.6	87.9	88.2	95.6	88.5
Nei	11.7	9.3	8.7	4.4	8.5
Vet ikke	6.8	2.8	3.1	0	2.9

Det er en svak tendens til at andelen som har utarbeidet eller forbedret beredskapsplanene, øker med barnehagens størrelse (antall barn). Blant de minste barnehagene opplyser 82 prosent at barnehagen har utarbeidet eller forbedret sine beredskapsplaner, mens andelen er over 95 prosent blant de største barnehagene.

Figur 7-2 oppsummerer når barnehagene sist gjennomførte en beredskapsøvelse (utover ordinære brannøvelser).

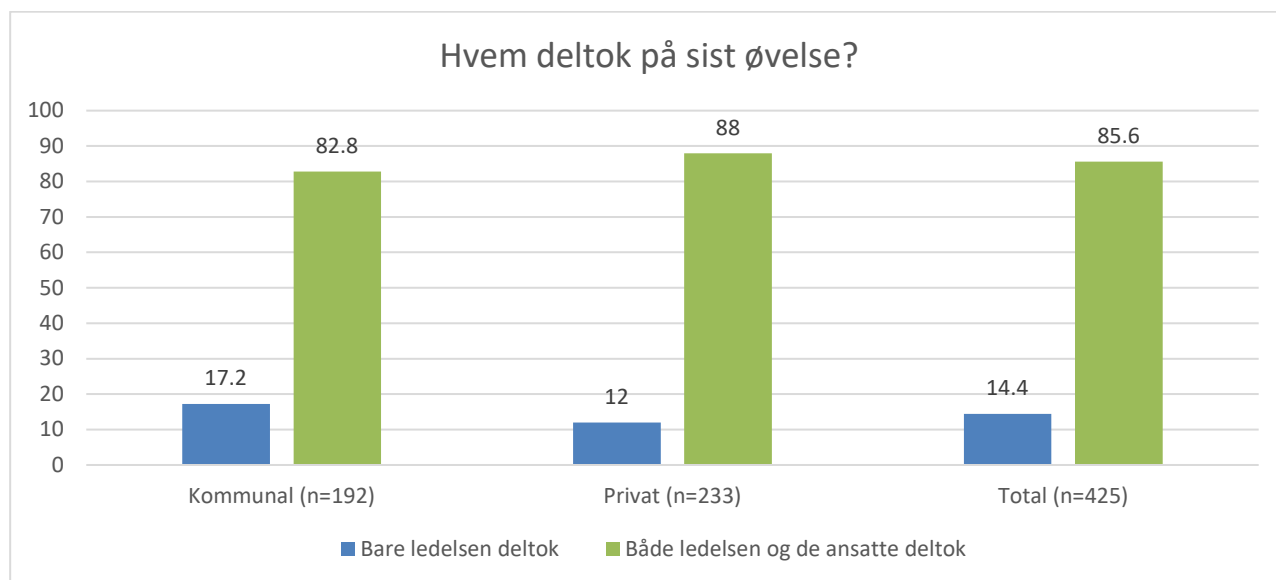
Figur 7-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmålet «Når gjennomførte dere i barnehagen en beredskapsøvelse sist?». Data fra spørringene i 2016–2021 samt 2022. Prosent.

	2016*	2017	2018	2019	2021	2022		
	Total	Total	Total	Total	Total	Total	Kommunal	Privat
Aldri	44.0	33.1	38.7	36.4	16.8	23.2	30	16.1
I løpet av det siste året	25.4	24.8	20.9	22	21.5	18	14.2	22.1
Ett til to år siden	10.9	16.1	13.9	16	21.1	16.2	14.7	17.8
To til tre år siden	3.5	4.7	4.7	6.5	10.4	13.3	11.7	14.9
Over tre år siden	6.9	6.5	6.6	7.3	12.6	11.9	11.7	12.1
Vet ikke	9.5	14.7	15.1	11.8	17.5	17.3	17.7	17
n (antall)	579	970	875	863	855	715	367	348

*For 2016–2021 vises kun totalen for alle barnehagestyrere. Beredskapsøvelse omfatter ikke ordinær brannøvelse.

Tabellen viser tall fra 2016–2022 (med unntak av 2020 da temaet ikke var en del av spørningen). Samlet oppgir 47,5 prosent av barnehagestyrerne å ha hatt en beredskapsøvelse i løpet av de siste tre årene, hvorav 18 prosent har gjennomført øvelse i løpet av det siste året.

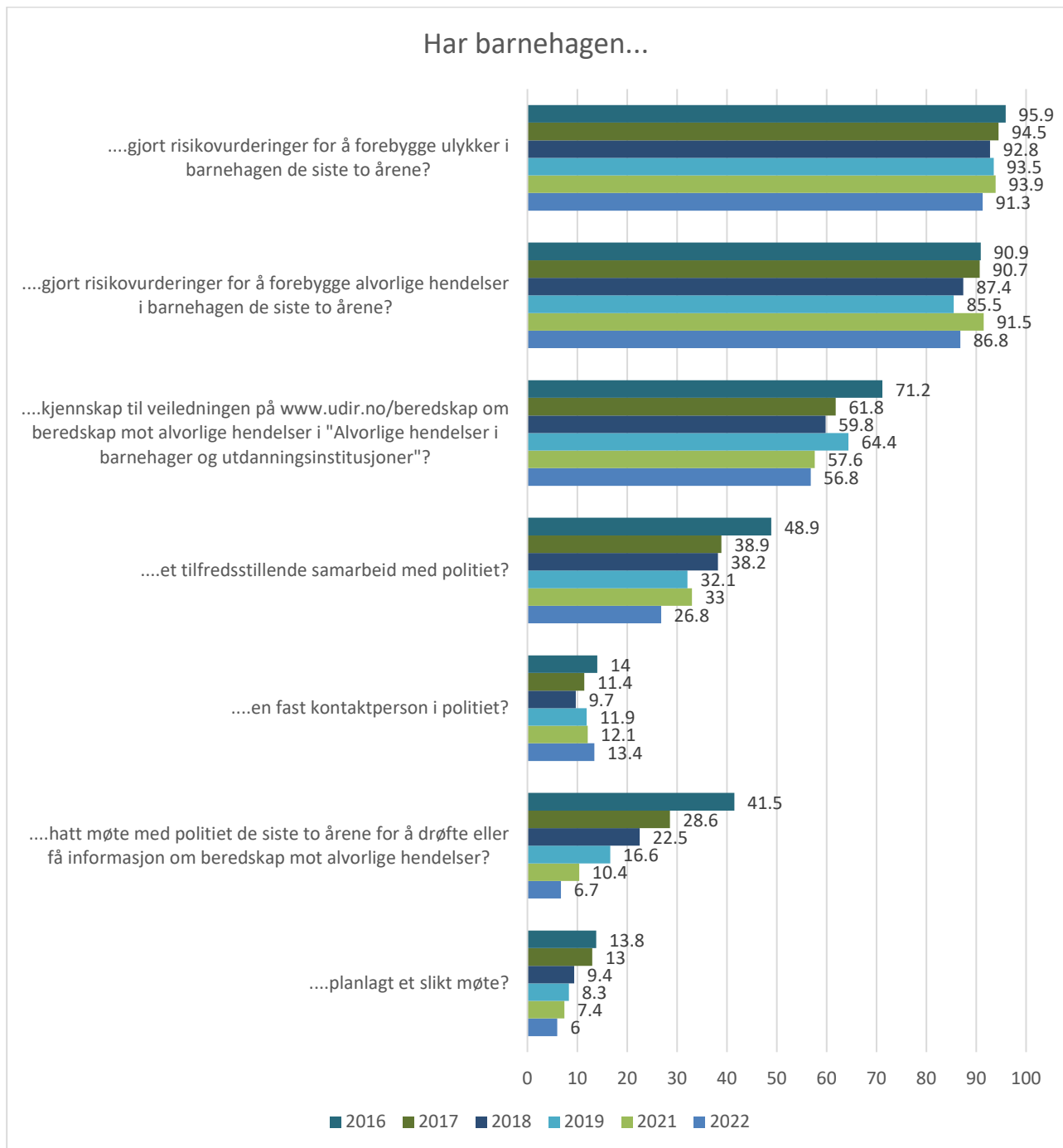
På spørsmål om hvem som deltok på sist øvelse, svarer 86 prosent av barnehagestyrerne at både ledelsen og de ansatte deltok i beredskapsøvelsen (Figur 7-3). De resterende, 14 prosent, oppgir at kun ledelsen deltok på øvelsen.

Figur 7-3: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvem som deltok på siste beredskapsundersøkelse. Prosent. Stilt til respondenter som opplyser å ha gjennomført beredskapsøvelse. Prosent.

7.2 Kontakten og samarbeidet mellom barnehagene og politiet minker

Figur 7-4 gir en oversikt over barnehagestyrernes svar på en rekke spørsmål om beredskapsarbeidet i barnehagen fra 2016 og fram til 2022.

Figur 7-4: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagens beredskapsarbeid i 2016–2022 (ikke 2020). Prosent.

91 prosent av barnehagestyrerne har gjort risikovurderinger for å forebygge ulykker i barnehagen de siste to årene. 87 prosent har gjort risikovurderinger for å forebygge alvorlige hendelser. Andelen som svarer at de har gjort slike risikovurderinger, er høyere blant private barnehager (henholdsvis 95 prosent og 91 prosent) sammenliknet med kommunale barnehager (henholdsvis 87 prosent og 83 prosent) ($p < 0,02$).

Beredskapstiltakene som omhandler ulike former for kontakt og direkte samarbeid med politiet, er ikke like utbredt, og trenden med at omfanget av samarbeidet med politiet reduseres over tid, ser ut til å fortsette.

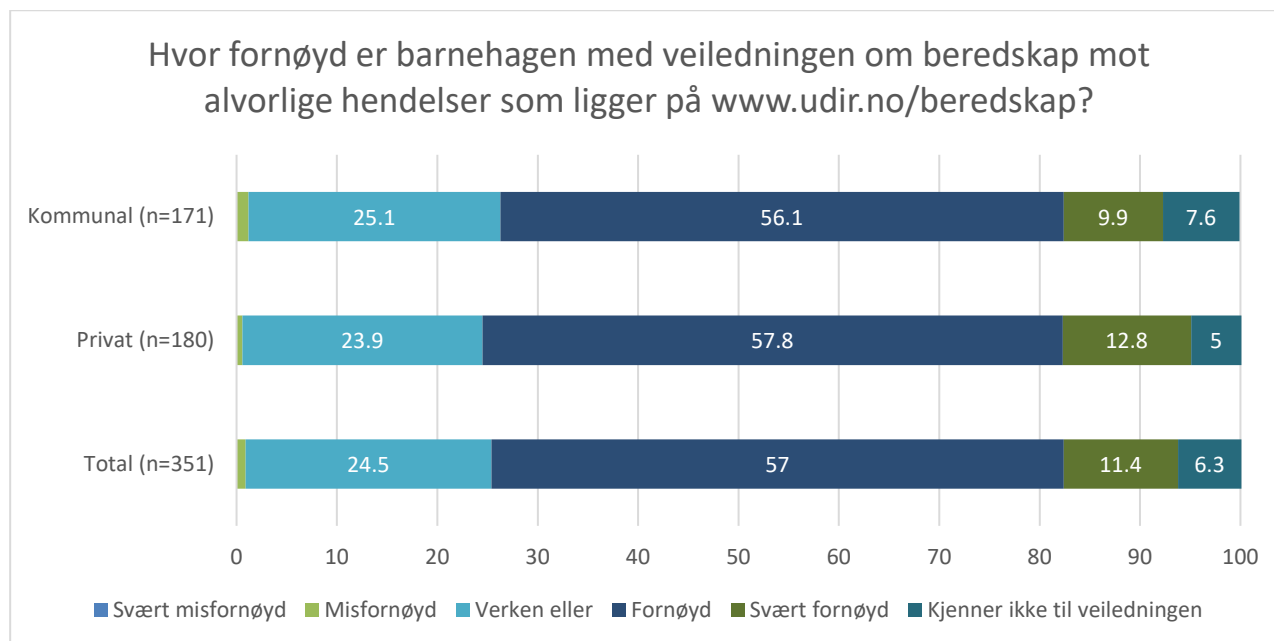
Andelen som opplyser at de har hatt møte med politiet de siste to årene for å drøfte eller få informasjon om beredskap knyttet til alvorlige hendelser, fortsetter å synke. I 2016 var denne andelen 42 prosent, mens i 2022 er det kun 7 prosent som oppgir at de har hatt et slikt møte. Tre av ti barnehagestyrere oppgir at de er tilfredse med det samarbeidet de har (fem av ti i 2016).

På disse spørsmålene er det også tydelige forskjeller mellom kommunale og private barnehager: 10 prosent av de kommunale, mot 4 prosent av de private, har hatt møte med politiet de siste to årene for å drøfte eller få informasjon om beredskap mot alvorlige hendelser ($p = 0,007$). Videre opplyser 31 prosent av de kommunale, mot 22 prosent av de private, at barnehagen har et tilfredsstillende samarbeid med politiet ($p = 0,014$).

21 prosent av de kommunale barnehagene har en fast kontakt i politiet, mot kun 6 prosent av de private ($p < 0,001$). Totalandelen på 13 prosent som oppgir å ha en fast kontaktperson i politiet, er uendret fra 2019 til 2022. Resultater fra undersøkelsene i perioden 2016–2022 (Haugset mfl., 2015; Naper mfl., 2017; Fagerholt mfl., 2018; 2019 og Naper mfl., 2021) viser at kontakten og samarbeidet mellom barnehagene og politiet har blitt redusert i perioden.

57 prosent av styrerne oppgir at de kjenner til veiledningen om beredskap mot alvorlige hendelser som ligger på Utdanningsdirektoratets hjemmesider. Denne andelen er på nivå med fjorårets undersøkelse, men er en nedgang sammenliknet med 2016 da andelen var 70 prosent.

Barnehagestyrerne som har svart ja på spørsmålet om kjennskap til veilederen, har også fått spørsmål om å angi hvor fornøyde de er med denne veiledningen. Svarene er presentert i Figur 7-5.

Figur 7-5: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvor fornøyd barnehagen er med veiledningen om beredskap mot alvorlige hendelser som ligger på www.udir.no/beredskap. Prosent.

Blant de styrerne som kjenner til veilederen, så svarer i underkant av 80 prosent at de er enten fornøyde eller svært fornøyde med denne veiledningen. Det er liten forskjell mellom private og kommunale barnehager.

7.3 Åtte av ti kommuner har tatt høyde for alvorlige hendelser i barnehagen i sine planer

Barnehagemyndighetene har fått spørsmål om sitt arbeid med beredskapsplaner og øvelser for alvorlige hendelser. Spørsmålene er gjentak fra tidligere års undersøkelser og er presentert i Tabell 7-1.

Tabell 7-1: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmålet «Har kommunen tatt høyde for alvorlige hendelser i barnehagen i sin risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)?». 2016–2022. Prosent.

	2016 (n = 188)	2017 (n = 263)	2018 (n = 305)	2019 (n = 329)	2021 (n = 267)	2022 (n = 222)
Ja, det foreligger planer for alle barnehager i ROS-analysen	46,3	54	56.7	48	57.3	58.1
Ja, men ikke som en del av ROS-analysen	27.1	20.5	18.7	25.5	19.5	18.5
Nei, kommunen har ikke en ROS-analyse	2.1	3	2.3	2.7	2.6	2.7
Nei, men kommunen har en ROS-analyse	10.1	6.8	9.2	6.4	10.5	4.1
Vet ikke	10.1	8.4	7.5	14.6	10.1	16.7
Annet	4.3	7.2	5.6	2.7	-	-

Åtte av ti kommuner (barnehagemyndigheten) opplyser at kommunen har tatt høyde for alvorlige hendelser i barnehagene, enten ved at det foreligger planer for alle barnehager i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) (seks av ti), eller ved at det er gjort tilsvarende vurderinger som ikke er en del av kommunens ROS-analyse (to av ti). Andelen som har tatt høyde for alvorlige hendelser i barnehagene, er på samme nivå som for undersøkelsen i 2021. Andelen som oppgir «Vet ikke», har økt siden 2016: 10 prosent i 2016 mot 17 prosent i 2022.

Barnehagemyndighetene ble videre bedt om å opplyse hvorvidt det er gjennomført beredskapsøvelser de siste tre år. Svarene er oppsummert i Tabell 7-2.

Tabell 7-2: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmålet «Har kommunen sammen med en eller flere barnehager gjennomført øvelser for alvorlige hendelser i løpet av de siste tre årene?» 2019–2022. Prosent.

	2019 (n = 329)			2021 (n = 267)			2022 (n = 222)		
	Ja	Nei	Vet ikke	Ja	Nei	Vet ikke	Ja	Nei	Vet ikke
Fullskalaøvelser	8.8	75.4	15.8	6	73.8	20.2	6.8	66.2	27
Skrivebordsøvelser	39.2	43.5	17.3	36.7	44.6	18.7	28.8	42.3	28.8
Øvelse for krisestab	37.4	41.9	20.7	32.2	37.1	30.7	28.4	38.3	33.3
Øvelser for andre ansatte	21.3	46.5	32.2	18	47.6	34.5	22.5	37.4	40.1

Tre av ti kommuner opplyser at de har gjennomført skrivebordsøvelser og øvelse for krisestab. Dette er en svak nedgang fra resultatene fra tidligere år (se bl.a. Fagerholt m.fl. 2019 og Naper m.fl., 2021). To av ti kommuner har gjennomført øvelser for andre ansatte, mens knappe en av ti kommuner har gjennomført fullskalaøvelser. Dette er tilsvarende resultater fra tidligere år.

7.4 Sammendrag

Ni av ti barnehager opplyser at de har utarbeidet eller forbedret sine beredskapsplaner for alvorlige hendelser de siste tre årene. Dette er stabilt sammenliknet med tidligere år. Om lag halvparten av barnehagene har hatt en beredskapsøvelse i løpet av de siste tre årene, hvorav en femtedel (18 prosent) har gjennomført øvelse det siste året. I nesten ni av ti barnehager deltar både ledelse og ansatte på øvelsen.

Ni av ti barnehager har gjort risikovurderinger for å forebygge alvorlige hendelser og ulykker i barnehagen siste to år. Disse resultatene er tilsvarende som for tidligere år, mens andre beredskapstiltak, for eksempel kontakt og direkte samarbeid med politiet, ikke er like utbredt. Trenden fra tidligere år med at omfanget av samarbeidet med politiet reduseres over tid, ser ut til å fortsette. Oppsummert er inntrykket at den direkte kontakten og samarbeidet mellom barnehagene og politiet er redusert siden 2016 og fram til i dag.

Fem av ti barnehagestyrere har kjennskap til veiledningen om beredskap mot alvorlige hendelser som ligger på Utdanningsdirektoratets hjemmesider, og av disse svarer om lag 80 prosent at de er enten fornøyde eller svært fornøyde med veiledningen.

Åtte av ti kommuner oppgir at de har tatt høyde for alvorlige hendelser i barnehagene, enten ved at det foreligger planer for alle barnehager i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse (seks av ti), eller ved at det er gjort tilsvarende vurderinger som ikke er en del av kommunens ROS-analyse (to av ti). Resultatene samsvarer med undersøkelsen fra 2021. Tre av ti barnehagemyndigheter opplyser at kommunen har gjennomført skrivebordsøvelser og øvelse for krisestab, noe som er en svak nedgang fra tidligere undersøkelser. Andelen som svarer at det er gjennomført fullskalaøvelser eller øvelser for andre ansatte, samsvarer med resultater fra tidligere år.

8 Mat og måltider i barnehagen

Rammeplanen for barnehagen legger føringer for hvordan det jobbes med mat og måltider i barnehagene. Barnehagestyrerne har fått spørsmål om måltider, bruk av ulike matvarer, kostpenger, organisering av matserving og om hvor ofte barna involveres i matlagingen.

Spørsmålene om mat og måltider i barnehagen ble rettet til **barnehagestyrere**.

8.1 Private barnehager serverer mer mat

Barnehagestyrerne fikk spørsmål om barna spiser medbrakt (matpakke) eller servert (laget i stand i barnehagen) mat til henholdsvis frokost, lunsj og ettermiddagsmat (Tabell 8-1). Det samme spørsmålet ble også stilt i 2017.

Tabell 8-1: Barnehagestyrers svar på «Når det gjelder måltidene i barnehagen, er maten medbrakt eller servert?». Prosent.

	Medbrakt	Servert	Medbrakt og servert	Spises ikke i barnehagen
Frokost				
Kommunal (n = 388)	68	25	4.9	2.1
Privat (n = 364)	48.1	44	5.2	2.7
Total (n = 752)	58.4	34.2	5.1	2.4
Lunsj				
Kommunal (n = 388)	3.9	82.2	13.9	0
Privat (n = 364)	4.1	85.2	10.4	0.3
Total (n = 752)	4	83.6	12.2	0.1
Ettermiddagsmat				
Kommunal (n = 388)	21.6	61.3	13.9	3.1
Privat (n = 364)	11.5	78.3	9.1	1.1
Total (n = 752)	16.8	69.5	11.6	2.1

84 prosent av barnehagene serverer mat til lunsj, og her er det ingen forskjell mellom kommunale og private barnehager. Frokost serveres i 34 prosent av barnehagene og ettermiddagsmat i 70 prosent. En av ti barnehager kombinerer servert mat med medbrakt mat til lunsj og ettermiddagsmat. Flere private barnehager tilbyr servert frokost (44 vs. 25 prosent, $p < 0,001$) og ettermiddagsmat (78 vs. 61 prosent, $p < 0,001$) sammenliknet med kommunale barnehager.

Det er ikke store forskjeller mellom svarene på dette spørsmålet i 2017 og 2022. Samme mønster går igjen både når det gjelder andelen som serverer de ulike måltidene, og i forskjeller mellom kommunale og private barnehager. Andelen som serverer lunsj, har imidlertid gått noe ned, fra 90 prosent i 2017 til 84 prosent i 2022.

8.2 Flertallet serverer fisk, grønnsaker og frukt/bær daglig

Styrerne som har svart at det serveres henholdsvis frokost, lunsj og ettermiddagsmat i barnehagen, er spurt om de serverer fiskepålegg, grønnsaker og/eller frukt og bær til hvert av disse måltidene (Tabell 8-2, Tabell 8-3 og Tabell 8-4).

Tabell 8-2: Barnehagestyrers svar på «Hvor ofte tilbys barna følgende matvarer til frokost?». Prosent.

	1 gang per dag	3–4 ganger per uke	1–2 ganger per uke	1–3 ganger per måned	Sjelden/Aldri
Fiskepålegg (makrell i tomat, kaviar, laks, peppermakrell etc.)					
Kommunal (n = 116)	66.4	14.7	6.9	3.4	8.6
Privat (n = 179)	53.6	16.8	10.6	2.2	16.8
Total (n = 295)	58.6	15.9	9.2	2.7	13.6
Grønnsaker					
Kommunal (n = 116)	54.3	16.4	12.1	4.3	12.9
Privat (n = 179)	55.3	19	8.4	4.5	12.8
Total (n = 295)	54.9	18	9.8	4.4	12.9
Frukt og/eller bær					
Kommunal (n = 116)	48.3	7.8	13.8	9.5	20.7
Privat (n = 179)	54.7	15.6	10.1	4.5	15.1
Total (n = 295)	52.2	12.5	11.5	6.4	17.3

Tre av fire barnehager som serverer frokost, tilbyr barna fiskepålegg minst tre ganger i uka. 14 prosent av barnehagene tilbyr sjelden eller aldri fiskepålegg. 73 prosent tilbyr grønnsaker, og 65 prosent tilbyr frukt og/eller bær til frokost minst tre ganger i uka. 13 prosent tilbyr aldri grønnsaker, og 17 prosent tilbyr aldri frukt/bær til frokosten.

Tabell 8-3: Barnehagestyrers svar på «Hvor ofte tilbys barna følgende matvarer til lunsj?». Prosent.

	1 gang per dag	3–4 ganger per uke	1–2 ganger per uke	1–3 ganger per måned	Sjelden/Aldri
Fiskepålegg (makrell i tomat, kaviar, laks, peppermakrell etc.)					
Kommunal (n = 373)	66.8	22.3	7	2.1	1.9
Privat (n = 348)	54.3	23.9	15.2	2.6	4
Total (n = 721)	60.7	23	11	2.4	2.9
Grønnsaker					
Kommunal (n = 373)	65.1	20.6	10.5	3.2	0.5
Privat (n = 348)	69.3	23.6	5.5	0.9	0.9
Total (n = 721)	67.1	22.1	8	2.1	0.7
Frukt og/eller bær					
Kommunal (n = 373)	63	12.3	8.3	6.4	9.9
Privat (n = 348)	59.8	11.8	9.8	7.5	11.2
Total (n = 721)	61.4	12.1	9	6.9	10.5

84 prosent av barnehagene som serverer lunsj, tilbyr barna fiskepålegg minst tre ganger i uka. 89 prosent tilbyr grønnsaker, og 74 prosent tilbyr frukt/bær minst tre ganger i uka. En større andel kommunale barnehager tilbyr fiskepålegg til lunsj daglig (67 vs. 54 prosent, $p < 0,001$). En noe større andel private barnehager tilbyr grønnsaker til lunsj (69 vs. 65 prosent, $p = 0,019$).

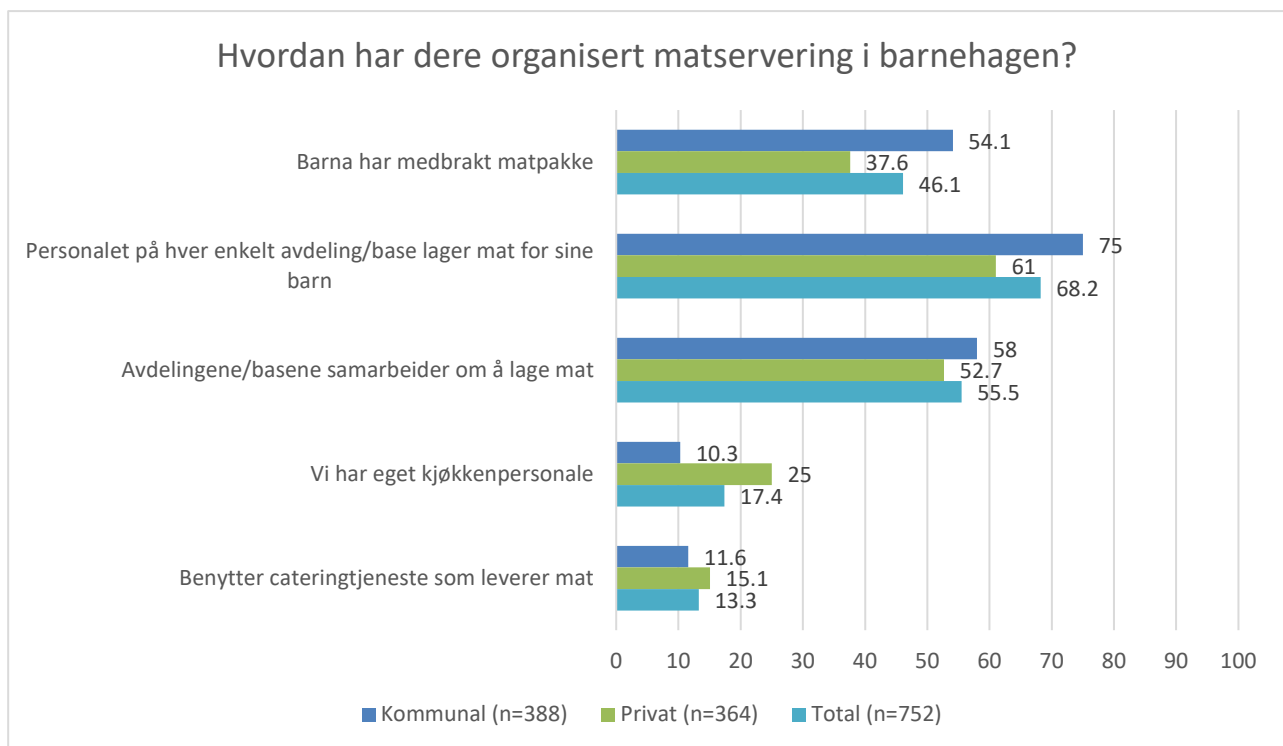
Tabell 8-4: Barnehagestyrers svar på «Hvor ofte tilbys barna følgende matvarer til ettermiddagsmat?». Prosent.

	1 gang per dag	3–4 ganger per uke	1–2 ganger per uke	1–3 ganger per måned	Sjelden/Aldri
Fiskepållegg (makrell i tomat, kaviar, laks, peppermakrell etc.)					
Kommunal (n = 292)	31.2	15.4	16.4	4.8	32.2
Privat (n = 318)	35.8	15.1	14.8	7.5	26.7
Total (n = 610)	33.6	15.2	15.6	6.2	29.3
Grønnsaker					
Kommunal (n = 292)	50.7	20.2	18.5	5.8	4.8
Privat (n = 318)	56	16.7	17.6	4.1	5.7
Total (n = 610)	53.4	18.4	18	4.9	5.2
Frukt og/eller bær					
Kommunal (n = 292)	84.9	12.3	1.7	0.3	0.7
Privat (n = 318)	86.5	11.3	1.6	0.3	0.3
Total (n = 610)	85.7	11.8	1.6	0.3	0.5

Halvparten av barnehagene serverer fiskepållegg til ettermiddagsmaten minst tre ganger i uka, mens en av tre gjør det sjeldnere enn tre ganger i måneden. Frukt og/eller bær serveres til ettermiddagsmaten minst tre ganger i uka i 98 prosent av barnehagene, mens tilsvarende andel for frukt og bær er 72 prosent.

8.3 Under halvparten har måltider med medbrakt matpakke

Styrerne er bedt om å svare på hvordan de organiserer matserving i barnehagen (Figur 8-1). Her kunne de velge flere alternativer for å beskrive barnehagens praksis.

Figur 8-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvordan barnehagen har organisert matservingen i barnehagen. Prosent.

46 prosent av styrerne svarer at barna har med seg matpakke i barnehagen. Når det gjelder servering av mat, er både tillaging av måltider på hver enkelt avdeling (68 prosent) og at avdelinger samarbeider om å lage mat (56 prosent), vanlige måter å organisere på. Flere kommunale barnehagestyrere oppgir at barna har medbrakt matpakke (54 vs. 38 prosent, $p < 0,001$), og at personalet på hver enkelt avdeling/base lager mat for sine barn (75 vs. 61 prosent, $p < 0,001$).

Flere private enn kommunale barnehager har eget kjøkkenpersonale (25 vs. 10 prosent, $p < 0,001$). 13 prosent av barnehagestyrerne oppgir at barnehagen benytter cateringtjeneste som leverer mat.

8.4 Ni av ti kost kroner går til innkjøp av mat

Omtrent alle, 99 prosent, av barnehagestyrerne oppgir at foreldre eller foresatte betaler kostpenger i sin barnehage. Disse har svart på spørsmål om hvordan kostpengene benyttes (Tabell 8-5).

Tabell 8-5: Barnehagestyrers svar på «Angi i prosent hvor stor andel av kostpengene som brukes til følgende». For hvert spørsmål har kun styrere som har svart at barnehagen har denne praksisen, svart. Prosent.

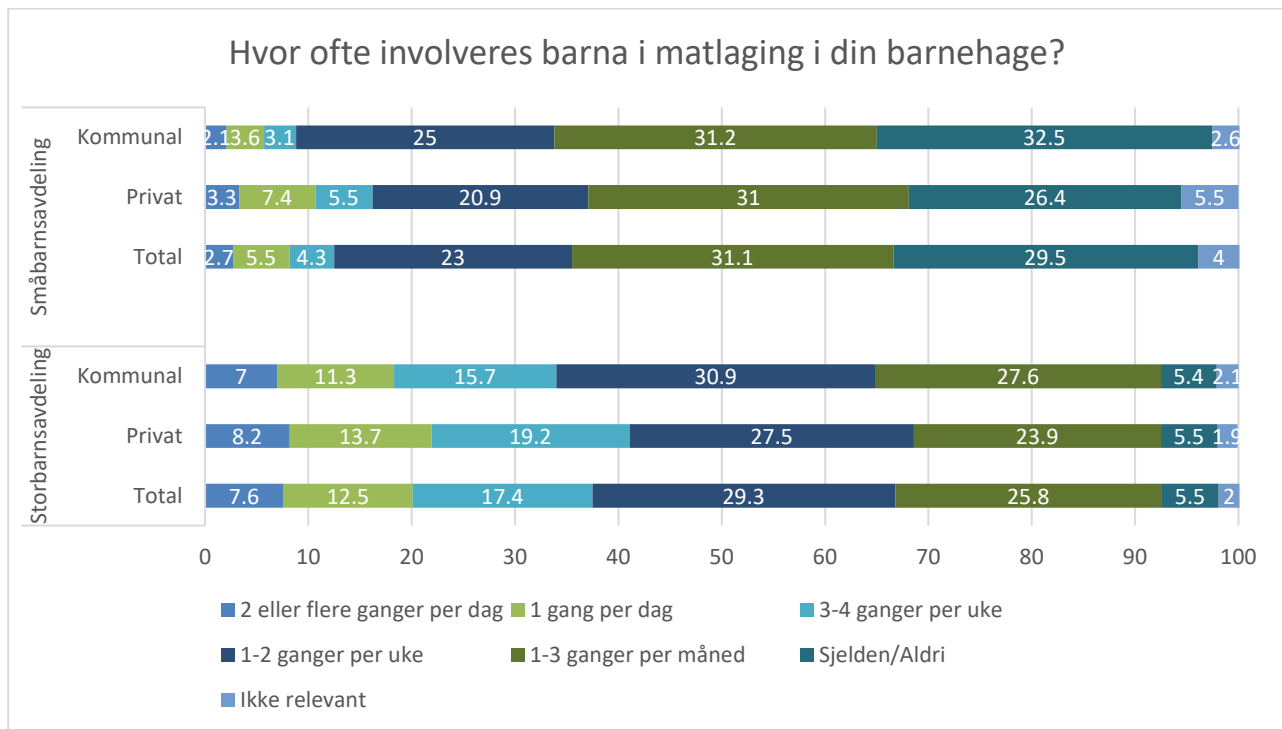
	Gjennomsnitt	St.avvik	Min.	Maks
Innkjøp av matvarer				
Kommunal (n = 384)	93	17.17	10	100
Privat (n = 355)	88.4	21.64	8	100
Total (n = 739)	90.8	19.57	8	100
Kjøkkenpersonale/kokk i barnehagen				
Kommunal (n = 17)	36.5	19.9	10	80
Privat (n = 49)	25.6	16.83	5	70
Total (n = 66)	28.4	18.15	5	80
Catering / innkjøp av ferdig tilberedt mat				
Kommunal (n = 53)	36.6	25.37	1	100
Privat (n = 60)	48.2	28.66	1	100
Total (n = 113)	42.8	27.67	1	100
Annet				
Kommunal (n = 25)	13.4	21.12	1	100
Privat (n = 29)	15.8	24.74	2	100
Total (n = 54)	14.7	22.95	1	100

I gjennomsnitt går 91 prosent av kostpengene i barnehagene til innkjøp av matvarer. Barnehager som har kjøkkenpersonale eller kokk i barnehagen, bruker i gjennomsnitt 28 prosent av kostpengene til dette formålet. Barnehager som benytter cateringtjenester, benytter i gjennomsnitt 43 prosent av kostpengene til dette.

8.5 De største barna involveres mest i matlaging

Styrerne har angitt hvor ofte barna på henholdsvis småbarns- og storbarnsavdeling involveres i matlaging (Figur 8-2).

Uavhengig av barnas alder er det vanligst å involvere dem i matlaging mellom to ganger i uka og en gang i måneden. 54 prosent av barnehagene faller inn under denne kategorien, både for småbarn og store barn. 38 prosent av barnehagestyrerne svarer imidlertid at de største barna involveres oftere enn dette, det vil si et sted mellom flere ganger daglig og tre til fire ganger i uka. For de minste barna er den tilsvarende andelen 13 prosent. En større andel private barnehager involverer barna på småbarnsavdeling i matlaging daglig eller tre til fire ganger per uke (16 vs. 9 prosent, $p = 0,012$). 30 prosent av småbarna og 6 prosent av de større barna involveres sjelden eller aldri i matlagingen.

Figur 8-2: Barnehagestyrenes svar på hvor ofte barna på henholdsvis småbarns- og storbarnsavdeling involveres i matlaging. Prosent.

8.6 Sammendrag

84 prosent av barnehagene serverer lunsj laget i stand i barnehagen, mens medbrakt matpakke utgjør frokostmåltidet i 58 prosent av barnehagene. Ettermiddagsmåltidet serveres i 70 prosent av barnehagene. Matpakka er mer vanlig i kommunale barnehager til frokost og ettermiddagsmat. Flertallet av barnehager som serverer måltider, tilbyr barna fiskepålegg, grønnsaker og frukt/bær til disse måltidene. Unntaket er at fiskepålegg noe sjeldnere er en del av ettermiddagsmåltidet. Dette måltidet har imidlertid nesten alltid frukt og/eller bær.

Måltider organiseres rundt medbrakt matpakke i 46 prosent av barnehagene, og matpakka er vanligere i kommunale enn i private barnehager. For serverte måltider er det vanlig både at hver enkelt avdeling lager måltider til sine barn (68 prosent), og at avdelinger samarbeider om å lage måltider (55 prosent). Ni av ti kroner som betales i kostpenger til barnehagene, går til innkjøp av matvarer, og så å si alle barnehagene krever inn kostpenger. Færre enn en av fem barnehager har eget kjøkkenpersonale eller benytter seg av cateringtjenester som leverer mat. I barnehager med eget kjøkkenpersonale går i gjennomsnitt 28 prosent av kostpengene til dette. Barnehager som benytter cateringtjenester, bruker i snitt 43 prosent av kostpengene til slike tjenester.

Over halvparten av barnehagene involverer barna i matlaging mellom to ganger i uka og en gang i måneden. 38 prosent av barnehagene involverer de største barna hyppigere enn dette, mens 30 prosent av barnehagene sjelden eller aldri involverer de minste barna.

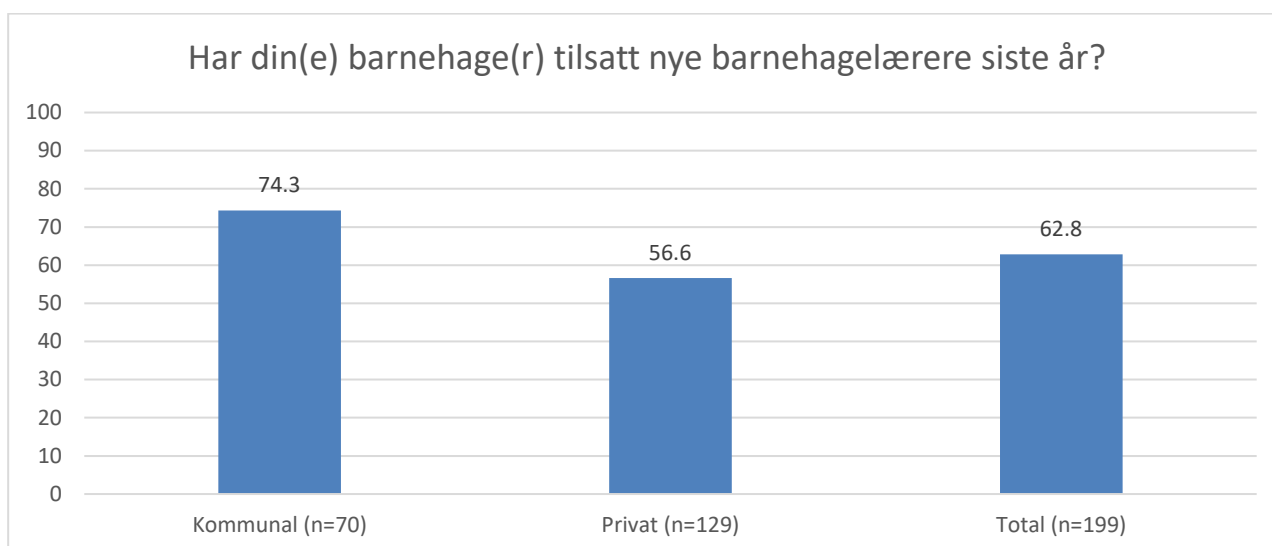
9 Veiledning av nyutdannede nytilsatte i barnehagen

De nasjonale rammene for veiledning av nyutdannede nytilsatte lærere i barnehage og skole er under revidering. Veiledningsordningen nyutdannede nytilsatte i barnehagen skal bidra til å sikre en god overgang mellom utdanning og yrke, og til å rekruttere, utvikle og beholde dyktige barnehagelærere i barnehage¹³. Tilsvarende ordning finnes for skole. Det er i årets spørring stilt spørsmål om omfang og organisering av veiledningsarbeidet i barnehagene.

Spørsmålene om veiledning av nyutdannede nytilsatte i barnehagen ble rettet til **barnehageeiere**.

9.1 Seks av ti barnehager har tilsatt nye barnehagelærere siste året

Figur 9-1 oppsummerer barnehageeierenes svar på spørsmålet om det er tilsatt nye barnehagelærere det siste året.

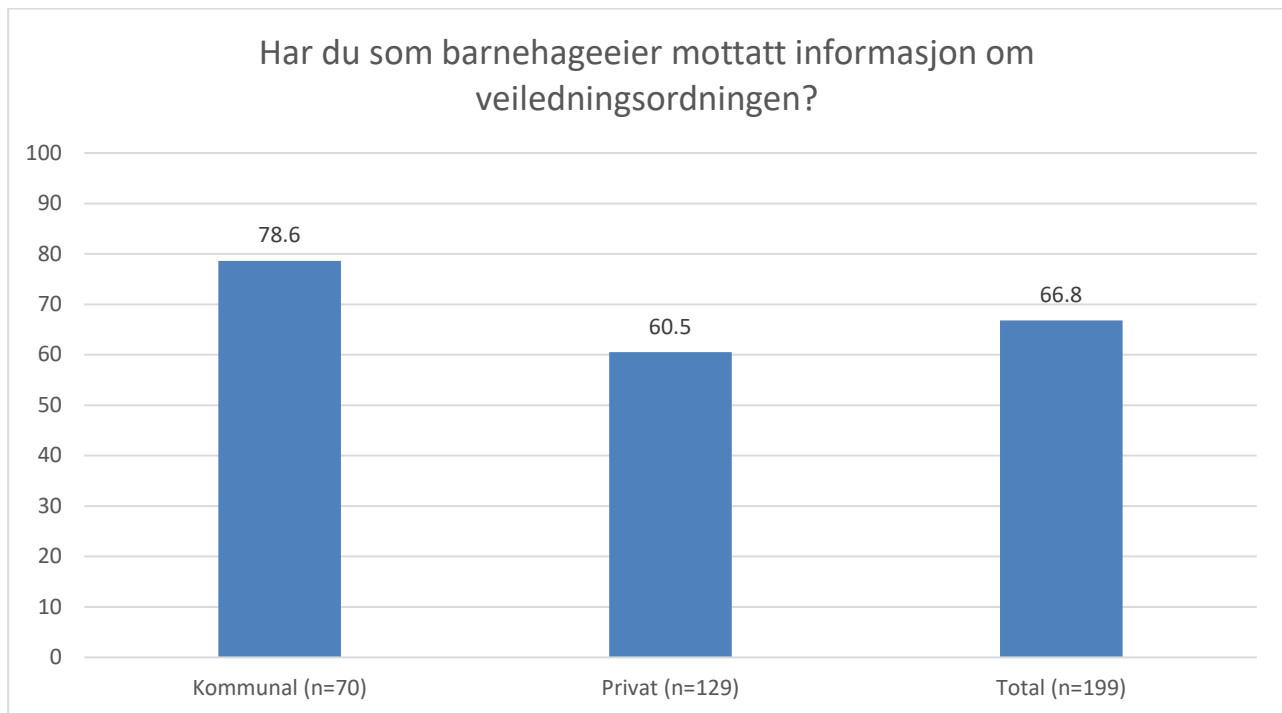
Figur 9-1: Barnehageeierenes svar på spørsmål om deres barnehager har tilsatt nye barnehagelærere i løpet av siste år. Prosent som har svart ja.

Seks av ti eiere svarer at de har gjort tilsetninger i løpet av siste år. En større andel kommunale (74 prosent) enn private barnehager (57 prosent) har tilsatt nye barnehagelærere det siste året ($p = 0,014$).

9.2 To av tre eiere har fått informasjon om veiledningsordningen

Barnehageeierne er videre spurt om hvorvidt de har mottatt informasjon om ordningen med veiledning av nyutdannede nytilsatte barnehagelærere (Figur 9-2).

¹³ Man kan lese mer om veiledningsordningen på <https://nyutdannede.no/>

Figur 9-2: Barnehageeiernes svar på spørsmål om de har fått informasjon om veiledningsordningen for nyutdannede nytilsatte barnehagelærere. Prosent som har svart ja.

To av tre barnehageeiere svarer at de har fått informasjon om veiledningsordningen. En større andel kommunale enn private barnehageeiere oppgir at de har mottatt informasjonen (79 prosent vs. 61 prosent, $p = 0,010$).

9.3 Sju av ti eiere har veiledning av nyutdannede i alle sine barnehager

Barnehageeierne ble spurt om de har et opplegg for veiledning av nytilsatte barnehagelærere i sine barnehager (Tabell 9-1).

Tabell 9-1: Har du som barnehageeier et opplegg for veiledning av nytilsatte barnehagelærere i din(e) barnehage(r)? Prosent.

	Ja, i alle mine barnehager		Ja, i de fleste barnehager		Ja, i noen barnehager		Nei	
	2017	2022	2017	2022	2017	2022	2017	2022
Kommunal (n = 70)*	59.8	78.6	12.2	4.3	12.2	5.7	15.9	11.4
Privat (n = 129)	70.8	69	3.3	0.8	2.9	1.6	22.9	28.7
Total (n = 199)	68.3	72.4	5.3	2	4.9	3	21.4	22.6

*Utvalg i 2017 var n = 356 (82 kommunale og 274 private).

72 prosent av barnehageeierne opplyser at de har et opplegg for veiledning av nytilsatte nyutdannede barnehagelærere i alle sine barnehager. I 2017 var denne andelen 68 prosent. I 2022 er det en større andel kommunale eiere som oppgir at de har et opplegg for veiledning av nytilsatte barnehagelærere i alle sine barnehager (79 prosent vs. 69 prosent, $p = 0,008$). I 2017 var dette motsatt, da flere private eiere opplyste om å ha en slik ordning i alle sine barnehager (71 prosent vs. 60 prosent).

De barnehageeierne som svarer at de i dag *ikke* har et opplegg for veiledning av nytilsatte barnehagelærere i noen av sine barnehager, er spurt om de har planer for å etablere et slikt opplegg (Tabell 9-2).

Tabell 9-2: *Barnehageeiere som ikke har opplegg for veiledning av nyutdannede, sine svar på spørsmål om de har konkrete planer om å sette i gang et slikt opplegg i sin(e) barnehage(r). Prosent.*

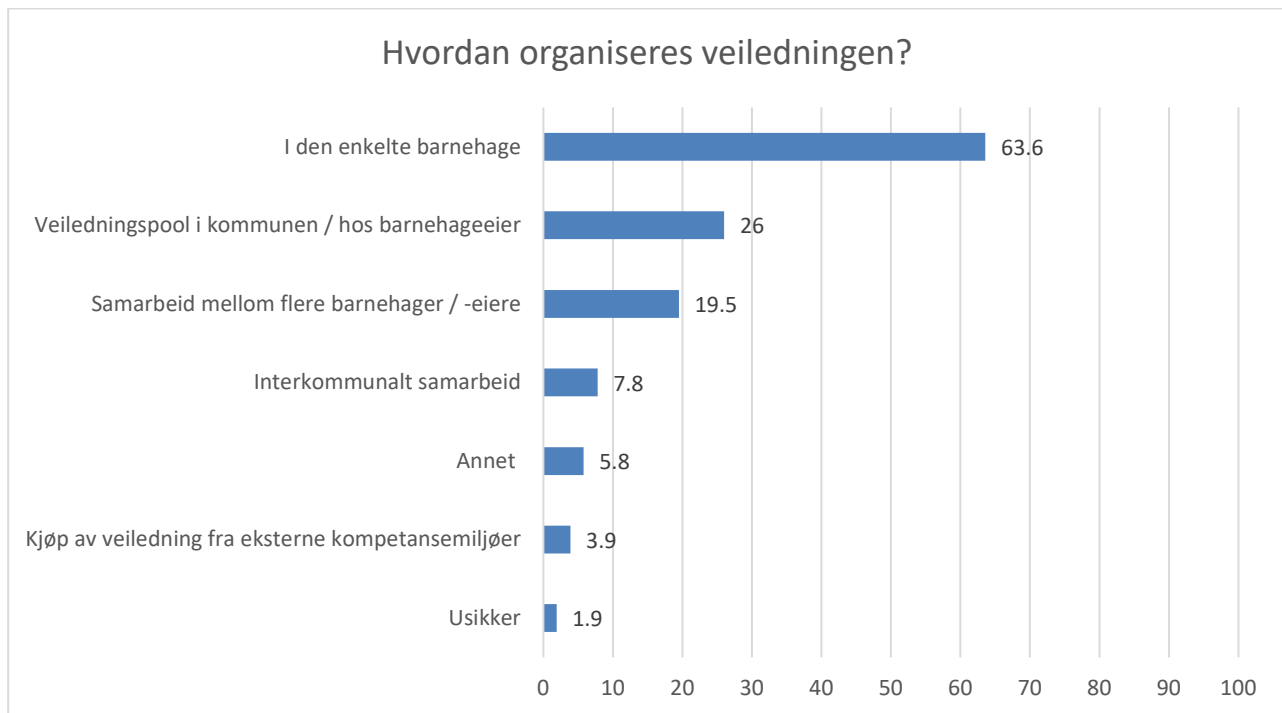
	Ja, i alle barnehager		Ja, i noen barnehager		Nei	
	2017	2022	2017	2022	2017	2022
Kommunal (n = 8)	17.4	37.5	17.4	0	65.2	62.5
Privat (n = 37)	20.2	21.6	10.1	0	69.7	78.4
Total n = 45)*	19.6	24.4	11.6	0	68.8	75.6

*Utvalg i 2017 var n = 94 (23 kommunale og 71 private).

76 prosent av barnehageeiere som ikke har et opplegg for veiledning av nyutdannede nytilsatte, svarer at de ikke har planer om å sette i gang et slikt opplegg. Denne andelen var 69 prosent i 2017.

9.4 Seks av ti organiserer veiledningen i egen barnehage

Barnehageeiere som har opplegg for veiledning av nytilsatte i sine barnehager, er spurt om hvordan denne veiledningen er organisert (Figur 9-3).

Figur 9-3: Barnehageeiere som har opplegg for veiledning i sine barnehager, sine svar på spørsmål om hvordan veiledningen organiseres. Flere svar mulig. (n = 154). Prosent.

Mer enn seks av ti barnehageeiere svarer at veiledningen organiseres i den enkelte barnehage, mens en av fire benytter seg av en veiledningspool i kommunen eller hos barnehageeier. En av fem eiere svarer at veiledningen organiseres som et samarbeid mellom flere barnehager og barnehageeiere. Bare 4 prosent kjøper veiledning fra eksterne kompetansemiljøer.

9.5 Flere veiledere har veilederutdanning

Barnehageeiere som har opplegg for veiledning i sine barnehager, har svart på spørsmål om veiledernes formelle utdanning (Tabell 9-3). Dette spørsmålet ble også stilt i 2017.

Tabell 9-3: Barnehageeiernes svar på spørsmålet «Har veilederen(e) ved din(e) barnehage(r) formell veilederutdanning? (Regn også med de som eventuelt er under opplæring)». Prosent.

	Ja, alle		Ja, flere enn halvparten		Omtrent halvparten		Færre enn halvparten		Nei, ingen		Har ikke veiledere	
	2017	2022	2017	2022	2017	2022	2017	2022	2017	2022	2017	2022
Kommunal (n = 62)*	20.7	43.5	11	12.9	11	11.3	25.6	16.1	15.9	12.9	15.9	3.2
Privat (n = 92)	25.7	35.9	6.9	8.7	10.2	7.6	20.5	15.2	15.2	26.1	21.5	6.5
Total (n = 154)	24.7	39	7.8	10.4	10.4	9.1	21.6	15.6	15.3	20.8	20.3	5.2

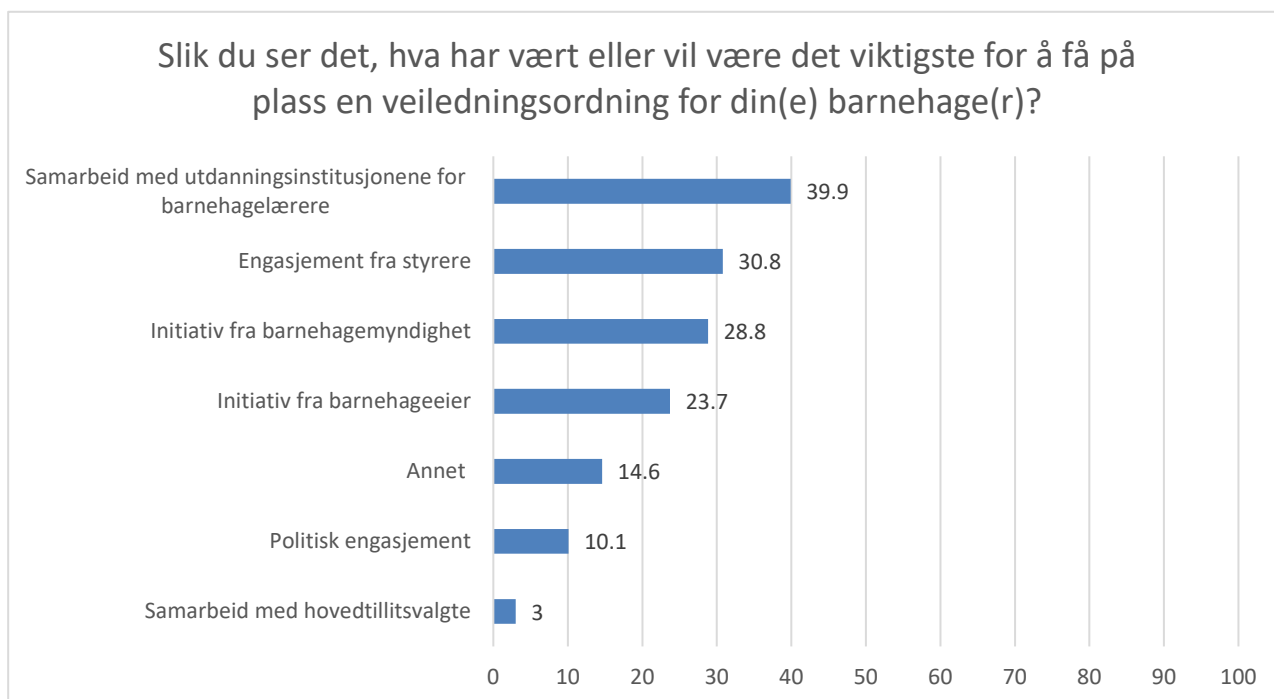
*Utvalg i 2017 var n = 385 (82 kommunale og 303 private).

49 prosent av barnehageeierne svarer at alle eller flere enn halvparten av deres veiledere har formell veilederutdanning. I 2017 var denne andelen 33 prosent. Andelen som svarer at ingen av veilederne som benyttes, har formell veilederutdanning, er 21 prosent i 2022, mot 15 prosent i 2017. Andelen som svarer at de ikke har veiledere, har gått ned fra 20 prosent i 2017 til 5 prosent i 2022.

9.6 Mener samarbeid med utdanningsinstitusjonene er viktigst

Barnehageeierne har tatt stilling til hva som har vært og er det viktigste for å få på plass en veiledningsordning i deres barnehager (Figur 9-4).

Fire av ti barnehageeiere mener samarbeid med institusjonene som utdanner barnehagelærere, er viktigst for å få på plass veiledningsordning i barnehagene. Tre av ti har svart at henholdsvis engasjement fra styrene og initiativ fra barnehagemyndigheten er viktigst. En av fire mener initiativ fra barnehageeier er viktigst for å få på plass en veiledningsordning.

Figur 9-4: Barnehageeiernes svar på spørsmål om hva de mener er viktigst for å få på plass en veiledningsordning for egne barnehager. Flere svar mulig. (n = 198). Prosent.

9.7 Sammendrag

To av tre barnehageeiere svarer at de har fått informasjon om veiledningsordningen for nytilsatte nyutdannede barnehagelærere, og sju av ti har etablert et opplegg for veiledning av nytilsatte nyutdannede barnehagelærere i alle sine barnehager. En høyere andel kommunale enn private barnehageeiere har fått informasjon om veiledningsordningen og etablert veiledningsordning i egne barnehager. Tre av fire barnehageeiere som ikke har noen veiledningsordning for nytilsatte, har heller ingen planer om å etablere en slik ordning.

Den vanligste måten å organisere veiledning av nytilsatte på er i hver enkelt barnehage, men en av fire eiere benytter seg av veiledningspooler i kommunen eller blant private eiere. En av fem eiere viser til at veiledning organiseres som samarbeid mellom flere barnehager.

Sammenliknet med i 2017 har en høyere andel av veilederne formell veilederutdanning i 2022. Halvparten av barnehageeierne benytter veiledere med formell utdanning i alle eller mer enn halvparten av sine barnehager, mot 33 prosent i 2017.

Barnehageeierne mener samarbeid med utdanningsinstitusjonene som utdanner barnehagelærere, er det viktigste for å få på plass veilederordning i barnehagene, men også engasjement hos barnehagestyrer og initiativ fra barnehagemyndighet vurderes som viktig av mange.

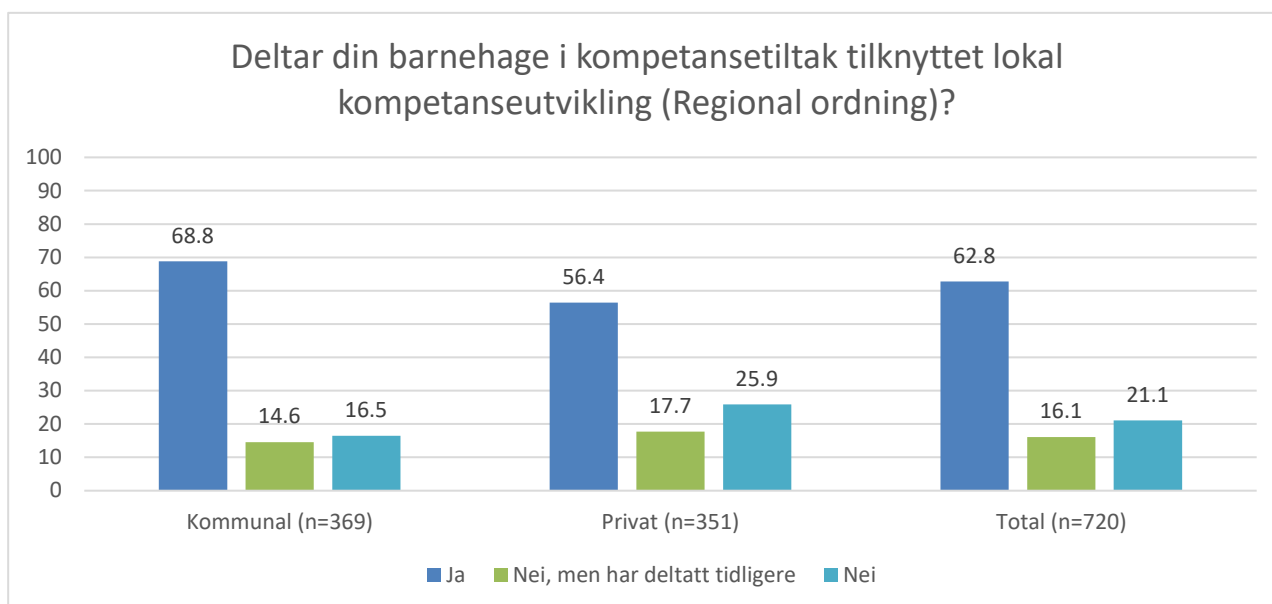
10 Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling (regional ordning)

Lokal kompetanseutvikling for barnehage, også referert til som regional ordning¹⁴, støtter kollektiv kompetanseutvikling med utgangspunkt i barnehagens behov. Kompetanseutviklingen utføres i et partnerskap mellom barnehageeier og universitet eller høgskole og finansieres av en statlig tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling. Regional ordning skal bidra til at barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Den er et av flere virkemidler som skal sikre at alle barn får et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet. Barnehagebaserte kompetanseutviklingstiltak er hovedtiltaket i ordningen. Minst 70 prosent av midlene skal benyttes til dette. Statsforvalteren har etablert samarbeidsforum i de enkelte fylkene. Private og kommunale eiere og lokale myndigheter er med på samarbeidet. Målet for forumet er at aktørene skal bli enige om en langsiktig plan for kompetanseutvikling. Planen gjelder for strategiperioden fram til 2022. Statsforvalteren har videre invitert lokale universiteter eller høgskoler som tilbyr barnehagelærerutdanning, til å delta i et samarbeidsforum.

I årets spørring er det stilt spørsmål om deltakelse i kompetansetiltak og styringsstrukturer i regional ordning og om barnehagens langsiktige planer for kompetanseutvikling. Spørsmålene ble rettet til **barnehagestyrere, -eiere og -myndigheten**.

10.1 Fire av fem barnehager deltar i kompetansetiltak i regional ordning

Barnehagestyrerne er bedt om å angi om barnehagen deltar eller har deltatt i kompetansetiltak tilknyttet regional ordning. Figur 10-1 gir en oversikt over svarene til styrere i private og kommunale barnehager.

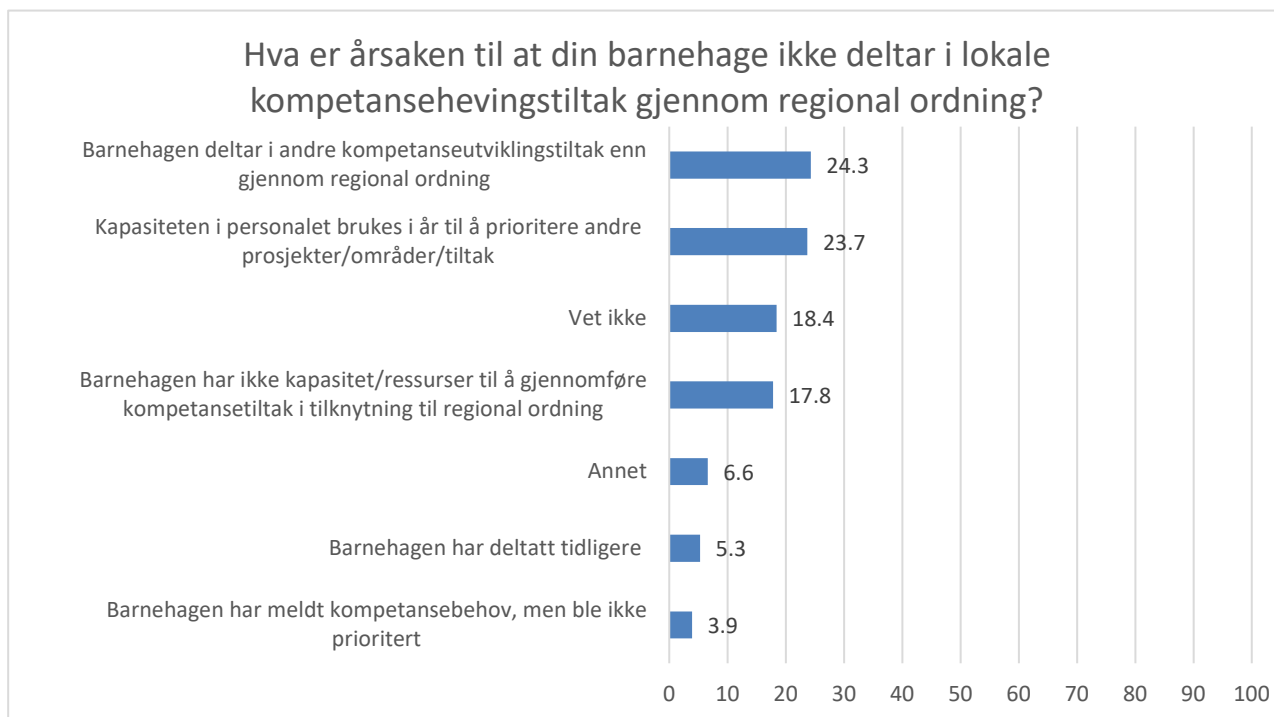

Figur 10-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmålet «Deltar din barnehage i kompetansetiltak tilknyttet lokal kompetanseutvikling (regional ordning)?», fordelt på kommunale og private barnehager. Prosent.

¹⁴ Kunnskapsdepartementet (2013) og (2017)a.

Mer enn seks av ti barnehager er for tida deltakere i kompetansetiltak tilknyttet regional ordning, mens ytterligere 16 prosent har deltatt tidligere. Deltakelsen er høyere blant kommunale enn blant private barnehager. En av fire styrere i private barnehager oppgir at barnehagen ikke deltar eller har deltatt i regional ordnings lokale kompetansetiltak.

Barnehagene som oppgir at barnehagen ikke har deltatt i kompetansetiltak (totalt 21 prosent), er bedt om å oppgi årsaken til at de ikke deltar (Figur 10-2).

Figur 10-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmålet «Hva er årsaken til at din barnehage ikke deltar i lokale kompetansehevingstiltak gjennom regional ordning?» (n=152). Prosent.

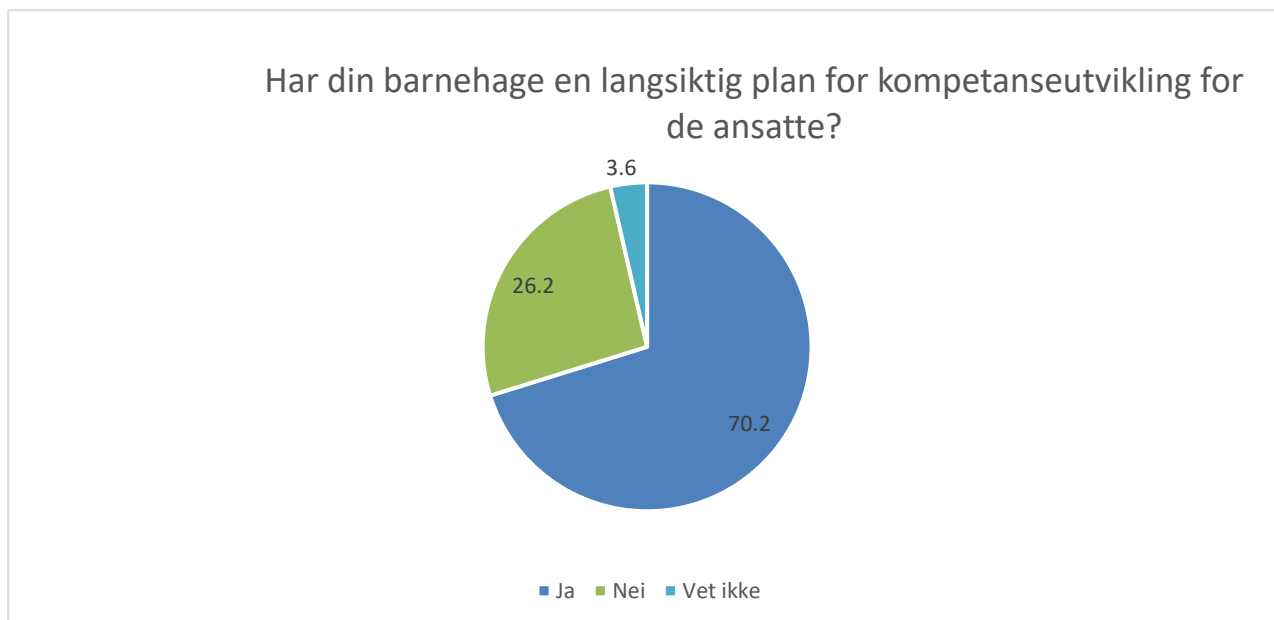
De vanligste årsakene er at barnehagen deltar i andre typer kompetansetiltak eller prioriterer kapasiteten i personalet på andre prosjekter, tiltak og områder. Til sammen gjelder dette nesten halvparten av barnehagene. 18 prosent av styrerne svarer at de ikke vet hvorfor barnehagen ikke deltar, og en like stor andel viser til at barnehagen ikke har kapasitet og ressurser til å gjennomføre kompetansetiltakene. Av barnehagestyrerne er det 4 prosent som har opplevd at barnehagen har meldt inn behov til regional ordning, men ikke blitt prioritert.¹⁵

Barnehagestyrerne fikk også spørsmål om hvorvidt de selv, i kraft av rollen som styrer, deltar i et regionalt kompetansenettverk tilknyttet regional ordning. Fire av fem styrere svarer at de deltar i et slikt regionalt kompetansenettverk.

¹⁵ Respondentene som svarer «Annet» (6,6 prosent) fikk mulighet til å utdype dette svaret i et åpent tekstfelt. Disse svarene er etter avtale anonymisert og sendt over til Udir i sin helhet.

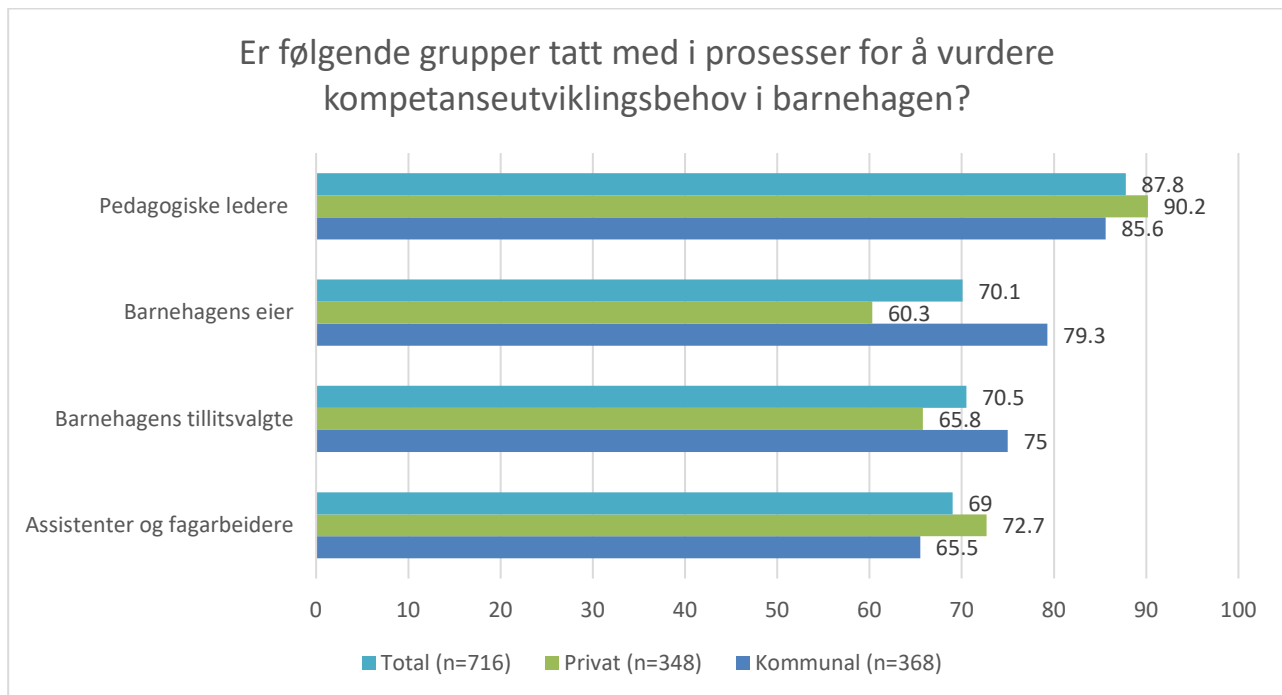
10.2 Sju av ti barnehager har langsiktig plan for kompetanseutvikling blant ansatte

Barnehagestyrerne fikk spørsmål om barnehagen deres har en langsiktig plan for kompetanseutvikling for de ansatte. Svarene er vist i Figur 10-3.

Figur 10-3: Barnehagestyrernes svar på spørsmålet «Deltar du som barnehagestyrer i et regionalt kompetansenettverk tilknyttet regional ordning?» (n = 718). Prosent.

70 prosent av barnehagene har en langsiktig kompetanseutviklingsplan. En av fire svarer at deres barnehage mangler en slik plan. En del av prosessen fram mot en kompetanseutviklingsplan er vurdering av kompetanseutviklingsbehovet i barnehagen, og styrerne er spurt hvilke ansattgrupper som deltar i disse vurderingsprosessene. Svarene på dette spørsmålet er rapportert i Figur 10-4.

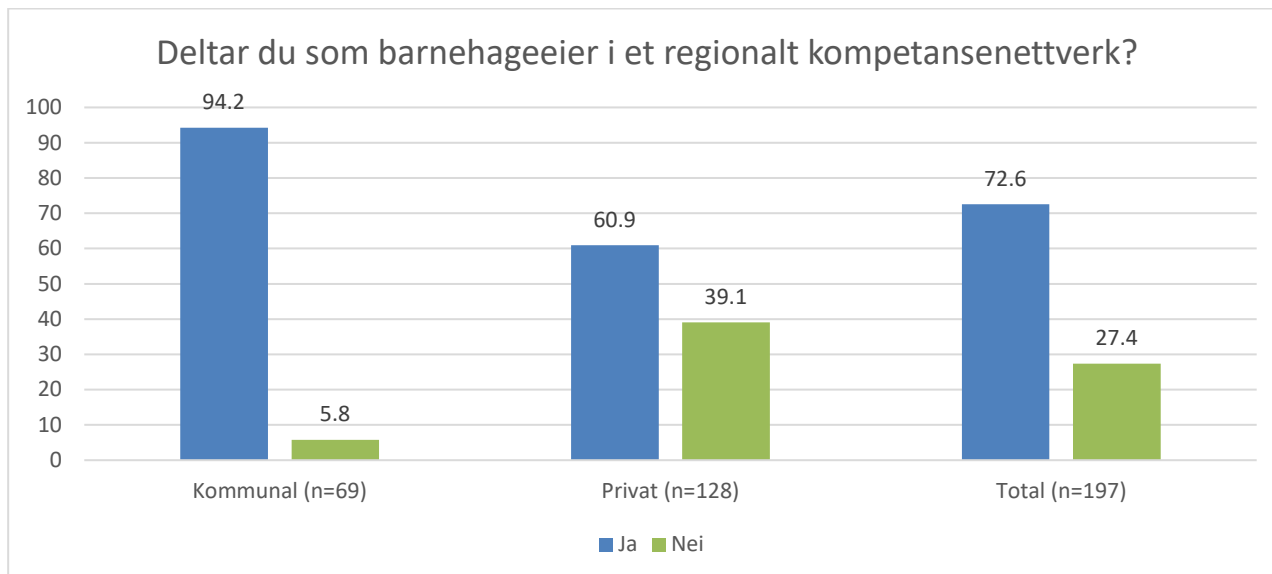

Figur 10-4: Kommunale og private barnehagestyreres svar på spørsmålet «Er følgende grupper tatt med i prosesser for å vurdere kompetanseutviklingsbehovet i barnehagen?». Prosent.

Pedagogiske ledere oppgis å delta i vurderingsprosessene i ni av ti barnehager, mens barnehagens eier, tillitsvalgte, assistenter og fagarbeidere deltar i sju av ti barnehager. Kommunale barnehageeiere deltar oftere (79 prosent) enn private eiere (60 prosent) i disse prosessene.

10.3 Færre private barnehager deltar i regional ordning

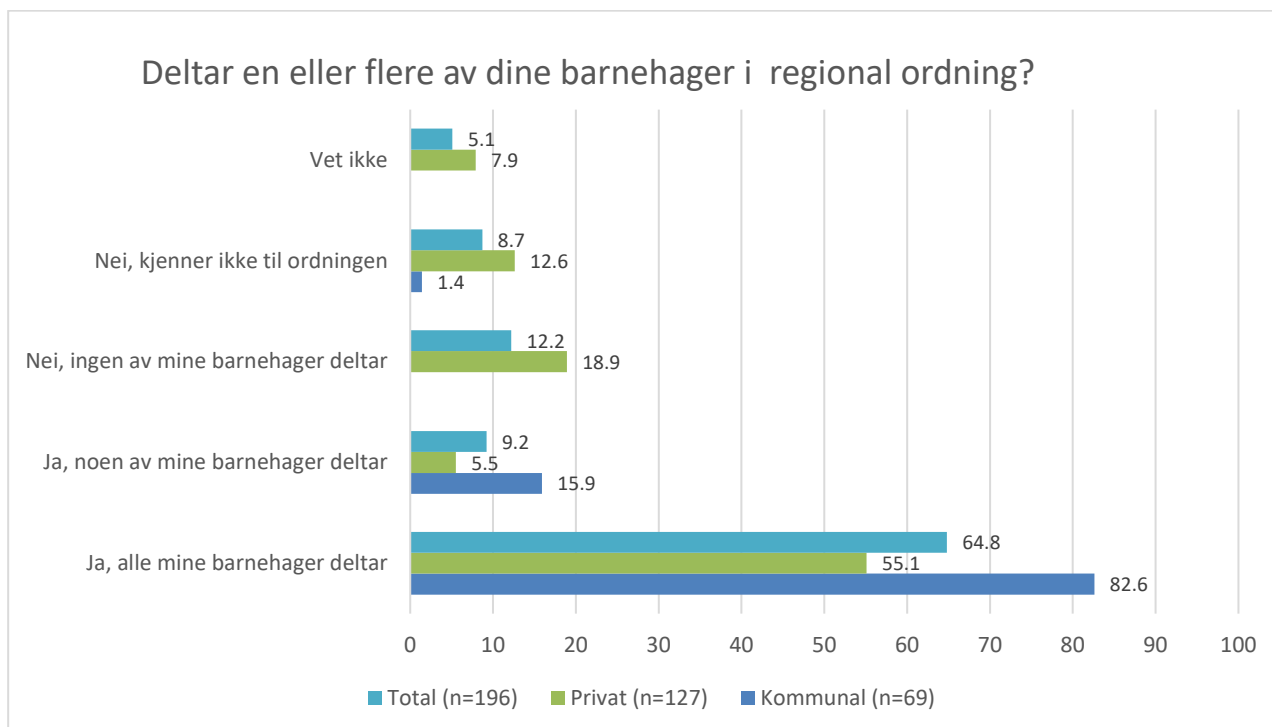
Barnehageeierne er spurt om de i kraft av å være eier deltar i regionale kompetansenettverk (Figur 10-5).

Figur 10-5: Kommunale og private barnehageeieres svar på spørsmålet «Deltar du som barnehageeier i et regionalt kompetansenettverk?». Prosent.

Tre av fire barnehageeiere deltar i regionale kompetansenettverk, men andelen er høyere for kommunale (94 prosent) enn for private (61 prosent) eiere.

Eierne har også oppgitt i hvor stor grad egne barnehager deltar i regional ordning (Figur 10-6).

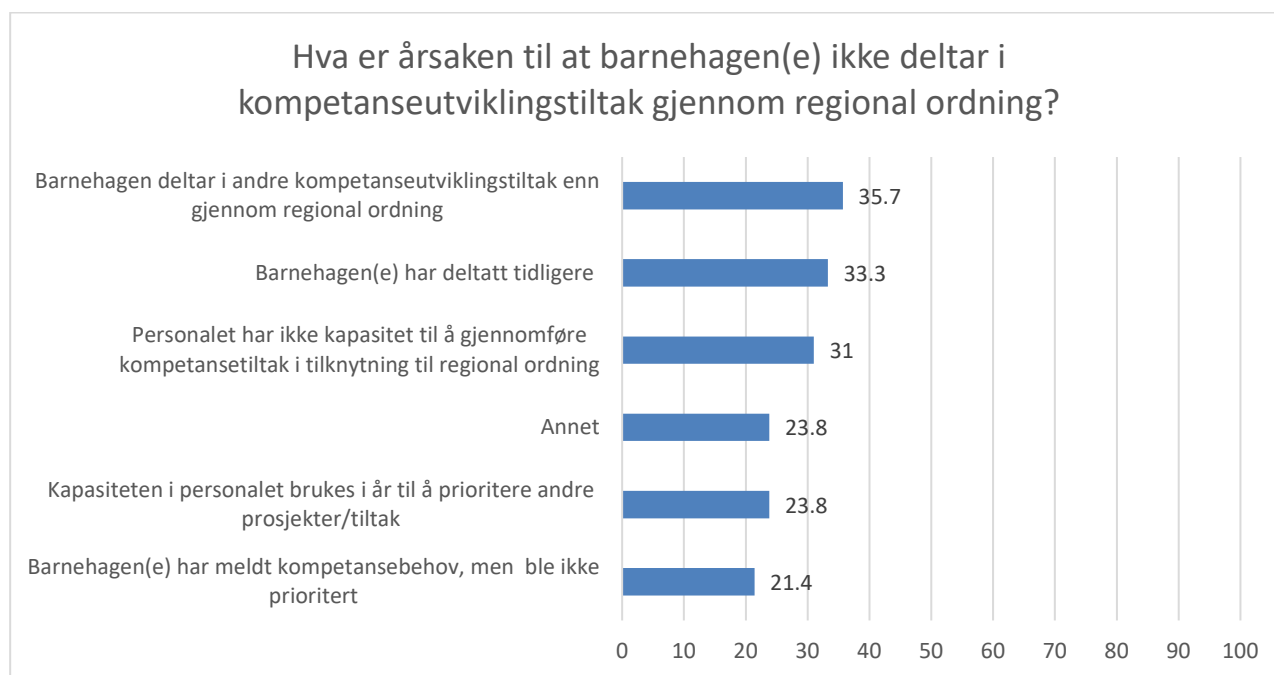

Figur 10-6: Private og kommunale barnehageeieres svar på spørsmålet «Hvor mange av dine barnehager deltar i lokale kompetanseutviklingstiltak (regional ordning)?». Prosent.

83 prosent av de kommunale og 55 prosent av de private barnehageeierne oppgir at alle deres barnehager deltar i regional ordning (blant disse private er mer enn åtte av ti eier av kun én barnehage), og 16 prosent av kommunene oppgir at noen av barnehagene deltar. 19 prosent av de private barnehagene oppgir at ingen av deres barnehager deltar og 13 prosent oppgir at de ikke kjenner til regional ordning-. Åtte prosent svarer av de ikke vet om egne barnehager deltar eller ikke.

10.4 En av fem eiere mener deres barnehager ikke blir prioritert

De eierne som enten oppgir at kun noen barnehager eller ingen barnehager deltar i regional ordning (i alt 42 respondenter), ble bedt om å oppgi årsaker til at barnehagen(e) ikke deltar (Figur 10-7).

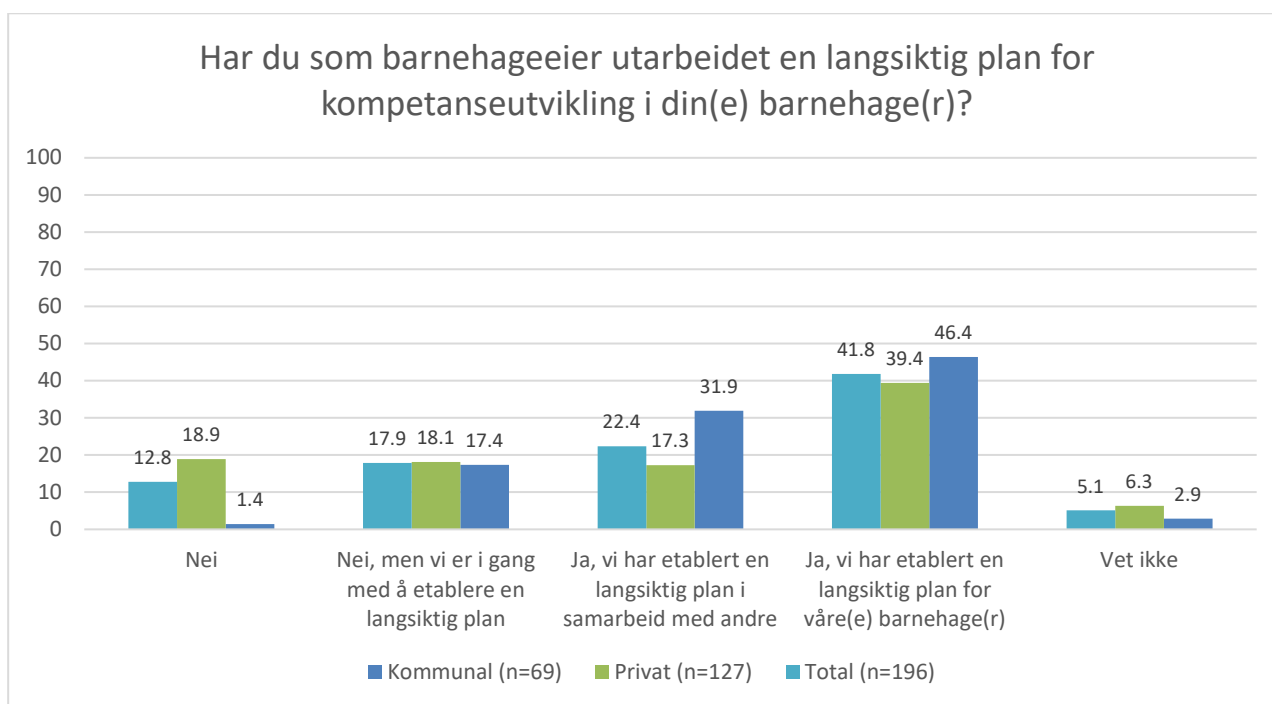

Figur 10-7: Barnehageeiernes svar på spørsmålet «Hva er årsaken til at barnehagen(e) ikke deltar i kompetanseutviklingstiltak gjennom regional ordning?». (n = 42). Prosent. Mulig å krysse for flere alternativer.

At barnehagen deltar i andre kompetansetiltak, at man har deltatt i regional ordning tidligere, og at personalet ikke har kapasitet nok til å delta, er de viktigste årsakene til at barnehager ikke deltar i kompetanseutviklingstiltak i regional ordning. Sammenliknet med svarene fra barnehagestyrerne (4 prosent) er det en høyere andel eiere (21 prosent) som har opplevd at barnehagene har meldt kompetansebehov, men ikke blitt prioritert i regional ordning.

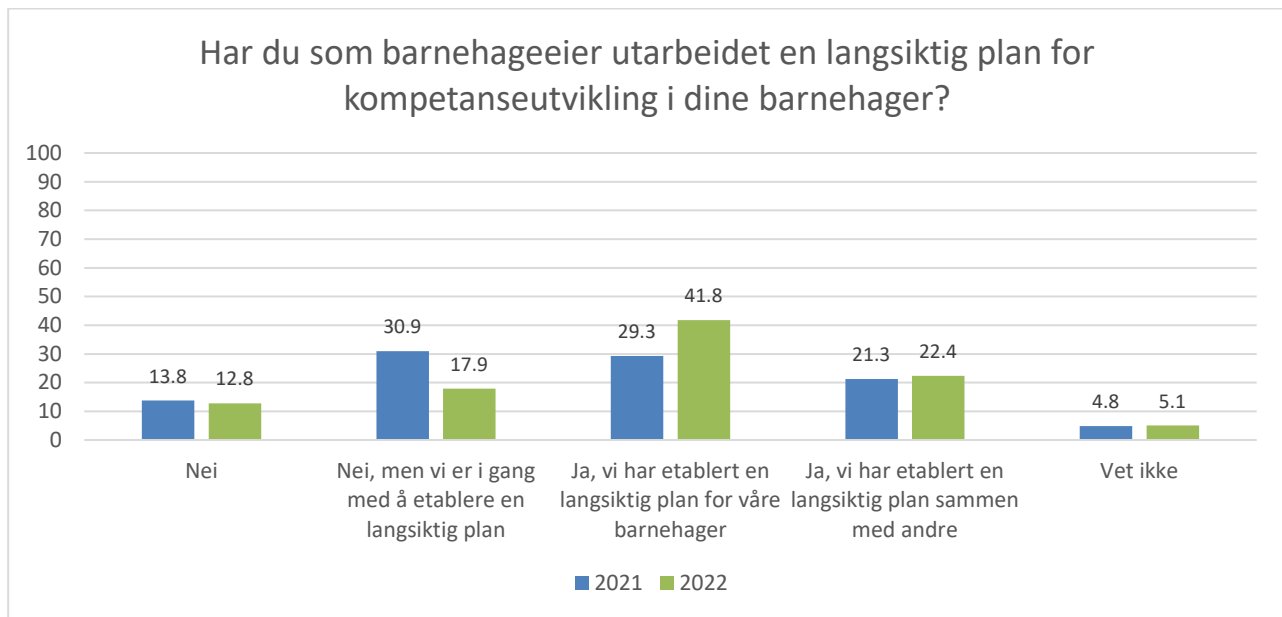
10.5 Seks av ti barnehageeiere har utarbeidet langsiktig kompetanseutviklingsplan

Barnehageeierne har svart på hvorvidt de har utarbeidet en langsiktig plan for kompetanseutvikling i egne barnehager. Figur 10-8 viser hvordan henholdsvis private og kommunale eiere svarer på dette. Spørsmålet ble stilt også i 2021, og figuren viser hvordan eiernes svar har endret seg fra 2021 til 2022 (Figur 10-9).

Figur 10-8: Kommunale og private barnehageeieres svar på spørsmålet «Har du som barnehageeier utarbeidet en langsiktig plan for kompetanseutvikling i dine barnehager?». Prosent.

64 prosent av barnehageeierne svarer at de har en langsiktig kompetanseutviklingsplan, enten for egne barnehager (42 prosent) eller i samarbeid med andre (22 prosent). Flere kommunale enn private eiere oppgir å ha etablert en slik plan, og 19 prosent av private eiere har ikke noen langsiktig kompetanseutviklingsplan for barnehagen.

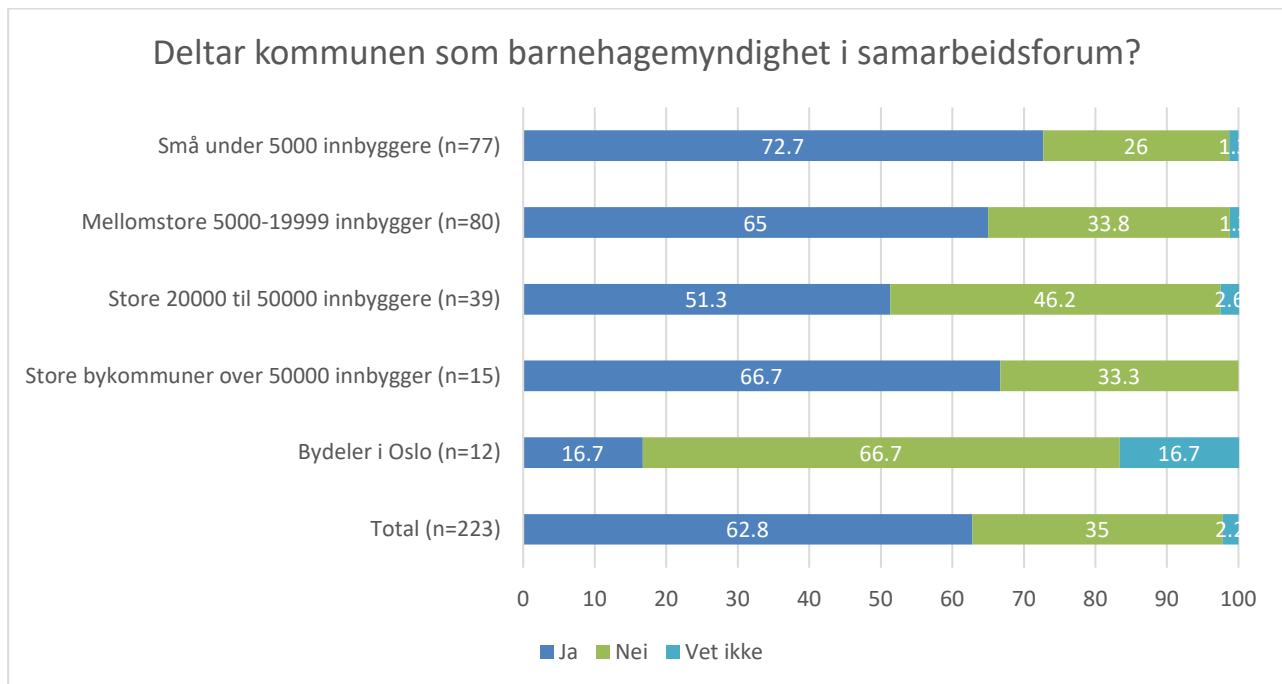
Figur 10-9: Barnehageeiernes svar på spørsmålet «Har du som barnehageeier utarbeidet en langsiktig plan for kompetanseutvikling i dine barnehager?», i 2021 (n=238) og 2022 (n=196). Prosent.

Sammenliknet med 2021 er det små endringer i andelen eiere som ikke har utarbeidet plan, som ikke vet om de har en slik plan, eller som har etablert en langsiktig plan sammen med andre. Det er imidlertid færre som svarer at de er i gang med å etablere planen, i 2022 enn i 2021, og flere som svarer at de nå har etablert en langsiktig kompetanseutviklingsplan for sine egne barnehager.

10.6 Seks av ti kommuner deltar i samarbeidsforum

Kommunal barnehagemyndighet er spurt om de deltar i samarbeidsforum i regional ordning i kraft av sin rolle som myndighet (Figur 10-10).

63 prosent av kommunene oppgir at de deltar i samarbeidsforum. Andelen er høyest blant de minste kommunene og lavest blant Oslos bydeler. Sammenliknet med 2021 (Naper mfl., 2022) har deltakelsen gått ned fra 87 prosent til 67 prosent blant de store bykommunene og noe opp blant de minste kommunene. I undersøkelsen fra 2021 oppga 65 prosent av respondentene at kommunen som barnehagemyndighet deltar i samarbeidsforum.

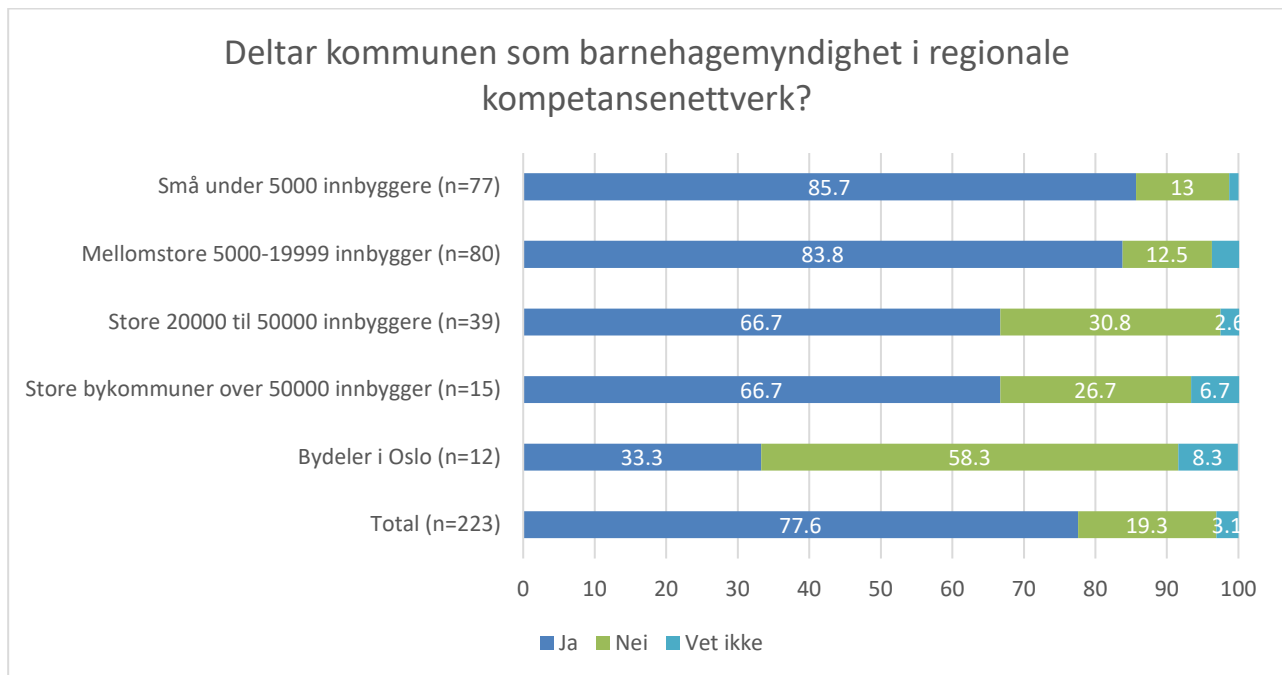

Figur 10-10: Barnehagemyndighetens svar på spørsmålet «Deltar kommunen som barnehagemyndighet i samarbeidsforum?», fordelt på ulike kommunestørrelser. Prosent.

10.7 Åtte av ti kommunale barnehagemyndigheter deltar i regionale kompetansenettverk

Kommunal barnehagemyndighet er spurt om de deltar i regionale kompetansenettverk (Figur 10-11).

78 prosent av kommunale barnehagemyndigheter deltar i regionale kompetansenettverk. Denne andelen er lavere enn i 2021, da 91 prosent oppga at de deltok i slike nettverk. Andelen som deltar er, som i 2021, høyest blant små og mellomstore kommuner. Samtidig har deltakelsen gått noe ned i begge kategoriene. Nedgangen i deltakelse i regionale kompetansenettverk mellom 2021 og 2022 er størst for bydeler i Oslo (fra 67 til 33 prosent) og for kommuner med 20 000–50 000 innbyggere (fra 86 til 67 prosent).

Figur 10-11: Barnehagemyndighetens svar på spørsmålet «Deltar kommunen som barnehagemyndighet i regionale kompetansenettverk?», fordelt på ulike kommunestørrelse. Prosent.

10.8 Sammendrag

63 prosent av barnehagestyrerne svarer at deres barnehage deltar i kompetanseutviklingstiltak i regional ordning, og deltakelsen er høyest blant kommunale barnehager. 26 prosent av de private barnehagestyrerne oppgir at deres barnehage verken deltar eller har deltatt i regional ordnings kompetanseutviklingstiltak. De viktigste grunnene til at deltakelse velges bort, er at barnehagen deltar i annen kompetanseutvikling, og at man prioriterer kapasiteten i personalet til andre områder eller tiltak. Eierne og styrerne oppgir ulike årsaker til å ikke delta: Henholdsvis 4 og 5 prosent av styrerne oppgir at barnehagen har deltatt tidligere, eller at barnehagens søknad om deltakelse ikke ble prioritert i tildelingen av midler, som årsak. Begge disse årsakene får imidlertid klart høyere tilslutning blant barnehageeierne.

Fire av fem barnehagestyrere deltar i regionale kompetansenettverk. På eiersiden deltar nesten alle kommunale eiere i slike nettverk, mens andelen av private som deltar, er seks av ti. Hos kommunal barnehagemyndighet deltar 78 prosent i regionale kompetansenettverk og 63 prosent i samarbeidsforum i regional ordning.

En av fire barnehagestyrere svarer at deres barnehage mangler en langsiktig plan for kompetanseutvikling. Både barnehagens eier, tillitsvalgte og alle ansattgrupper deltar i vurderinger av kompetanseutviklingsbehov i flertallet av barnehagene, men pedagogiske ledere er den gruppen som oftest engasjeres. Nesten en av fem barnehageeiere, i hovedsak private, svarer at de enten ikke har utarbeidet eller ikke vet om det er utarbeidet en langsiktig plan for kompetanseutvikling i deres barnehager. Denne andelen er stabil fra 2021 til 2022, men andelen eiere som har etablert en langsiktig plan for egne barnehager, har økt.

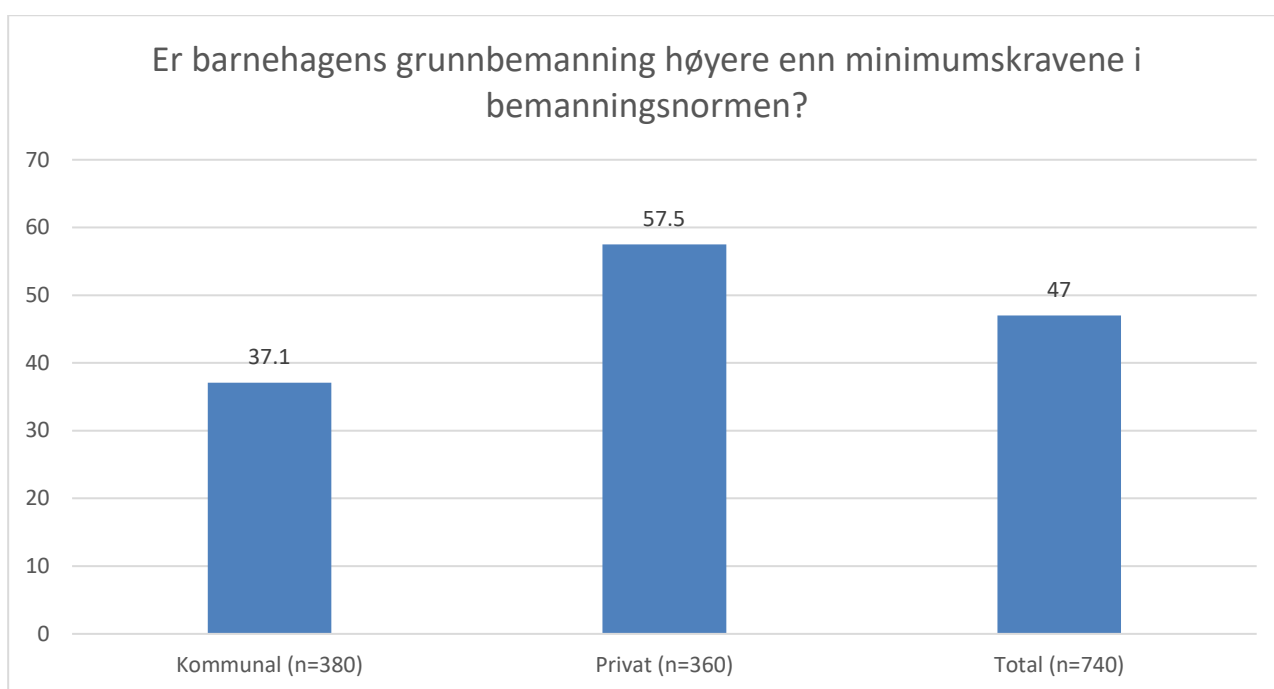
11 Vikarbruk i barnehagen

Barnehagestyrerne og -eierne har fått spørsmål om barnehagens erfaringer med ulike ordninger for å innhente vikarer.

Spørsmålene om vikarbruk i barnehagen ble rettet til **barnehagestyrere** og **-eiere**.

11.1 Halvparten av barnehagene har høyere bemanning enn minimumskravet

Barnehagestyrerne har svart på om barnehagen har høyere grunnbemanning enn det bemanningsnormen krever (Figur 11-1).

Figur 11-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagens grunnbemanning er høyere enn bemanningsnormen. Figuren viser prosentandel som har svart ja.

47 prosent av barnehagene har høyere grunnbemanning enn det bemanningsnormen krever. For private barnehagestyrere gjelder dette 58 prosent, mens 37 prosent av kommunale barnehager har høyere grunnbemanning enn minimumskravene i bemanningsnormen ($p < 0,001$).

11.2 Ni av ti barnehager benytter faste tilkallingsvikarer

Tabell 11-1 viser styrernes svar på hvor ofte de benytter seg av ulike måter å innhente vikarer.

Tabell 11-1: Barnehagestyrers svar på «Hvor ofte benytter barnehagen seg av følgende ordninger for vikarbruk?». Prosent.

	Daglig	Ukentlig	Månedlig	Sjeldnere enn månedlig	Bruker ikke
Vikarbyrå					
Kommunal (n = 380)	9.7	14.7	6.8	9.5	59.2
Privat (n = 360)	3.6	13.3	16.7	17.5	48.9
Total (n = 740)	6.8	14.1	11.6	13.4	54.2
Vikarpool i kommunen					
Kommunal (n = 380)	3.4	5.3	3.9	6.1	81.3
Privat (n = 360)	0	0.6	0	2.2	97.2
Total (n = 740)	1.8	3	2	4.2	89.1
Felles vikarpool for flere private barnehager					
Kommunal (n = 380)		0.5	0.3	0.3	98.9
Privat (n = 360)		1.9	1.4	6.1	90.6
Total (n = 740)		1.2	0.8	3.1	94.9
Faste tilkallingsvikarer					
Kommunal (n = 380)	13.7	50.5	20	4.5	11.3
Privat (n = 360)	7.5	40.6	28.3	11.9	11.7
Total (n = 740)	10.7	45.7	24.1	8.1	11.5
Fast ansatt(e) vikar(er) i barnehagen					
Kommunal (n = 380)	10.8	18.7	12.4	7.6	50.5
Privat (n = 360)	12.5	21.1	19.4	10.6	36.4
Total (n = 740)	11.6	19.9	15.8	9.1	43.6

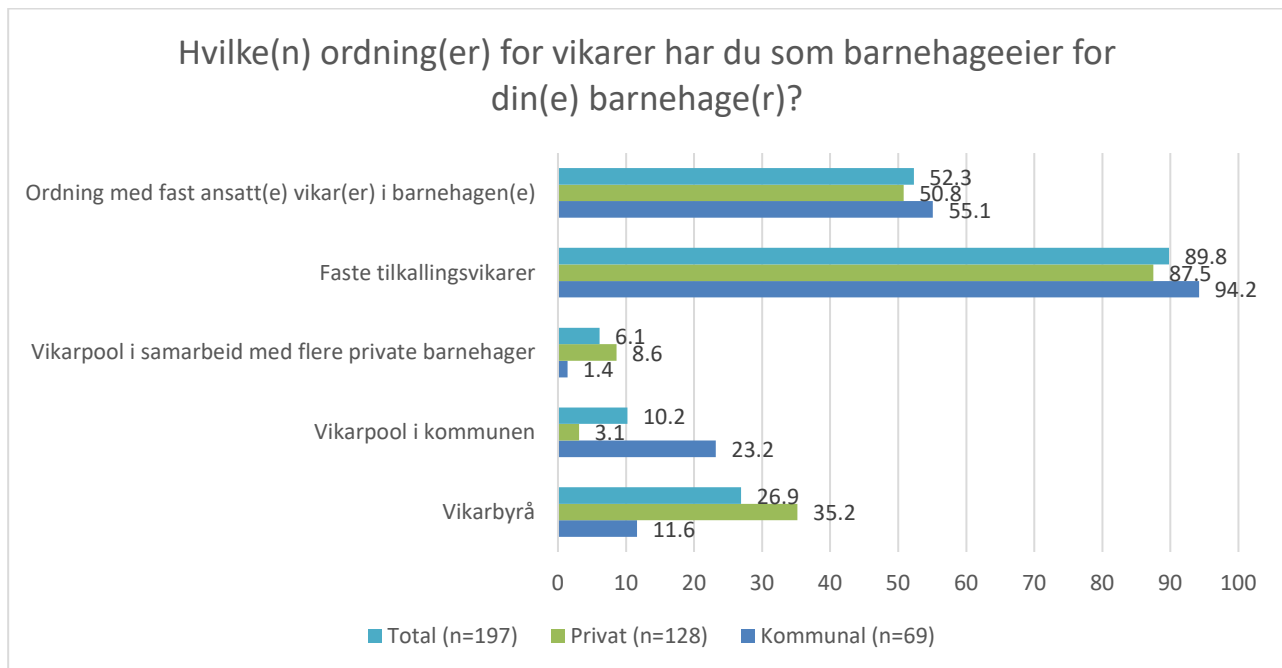
Faste tilkallingsvikarer er den vanligste ordningen for vikarbruk i barnehagen, og ordningen benyttes i nesten ni av ti barnehager. Henholdsvis 64 og 48 prosent av kommunale og private barnehager oppgir at de benytter faste tilkallingsvikarer på daglig eller ukentlig basis ($p < 0,001$). En liten andel (1 prosent) av de kommunale barnehagestyrerne opplyser at de benytter seg av felles vikarpool for private. Ettersom andelen er så lav og har liten betydning for resultatene ellers, har vi ikke lagt vekt på å undersøke dette videre.

Fast ansatte vikarer i barnehagen benyttes av 55 prosent av barnehagene, og denne ordningen benyttes ukentlig eller oftere i en av tre barnehager. Bruk av fast ansatte vikarer i barnehagen er mer vanlig i private enn i kommunale barnehager ($p = 0,002$).

En av fem barnehager benytter vikarbyrå for å skaffe vikarer ukentlig eller oftere, samtidig som over halvparten svarer at de ikke benytter seg av vikarbyråer. En noe større andel kommunale enn private barnehager oppgir at de ikke bruker vikarbyrå (59 vs. 49 prosent, $p < 0,001$).

Ordningen felles vikarpool i kommunen benyttes i 19 prosent av kommunene, mens 9 prosent av de private barnehagene benytter felles vikarpool for flere private barnehager. Svært få private barnehager benytter seg av felles vikarpool i kommunen.

Figur 11-2 viser hvordan barnehageeierne svarer på spørsmålet om hvilke ordninger for vikarer de har for sin barnehage. Vikarordningene er de samme som i tabellen over.

Figur 11-2: Barnehageeiernes svar på spørsmål om hvilken ordning eier har for vikarer i sine barnehager. Her kunne eierne velge flere alternativer. Prosent.

Svarene fra barnehageeierne gjenspeiler i stor grad svarene fra barnehagestyrerne. Ni av ti eiere benytter faste tilkallingsvikarer, og 55 prosent benytter fast ansatte vikarer i barnehagen. 27 prosent av eierne benytter vikarbyrå, og her er andelen høyere blant private enn blant de kommunale. En av fire kommunale eiere oppgir at de benytter seg av vikarpool i kommunen. Andelen som benytter vikarpool for flere private barnehager, er 9 prosent blant de private eierne. En liten andel kommunale eiere (1,4 prosent) har også oppgitt at de som eier har ordning med vikarpool i samarbeid med private eiere.

11.3 Godt skussmål til faste tilkallingsvikarer og vikarer ansatt i barnehagen

Barnehagestyrernes vurdering av hvor fornøyde de er med ulike ordninger for bruk av vikarer, er rapportert i Tabell 11-2. Vurderingene er gjort av de styrerne som opplyser at barnehagen benytter de aktuelle ordningene for vikarbruk i Figur 11-2 ovenfor.

Tabell 11-2: Barnehagestyrers svar på «I hvilken grad er barnehagen fornøyd med følgende ordninger for bruk av vikarer?». Prosent.

	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad
Vikarbyrå					
Kommunal (n = 153)	3.9	9.2	24.2	42.5	20.3
Privat (n = 190)	5.8	15.8	18.9	44.2	15.3
Total (n = 343)	5	12.8	21.3	43.4	17.5
Vikarpool i kommunen					
Kommunal (n = 77)	13	20.8	27.3	28.6	10.4
Privat (n = 11)	27.3	9.1	54.5	9.1	0
Total (n = 88)	14.8	19.3	30.7	26.1	9.1
Felles vikarpool for flere private barnehager					
Kommunal (n = 9)	22.2	11.1	33.3	22.2	11.1
Privat (n = 27)	7.4	14.8	37	33.3	7.4
Total (n = 36)	11.1	13.9	36.1	30.6	8.3
Faste tilkallingsvikarer					
Kommunal (n = 338)	3	5	10.1	48.8	33.1
Privat (n = 317)	4.7	2.5	4.7	41	47
Total (n = 655)	3.8	3.8	7.5	45	39.8
Fast ansatt(e) vikar(er) i barnehagen					
Kommunal (n = 189)	3.7	3.2	7.4	39.2	46.6
Privat (n = 241)	5.8	4.1	6.2	27.8	56
Total (n = 430)	4.9	3.7	6.7	32.8	51.9

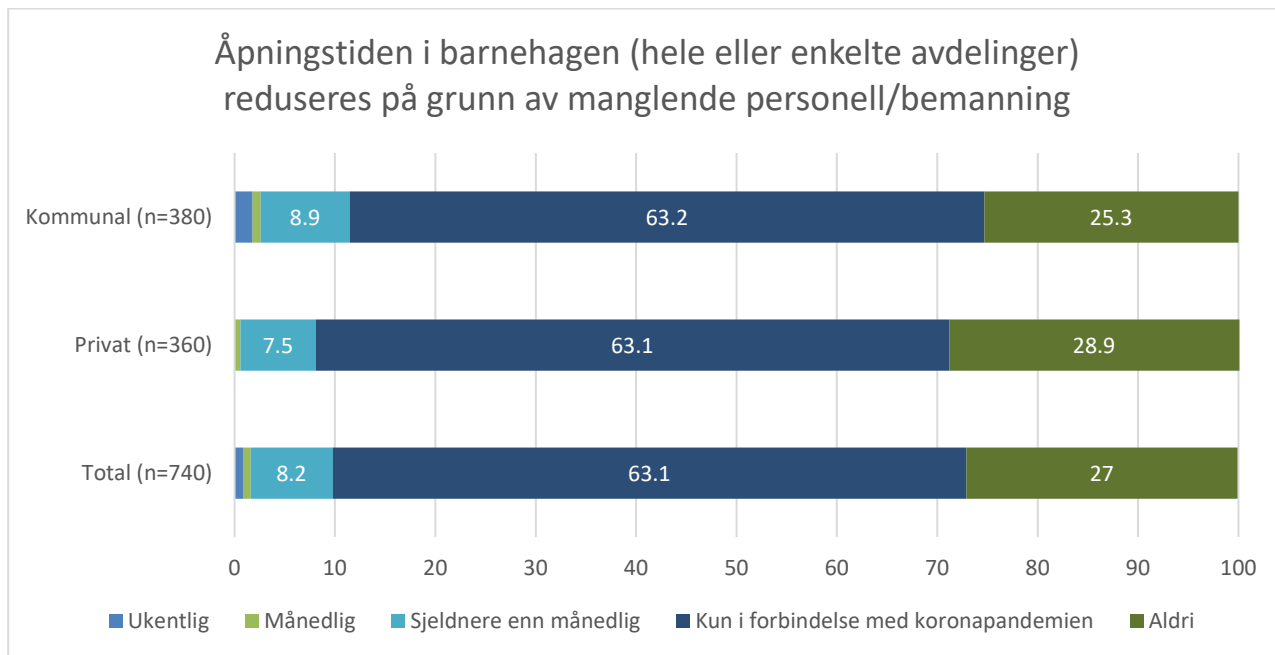
85 prosent av styrerne som benytter faste tilkallingsvikarer, svarer at de i stor eller svært stor grad er fornøyd med denne ordningen. En tilsvarende høy andel svarer at de i stor eller svært stor grad er fornøyd med ordningen fast ansatte vikarer i barnehagen.

Seks av ti som benytter vikarbyrå, er også fornøyd i stor eller svært stor grad. For vikarpool i kommunen og felles vikarpool for private barnehager er det større variasjon i svarene og færre som svarer at de i svært stor grad er fornøyd. 35 prosent av barnehagestyrerne er i stor eller svært stor grad fornøyd med felles vikarpool i kommunen, mens tilsvarende andel for felles vikarpool for private barnehager er 39 prosent.

11.4 En av ti reduserer av og til åpningstida på grunn av personalmangel

Figur 11-3 oppsummerer barnehagestyrernes svar på spørsmålet om hvor ofte de er nødt til å redusere åpningstida i barnehagen på grunn av mangel på personale.

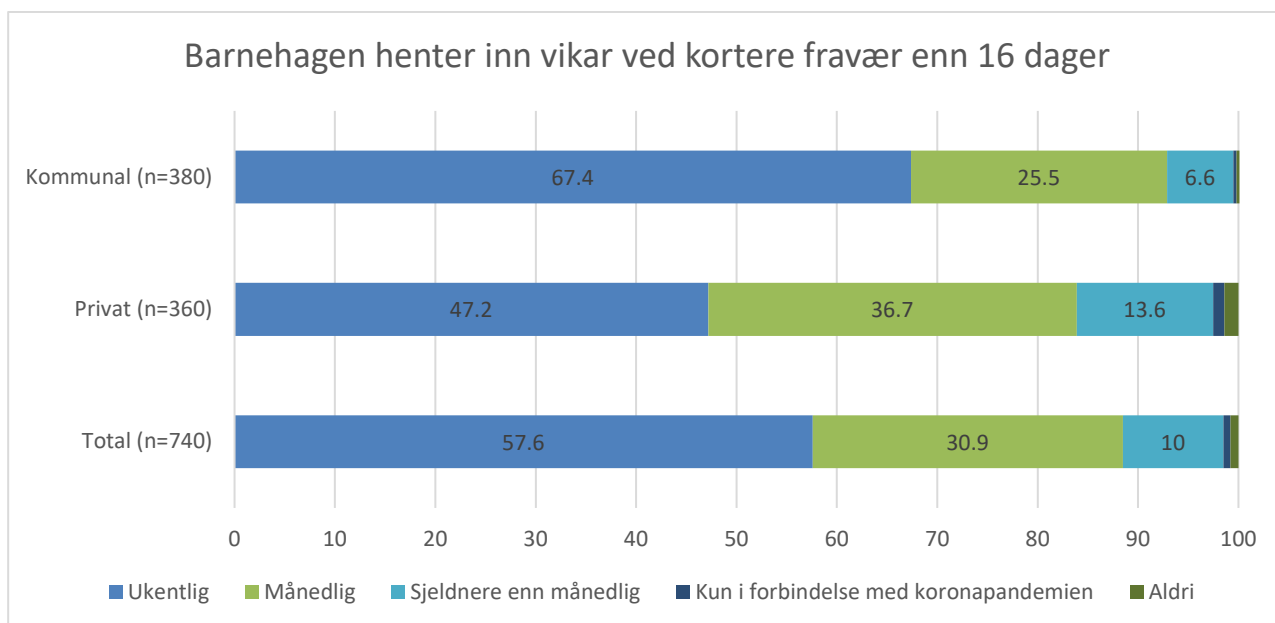
Ni av ti barnehagestyrere svarer at barnehagen aldri reduserer åpningstida på grunn av mangel på personale, eller at dette kun har skjedd i forbindelse med koronapandemien (men ellers ikke). En av ti barnehager reduserer av og til åpningstida på grunn av manglende personale, men de fleste oppgir at dette skjer sjeldnere enn månedlig.

Figur 11-3: Barnehagestyrernes svar på hvor ofte barnehagen reduserer åpningstida på grunn av manglende personale/bemannings. Prosent.

11.5 Henter ofte inn vikarer ved korttidsfravær

Barnehagestyrerne har svart på hvor ofte de henter inn vikarer ved kortvarig fravær (kortere enn 16 dager). Svarene er illustrert i Figur 11-4.

Figur 11-4: Barnehagestyrernes svar på hvor ofte barnehagen henter inn vikar ved kortere fravær enn 16 dager. Prosent.

Så å si alle barnehagene henter inn vikarer ved korttids sykefravær hos ansatte, og hos flertallet skjer dette ukentlig. Ni av ti barnehager henter inn vikarer ved kortere fravær enn 16 dager månedlig eller oftere.

11.6 Sammendrag

Nesten halvparten av barnehagene har høyere grunnbemanning enn minimumskravet i bemanningsnormen. Denne andelen er høyest i private barnehager med 58 prosent. Faste tilkallingsvikarer er den hyppigst benyttede ordningen for å skaffe vikarer, og den benyttes i ni av ti barnehager. I flertallet av barnehager benyttes faste tilkallingsvikarer ukentlig eller oftere. Også vikarer som er fast ansatt i barnehagen, benyttes i litt over halvparten av barnehagene og er noe mer vanlig i private enn i kommunale barnehager. 85 prosent av styrerne i barnehagene som benytter disse ordningene, oppgir at de i stor eller svært stor grad er fornøyde med ordningen.

Vikarbyrå benyttes i nesten halvparten av barnehagene, og blant eierne oppgir 27 prosent at de har denne ordningen i sine barnehager. 61 prosent av styrerne som benytter vikarbyrå, er i stor eller svært stor grad fornøyde med denne ordningen.

Vikarpooler, enten i kommunen eller for flere private eiere, er langt mindre utbredt enn de øvrige ordningene for å skaffe vikarer. En av fem kommuner benytter vikarpool i kommunen, mens svært få private barnehager gjør det. En av ti private barnehager benytter vikarpool for flere private barnehager.

12 Kompetansepakker

Nettbaserte kompetansepakker er et viktig virkemiddel fra Utdanningsdirektoratet for å støtte barnehagene i utviklingsarbeidet sitt. Kompetansepakker benyttes i arbeidet med lokal kompetanseutvikling i partnerskap med lokale universiteter og høyskoler. Det er stilt spørsmål om barnehagens kjennskap til og bruk av ulike kompetansepakker og om hvor relevante de mener pakkene er som støtte til barnehagens arbeid.

Spørsmål om temaet kompetansepakker er stilt til **barnehagestyrere og -eiere**.

12.1 Fire av ti barnehager har benyttet kompetansepakken «Trygt og godt barnehagemiljø»

Innledningsvis ble barnehagestyrerne spurt om barnehagen har benyttet en eller flere av kompetansepakkene på udir.no i lokalt utviklingsarbeid. Svarene er rapportert i Tabell 12-1.

Tabell 12-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmålet «Har din barnehage benyttet en eller flere av kompetansepakkene på udir.no i lokalt utviklingsarbeid?». Prosent.

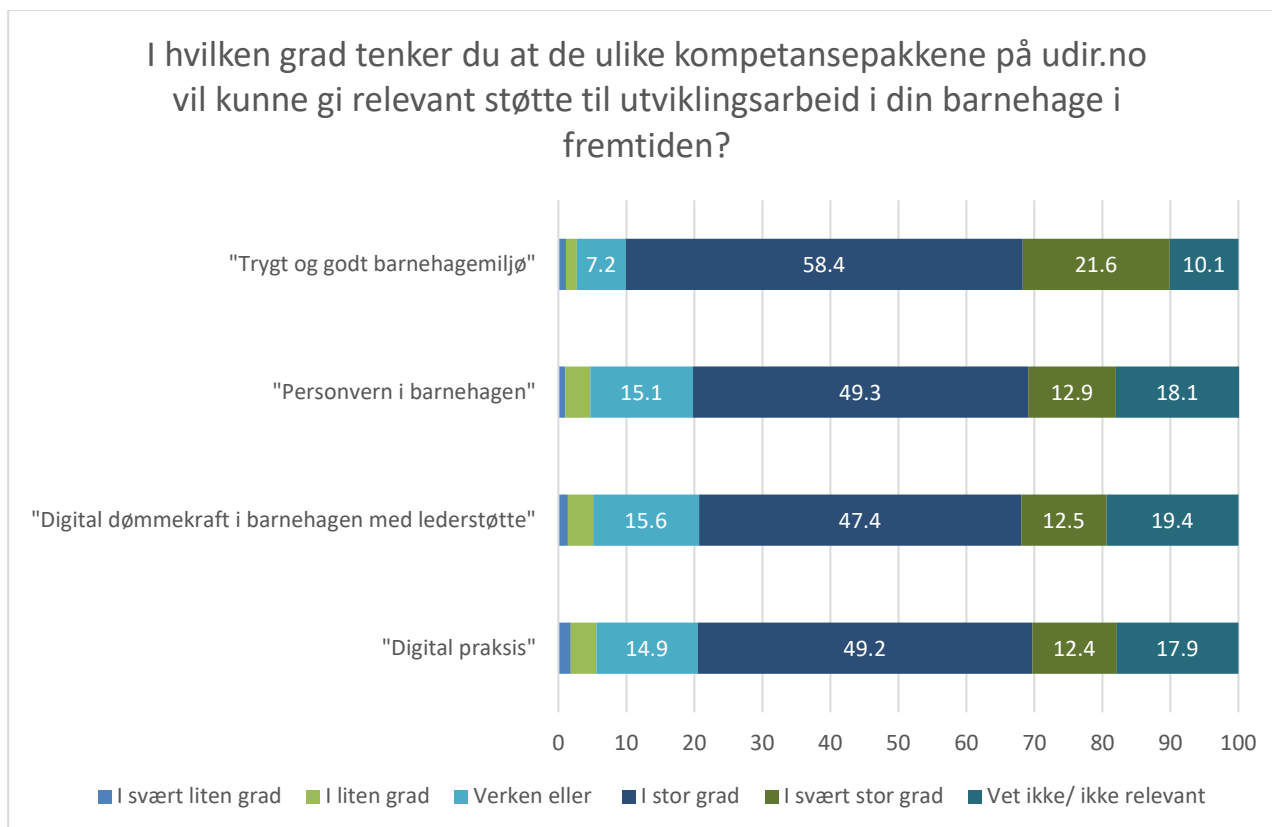
	Ja	Nei, men kjenner til kompetansepakken	Kjenner ikke til kompetansepakken
Kompetansepakken «Trygt og godt barnehagemiljø»			
Kommunal (n = 380)	42.6	44.2	13.2
Privat (n = 358)	32.4	50.3	17.3
Total (n = 738)	37.7	47.2	15.2
Kompetansepakken «Digital dømmekraft i barnehagen med lederstøtte»			
Kommunal (n = 380)	12.9	57.4	29.7
Privat (n = 358)	3.4	53.1	43.6
Total (n = 738)	8.3	55.3	36.4
Kompetansepakken «Digital praksis»			
Kommunal (n = 380)	15.5	58.9	25.5
Privat (n = 358)	7.5	57.5	34.9
Total (n = 738)	11.7	58.3	30.1
Kompetansepakken «Personvern i barnehagen»			
Kommunal (n = 380)	15	58.9	26.1
Privat (n = 358)	14	49.7	36.3
Total (n = 738)	14.5	54.5	31

Fire av ti barnehagestyrere oppgir at de har benyttet kompetansepakken «Trygt og godt barnehagemiljø». Langt færre barnehager oppgir at de har benyttet de øvrige tre kompetansepakkene i tabellen.

Med unntak av for kompetansepakken «Personvern i barnehagen», er andelen som benytter kompetansepakkene betydelig høyere i kommunale enn i private barnehager ($p < 0,01$). Mer enn en av tre barnehager oppgir at de ikke kjenner til kompetansepakkene om digital dømmekraft, digital praksis og personvern. Kjennskapen er lavest blant private barnehager. Kjennskapen til kompetansepakken «Trygt og godt kompetansemiljø» er god – totalt oppgir 85 prosent å ha kjennskap til eller ha brukt pakken i sin barnehage. Her er det kun små forskjeller mellom private og kommunale barnehager.

12.2 Styrerne mener kompetansepakkene er relevant støtte til framtidig utviklingsarbeid

Barnehagestyrerne har svart på i hvilken grad de mener at kompetansepakkene på udir.no vil gi relevant støtte til framtidig utviklingsarbeid i barnehagen. Svarene er rapportert i Figur 12-1.

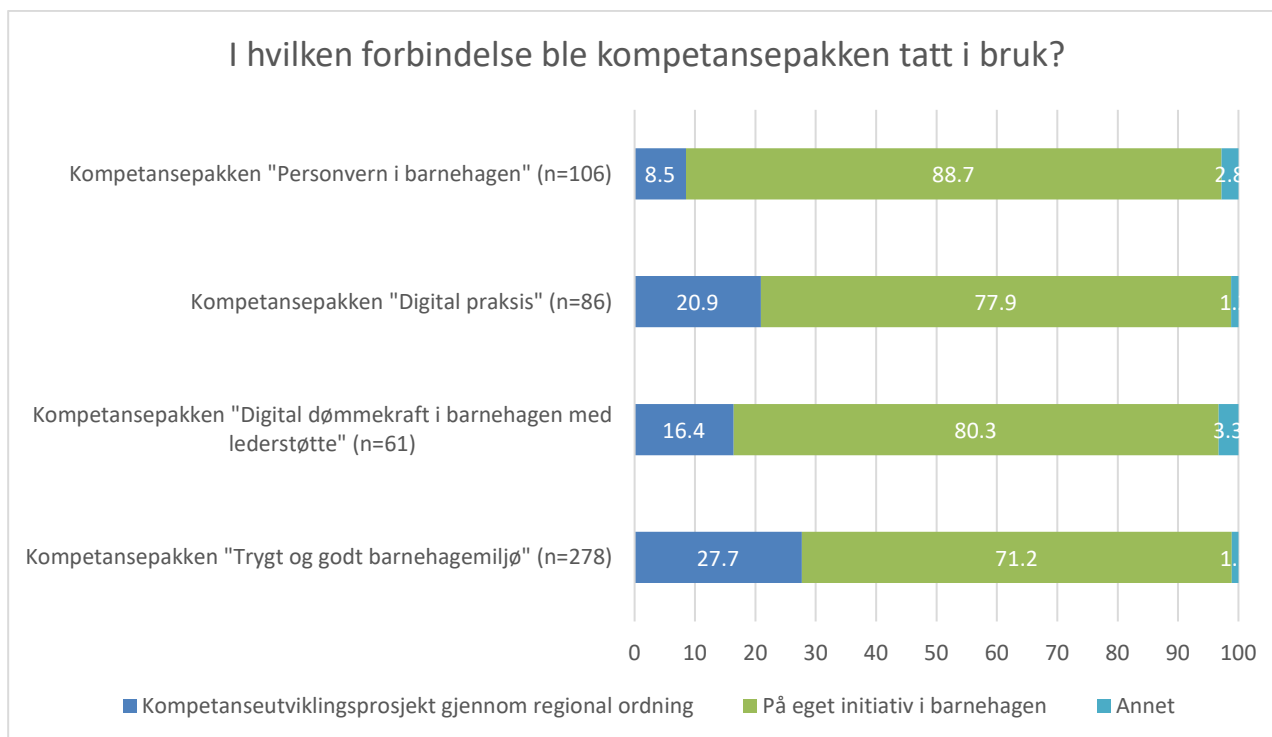
Figur 12-1: Barnehagestyrernes vurdering av «I hvilken grad tenker du at de ulike kompetansepakkene på udir.no vil kunne gi relevant støtte til utviklingsarbeid i din barnehage i fremtiden?». (n = 736). Prosent.

Det er gjennomgående for de fire kompetansepakkene at styrerne vurderer støtten som relevant. For kompetansepakken «Trygt og godt barnehagemiljø» svarer åtte av ti styrere at kompetansepakken i stor eller i svært stor grad gir relevant støtte i framtidig utviklingsarbeid. Tilsvarende andeler for de øvrige tre pakkene er 60–62 prosent, samtidig som noe flere svarer «verken eller» eller «vet ikke / ikke relevant» for disse kompetansepakkene. Det er kun marginale forskjeller i vurderingene gitt av kommunale og private barnehagestyrere.

12.3 Kompetansepakker tas oftest i bruk på eget initiativ

De barnehagestyrerne som oppgir å ha benyttet seg av en eller flere kompetansepakker (Tabell 12-1), fikk spørsmål om hvordan barnehagen jobber med innholdet, hvilken relevans det har, og om det vurderes som mulig å gjennomføre arbeidet innenfor personalets arbeids- og planleggingstid.

Figur 12-2 viser hvordan styrerne svarer på spørsmålet om i hvilken forbindelse at kompetansepakkene ble tatt i bruk.

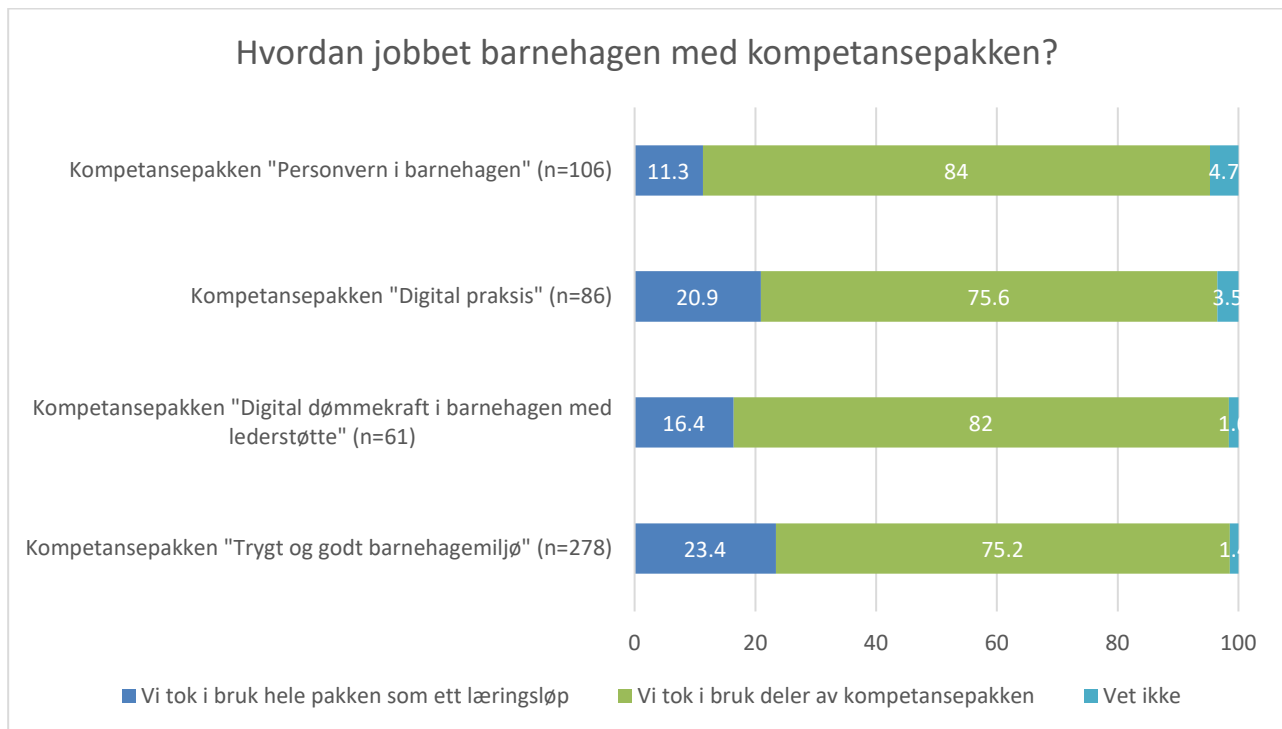

Figur 12-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken forbindelse at kompetansepakkene ble tatt i bruk i barnehagen. Spørsmål stilt til de av barnehagestyrerne som oppgir å ha tatt kompetansepakken(e) i bruk. Prosent.

Et klart flertall av styrerne svarer at kompetansepakkene ble tatt i bruk på eget initiativ i barnehagen, mens en lavere andel (mellom 8 og 28 prosent) benytter pakkene som et kompetanseutviklingsprosjekt gjennom regional ordning. For kompetansepakken «Trygt og godt barnehagemiljø» svarer sju av ti styrere at den er i bruk etter barnehagens eget initiativ. Kompetansepakken «Personvern i barnehagen» har den høyeste andelen bruk på eget initiativ. Her svarer opp mot ni av ti styrere (data viser 82 prosent av kommunale og 96 prosent av private styrere) at pakken er tatt i bruk på barnehagens eget initiativ.

12.4 Barnehagene foretrekker i stor grad å ta i bruk kun deler av kompetansepakkene

Figur 12-3 viser styrernes svar på spørsmål om hvordan personalet i barnehagen jobbet med innholdet i pakken.

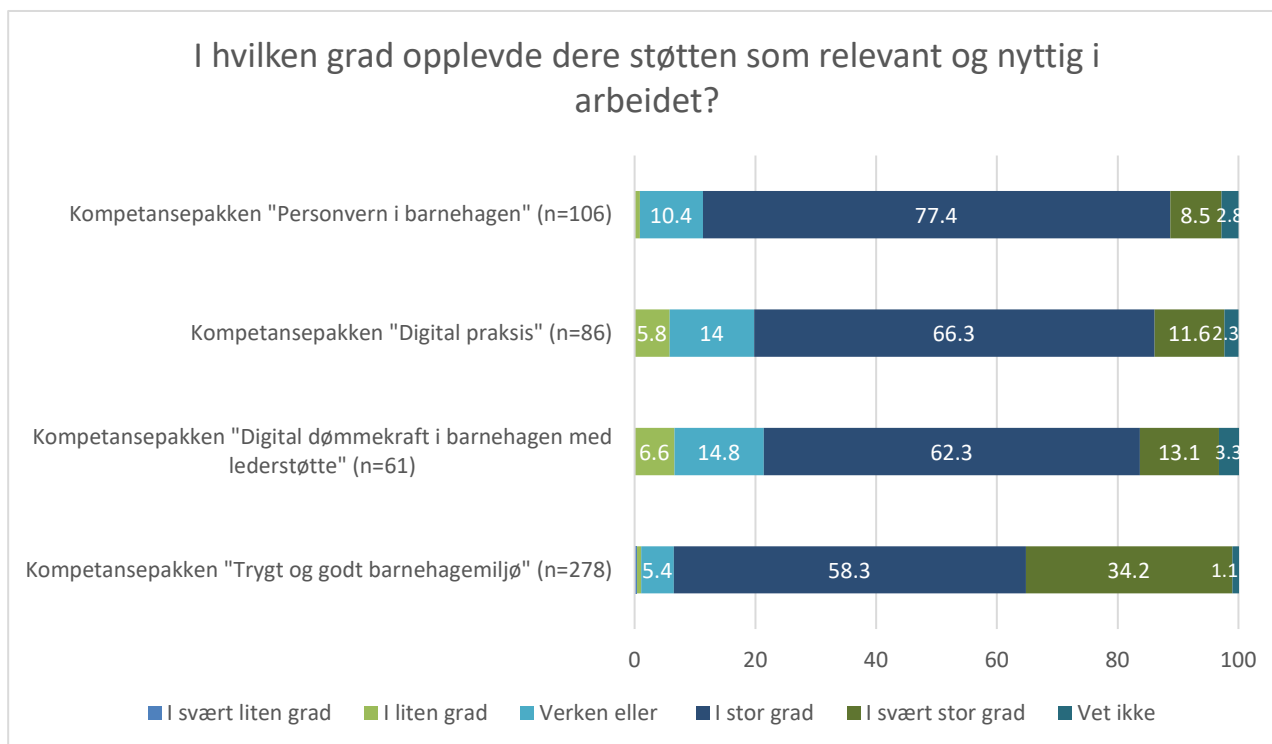

Figur 12-3: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvordan barnehagen har jobbet med kompetansepakkene. Spørsmål stilt til de av barnehagestyrerne som oppgir å ha tatt kompetansepakken(e) i bruk. Prosent.

I tre av fire barnehager blir kun deler av kompetansepakken «Trygt og godt læringsmiljø» tatt i bruk, mens et mindretall tar i bruk hele pakken som ett læringsløp. Styrerne som har brukt de ulike pakkene, gjør den samme vurderingen også for de øvrige kompetansepakkene. Det er en tydelig preferanse for å benytte deler av innholdet framfor å ta i bruk kompetansepakken som ett læringsløp.

12.5 Ni av ti mener at kompetansepakken «Trygt og godt barnehagemiljø» gir relevant støtte

Barnehagestyrerne ble bedt om å vurdere i hvilken grad støtten fra kompetansepakkene oppleves som relevant og nyttig for arbeidet. Svarene er illustrert i Figur 12-4.

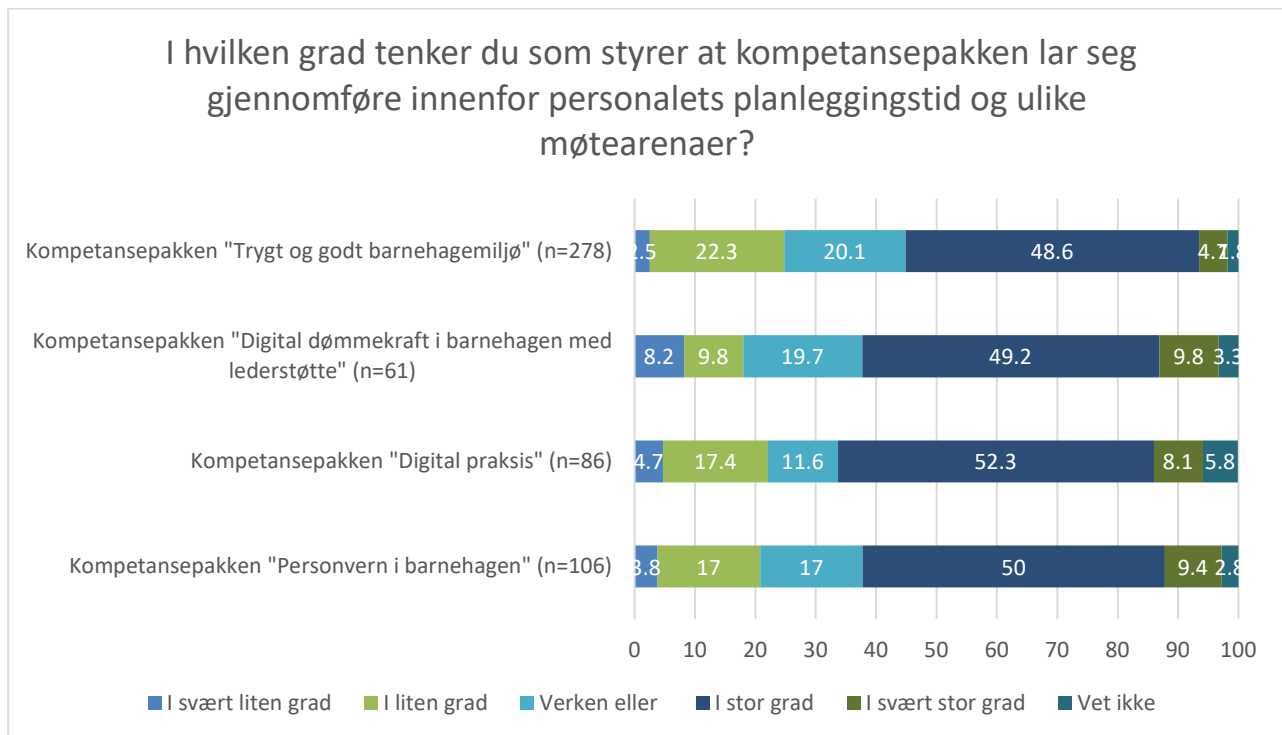

Figur 12-4: Barnehagestyrernes vurderinger av graden av nytte og relevans de benyttede kompetansepakkene har for arbeidet deres. Spørsmål stilt til de av barnehagestyrerne som oppgir å ha tatt kompetansepakke(n)e i bruk. Prosent.

93 prosent av barnehagestyrerne svarer at støtten barnehagen får gjennom «Trygt og godt barnehagemiljø», i stor eller svært stor grad er relevant og nyttig i arbeidet med psykososialt barnehagemiljø. Tilsvarende vurderes nytten også som relevant i stor eller svært stor grad for de øvrige kompetansepakkene: Tre av fire barnehagestyrere mener «Digital dømmekraft med lederstøtte» i stor eller svært stor grad gir relevant støtte til arbeidet i barnehagen. Kun 7 prosent mener støtten fra kompetansepakken er relevant i liten grad. Nesten åtte av ti styrere som benytter kompetansepakken «Digital praksis», mener den i stor eller svært stor grad gir barnehagen relevant støtte. 86 prosent av barnehagestyrerne svarer at kompetansepakken «Personvern i barnehagen» i stor eller svært stor grad gir relevant støtte. Så å si ingen av styrerne mener at denne pakken i liten grad er relevant.

12.6 Seks av ti mener kompetansepakkene lar seg gjennomføre innenfor ordinær arbeidstid

Barnehagestyrerne har vurdert hvorvidt arbeidet med kompetansepakken lar seg gjennomføre innenfor personalets planleggingstid og møtearenaer (Figur 12-5).

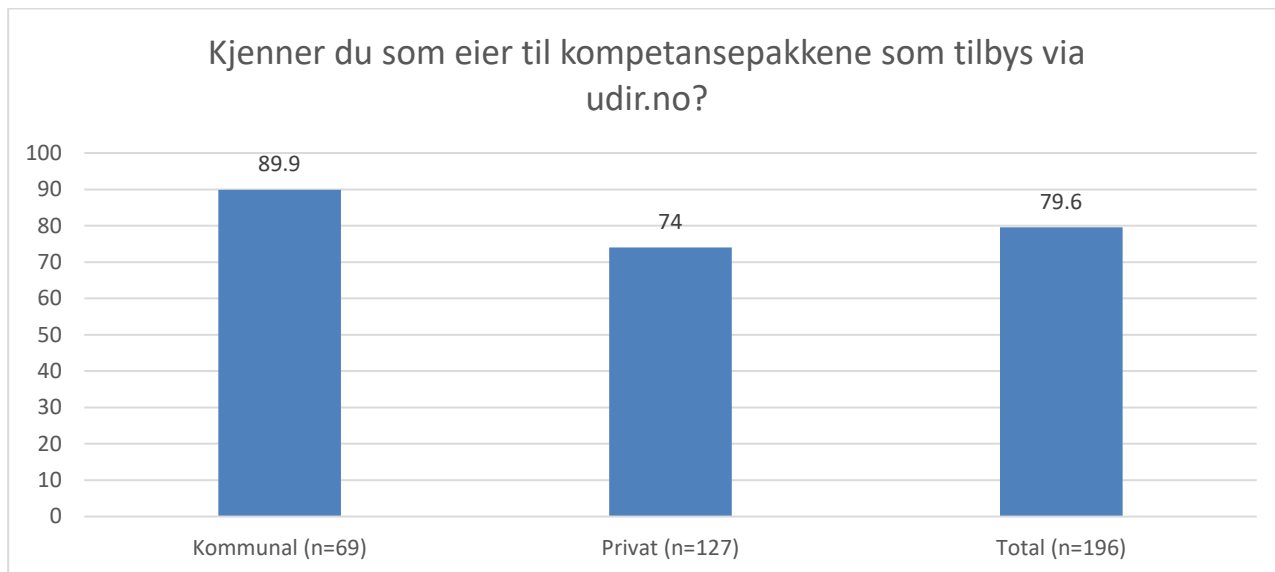

Figur 12-5: Barnehagestyrernes vurdering av hvorvidt kompetansepakkene lar seg gjennomføre innenfor planleggingstid og møtearenaer i barnehagen. Prosent.

Om lag 60 prosent av styrerne som har brukt de ulike pakkene, mener at kompetansepakkene i stor eller svært stor grad lar seg gjennomføre innenfor planleggingstid og møtearenaer i barnehagen. Opp imot en av fem stiller seg nøytrale til dette spørsmålet og svarer «verken eller», mens en av fem styrere mener arbeidet med kompetansepakken i liten eller svært liten grad lar seg gjennomføre innenfor planleggingstid og møtearenaer. Det framkommer av figuren at det er noen variasjoner i hvordan pakkene vurderes.

12.7 Åtte av ti barnehageeiere kjenner til kompetansepakkene på udir.no

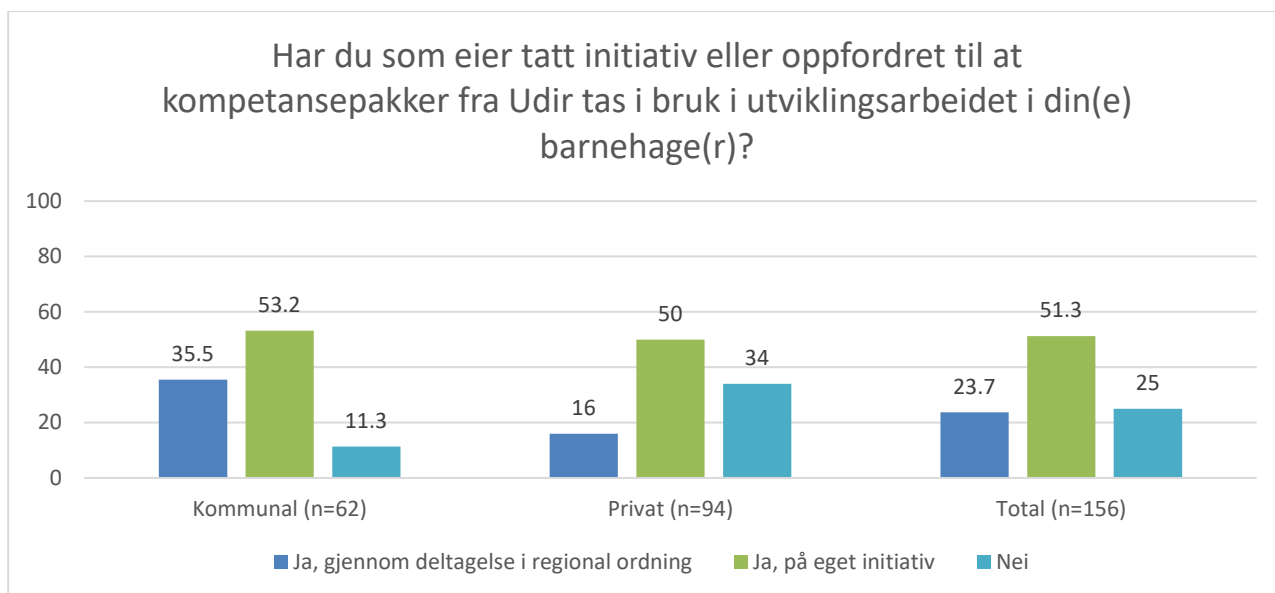
Til gruppen av barnehageeiere ble det stilt spørsmål om hvorvidt eier kjenner til kompetansepakkene på udir.no (Figur 12-6).

Figur 12-6: *Kommunale og private barnehageeieres svar på spørsmål om de kjenner til kompetansepakkene på udir.no. Prosent.*

Åtte av ti barnehageeiere kjenner til kompetansepakkene på udir.no. 90 prosent av kommunale eiere og 74 prosent av private barnehageeiere opplyser at de kjenner til kompetansepakkene.

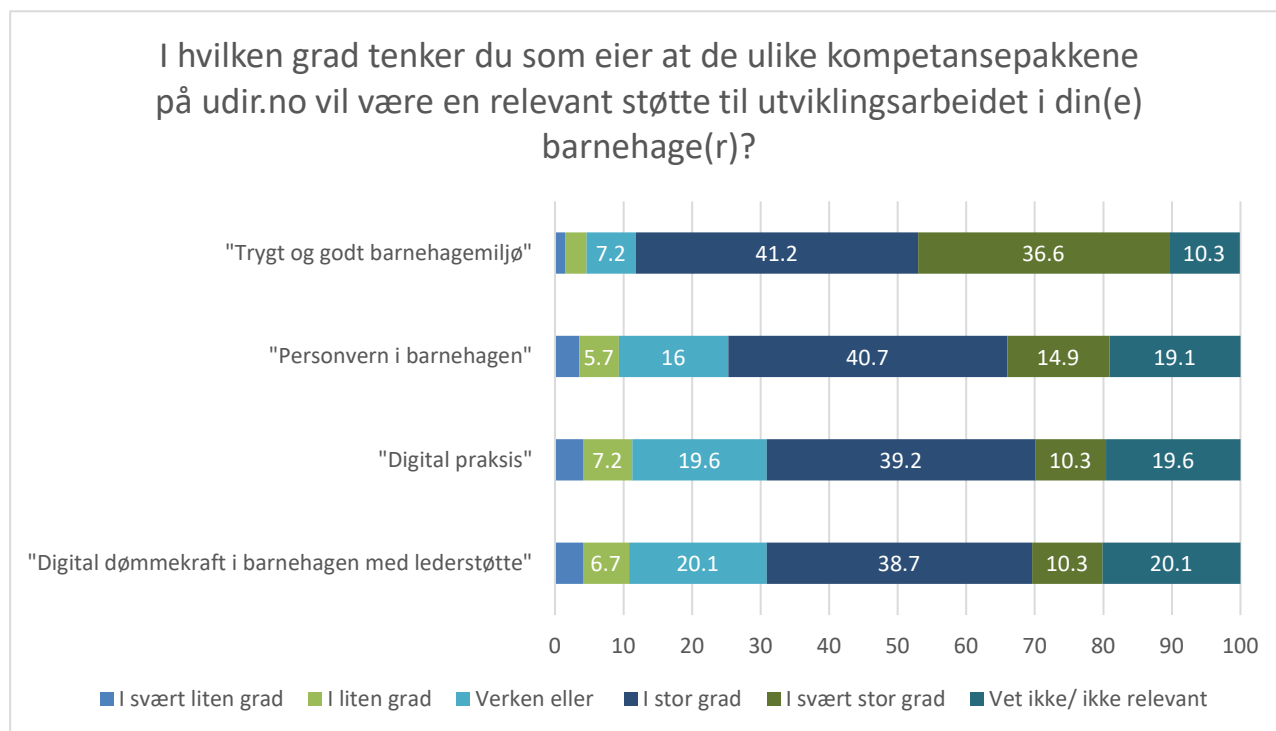
Figur 12-7 viser svarene på spørsmål til barnehageeier om han eller hun selv har tatt initiativ til bruk av kompetansepakker i egne barnehager, enten på eget initiativ eller som en del av deltakelse i regional ordning.

Figur 12-7: *Barnehageeieres svar på spørsmål om de har oppfordret til bruk av kompetansepakker i utviklingsarbeidet i egne barnehager. Spørsmål rettet til eiere som har kjennskap til kompetansepakkene (Figur 1-6). Prosent.*

Om lag halvparten av eierne svarer at de har tatt i bruk kompetansepakkene på eget initiativ, mens 24 prosent har oppfordret til bruk som en del av deltakelse i regional ordning. Flere private barnehageeiere (en av tre) enn kommunale (en av ni) svarer at de ikke har tatt initiativ til bruk av kompetansepakker. Flere kommunale enn private eiere svarer dessuten at de har oppfordret til bruk av kompetansepakker gjennom deltakelse i regional ordning.

Figur 12-8 oppsummerer eiernes vurdering av i hvilken grad de ulike kompetansepakkene vil være relevante i barnehagen(e)s utviklingsarbeid.

Figur 12-8: Barnehageeiernes vurdering av hvorvidt kompetansepakkene vil være relevant støtte til barnehagen(e)s utviklingsarbeid. (n = 194). Prosent.

Tilsvarende som for barnehagestyrerne mener så mange som åtte av ti barnehageeiere at kompetansepakken «Trygt og godt barnehagemiljø» i stor eller svært stor grad vil være en relevant støtte i barnehagens framtidige utviklingsarbeid. Tilsvarende andeler for de øvrige pakkene er 49 prosent for «Digital dømmekraft med lederstøtte», 50 prosent for «Digital praksis» og 56 prosent for «Personvern i barnehagen». En av fem eiere har imidlertid ikke hørt om disse tre kompetansepakkene, og en av ti mener dessuten at de i liten eller svært liten grad vil være relevante for utviklingsarbeidet i framtida.

12.8 Sammendrag

Av de fire kompetansepakkene på udir.no som det er spurt om i undersøkelsen, er det pakken «Trygt og godt barnehagemiljø» som er best kjent, mest brukt og vurderes høyest på relevans. Fire av ti barnehager benytter denne kompetansepakken, og av disse mener ni av ti at pakken gir relevant og nyttig støtte. Åtte

av ti barnehageeiere og barnehagestyrere mener at «Trygt og godt barnehagemiljø» i stor eller svært stor grad er relevant for barnehagens framtidige utviklingsarbeid.

Felles for alle kompetansepakkene er at et klart flertall av barnehagene bare bruker deler av pakkene, og at kompetansepakkene vanligvis tas i bruk på barnehagens eget initiativ. Halvparten av barnehagestyrerne mener kompetansepakken «Trygt og godt barnehagemiljø» lar seg innpasse i personalets planleggingstid og barnehagens møtearenaer. Tilsvarende andel for de tre øvrige pakkene er 60 prosent.

De øvrige tre kompetansepakkene benyttes av henholdsvis 8 prosent («Digital dømmekraft med lederstøtte»), 12 prosent («Digital praksis») og 15 prosent («Personvern i barnehagen»). En av tre barnehagestyrere kjenner imidlertid ikke til disse kompetansepakkene. Mellom 75 og 90 prosent av styrere som har benyttet kompetansepakkene «Digital dømmekraft i barnehagen med lederstøtte», «Digital praksis» og «Personvern i barnehagen», vurderer dem som relevante og som nyttig støtte til arbeidet i barnehagen. 60 prosent mener dessuten at disse kompetansepakkene er relevante for barnehagens framtidige utviklingsarbeid.

Åtte av ti barnehageeiere kjenner til kompetansepakkene, og tre av fire har tatt initiativ til at de skal brukes i barnehagen enten gjennom deltakelse i regional ordning eller på egen hånd.

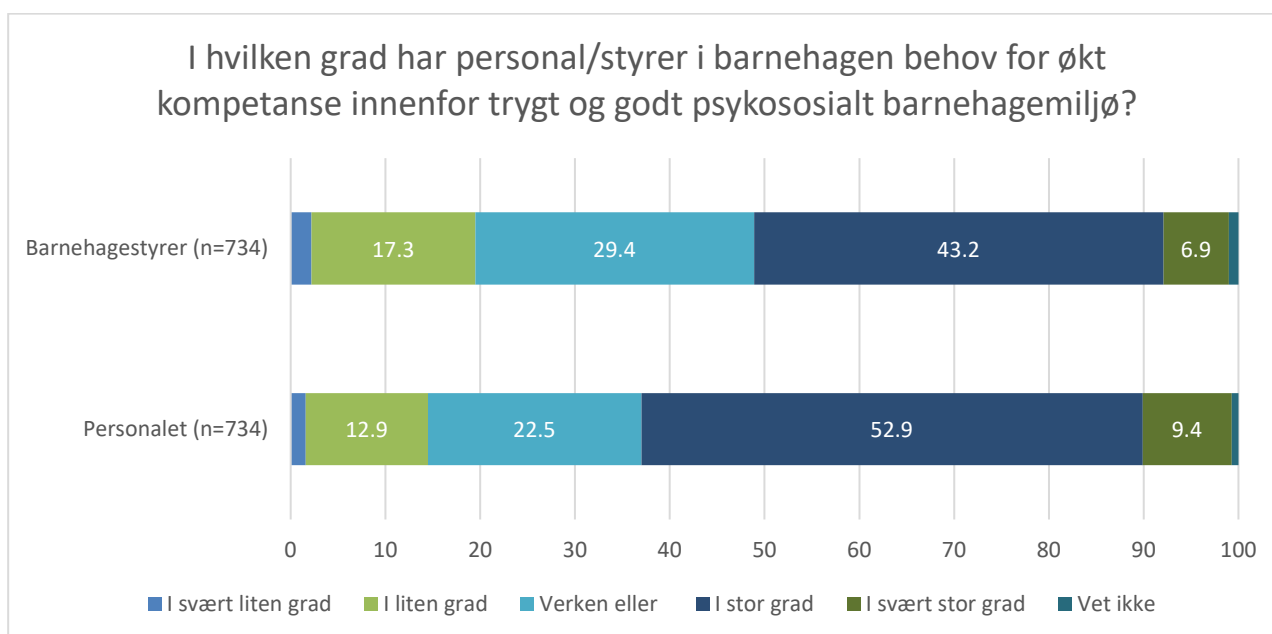
13 Støtte til kompetanseutvikling innen psykososialt barnehagemiljø

I januar 2021 ble det innført et nytt kapittel VIII i barnehageloven¹⁶ om psykososialt barnehagemiljø. Det er behov for mer kunnskap om hva slags støtte til kompetanseutvikling barnehagene har behov for innenfor barnehagemiljø, og hvordan statlig initierte tiltak kan bli mer brukerrettet.

Spørsmål om temaet støtte til kompetanseutvikling innenfor barnehagemiljø er stilt til **barnehagestyrere og -eiere**.

13.1 Seks av ti styrere mener personalet har behov for økt kompetanse

Innledningsvis ble barnehagestyrerne spurt om i hvilken grad personalet og styrer i barnehagen har behov for økt kompetanse om trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Styrernes svar er gjengitt i Figur 13-1.

Figur 13-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad barnehagen har behov for økt kompetanse innenfor trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Prosent.

Mer enn seks av ti av styrerne svarer at personalet i stor eller i svært stor grad har behov for økt kompetanse på området trygt og godt barnehagemiljø. På spørsmål om behovet for økt kompetanse for styrer selv svarer 50 prosent i stor eller i svært stor grad.

¹⁶ <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Videre ble styrerne spurt om å spesifisere på hvilke områder knyttet til arbeidet med trygt og godt psykososialt barnehagemiljø personalet har behov for økt kompetanse. Styrernes svar er gjengitt i Tabell 13-1.¹⁷

Tabell 13-1: Styrernes svar på spørsmålet «På hvilke områder opplever du at personalet i barnehagen har behov for økt kompetanse når det gjelder arbeid med trygt og godt psykososialt barnehagemiljø?». Prosent.

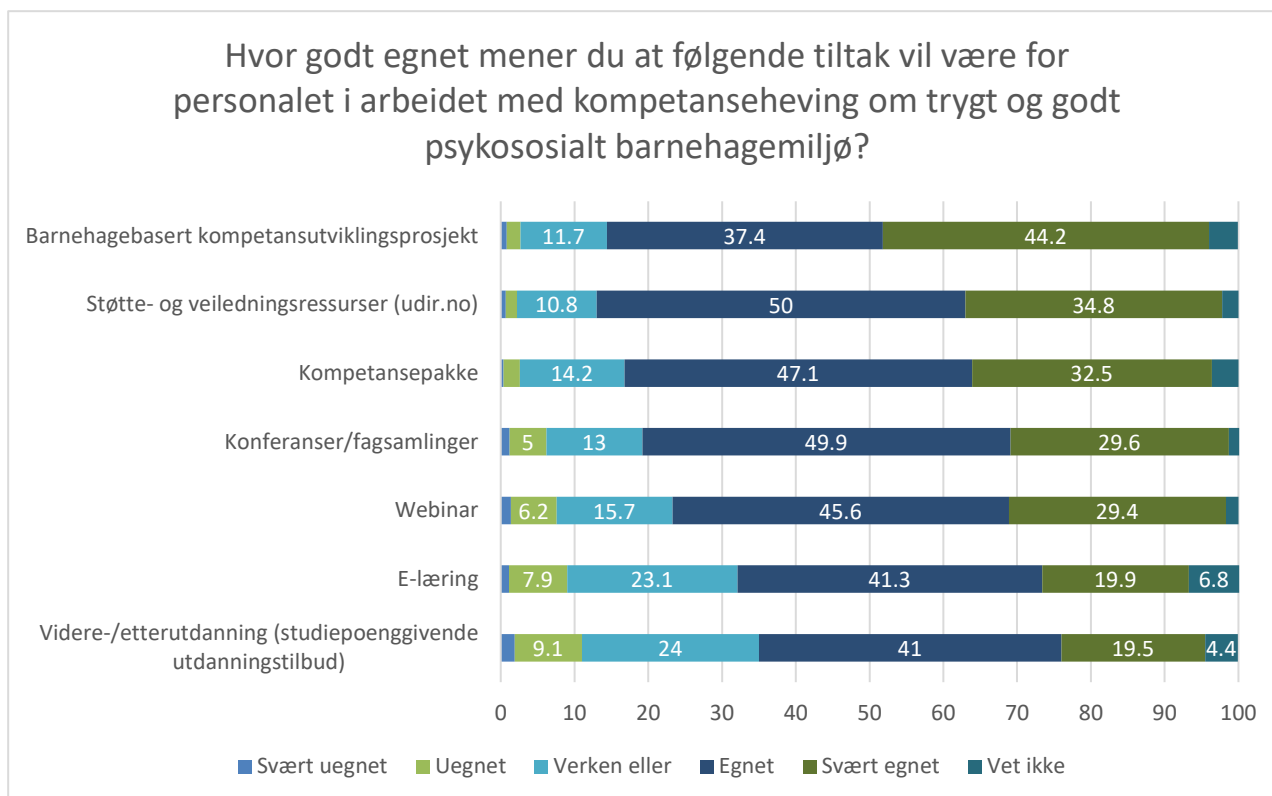
	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Fremme trygt og godt psykososialt barnehagemiljø						
Kommunal (n = 373)	3.5	21.2	23.3	46.9	4.8	0.3
Privat (n = 354)	3.7	27.1	23.7	40.4	4.2	0.8
Total (n = 727)	3.6	24.1	23.5	43.7	4.5	0.6
Forebygge krenkelser og mistriivsel						
Kommunal (n = 373)	2.1	18.8	19.8	50.7	8.3	0.3
Privat (n = 354)	3.4	20.6	21.8	44.9	8.5	0.8
Total (n = 727)	2.8	19.7	20.8	47.9	8.4	0.6
Følge med på om barna i barnehagen har det trygt og godt						
Kommunal (n = 373)	3.2	24.9	22.8	43.2	5.9	0
Privat (n = 354)	5.4	30.5	22.6	35	5.6	0.8
Total (n = 727)	4.3	27.6	22.7	39.2	5.8	0.4
Undersøke ved mistanke om eller kjennskap til at barn ikke har det trygt og godt						
Kommunal (n = 373)	1.9	14.2	16.1	56.3	11.5	0
Privat (n = 354)	2.5	15.3	17.8	55.6	8.2	0.6
Total (n = 727)	2.2	14.7	16.9	56	9.9	0.3
Håndtering av barnehagemiljøssaker						
Kommunal (n = 373)	1.9	10.7	18	56.6	12.3	0.5
Privat (n = 354)	2	15.8	22.3	49.4	9.6	0.8
Total (n = 727)	1.9	13.2	20.1	53.1	11	0.7
Avdekke/oppdage ansatte som krenker barn (skjerpet aktivitetsplikt)						
Kommunal (n = 373)	2.1	12.3	15.8	52	17.4	0.3
Privat (n = 354)	3.1	20.1	19.5	46	10.7	0.6
Total (n = 727)	2.6	16.1	17.6	49.1	14.2	0.4
Barnets beste-vurderinger						
Kommunal (n = 373)	2.1	13.4	23.1	50.1	10.5	0.8
Privat (n = 354)	3.1	20.9	20.3	47.7	6.8	1.1
Total (n = 727)	2.6	17.1	21.7	49	8.7	1

Over halvparten av styrerne oppgir at det i svært stor eller stor grad er behov for kompetanseheving knyttet til å undersøke ved mistanke om eller kjennskap til at barn ikke har det trygt og godt (66 prosent), håndtering av barnehagemiljøssaker (64 prosent), avdekke/oppdage ansatte som krenker barn (skjerpet aktivitetsplikt) (63 prosent), barnets beste-vurderinger (58 prosent) og forebygge krenkelser og mistriivsel (56 prosent). En større andel kommunale enn private styrere oppgir at personalet i svært stor eller stor grad har behov for økt kompetanse knyttet til skjerpet aktivitetsplikt (69 vs. 57 prosent, $p = 0,006$).

¹⁷ Styrerne hadde i tillegg anledning til å legge inn et åpent svar på dette spørsmålet under kategorien «Annet». Disse innspillene er ikke gjengitt her, men er anonymisert og sendt over til fagavdelingen i Udir etter avtale.

13.2 Åtte av ti styрere mener barnehagebasert kompetanseutvikling er godt egnet

Barnehagestyrerne ble videre spurt om hvilke tiltak som er best egnet for kompetanseheving, og hvorvidt det er behov for statlige kompetansetiltak på området trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Svarene er gjengitt i Figur 13-2.¹⁸

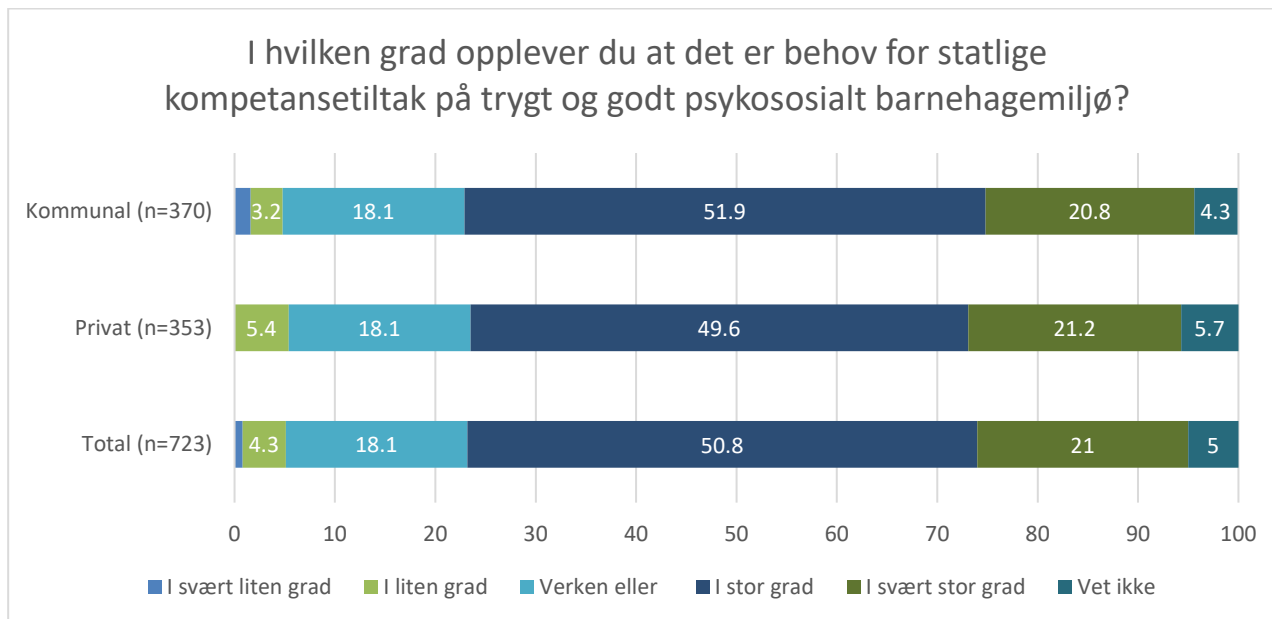

Figur 13-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvor godt egnet ulike tiltak vil være for personalet i arbeidet med kompetanseheving om trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. (n = 724). Prosent.

Barnehagestyrerne vurderer hele spektret av tiltak som egnet når personalgruppen skal øke kompetansen sin på psykososialt barnehagemiljø. Åtte av ti styрere vurderer tiltakene støtte- og veiledningsressurser og barnehagebasert kompetanseutviklingsprosjekt som egnet eller svært egnet. Seks av ti styрere vurderer videre-/etterutdanning og e-læring som svært egnet eller egnet som kompetansehevingstiltak for personalgruppen.

Figur 13-3 oppsummerer barnehagestyrernes vurdering av behovet for statlige kompetansetiltak på temaet trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

¹⁸ Styрerne hadde i tillegg anledning til å legge inn et åpent svar på dette spørsmålet under kategorien «Annet». Disse innspillene er ikke gjengitt her, men er anonymisert og sendt over til fagavdelingen i Udir etter avtale.

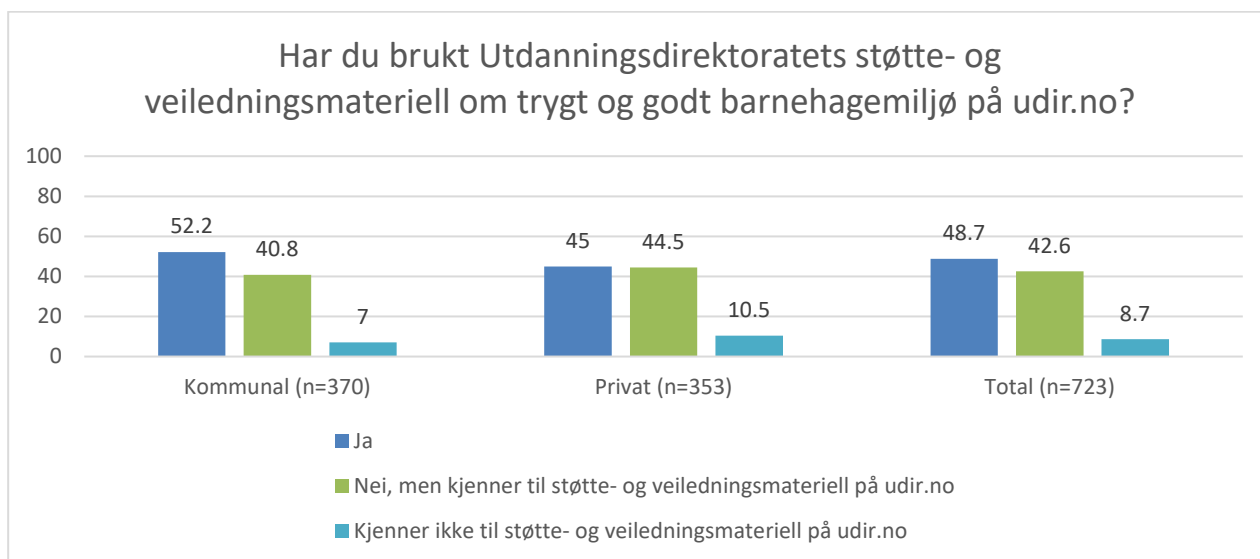

Figur 13-3: Barnehagestyreres svar på spørsmål om i hvilken grad det er behov for statlige kompetansetiltak på trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. (n = 724). Prosent.

Sju av ti styrere oppgir at det i svært stor eller stor grad er behov for statlige kompetansetiltak på trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

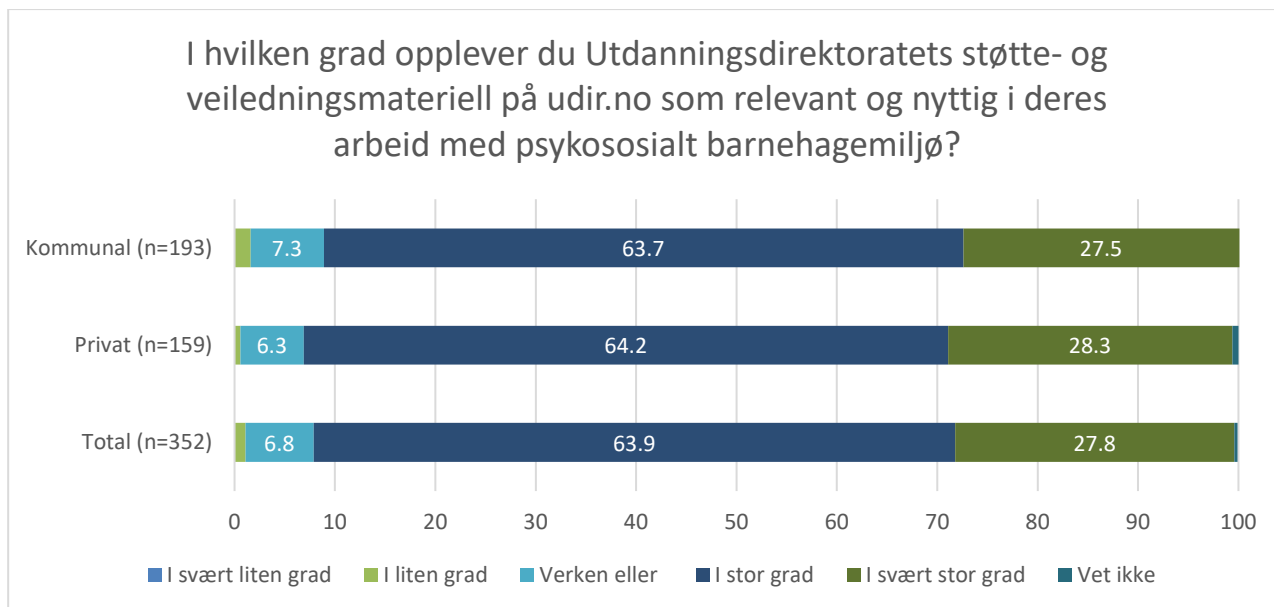
13.3 Halvparten bruker og har nytte av Utdanningsdirektoratets støttemateriell

Styrerne er spurt om de benytter seg av støtte- og veiledningsmaterieell om barnehagemiljø fra nettstedet udir.no (Figur 13-4), og om de vurderer dette materiellet som relevant og nyttig i arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø (Figur 13-5).

Figur 13-4: Styrernes svar på spørsmål om de benytter og kjenner til Utdanningsdirektoratets støtte- og veiledningsmaterieell om trygt og godt barnehagemiljø. Prosent.

52 prosent av de kommunale og 45 prosent av de private barnehagestyrerne svarer at de har brukt Utdanningsdirektoratets støtte- og veiledningsmaterieil. Færre enn en av ti svarer at de ikke kjenner til dette materiellet.

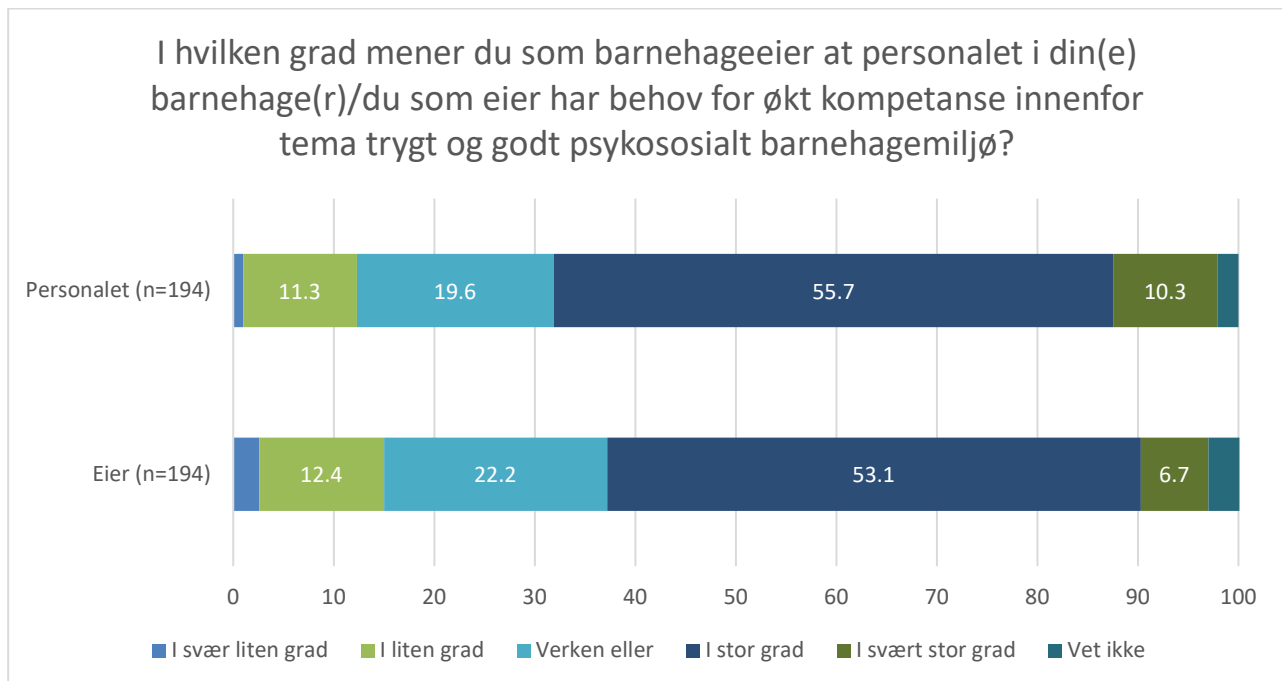
Figur 13-5: Styrere som har benyttet støtte- og veiledningsmaterieil fra udir.no, sine vurderinger av hvor relevant og nyttig materiellet var i arbeidet med psykososialt barnehagemiljø. Prosent.

Blant styrerne som har brukt støtte- og veiledningsmateriellet, vurderer 92 prosent det som relevant og nyttig i stor eller svært stor grad.

Styrerne fikk avslutningsvis anledning til å legge inn en kommentar på om det er noe ved støtte- og veiledningsmateriellet som oppleves som mindre eller lite relevant. Her har i alt 23 styrere lagt inn et svar med konkrete tilbakemeldinger på tilbudet til Udir. Disse svarene er etter avtale anonymisert og sendt over til Udir i sin helhet.

13.4 To av tre eiere mener personalet har behov for økt kompetanse

Barnehageeierne ble innledningsvis spurt om i hvilken grad de mener at personalet i sine barnehager og de selv som eiere har behov for økt kompetanse innenfor trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Eiernes svar er gjengitt i Figur 13-6.

Figur 13-6: Barnehageeiernes svar på spørsmål om de selv og personalet i egne barnehager har behov økt kompetanse innen trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Prosent.

66 prosent av barnehageeierne oppgir at personalgruppen i svært stor eller stor grad har behov for økt kompetanse innenfor trygt og godt barnehagemiljø, og andelen er større blant kommunale enn blant private eiere (75 vs. 61 prosent, $p = 0,042$). 60 prosent av eierne svarer tilsvarende på om eier selv har behov for kompetanseheving på temaet.

Barnehageeierne er også bedt om å vurdere på hvilke tematiske områder personalet har behov for økt kompetanse (Tabell 13-2).

Tabell 13-2: I hvilken grad har personalet i din(e) barnehage(r) behov for økt kompetanse innenfor følgende områder? Prosent.

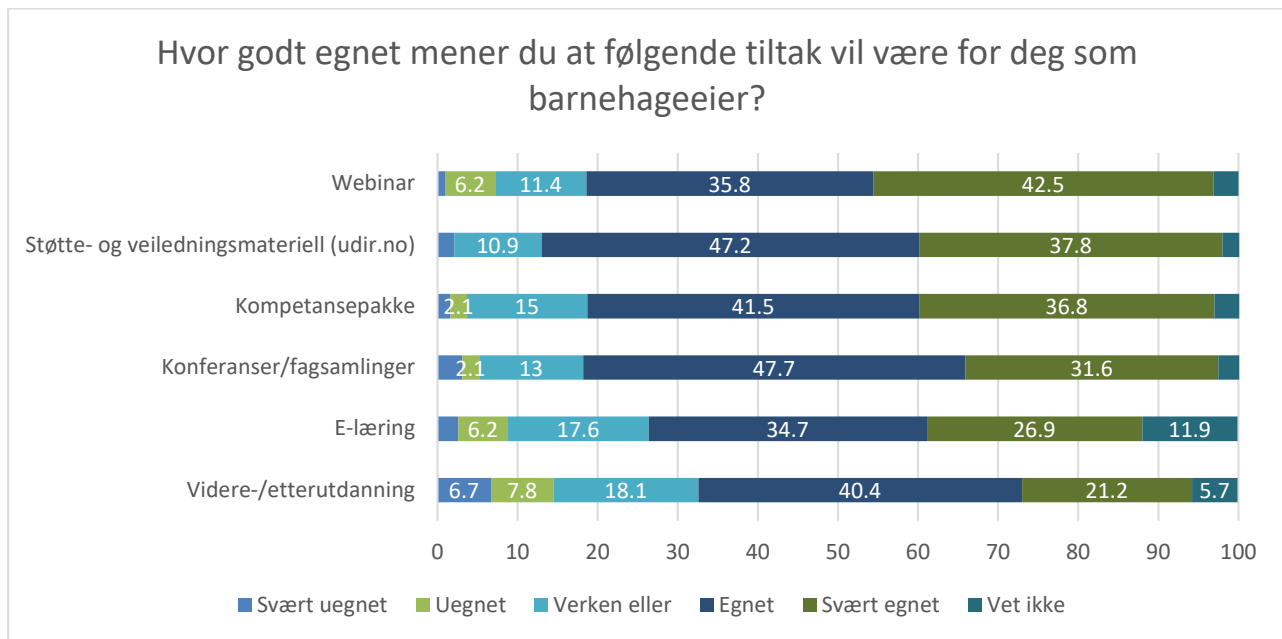
	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Fremme trygt og godt psykososialt barnehagemiljø						
Kommunal (n = 69)	0	7.2	23.2	55.1	10.1	4.3
Privat (n = 124)	2.4	14.5	21	48.4	9.7	4
Total (n = 193)	1.6	11.9	21.8	50.8	9.8	4.1
Forebygge krenkelsers og mistrivelser						
Kommunal (n = 69)	0	5.8	23.2	56.5	10.1	4.3
Privat (n = 124)	2.4	14.5	20.2	48.4	11.3	3.2
Total (n = 193)	1.6	11.4	21.2	51.3	10.9	3.6
Følge med på om barna i barnehagen har det trygt og godt						
Kommunal (n = 69)	1.4	8.7	29	44.9	11.6	4.3
Privat (n = 124)	3.2	16.1	23.4	38.7	15.3	3.2
Total (n = 193)	2.6	13.5	25.4	40.9	14	3.6
Undersøke ved mistanke om eller kjennskap til at barn ikke har det trygt og godt						
Kommunal (n = 69)	0	0	11.6	65.2	18.8	4.3
Privat (n = 124)	2.4	6.5	16.9	57.3	13.7	3.2
Total (n = 193)	1.6	4.1	15	60.1	15.5	3.6
Håndtering av barnehagemiljøssaker						
Kommunal (n = 69)	0	2.9	7.2	58	27.5	4.3
Privat (n = 124)	3.2	8.9	20.2	52.4	12.9	2.4
Total (n = 193)	2.1	6.7	15.5	54.4	18.1	3.1
Avdekke/oppdage ansatte som krenker barn (skjerpet aktivitetsplikt)						
Kommunal (n = 69)	0	1.4	11.6	59.4	23.2	4.3
Privat (n = 124)	2.4	17.7	15.3	46	15.3	3.2
Total (n = 193)	1.6	11.9	14	50.8	18.1	3.6
Barnets beste-vurderinger						
Kommunal (n = 69)	0	1.4	14.5	53.6	26.1	4.3
Privat (n = 124)	3.2	9.7	20.2	50	12.9	4
Total (n = 193)	2.1	6.7	18.1	51.3	17.6	4.1

Barnehageeierne ser størst behov for økt kompetanse på temaene «Undersøke ved mistanke om eller kjennskap til at barn ikke har det trygt og godt» og «Håndtering av barnehagemiljøssaker». Tre av fire eiere mener at personalet i stor eller svært stor grad har behov for økt kompetanse på disse områdene. Alle de opplistede temaene får imidlertid mer enn 50 prosent av svarene i kategoriene «stort» eller «svært stort» behov for økt kompetanse.

En større andel kommunale eiere oppgir at personalet har i svært stor eller stor grad behov for økt kompetanse knyttet til håndtering av barnehagemiljøssaker (86 vs. 65 prosent, $p = 0,009$), avdekke/oppdage ansatte som krenker barn (83 vs. 61 prosent, $p = 0,009$), og barnets beste-vurderinger (80 vs. 63 prosent, $p = 0,035$).

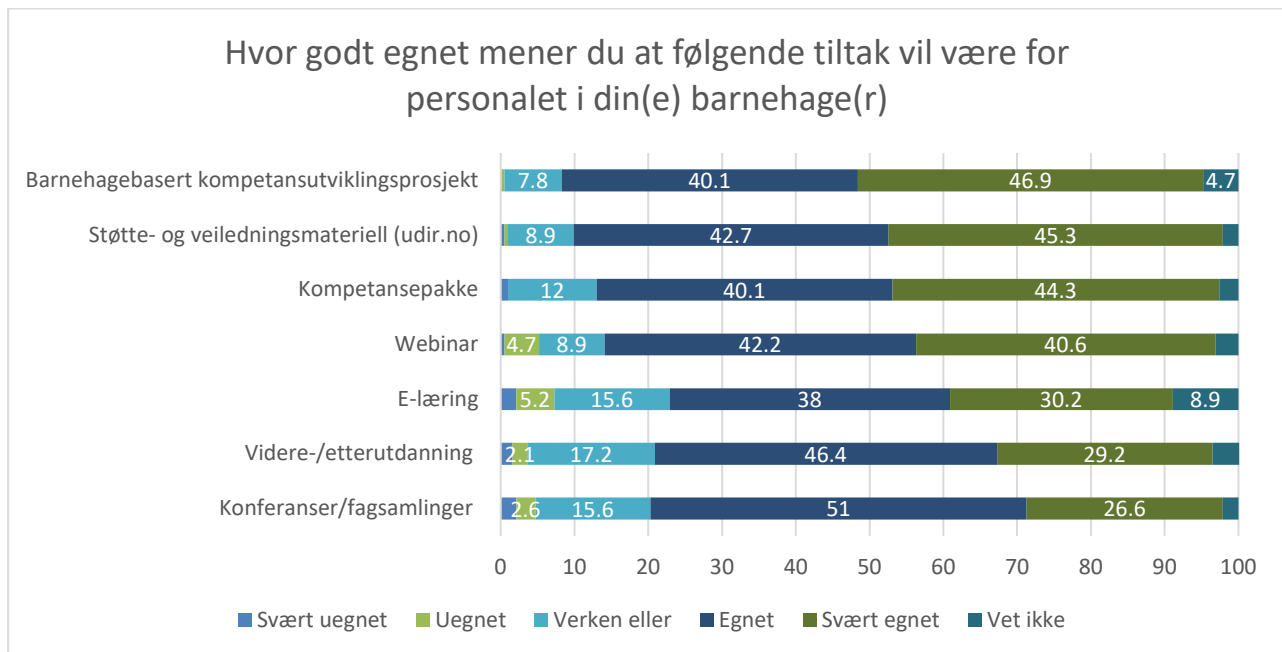
13.5 Eierne vurderer mange ulike kompetansetiltak som velegnet

Barnehageeierne er bedt om å vurdere hvor godt egnet flere ulike tiltak er for å heve henholdsvis egen (Figur 13-7) og personalets (Figur 13-8) kompetanse på psykososialt barnehagemiljø.

Figur 13-7: Barnehageeierne svar på spørsmål om hvor egnet ulike kompetansehevingstiltak vil være for dem som eiere. (n = 193). Prosent.

Barnehageeierne vurderer hele spektret av opplistede tiltak som egnet når de selv skal øke kompetansen sin på psykososialt barnehagemiljø. Best skussmål får støtte- og veiledningsmaterialet på udir.no, som 85 prosent av eierne vurderer som egnet eller svært egnet. E-læring og videre-/etterutdanning (begge 62 prosent) er de tiltakene som vurderes som egnet av færrest eiere, her er det samtidig også størst usikkerhet i det hhv 12 og 6 prosent svarer at de ikke vet hvor godt egnet tiltaket vil være.

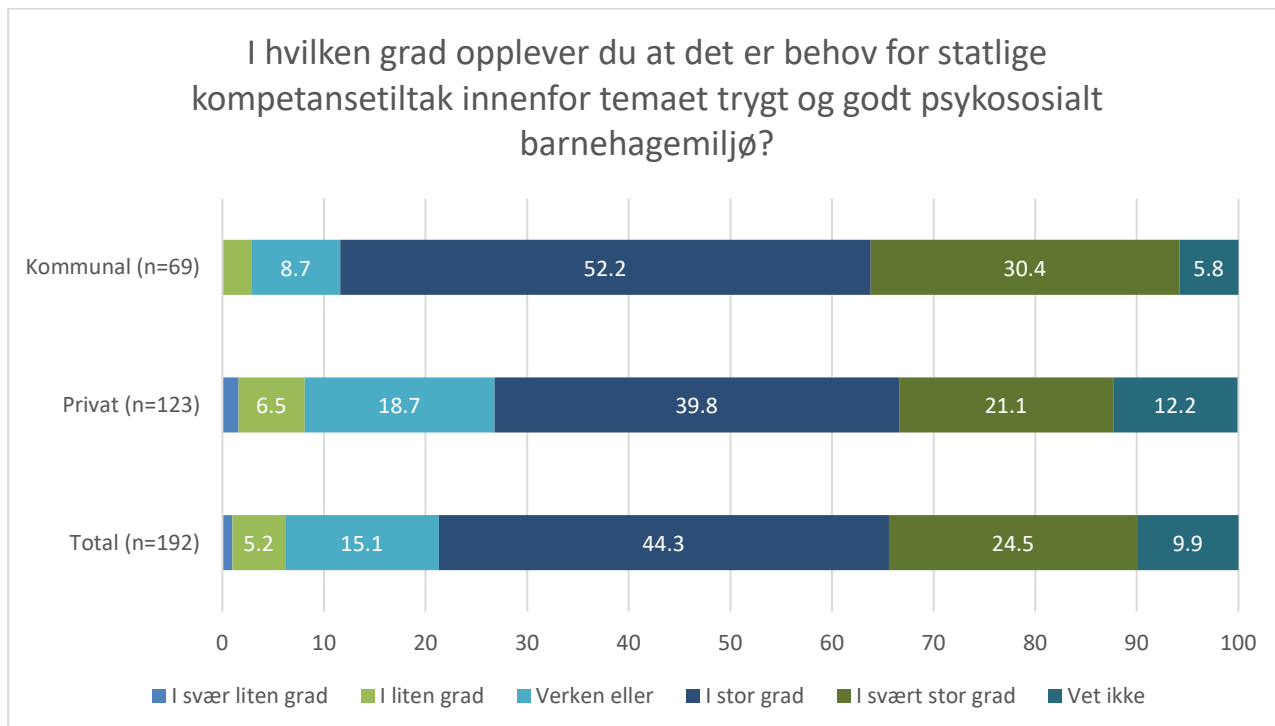
Figur 13-8: Barnehageeiernes svar på spørsmål om hvor godt egnet ulike kompetansehevingstiltak vil være over for personalet i barnehagene. (n = 192). Prosent.

Også når barnehageeierne vurderer egnetheten av ulike tiltak for kompetanseheving i personalet, kommer støtte- og veiledningsmateriellet på udir.no godt ut. 87 prosent vurderer dette som egnet eller svært egnet for personalet i barnehagen. Barnehagebasert kompetanseutvikling får tilsvarende høy oppslutning, og alle de opplistede kompetansetiltakene vurderes som egnet av flertallet. E-læring får lavest oppslutning, men vurderes likevel som egnet eller svært egnet av 68 prosent av eierne.

En større andel kommunale eiere oppgir at kompetansepakke (94 vs. 79 prosent, $p = 0,006$) og barnehagebasert kompetanseutviklingsprosjekt (96 vs. 82 prosent, $p < 0,001$) er svært egnet eller egnet som tiltak for personalet i barnehagen.

13.6 Sju av ti eiere ser behov for statlige kompetansetiltak

Barnehageeierne er spurt om de ser behov for statlige kompetansetiltak når det gjelder psykososialt barnehagemiljø (Figur 13-9).

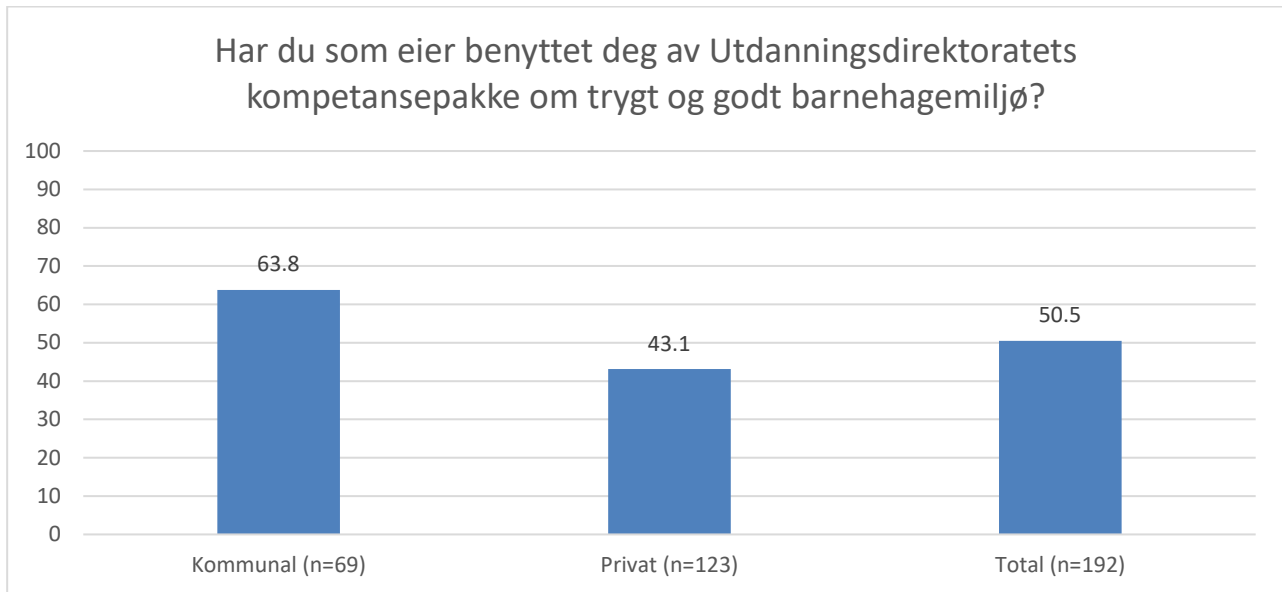

Figur 13-9: Barnehageeierne svar på om de opplever det er behov for statlige kompetansetiltak innenfor temaet trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Prosent.

69 prosent av barnehageeierne svarer at de i stor eller svært stor grad opplever at det er behov for statlige kompetansetiltak på området psykososialt barnehagemiljø.

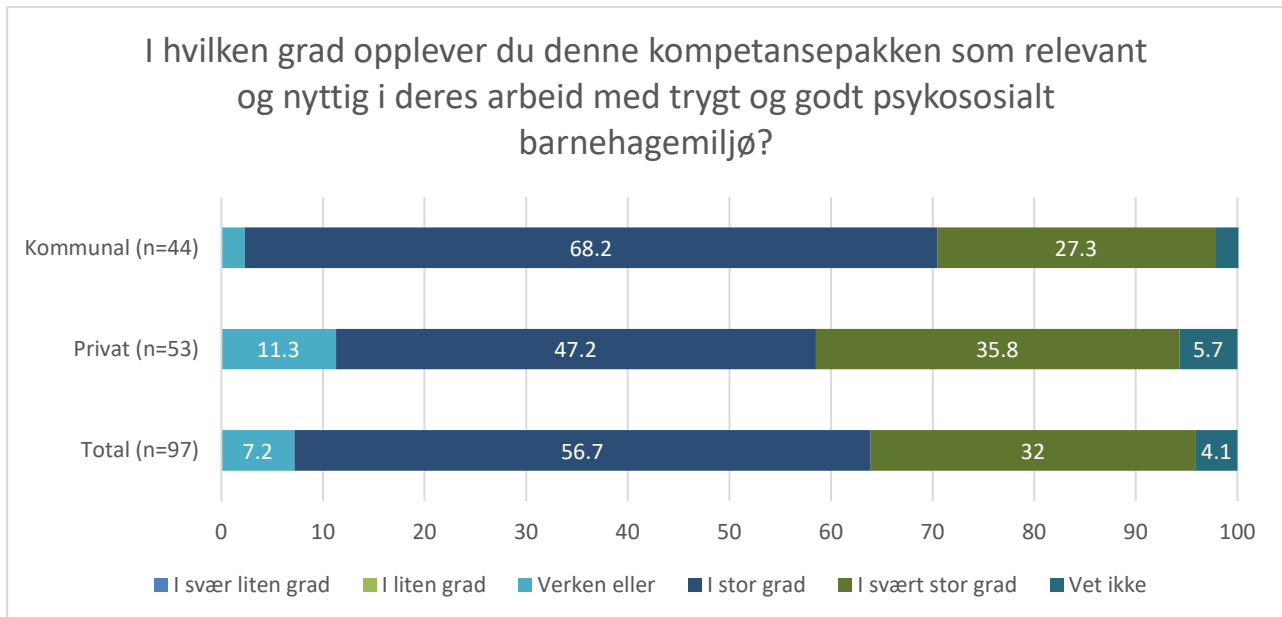
13.7 Halvparten av eierne benytter Utdanningsdirektoratets kompetansepakke

Eierne har svart på spørsmål om hvorvidt de bruker Utdanningsdirektoratets kompetansepakke om trygt og godt barnehagemiljø (Figur 13-10), og om denne oppleves som nyttig og relevant i arbeidet med psykososialt barnehagemiljø (Figur 13-11).

Figur 13-10: Barnehageeierne svar på spørsmål om de har benyttet Utdanningsdirektoratets kompetansepakke om trygt og godt barnehagemiljø. Prosent.

Halvparten av barnehageeierne har benyttet kompetansepakken om trygt og godt barnehagemiljø. En større andel kommunale (64 prosent) enn private (43 prosent) eiere har benyttet kompetansepakken ($p = 0,006$).

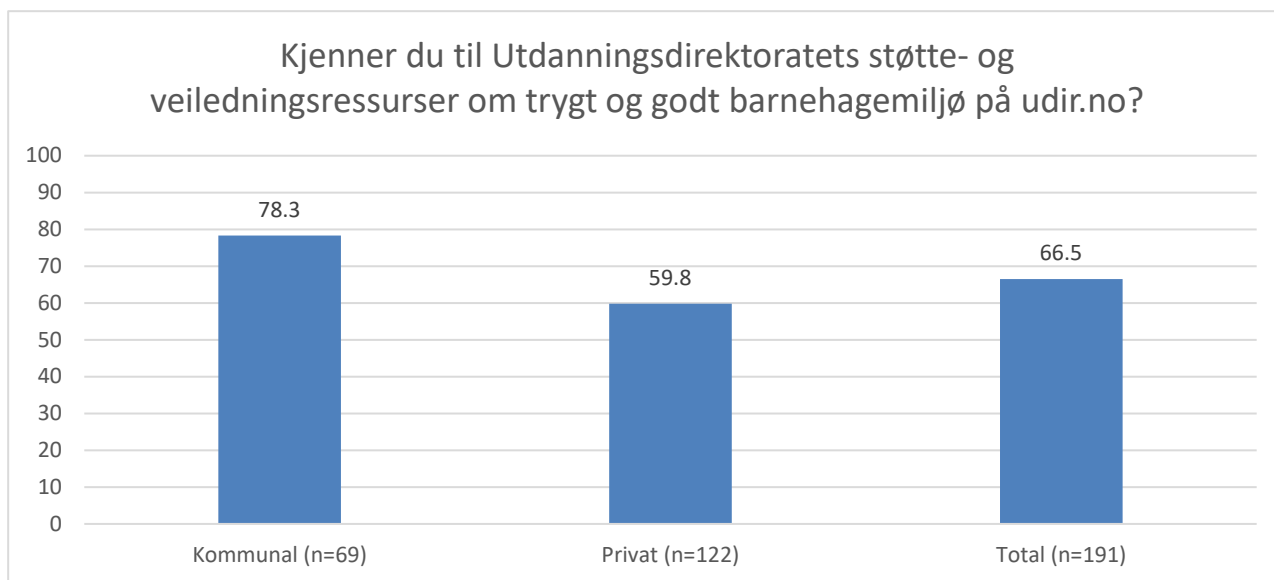

Figur 13-11: Eiere som har benyttet kompetansepakken, sine vurderinger av hvor nyttig og relevant den er for arbeidet med et trygt og godt psykososialt miljø i barnehagen. Prosent.

Ni av ti barnehageeiere som har brukt kompetansepakken, vurderer at den i stor eller svært stor grad er nyttig og relevant for arbeidet deres med trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

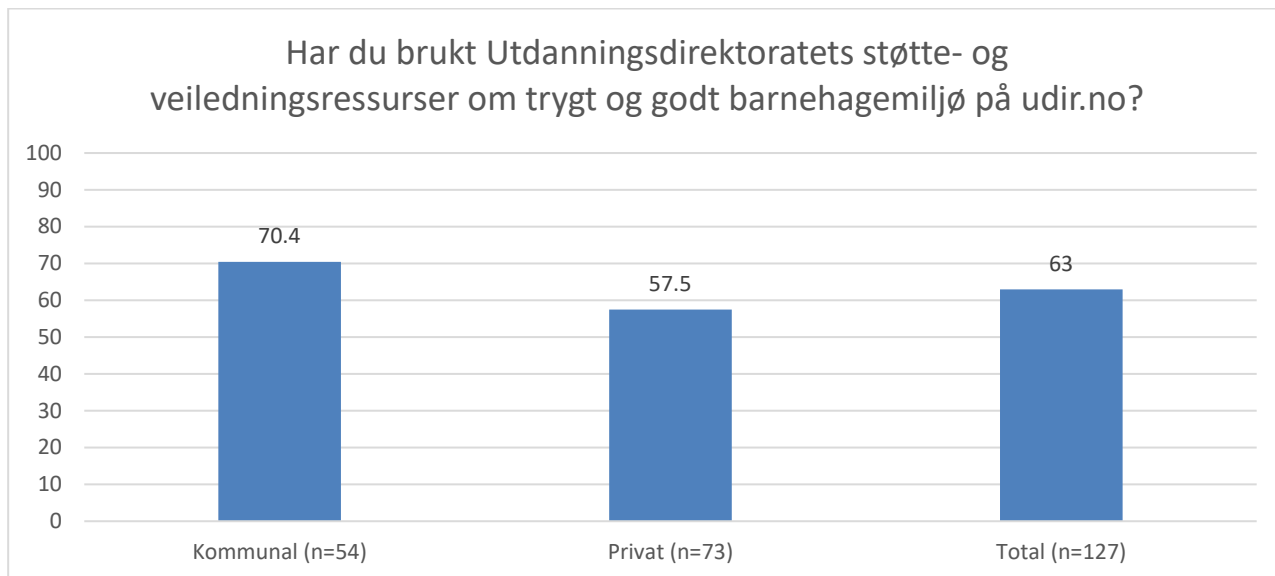
13.8 To av tre eiere kjenner til støtte- og veiledningsressursene på udir.no

Barnehageeierne er spurt om hvorvidt de kjenner til (Figur 13-12) og har brukt (Figur 13-13) støtte- og veiledningsressurser om trygt og godt barnehagemiljø på udir.no. De som har brukt disse ressursene, er også bedt om å vurdere hvor relevant og nyttige de der (Figur 13-14).

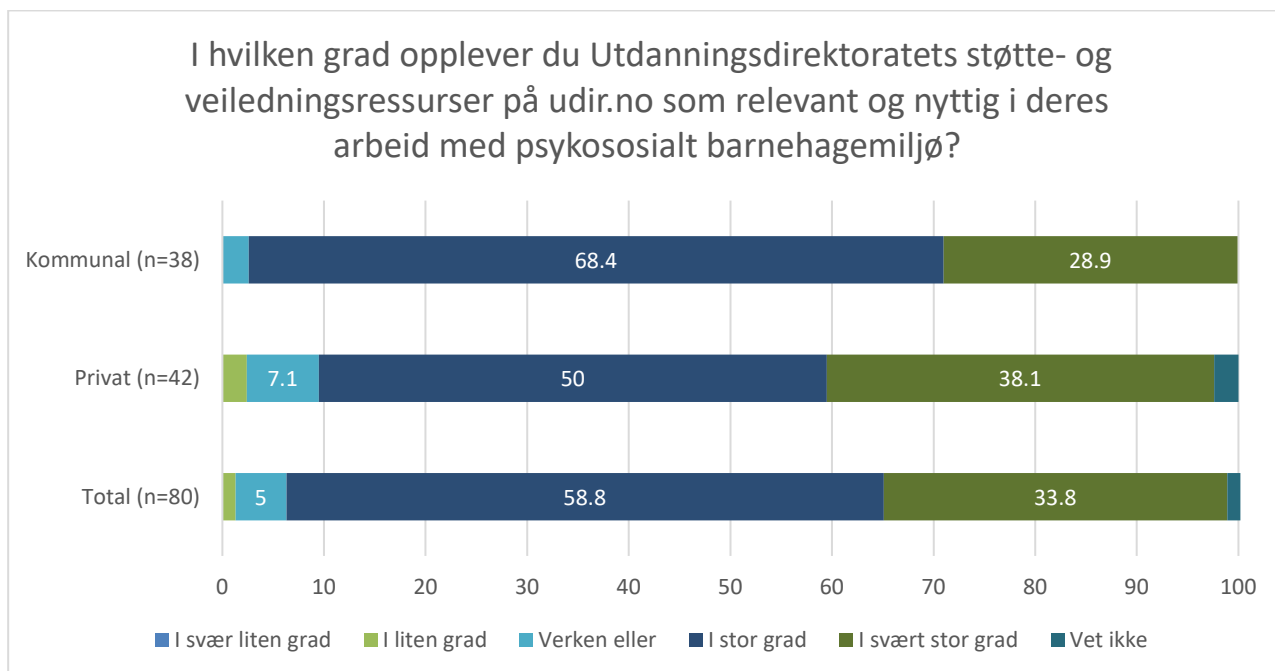
Figur 13-12: Barnehageeiernes svar på spørsmål om de kjenner til støtte- og veiledningsressursene om trygt og godt barnehagemiljø. Prosent.

78 prosent av kommunale eiere og 60 prosent av private eiere oppgir at de kjenner til Utdanningsdirektoratets støtte- og veiledningsressurser om trygt og godt barnehagemiljø på udir.no ($p = 0,010$).

Figur 13-13: Barnehageeiere som kjenner til støtte- og veiledningsressurser om trygt og godt barnehagemiljø på udir.no, sine svar på spørsmål om de har brukt disse ressursene. Prosent.

Seks av ti barnehageeiere som kjenner til støtte- og veiledningsressursene på udir.no, har benyttet seg av disse ressursene.

Figur 13-14: Barnehageeiere som har benyttet ressursene, sine vurderinger av hvor relevante og nyttige støtte- og veiledningsressurser på udir.no er for arbeidet med psykososialt barnehagemiljø. Prosent.

Ni av ti eiere som har benyttet støtte- og veiledningsressursene på udir.no, vurderer at de i stor eller svært stor grad er relevante og nyttige for arbeidet deres med psykososialt barnehagemiljø.

13.9 Oppsummering

Seks av ti barnehagestyrere oppgir at personalet i barnehagen har behov for økt kompetanse på området trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Halvparten av styrerne oppgir tilsvarende for behovet for økt kompetanse for styrerne selv.

Styrerne vurderer at personalet har behov for kompetanseheving på flere temaer knyttet til trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, og dette gjelder særskilt å undersøke ved mistanke om eller kjennskap til at barn ikke har det trygt og godt, håndtering av barnehagemiljøsaker og avdekke/oppdage ansatte som krenker barn (skjerpet aktivitetsplikt). Sju av ti styrere oppgir at det i svært stor eller stor grad er behov for statlige kompetansetiltak på trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Om lag halvparten av barnehagestyrerne har brukt Utdanningsdirektoratets støtte- og veiledningsmaterieell, og blant disse opplever majoriteten materiellet som relevant og nyttig.

To av tre barnehageeiere oppgir at personalet i egne barnehager har i svært stor eller stor grad behov for økt kompetanse innenfor trygt og godt barnehagemiljø, og andelen er høyere blant kommunale enn private eiere. Eierne ser behov for kompetanseheving på flere temaer, og størst er behovet på temaene «Undersøke ved mistanke om eller kjennskap til at barn ikke har det trygt og godt» og «Håndtering av barnehagemiljøsaker». En større andel kommunale enn private eiere ser behov for økt kompetanse knyttet til håndtering av barnehagemiljøsaker, avdekke/oppdage ansatte som krenker barn (skjerpet aktivitetsplikt), og barnets beste-vurderinger.

Sju av ti eiere oppgir at det er behov for statlige kompetansetiltak på området psykososialt barnehagemiljø.

Halvparten av barnehageeierne har benyttet kompetansepakken om trygt og godt barnehagemiljø, og andelen er høyere blant kommunale enn private eiere. Blant de som har benyttet kompetansepakken, vurderer majoriteten, 90 prosent, kompetansepakken som i svært stor eller stor grad nyttig og relevant i arbeidet med psykososiale barnehagemiljø. Seks av ti eiere har benyttet seg av støtte- og veiledningsressursene på udir.no, og blant disse opplever 90 prosent i stor eller svært stor grad disse ressursene som relevante og nyttige i arbeidet med psykososialt barnehagemiljø.

Referanser

Barnehageloven (2005). Lov om barnehager (LOV-2005-06-17-64). Hentet fra

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Fagerholt, R.A., Naper, L.R., Sivertsen, H., Haugset, A.S., Nilsen, B.T. og Stene, M. (2018). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2017*. Steinkjer: Trøndelag Forskning og Utvikling AS.

Fagerholt, R.A., Myhr, A., Naper, L.R. og Løe, I. (2020). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2019*. Steinkjer. Trøndelag Forskning og Utvikling AS.

Haugset, A.S., Dyblie Nilsen, R. og Haugum, M. (2015). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2015*. Steinkjer: Trøndelag Forskning og Utvikling AS.

Kunnskapsdepartementet. (2013). *Kompetanse for framtidens barnehage. Strategi for kompetanse og rekruttering 2014–2020*. Hentet fra: <https://www.udir.no>

Kunnskapsdepartementet. (2017)a. *Kompetanse for framtidens barnehage. Revidert strategi for kompetanse og rekruttering 2018–2022*. Hentet fra: <https://www.regjeringen.no>

Kunnskapsdepartementet. (2017)b. Rammeplan for barnehagen: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Hentet fra: <https://www.udir.no>

Naper, L.R., Nilsen, R.D., Sivertsen, H., Ekmann, L. og Stene, M. (2017). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2016*. Steinkjer: Trøndelag Forskning og Utvikling AS.

Naper, L.R., Myhr, A., Janninge, L. og Løe, I. (2021). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2020*. Steinkjer. SINTEF AS.

Naper, L.R., Myhr, A. og Haugset, A.S, I. (2022). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2021*. Steinkjer. SINTEF

AS.Rambøll (2012). Sluttrapport. Undersøkelse om kommuner som barnehagemyndighet. Hentet fra: <https://www.udir.no/globalassets/filer/tall-ogforskning/forskningsrapporter/kommunen-som-barnehagemyndighet.pdf>

1. Spørsmål til Barnehage-Norge 2022

Spørsmål til Barnehage-Norge er en spørreundersøkelse som går ut årlig til barnehagestyrere, barnehageeiere og kommunen som lokal barnehagemyndighet.

Det er Utdanningsdirektoratet som stiller spørsmålene på vegne av flere avdelinger i direktoratet og Kunnskapsdepartementet. SINTEF gjennomfører undersøkelsene på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet.

I 2022 er temaene for undersøkelsen som går til styrerne:

- Digital praksis
- Mat og måltider
- Lærlinger i barnehagen
- Vikarbruk i barnehagen
- Bruk av kompetansepakker i utviklingsarbeidet
- Støtte til kompetanseutvikling innenfor barnehagemiljø
- Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling (Regional ordning)
- Samfunnsberedskap og forebygging av alvorlige hendelser

Lykke til med besvarelsene!

2. Personvern

Dine rettigheter

Det er frivillig å delta. Velger du å delta, samtykker du til at vi behandler personopplysninger om deg. Det vil si din epost-adresse og svarene du avgir. Du vil få spørsmål om samtykke etter neste side. Du kan når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle personopplysninger og svarene du har gitt vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg dersom du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg. I tråd med nytt regelverk (GDPR) har alle som gir samtykke til registrering av personopplysninger, rett til innsyn, retting og sletting av data, samt rett til å klage til Datatilsynet. Du har altså rett til å be om at data slettes.

Prosjektet skal etter planen avsluttes innen første kvartal 2025. Dataene vil deretter bli lagret i anonymisert form for videre analyser, for eksempel for å studere enkelte temaer som har vært med i undersøkelsene mer inngående.

Hvem er ansvarlig for undersøkelsen?

Utdanningsdirektoratet er behandlingsansvarlig for undersøkelsen og SINTEF er databehandler og gjennomfører undersøkelsen på vegne av direktoratet. Forskningsleder Øyvind Skogvold, oyvind.skogvold@sintef.no, er ansvarlig for undersøkelsen ved SINTEF. Personvernkoordinator i SINTEF er Jan Wåge, jan.wage@sintef.no

Har du spørsmål om undersøkelsen eller behov for hjelp underveis, ta kontakt på barnehage@sintef.no

3. Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse til Barnehage-Norge

Du skal nå besvare Utdanningsdirektoratets spørring til barnehagestyrere.

Svarene lagres automatisk, og det er ikke noe problem å gå ut av undersøkelsen for så å gå inn igjen og fortsette senere.

Du kan gjennomføre undersøkelsen på bokmål eller nynorsk. For å gjennomføre undersøkelsen på nynorsk, trykk på språkknappen under og velg nynorsk.

4. Jeg har mottatt og forstått informasjon om Utdanningsdirektoratets "Spørring til Barnehage-Norge", og har fått anledning til å stille spørsmål.

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet.

(Oppgi kun ett svar)

Jeg ønsker IKKE å delta i undersøkelsen - Gå til

85

Jeg samtykker til å delta i undersøkelsen

5. Min barnehage er

(Oppgi kun ett svar)

Privat

Kommunal

6. Hva beskriver best eierstrukturen i din barnehage?

(Oppgi kun ett svar)

- Barnehagens eier driver bare denne barnehagen
- Barnehagens eier driver 2-3 barnehager
- Barnehagens eier har 4-15 barnehager
- Barnehagens eier har mer enn 15 barnehager

7. Barn som er nyankomne fra Ukraina

I forbindelse med krigen i Ukraina har Norge tatt imot fordrevne ukrainere, og det forventes at flere vil komme i tiden som kommer. Mange av disse er barn som skal inn i norsk barnehage.

Utdanningsdirektoratet trenger en oversikt over hvordan barnehagene tar imot nyankomne ukrainske barn, når det gjelder kompetanse og bruk av språklige ressurser.

8. Har barnehagen tatt imot nyankomne barn fra Ukraina?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei - Gå til 12

9. Hvor mange ukrainske barn har barnehagen tatt imot?

(Oppgi verdi mellom 0 og 1000)

10. Bruker ansatte i barnehagen noen av følgende språklige ressurser i arbeidet med de ukrainske barna?

(Oppgi gjerne flere svar)

Digitale hjelpemidler

Tolk

Flerspråklige ansatte

Ingen språklige ressurser

Annet, vennligst spesifiser

11. Bruker ansatte i barnehagen noen av følgende ressurser for å kommunisere med ukrainske foresatte, utover norsk og engelsk? (flere kryss mulig)

(Oppgi gjerne flere svar)

- Digitale hjelpemidler
- Oversatt informasjonsmateriell
- Tolk
- Flerspråklige ansatte
- Ingen språklige hjelpemidlerressurser

Annet, vennligst spesifiser

12. Har barnehagen kompetanse til oppfølging av ukrainske barn?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
Kompetanse i morsmål/fler språklighet	☐	☐	☐	☐	☐
Kompetanse i flerkulturell pedagogikk	☐	☐	☐	☐	☐
Kompetanse i håndtering	☐	☐	☐	☐	☐

av
migrasjonsre-
laterte
utfordringer
(f.eks.
traumer)

13. Har barnehagen utfordringer med å skaffe nødvendig kompetanse til oppfølging av ukrainske barn?

(Oppgi kun ett svar)

- Ja
- Nei
- Vet ikke

14. Kryss av for hvilke kompetanser det er utfordrende å skaffe (flere kryss mulig)

(Oppgi gjerne flere svar)

- Morsmålskompetanse/flerspråklighet
- Flerkulturell pedagogikk
- Håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer (f.eks. traumer)

15. Har barnehagen behov for etter- og videreutdanningstilbud knyttet til ivaretagelse av barn som er nyankomne til Norge?

(Oppgi kun ett svar)

- Nei

Ja (beskriv behovene)

16. Mat og måltider

Rammeplan for barnehagen legger føringer for hvordan det jobbes med mat og måltid i barnehagene. Du som barnehagestyrer får nå spørsmål om mat og måltider i din barnehage.

17. Når det gjelder måltidene i barnehagen, er maten medbrakt eller servert?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Medbrakt	Servert	Medbrakt og servert	Spises ikke i barnehagen
Frokost	☐	☐	☐	☐
Lunsj	☐	☐	☐	☐
Ettermiddagsmat	☐	☐	☐	☐

18. Hvor ofte tilbys barna følgende matvarer til frokost?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	1 gang per dag	3-4 ganger per uke	1-2 ganger per uke	1-3 ganger per måned	Sjelden/Aldri
Fiskepålegg (makrell i tomat, kaviar, laks, peppermakre ll etc.)	☐	☐	☐	☐	☐
Grønnsaker	☐	☐	☐	☐	☐
Frukt og/eller bær	☐	☐	☐	☐	☐

19. Hvor ofte tilbys barna følgende matvarer til lunsj?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	1 gang per dag	3-4 ganger per uke	1-2 ganger per uke	1-3 ganger per måned	Sjelden/Aldri
Fiskepålegg (makrell i tomat, kaviar, laks, peppermakre ll etc.)	☐	☐	☐	☐	☐
Grønnsaker	☐	☐	☐	☐	☐
Frukt og/eller bær	☐	☐	☐	☐	☐

20. Hvor ofte tilbys barna følgende matvarer til ettermiddagsmat?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	1 gang per dag	3-4 ganger per uke	1-2 ganger per uke	1-3 ganger per måned	Sjelden/Aldri
Fiskepålegg (makrell i tomat,	☐	☐	☐	☐	☐

kaviar, laks,
peppermakre
ll etc.)

Grønnsaker

Frukt
og/eller bær

21. Hvordan har dere organisert matserving i barnehagen?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja	Nei
Barna har medbrakt matpakke	☐	☐
Personalet på hver enkelt avdeling/base lager mat for sine barn	☐	☐
Avdelingene/basene samarbeider om å lage mat	☐	☐
Vi har eget kjøkkenpersonale	☐	☐
Benytter cateringtjeneste som leverer mat	☐	☐

Annet

****22. Angi i prosent hvor stor andel av kostpengene som brukes til følgende**

(Fordel 100 %)

Innkjøp av matvarer _____ %

Kjøkkenpersonale/kokk i barnehagen _____ %

Catering/innkjøp av ferdig tilberedt mat _____ %

Annet _____ %

23. Hvor ofte involveres barna i matlaging i din barnehage?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	2 eller flere ganger per dag	1 gang per dag	3-4 ganger per uke	1-2 ganger per uke	1-3 ganger per måned	Sjelden/Alldri	Ikke relevant
Småbarnsavdeling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Storbarnsavdeling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

24. Digital praksis

Bruk av digitale verktøy er, ifølge Rammepan for barnehagen, en sentral arbeidsmåte i barnehagen. Arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Du som barnehagestyrer får her noen spørsmål om bruk av digitale verktøy i barnehagen.

25. Har barnehagen følgende digitale verktøy?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja	Nei
Kamera	☐	☐
PC/MAC	☐	☐
Nettbrett	☐	☐
Interaktiv tavle	☐	☐
Projektor	☐	☐
BeeBots	☐	☐
Digitalt mikroskop	☐	☐
Smartphone	☐	☐
Programmer/applikasjoner for AR teknologi	☐	☐

Annet

26. Ta utgangspunkt i en normalmåned: hvilke av de følgende aktivitetene deltar barna på i løpet av denne perioden?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja	Nei
Lytte til musikk	☐	☐
Ta bilder	☐	☐
Spille spill	☐	☐
Hente informasjon fra internett	☐	☐
Se film	☐	☐
Bruke tegneprogram	☐	☐
Publisere tekst/bilder på internett	☐	☐
Bruke skriveprogram	☐	☐
Lese e-bøker	☐	☐
Bruke regneprogram	☐	☐
Lage musikk	☐	☐
Lage digitale fortellinger	☐	☐
Lage animasjon/ lage film	☐	☐
Programmere	☐	☐
Bruk av Programmer/applikasjoner for AR teknologi	☐	☐

Utforske naturen med ulike
verktøy (Digitalt mikroskop
og lignende)

27. Hvor ofte brukes digitale verktøy til følgende i barnehagen?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Daglig	Ukentlig	Månedlig	Sjeldnere enn månedlig	Aldri
For å planlegge og vurdere aktiviteter i forbindelse med barns lek og læring	☐	☐	☐	☐	☐
For å kommunisere med foresatte	☐	☐	☐	☐	☐
For å dokumentere det pedagogiske arbeidet	☐	☐	☐	☐	☐
Som avlastning for at det er for lite personal tilgjengelig	☐	☐	☐	☐	☐
I pedagogisk arbeid med barn	☐	☐	☐	☐	☐
Til annen bruk	☐	☐	☐	☐	☐

28. Lærlinger i barnehagene

Regjeringen har som målsetning å øke andelen fagarbeidere i barnehagen. Hvert år er det rundt en fjerdedel av elevene som søker læreplass i barne- og ungdomsarbeiderfaget som ikke får læreplass. Vi stiller deg som barnehagestyrer her noen spørsmål om barnehagens praksis for å ta inn lærlinger og elever på utplassering fra videregående skole.

29. Vår barnehage er godkjent lærebedrift

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke

30. Vår barnehage har tatt inn lærling(er) i barne- og ungdomsarbeiderfaget

(Oppgi kun ett svar)

- I løpet av det siste året
- I løpet av de siste 3 årene
- Vi har tatt inn lærlinger, men det er mer enn 3 år siden
- Vi har ikke tatt inn lærlinger i vår barnehage
- Vet ikke

31. Hva er årsaken til at barnehagen ikke har tatt inn lærlinger?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

Ja

Nei

Kjenner ikke til
lærlingeordningen

Kjenner for lite til lærlingeordningen (og hva lærlinger kan bidra med i barnehagen)	☐	☐
Mangler søkere	☐	☐
Søkere er ikke kvalifiserte/egnet	☐	☐
Har ikke ressurser til å frigjøre tid til veiledning av lærlinger	☐	☐
Har ikke barne- og ungdomsarbeidere som kan være instruktør for lærlingen	☐	☐
Fagbrevet treffer ikke vårt kompetansebehov	☐	☐
For usikkert hvorvidt lærlingen kan få ansettelse etter læretiden i min(e) barnehage(r)	☐	☐
Har ikke økonomi til det (lærlingetilskuddet er ikke tilstrekkelig)	☐	☐
Lærlinger telles ikke som en del av grunnbemanningen	☐	☐
Ønsker heller å tilrettelegge for at ufaglærte ansatte kan ta fagbrev som praksiskandidat eller i ordningen fagbrev på jobb	☐	☐

Annet

32. Har barnehagen konkrete planer om å ta inn (rekruttere) lærlinger de neste årene?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke

33. Gi gjerne en beskrivelse av barnehagens planer for rekruttering av lærlinger

34. Tar barnehagen inn elever fra videregående skole på utplassering gjennom faget Yrkesfaglig fordypning (YFF)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke

Kjenner ikke til
faget/ordningen

35. Vikarbruk i barnehagene

Du som barnehagestyrer vil nå få noen spørsmål knyttet til barnehagens erfaring med ulike ordninger for å innhente vikarer.

36. Er barnehagens grunnbemanning høyere enn minimumskravene i bemanningsnormen?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

37. Hvor ofte benytter barnehagen seg av følgende ordninger for vikarbruk?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Daglig	Ukentlig	Månedlig	Sjeldnere enn månedlig	Bruker ikke
Vikarbyrå	☐	☐	☐	☐	☐
Vikarpool i kommunen	☐	☐	☐	☐	☐
Felles vikarpool for flere private barnehager	☐	☐	☐	☐	☐
Faste tilkallingsvikarer	☐	☐	☐	☐	☐
Fast ansatt(e) vikar(er) i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐

39. Ta stilling til følgende utsagn om barnehagens praksis for vikarbruk

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ukentlig	Månedlig	Sjeldnere enn månedlig	Kun i forbindelse med koronapandemien	Aldri
Åpningstiden i barnehagen (hele eller enkelte avdelinger) reduseres på grunn av manglende personell/be manning	☐	☐	☐	☐	☐
Barnehagen henter inn vikar ved kortere fravær enn 16 dager	☐	☐	☐	☐	☐

40. Bruk av kompetansepakker i lokalt utviklingsarbeid

Nettbaserte kompetansepakker er et viktig virkemiddel fra Utdanningsdirektoratet for å støtte barnehagene i sitt utviklingsarbeid. Kompetansepakker benyttes i arbeidet med lokal kompetanseutvikling i partnerskap med lokale universiteter og høyskoler. Du får her spørsmål om barnehagens kjennskap og bruk av ulike kompetansepakker.

41. Har din barnehage benyttet en eller flere av kompetansepakkene på udir.no i lokalt utviklingsarbeid?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja	Nei, men kjenner til kompetansepakken	Kjenner ikke til kompetansepakken
Kompetansepakken "Trygt og godt barnehagemiljø"	☐	☐	☐
Kompetansepakken "Digital dømmekraft i barnehagen med lederstøtte"	☐	☐	☐
Kompetansepakken "Digital praksis"	☐	☐	☐
Kompetansepakken "Personvern i barnehagen"	☐	☐	☐

42. Du har oppgitt at din barnehage har benyttet kompetansepakken "Trygt og godt barnehagemiljø"

De påfølgende fire spørsmålene gjelder deres erfaring med denne kompetansepakken

43. I hvilken forbindelse ble kompetansepakken brukt?

(Oppgi kun ett svar)

Kompetanseutviklingsprosjekt gjennom regional ordning

På eget initiativ i barnehagen

Annet

44. I hvilken grad opplevde dere støtten som relevant og nyttig i arbeidet med psykososialt barnehagemiljø?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

45. Hvordan jobbet barnehagen med kompetansepakken?

(Oppgi kun ett svar)

Vi tok i bruk hele pakken som ett læringsløp

Vi tok i bruk deler av kompetansepakken

Vet ikke

46. I hvilken grad tenker du som styrer at kompetansepakken lar seg gjennomføre innenfor personalets planleggingstid og ulike møtearenaer?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

47. Du har oppgitt at din barnehage har benyttet kompetansepakken "Digital dømmekraft i barnehagen med lederstøtte"

De påfølgende fire spørsmålene gjelder deres erfaring med denne kompetansepakken.

48. I hvilken forbindelse ble kompetansepakken brukt?

(Oppgi kun ett svar)

Kompetanseutviklingsprosjekt gjennom regional ordning

På eget initiativ i barnehagen

Annet

49. I hvilken grad opplevde dere støtten som relevant?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

50. Hvordan jobbet barnehagen med kompetansepakken?

(Oppgi kun ett svar)

Vi tok i bruk hele pakken som ett læringsløp

Vi tok i bruk deler av kompetansepakken

Vet ikke

51. I hvilken grad tenker du som styrer at kompetansepakken lar seg gjennomføre innenfor personalets planleggingstid og ulike møtearenaer?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

52. Du har oppgitt at din barnehage har benyttet kompetansepakken "Digital praksis"

De påfølgende fire spørsmålene gjelder deres erfaring med denne kompetansepakken.

53. I hvilken forbindelse ble kompetansepakken brukt?

(Oppgi kun ett svar)

Kompetanseutviklingsprosjekt gjennom regional ordning

På eget initiativ i barnehagen

Annet

54. I hvilken grad opplevde dere støtten som relevant?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

55. Hvordan jobbet barnehagen med kompetansepakken?

(Oppgi kun ett svar)

Vi tok i bruk hele pakken som ett læringsløp

Vi tok i bruk deler av kompetansepakken

Vet ikke

56. I hvilken grad tenker du som styrer at kompetansepakken lar seg gjennomføre innenfor personalets planleggingstid og ulike møtearenaer?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

57. Du har oppgitt at din barnehage har benyttet kompetansepakken "Personvern i barnehagen"

De påfølgende fire spørsmålene gjelder deres erfaring med denne kompetansepakken.

58. I hvilken forbindelse ble kompetansepakken brukt?

(Oppgi kun ett svar)

Kompetanseutviklingsprosjekt gjennom regional ordning

På eget initiativ i barnehagen

Annet

59. I hvilken grad opplevde dere støtten som relevant?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

60. Hvordan jobbet barnehagen med kompetansepakken?

(Oppgi kun ett svar)

Vi tok i bruk hele pakken som ett læringsløp

Vi tok i bruk deler av kompetansepakken

Vet ikke

barnehage
n"

63. Hva er årsaken til at barnehagen ikke har benyttet seg av kompetansepakkene?

64. Støtte til kompetanseutvikling innenfor barnehagemiljø

I januar 2021 ble det innført et nytt kapittel VIII i barnehageloven om psykososialt barnehagemiljø. Vi ønsker å få kunnskap om hva slags støtte til kompetanseutvikling barnehagene har behov for innenfor barnehagemiljø, og hvordan statlig initierte tiltak kan bli mer brukerrettet.

65. I hvilken grad har personalet i barnehagen behov for økt kompetanse innenfor tema trygt og godt psykososialt barnehagemiljø?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
☐	☐	☐	☐	☐	☐

66. I hvilken grad har du som barnehagestyrer behov for økt kompetanse innenfor tema trygt og godt psykososialt barnehagemiljø?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

67. På hvilke områder opplever du at personalet i barnehagen har behov for økt kompetanse når det gjelder arbeid med trygt og godt psykososialt barnehagemiljø?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

Fremme trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Forebygge krenkelser og mistrivsel

Følge med på om barna i barnehagen har det trygt og godt

Undersøke ved mistanke om eller kjennskap til at barn ikke har det trygt og godt

(studiepoenngivende utdannings tilbud)

Konferanser/fagsamlinger

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Støtte- og veiledning sressurser (udir.no)

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Webinar

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kompetansepakke

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

E-læring

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Barnehage basert kompetans utviklingsprosjekt

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Annet

69. I hvilken grad opplever du at det er behov for statlige kompetansetiltak på trygt og godt psykososialt barnehagemiljø?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

70. Har du brukt Utdanningsdirektoratets støtte- og veiledningsmateriell om trygt og godt barnehagemiljø på udir.no?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei, men kjenner til støtte- og veiledningsmateriell på udir.no

Kjenner ikke til støtte- og veiledningsmateriell på udir.no

71. I hvilken grad opplever du Utdanningsdirektoratets støtte- og veiledningsmateriell på udir.no som relevant og nyttig i deres arbeid med psykososialt barnehagemiljø?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

72. Dersom det er noe ved Utdanningsdirektoratets støtte- og veiledningsmateriell du opplever som mindre eller lite relevant beskriv gjerne dette her

73. Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i barnehage (Regional ordning)

Utdanningsdirektoratet ønsker kunnskap om gjennomføring av kompetanseutvikling knyttet til tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling, og hvordan ordningen fungerer. Du vil nå få spørsmål om barnehagens deltagelse i ordningen.

74. Deltar din barnehage i kompetansetiltak tilknyttet lokal kompetanseutvikling (Regional ordning)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei, men har deltatt tidligere

Nei

75. Hva er årsaken til at din barnehage ikke deltar i lokale kompetansehevingstiltak gjennom regional ordning (velg det som beskriver situasjonen best)?

(Oppgi kun ett svar)

- Barnehagen har deltatt tidligere
- Barnehagen har meldt kompetansebehov, men ble ikke prioritert
- Barnehagen har ikke kapasitet/ressurser til å gjennomføre kompetansetiltak i tilknytning til regional ordning
- Barnehagen deltar i andre kompetanseutviklingstiltak enn gjennom regional ordning
- Kapasiteten i personalet brukes i år til å prioritere andre prosjekter/områder/tiltak (eksempelvis arbeid med arbeidsmiljø, sykefravær, sammenslåing, byggeprosjekter el.)
- Vet ikke

Annet

76. Deltar du som barnehagestyrer i et regional kompetansenettverk tilknyttet regional ordning?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

77. Har din barnehage en langsiktig plan for kompetanseutvikling for de ansatte?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke

78. Er følgende grupper tatt med i prosesser for å vurdere kompetanseutviklingsbehov i barnehagen?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

Ja

Nei

Pedagogiske ledere

Assistenten og fagarbeidere

Barnehagens tillitsvalgte

Barnehagens eier

79. Samfunnsberedskap og forebygging av alvorlige hendelser

Barnehager har ansvar for å forebygge uønskede alvorlige hendelser, og sikre at alle er trygge i barnehagen. Samfunnsberedskap betyr å være forberedt på å møte kritiske situasjoner, og beredskapsarbeid innebærer både forebygging, begrensning og håndtering. De følgende spørsmålene skal gi Kunnskapsdepartementet informasjon om tilstanden rundt samfunnsberedskap i barnehagesektoren. Svarene danner utgangspunkt for eventuelle tiltak for å forbedre samfunnsberedskapen.

80. Har barnehagen utarbeidet eller forbedret sine beredskapsplaner for alvorlige hendelser de siste tre årene?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke

81. Når gjennomførte dere i barnehagen en beredskapsøvelse sist? (NB! Dette omfatter ikke ordinære brannøvelser)

(Oppgi kun ett svar)

I løpet av det siste året

Ett til to år siden

To til tre år siden

Over tre år siden

Aldri

Vet ikke

82. Hvem deltok på siste øvelse?

(Oppgi kun ett svar)

Bare ledelsen deltok

Både ledelsen og de ansatte deltok

83. Har barnehagen...

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja	Nei	Vet ikke
...gjort risikovurderinger for å forebygge alvorlige hendelser i barnehagen de siste to årene	☐	☐	☐
...gjort risikovurderinger for å forebygge ulykker i barnehagen de siste to årene	☐	☐	☐
...hatt møte med politiet de siste to årene for å drøfte eller få informasjon om samfunnsberedskap mot alvorlige hendelser	☐	☐	☐
...planlagt et slikt møte	☐	☐	☐
...et tilfredsstillende samarbeid med politiet	☐	☐	☐
...en fast kontaktperson i politiet	☐	☐	☐

...kjennskap til
veiledningen på
www.udir.no/beredskap
om
samfunnsberedskap
mot alvorlige
hendelser i
«Alvorlige hendelser
i barnehager og
utdanningsinstitusjo
ner»

84. Hvor fornøyd er barnehagen med veiledningen om beredskap mot alvorlige hendelser som ligger på www.udir.no/beredskap?

(Oppgi kun ett svar)

Svært
misfornøyd

Misfornøyd

Verken eller

Fornøyd

Svært fornøyd

Kjenner ikke til
veiledningen

85. Undersøkelsen er ferdig.

Takk for din deltagelse!

1. Spørsmål til Barnehage-Norge 2022

Spørsmål til Barnehage-Norge er en spørreundersøkelse som sendes ut årlig til barnehagestyrere, barnehageeiere og kommunen som lokal barnehagemyndighet.

Det er Utdanningsdirektoratet som stiller spørsmålene på vegne av flere avdelinger i direktoratet og Kunnskapsdepartementet. SINTEF gjennomfører undersøkelsene på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet.

I 2022 er temaene for undersøkelsen som går til barnehageeier:

- Lærlinger i barnehagen
- Vikarbruk i barnehagen
- Veiledning av nyutdannende nyansatte barnehagelærere
- Bruk av kompetansepakker i utviklingsarbeidet
- Støtte til kompetanseutvikling innenfor barnehagemiljø
- Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling (Regional ordning)

Lykke til med besvarelsen!

2. Personvern

Dine rettigheter

Det er frivillig å delta. Velger du å delta, samtykker du til at vi behandler personopplysninger om deg. Det vil si din epost-adresse og svarene du avgir. Du vil få spørsmål om samtykke etter neste side. Du kan når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle personopplysninger og svarene du har gitt vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg dersom du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg. I tråd med nytt regelverk (GDPR) har alle som gir samtykke til registrering av personopplysninger, rett til innsyn, retting og sletting av data, samt rett til å klage til Datatilsynet. Du har altså rett til å be om at data slettes.

Prosjektet skal etter planen avsluttes innen første kvartal 2025. Dataene vil deretter bli lagret i anonymisert form for videre analyser, for eksempel for å studere enkelte temaer som har vært med i undersøkelsene mer inngående.

Hvem er ansvarlig for undersøkelsen?

Utdanningsdirektoratet er behandlingsansvarlig for undersøkelsen og SINTEF er databehandler og gjennomfører undersøkelsen på vegne av direktoratet. Forskningsleder Øyvind Skogvold, oyvind.skogvold@sintef.no, er ansvarlig for undersøkelsen ved SINTEF. Personvernkoordinator i SINTEF er Jan Wåge, jan.wage@sintef.no

Har du spørsmål om undersøkelsen eller behov for hjelp underveis, ta kontakt på barnehage@sintef.no

3. Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse til Barnehage-Norge

Du skal nå besvare Utdanningsdirektoratets spørring til barnehageeier.

Svarene lagres automatisk, og det er ikke noe problem å gå ut av undersøkelsen for så å gå inn igjen og fortsette senere.

Du kan gjennomføre undersøkelsen på bokmål eller nynorsk. For å gjennomføre undersøkelsen på nynorsk, trykk på språkknappen under og velg nynorsk.

4. Jeg har mottatt og forstått informasjon om Utdanningsdirektoratets "Spørring til Barnehage-Norge", og har fått anledning til å stille spørsmål.

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet.

(Oppgi kun ett svar)

Jeg ønsker IKKE å delta i undersøkelsen - Gå til

47

Jeg samtykker til å delta i undersøkelsen

5. Hvilken type barnehage er du eier av (eller svarer som eier av)?

(Oppgi kun ett svar)

Privat barnehage

Kommunal barnehage

6. Hva beskriver best deg som barnehageeier?

(Oppgi kun ett svar)

- Eier og driver bare en barnehagen
- Eier og driver 2-3 barnehager
- Eier og driver 4-15 barnehager
- Eier og driver mer enn 15 barnehager

7. Hvilken stilling eller rolle har du, enten som barnehageeier eller som representant for barnehageeier? Sett gjerne flere kryss hvis det beskriver situasjonen best.

(Oppgi gjerne flere svar)

- Eier av privat barnehage
- Ansatt hos kommunal barnehageeier
- Styreleder for en eller flere barnehager
- Styrer i en eller flere barnehager
- Faglig ansvarlig i en region
- Administrativt ansatt hos privat barnehageeier

Annet (spesifiser)

8. Lærlinger i barnehagene

Regjeringen har som målsetting å øke andelen fagarbeidere i barnehagen. Hvert år er det rundt en fjerdedel av elevene som søker læreplass i barne- og ungdomsarbeiderfaget som ikke får læreplass. Du får som barnehageeier her spørsmål om din(e) barnehage(r)s praksis for å ta inn lærlinger og elever på utplassering fra videregående skole.

9. Min(e) barnehage(r) er godkjent(e) som lærebedrift

(Oppgi kun ett svar)

- Ja, alle mine barnehager
- Ja, ca. halvparten av mine barnehager
- Kun et fåtall av mine barnehager
- Nei, ingen av mine barnehager
- Vet ikke / Ikke relevant

10. I hvilken grad tilrettelegger du som eier for at din(e) barnehage(r) skal ta inn lærlinger?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke / Ikke relevant

11. Gi en kort beskrivelse av planene du som eier har for rekruttering av lærlinger i din(e) barnehage(r)

12. Har din(e) barnehage(r) tatt inn lærlinger siste 3 år?

(Oppgi kun ett svar)

- Ja, alle mine barnehager har tatt inn lærlinger
- Ja, flertallet av mine barnehager har tatt inn lærlinger
- Kun et fåtall av mine barnehager har tatt inn lærlinger
- Ingen av mine barnehager har tatt inn lærlinger
- Vet ikke / Ikke aktuelt

13. Hva er årsaken til at barnehagen(e) ikke har tatt inn lærlinger?

(Oppgi gjerne flere svar)

- Kjenner ikke til lærlingeordningen
- Kjenner for lite til lærlingeordningen (og hva lærlinger kan bidra med i barnehagen)
- Mangler søkere
- Søkere er ikke kvalifiserte/egnet
- Har ikke ressurser til å frigjøre tid til veiledning av lærlinger
- Har ikke barne- og ungdomsarbeidere som kan være instruktør for lærlingen
- Fagbrevet treffer ikke vårt kompetansebehov
- For usikkert hvorvidt lærlingen kan få ansettelse etter læretiden i min(e) barnehage(r)
- Har ikke økonomi til det (lærlingetilskuddet er ikke tilstrekkelig)
- Lærlinger telles ikke som en del av grunnbemanningen
- Ønsker heller å tilrettelegge for at ufaglærte ansatte kan ta fagbrev som praksiskandidat eller i ordningen fagbrev på jobb

Annet

14. Tilrettelegger du som eier for at din(e) barnehage(r) skal ta inn elever fra videregående skoler på utplassering gjennom faget Yrkesfaglig fordypning (YFF)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke

Kjenner ikke til faget/ordningen

15. Veiledning av nyutdannede nytilsatte barnehagelærere

De nasjonale rammene for veiledning av nyutdannede nytilsatte lærere i barnehage og skole skal snart revideres. Vi ønsker derfor å stille deg som barnehageeier noen spørsmål om omfang og organisering av veiledningsarbeidet i din(e) barnehage(r).

16. Har din(e) barnehage(r) tilsatt nye barnehagelærere siste år?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

17. Har du som barnehageeier mottatt informasjon om veiledningsordningen?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

18. Har du som barnehageeier et opplegg for veiledning av nytilsatte barnehagelærere i din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja, i alle mine
barnehager

Ja, i de fleste
barnehager

Ja, i noen barnehager

Nei

19. Har du som barnehageeier konkrete planer om å sette i gang et opplegg for veiledning av nytilsatte barnehagelærere i din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja, i alle barnehager - Gå til 22

Ja, i noen barnehager - Gå til 22

Nei - Gå til 22

20. Hvordan organiseres veiledningen?

(Oppgi gjerne flere svar)

- I den enkelte barnehage
- Samarbeid mellom flere barnehager / -eiere
- Veiledningspool i kommunen / hos barnehageeier
- Interkommunalt samarbeid
- Kjøp av veiledning fra eksterne kompetansmiljøer
- Usikker

Annet

21. Har veilederen(e) ved din(e) barnehage(r) formell veilederutdanning? (regn også med de som eventuelt er under opplæring)

(Oppgi kun ett svar)

- Ja, alle
- Ja, flere enn halvparten
- Omtrent halvparten
- Færre enn halvparten
- Nei, ingen
- Har ikke veiledere

22. Slik du ser det, hva har vært eller vil være det viktigste for å få på plass en veiledningsordning for din(e) barnehage(r)? (velg maks to alternativer)

(Oppgi gjerne flere svar)

(Velg 1-2 svaralternativer)

- Politisk engasjement
- Samarbeid med hovedtillitsvalgte
- Initiativ fra barnehagemyndighet
- Initiativ fra barnehageeier
- Engasjement fra styrere
- Samarbeid med utdanningsinstitusjonene for barnehagelærere
- Annet

23. Vikarbruk i barnehagene

Du som barnehageeier vil nå få noen spørsmål knyttet til barnehagens erfaring med ulike ordninger for å innhente vikarer.

24. Hvilke(n) ordning(er) for vikarer har du som barnehageeier for din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja	Nei
Vikarbyrå	☐	☐
Vikarpool i kommunen	☐	☐
Vikarpool i samarbeid med flere private barnehager	☐	☐
Faste tilkallingsvikarer	☐	☐
Ordning med fast ansatt(e) vikar(er) i barnehagen(e)	☐	☐
Annet		

25. Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i barnehage (Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage)

Utdanningsdirektoratet ønsker kunnskap om gjennomføring av kompetanseutvikling knyttet til tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling, og hvordan ordningen fungerer. Du vil nå som barnehageeier få spørsmål om deltagelse i ordningen for deg og din(e) barnehage(r).

26. Deltar du som barnehageeier i et regionalt kompetansenettverk?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

27. Deltar en eller flere av dine barnehager i regional ordning?

(Oppgi kun ett svar)

- Ja, alle mine barnehager deltar
- Ja, noen av mine barnehager deltar
- Nei, ingen av mine barnehager deltar
- Nei, kjenner ikke til ordningen
- Vet ikke

28. Hva er årsaken til at barnehagen(e) ikke deltar i kompetanseutviklingstiltak gjennom regional ordning?

(Oppgi gjerne flere svar)

- Barnehagen(e) har deltatt tidligere
- Barnehagen(e) har meldt kompetansebehov, men ble ikke prioritert
- Personalet har ikke kapasitet til å gjennomføre kompetansetiltak i tilknytning til regional ordning
- Barnehagen deltar i andre kompetanseutviklingstiltak enn gjennom regional ordning
- Kapasiteten i personalet brukes i år til å prioritere andre prosjekter/tiltak (eksempelvis arbeid med arbeidsmiljø, sykefravær, sammenslåing, byggeprosjekter e.l.)

Annet

29. Har du som barnehageeier utarbeidet en langsiktig plan for kompetanseutvikling i din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar)

- Nei
- Nei, men vi er i gang med å etablere en langsiktig plan
- Ja, vi har etablert en langsiktig plan for vår(e) barnehage(r)
- Ja, vi har etablert en langsiktig plan i samarbeid med andre (f.eks andre barnehageeiere eller kommunen)
- Vet ikke

30. Bruk av kompetansepakker i lokalt utviklingsarbeid

Nettbaserte kompetansepakker er et viktig virkemiddel fra Utdanningsdirektoratet for å støtte barnehagene i sitt utviklingsarbeid. Kompetansepakker benyttes i arbeidet med lokal kompetanseutvikling i partnerskap med lokale universiteter og høyskoler. Du får her spørsmål om hvordan du som barnehageeier jobber med kompetansepakker fra Utdanningsdirektoratet.

31. Kjenner du som eier til kompetansepakkene som tilbys via udir.no?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei - Gå til 33

32. Har du som eier tatt initiativ eller oppfordret til at kompetansepakker fra Udir tas i bruk i utviklingsarbeidet i din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja, gjennom deltagelse i regional ordning

Ja, på eget initiativ

Nei

33. I hvilken grad tenker du som eier at de ulike kompetansepakkene på udir.no vil være en relevant støtte til utviklingsarbeidet i din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

Kompetansepakken "Trygt og godt barnehagemiljø"

Kompetansepakken "Digital dømmekraft i barnehagen med lederstøtte"

Kompetansepakken "Digital praksis"

Kompetan
sepakken
"Personver
n i
barnehage
n"

34. Støtte til kompetanseutvikling innenfor barnehagemiljø

I januar 2021 ble det innført et nytt kapittel VIII i barnehageloven om psykososialt barnehagemiljø. Vi ønsker å få kunnskap om hva slags støtte til kompetanseutvikling barnehagene har behov for innenfor barnehagemiljø, og hvordan statlig initierte tiltak kan bli mer brukerrettet.

35. I hvilken grad mener du som barnehageeier at personalet i din(e) barnehage(r) har behov for økt kompetanse innenfor tema trygt og godt psykososialt barnehagemiljø?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

36. I hvilken grad har du som barnehageeier selv behov for økt kompetanse innenfor tema trygt og godt psykososialt barnehagemiljø?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke / Ikke relevant

37. I hvilken grad har personalet i din(e) barnehage(r) behov for økt kompetanse innenfor følgende områder?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

Barnehage
basert
kompetans
utviklingsp
rosjekt

Annet

40. I hvilken grad opplever du at det er behov for statlige kompetansetiltak innenfor temaet trygt og godt psykososialt barnehagemiljø?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten
grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor
grad

Vet ikke

41. Har du som eier benyttet deg av Utdanningsdirektoratets kompetansepakke om trygt og godt barnehagemiljø?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

46. Dersom det er noe ved Utdanningsdirektoratets støtte- og veiledningsmateriell du opplever som mindre eller lite relevant beskriv gjerne dette her

47. Undersøkelsen er ferdig.

Takk for dine innspill.

1. Spørsmål til Barnehage-Norge 2022

Spørsmål til Barnehage-Norge er en spørreundersøkelse som går ut årlig til barnehagestyrere, barnehageeiere og kommunen som lokal barnehagemyndighet.

Det er Utdanningsdirektoratet som stiller spørsmålene på vegne av flere avdelinger i direktoratet og Kunnskapsdepartementet. SINTEF gjennomfører undersøkelsene på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet.

I 2022 er temaene for undersøkelsen som går til kommunen som lokal barnehagemyndighet:

- Barnehagemyndighetens organisering
- Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling (Regional ordning)
- Samfunnsberedskap og forebygging av alvorlige hendelser

Lykke til med besvarelsen!

2. Personvern

Dine rettigheter

Det er frivillig å delta. Velger du å delta, samtykker du til at vi behandler personopplysninger om deg. Det vil si din epost-adresse og svarene du avgir. Du vil få spørsmål om samtykke etter neste side. Du kan når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle personopplysninger og svarene du har gitt vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg dersom du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg. I tråd med nytt regelverk (GDPR) har alle som gir samtykke til registrering av personopplysninger, rett til innsyn, retting og sletting av data, samt rett til å klage til Datatilsynet. Du har altså rett til å be om at data slettes.

Prosjektet skal etter planen avsluttes innen første kvartal 2025. Dataene vil deretter bli lagret i anonymisert form for videre analyser, for eksempel for å studere enkelte temaer som har vært med i undersøkelsene mer inngående.

Hvem er ansvarlig for undersøkelsen?

Utdanningsdirektoratet er behandlingsansvarlig for undersøkelsen og SINTEF er databehandler og gjennomfører undersøkelsen på vegne av direktoratet. Forskningsleder Øyvind Skogvold, oyvind.skogvold@sintef.no, er ansvarlig for undersøkelsen ved SINTEF. Personvernkoordinator i SINTEF er Jan Wåge, jan.wage@sintef.no

Har du spørsmål om undersøkelsen eller behov for hjelp underveis, ta kontakt på barnehage@sintef.no

3. Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse til Barnehage-Norge

Du skal nå besvare Utdanningsdirektoratets spørring til kommunen som lokal barnehagemyndighet.

Svarene lagres automatisk, og det er ikke noe problem å gå ut av undersøkelsen for så å gå inn igjen og fortsette senere.

Du kan gjennomføre undersøkelsen på bokmål eller nynorsk. For å gjennomføre undersøkelsen på nynorsk, trykk på språkknappen under og velg nynorsk.

4. Jeg har mottatt og forstått informasjon om Utdanningsdirektoratets "Spørring til Barnehage-Norge", og har fått anledning til å stille spørsmål.

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet.

(Oppgi kun ett svar)

Jeg ønsker IKKE å delta i undersøkelsen - Gå til

23

Jeg samtykker til å delta i undersøkelsen

5. Barnehagemyndighetens organisering

Barnehagelovens § 11 stiller krav til hvordan kommunen skal organisere oppgavene som barnehageeier og barnehagemyndighet. Utdanningsdirektoratet ønsker informasjon om hvordan kommunen organiserer oppgavene den har som barnehagemyndighet.

6. I hvor stor grad stemmer følgende påstander om barnehagemyndighetens organisering?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad
Ansatt(e) som fører tilsyn etter barnehageloven, rapporterer til en annen leder enn ansatt(e) som utfører eieroppgaver .	☐	☐	☐	☐	☐
Ansatt(e) som behandler søknader om dispensasjoner, rapporterer til en annen leder enn ansatt(e) som utfører eieroppgaver .	☐	☐	☐	☐	☐
Ansatt(e) som utfører øvrige myndighetso ppgaver, rapporterer til	☐	☐	☐	☐	☐

en annen
leder enn
ansatt(e)
som utfører
eieroppgaver

Det er
samme
ansatt(e)
som utfører
eieroppgaver
og
myndighetsoppgaver.

7. Ta stilling til følgende påstander om kommunens samarbeid med andre om myndighetsoppgaver

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

Ja

Nei

Vet ikke

Kommunen/bydelen
inngår i et
samarbeid med
andre
kommuner/bydeler
om
myndighetsoppgaver

Kommunen/bydelen
inngår i et
samarbeid med
andre ikke-
kommunale aktører
om
myndighetsoppgaver

Kommunen/bydelen
har konkrete planer
om samarbeid med
andre
kommuner/bydeler
om

myndighetsoppgaver

8. Du har oppgitt at kommunen/bydelen inngår i et samarbeid med andre aktører om myndighetsoppgaver.

Vennligst spesifiser hvilke aktør(er) dette er:

9. Hvor mange årsverk bruker kommunen totalt på oppgaven som barnehagemyndighet? Om du eller andre ivaretar både myndighets- og eieroppgaver, gi et anslag på hvor stor andel av stillingen(e) som blir brukt på myndighetsoppgaver.

(Oppgi verdi)

10. Hvor mange av årsverkene som kommunen bruker på oppgaver som barnehagemyndighet, har tilsynserfaring?

(Oppgi verdi)

11. Hvilken utdanning har den eller de ansatte som ivaretar kommunens oppgaver som barnehagemyndighet? Oppgi utdanningen til alle som ivaretar myndighetsoppgaver i kommunen.

(Oppgi gjerne flere svar)

Barneha gelæru tdanning på bachelor nivå	Kombina sjon barneha gelæru tdanning og mastergr ad/hoved fag	Annen lærerud anning	Økonomi , administr asjon og ledelse	Juridisk embetse ksamen	Ett eller flere juridiske emner/fa g	Ingeniør og annen teknisk utdannin g	Helsefag	Samfunn sfag
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Annen utdanning, spesifiser:

12. Dersom du ønsker å beskrive din kommunes organisering av arbeidet som barnehagemyndighet, kan du gjøre det her

13. I hvilken grad har kommunen/bydelen tilstrekkelig personalressurs til å løse oppgavene som barnehagemyndighet?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

14. Hvordan er mangelen på personalressurser håndtert?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

Ja

Nei

Det er muntlig meldt videre til leder.

Det er informert om i årsrapporter eller lignende.

Det er rapportert som avvik i kommunens avvikssystem.

Annet

15. I hvilken grad har kommunen/bydelen tilstrekkelig kompetanse til å løse oppgavene som barnehagemyndighet?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

16. Vennligst beskriv hvilken kompetanse dere mangler

17. Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i barnehage (Regional ordning)

Du som barnehagemyndighet får her noen spørsmål om din deltagelse i Regional Ordning

18. Deltar kommunen som barnehagemyndighet i samarbeidsforum?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke

19. Deltar kommunen som barnehagemyndighet i regionale kompetansenettverk?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke

20. Samfunnsberedskap og forebygging av alvorlige hendelser

De følgende spørsmålene gjelder beredskap mot alvorlige hendelser i barnehagen.

21. Har kommunen tatt høyde for alvorlige hendelser i barnehagen i sin risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)?

(Oppgi kun ett svar)

- Ja, det foreligger planer for alle barnehager i ROS-analysen
- Ja, men ikke som en del av ROS-analysen
- Nei, kommunen har ikke en ROS-analyse
- Nei, men kommunen har en ROS-analyse
- Vet ikke

22. Har kommunen sammen med en eller flere barnehager gjennomført øvelser for alvorlige hendelser i løpet av de siste tre år?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja	Nei	Vet ikke
Fullskalaøvelser	☐	☐	☐
Skrivebordsøvelser	☐	☐	☐

Øvelse for krisestab

Øvelser for andre
ansatte

23. Undersøkelsen er ferdig.

Takk for din deltagelse!